

ဒဂုန်မြို့
၁၈၅၀

မြတ်ဗုဒ္ဓ

BURMESE
CLASSIC

CHARLES DICKENS'S

A TALE OF TWO CITIES

ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါး

- * ပြည်ထောင်စုမပြိုကွဲရေး ခိုအရေး
- * တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြိုကွဲရေး ခိုအရေး
- * အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး ခိုအရေး

ပြည်သူ့သဘောထား

- * ပြည်ပအားကိုးပုဆိန်ရိုး အဆိုးမြင်ဝါဒီများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- * နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော်တိုးတက်ရေးကို နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- * နိုင်ငံတော်၏ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်နှောင့်ယှက်သော ပြည်ပနိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- * ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖျက်သမားများအား ဘုံရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ခြေမှုန်းကြ။

နိုင်ငံရေးဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- * နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်ရေး ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး
- * အမျိုးသားပြန်လည်စည်းလုံးညီညွတ်ရေး
- * ခိုင်မာသည့်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ် ဖြစ်ပေါ်လာရေး
- * ပြစ်ပေါ်လာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ်နှင့်အညီ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတော်သစ်တစ်ရပ် တည်ဆောက်ရေး

စီးပွားရေးဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- * စိုက်ပျိုးရေးကို အခြေခံ၍ အခြားစီးပွားရေးကဏ္ဍများကိုလည်း ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
- * ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် ပီပြင်စွာဖြစ်ပေါ်လာရေး
- * ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အတတ်ပညာနှင့် အရင်းအနှီးများစိတ်ဝင်စား၍ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
- * နိုင်ငံတော်စီးပွားရေးတစ်ရပ်လုံးကို ဖန်တီးနိုင်မှုစွမ်းအားသည် နိုင်ငံတော်နှင့် တိုင်းရင်းသားပြည်သူတို့၏ လက်ဝယ်တွင်ရှိရေး

လူမှုရေးဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- * တစ်မျိုးသားလုံး၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် အကျင့်စာရိတ္တမြင်မားရေး
- * အမျိုးဂုဏ် ဓာတ်ဂုဏ် မြင့်မားရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ၊ အမျိုးသားရေးလက္ခဏာများ မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး
- * မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် ရှင်သန်ထက်မြက်ရေး
- * တစ်မျိုးသားလုံး ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ပညာရည်မြင့်မားရေး

မြို့တော်ညီနောင်

ဒဂုန်ရွှေမျှား

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၅၀၁ / ၂၀၀၁ (၅)
မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၄၃၅ / ၂၀၀၁ (၆)

စီစဉ်သူ
ကိုမြင့်ထွန်း

ပုံနှိပ်ခြင်း
တတိယအကြိမ် - (၂၀၀၃၊ မေလ)
အုပ်ရေ - (၅၀၀)

မျက်နှာဖုံးပန်းချီ - တင်မောင်မျင့်
ကာလာခွဲ - Alpha
ကွန်ပျူတာစာစီ - Quality
အတွင်းဖလင် - Quality

ပုံနှိပ်သူ
ဒေါ်စိန်စိန် (ရောင်စဉ်အောင်ဆက်) (၀၅၄၀၄)
အမှတ် (၁၆၃)၊ (၄၈) လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

ထုတ်နမူနာ
ဦးမြင့်ထွန်း ယာယီ (၇၁၆)
၁၅၃ ၅(က)လွှာ၊ ဆိပ်ကမ်းသာလမ်း၊
ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

တန်ဖိုး - ၈၀၀/-

ချားလ်စ် ဂျန်ဟူပန်ဒစ်ကင်း (၁၈၁၂ - ၁၈၇၀)

အင်္ဂလိပ်လူမျိုး စာရေးဆရာကြီး ချားလ်စ်ဒစ်ကင်းသည် ၁၈၁၂ ခု ဖေဖော်ဝါရီလ ၇ ရက်နေ့တွင် အင်္ဂလန်ပြည် ပိုစမောက်မြို့ 'လင်ပို' ရွာ တလေး၌ မွေးဖွား၍ သူ၏ဖခင် ဂျန်ဒစ်ကင်းမှာ ရေတပ်ဘက်ဌာနတွင် သာ နေရာတစ်ယောက်ဖြစ်၏။ သူ၏မိခင်မှာ အလစ်ဗေက် ဗယ်ရိုးဒစ်ကင်း ဖြစ်လေသည်။

ဖခင်ဖြစ်သူသည် လန်ဒန်မြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့အလုပ်လုပ်ရသော အခါ 'ချားလ်စ်ဒစ်ကင်း' သည်လည်း သူ၏ ဖခင်နှင့်အတူ လိုက်ပါသွားလေ သည်။ "Great Expectations" (မျှော်တလင့်လင့်) ဝတ္ထုမှာ ချုပ်သင်းမြို့တွင် သူနေစဉ်က အတွေ့အကြုံများကို ထည့်သွင်းရေးသားထားသော ဝတ္ထုဖြစ် လေသည်။

ဆရာကြီးမှာ အလွန်အသုံးအစွဲကြီး၍ အကြွေးထူပြီးလျှင် မပေး ဆပ်နိုင်သော အကြွေးများကြောင့် ၁၈၄၂ ခုနှစ်တွင် လန်ဒန်မြို့ 'မာရှယ်ဆီး' အကျဉ်းထောင်၌ ကျခံခဲ့ဖူးလေသည်။ ငယ်စဉ်က ဆင်းရဲ၍ ၁၂ နှစ်သား

အရွယ်မှာပင် တစ်နေ့လျှင် တစ်သျှိုလင်ဖြင့် အလုပ်လုပ်ရရှာသည်။ ဤကဲ့သို့ အမျိုးမျိုးသော ဒုက္ခဆင်းရဲများသည် သူကြီးပြင်းလာသောအခါ သူ၏ကိုယ်ပေါ်တွင် အနာရွတ်များထင်၍ ကျန်ရစ်သကဲ့သို့ဖြစ်ကာ ငယ်စဉ်က ဘဝ၏ တစ်လျှောက် သူတွေ့ကြုံခဲ့ရသည့် အဖြစ်အပျက် အတွေ့အကြုံများသည် သူ၏ အတွေးအခေါ်များကို ဝမ်းထဲမှ တန့်န့် ထိုးဆွ လှုံ့ဆော်ပေးသကဲ့သို့ ရှိနေလေသည်။

သူ၏ ဝတ္ထုများမှာလည်း သူ့ဘဝ အတွေ့အကြုံနှင့် သူ၏ ကိုယ်တွေ့ခံစားမှုများကို ငယ်စဉ်က စိတ်မချမ်းမြေ့ဖွယ်ကောင်းသော သူ၏ ဘဝ၏ ရောစပ်ကာ ယင်းတို့အပေါ်တွင် အမှီသဟဲပြု၍ ရေးသားသော ဝတ္ထုများများလေသည်။

သူ့ကျောင်းနေခုံ၊ သူဆင်းရဲပုံ၊ သူ၏ကျောင်းသားဘဝ အတွေ့အကြုံ စသည်တို့ကို ဆရာကြီးသည် "David Copperfield" (ဒေးဗစ်ကောပီဖီး) ဝတ္ထုတွင် စာဖတ်သူ အကယ်ခံစားရသကဲ့သို့ သူ၏ ဘဝအတွေ့အကြုံတို့ကို စုံစုံလင်လင်ထည့်သွင်း သရုပ်ဖော်ရေးသားထားလေသည်။

၁၈၂၇ ခုနှစ်တွင် ကျောင်းမှ ထွက်ခဲ့ပြီးနောက် ရှေ့နေစာရေးအလုပ်ကို စ၍ လုပ်ကိုင်ခဲ့ရာ ဥပဒေနှင့် စာပေမှာ သူနှင့် အရင်းနှီးဆုံးဖြစ်၍ အခါမှစ၍ ဆရာကြီးသည် စာပေလိုက်စားကာ စာပေနယ်ပယ်အတွင်း တဖြည်းဖြည်း ဝင်ရောက်လာခဲ့လေသည်။

လက်ရေးတိုအတတ်ကို ကောင်းစွာ တတ်မြောက်ပြီးနောက် ၁၈၃၀ ခုနှစ်တွင် လက်ရေးတို စာမေးပွဲကို ထိပ်တန်းမှအောင်မြင်၍ ပါလီမန်သတင်းထောက်အလုပ်ကို လုပ်ကိုင်ပြန်လေသည်။

ဤကဲ့သို့ လုပ်ကိုင်စဉ် ဥပဒေဘက်မှ အားလျှော့လာ၍ ဥပဒေတဖြည်းဖြည်း စွန့်ပစ်ကာ စာပေနှင့် သတင်းစာနယ်ပယ်သို့ တစ်စတစ်စ ဝင်ရောက်လာခဲ့လေသည်။

ဆရာကြီးမှာ အပြောအဆို အရေးအသားမှစ၍ အလွန်သေချာသတိတစ်ယောက်ဖြစ်သည့်အတိုင်း သတင်းထောက်လုပ်စဉ်အခါကလည်း မည်ကျော် သတင်းထောက်ဖြစ်ပြီးလျှင် အင်္ဂလန်ပြည်ရှိ မြို့ကြီးတိုင်းတိုင်း

သို့ပင် သွားရောက်ထောက်လှမ်းသတင်းယူသော အလုပ်ကို လုပ်ရလေသည်။

ဆရာကြီးသည် ၁၈၃၆ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂ ရက်နေ့တွင် စကော့လူမျိုး ရှေ့နေကြီးတစ်ဦး၏ သမီး 'ကက်သရင်ဟိုဂပ်' ဆိုသူနှင့် လက်ထပ်၍ ထိုအခါက ဆရာကြီးမှာ အသက် ၂၄ နှစ်မျှသာရှိသေးသည်။

ထို့နောက် ဆရာကြီးသည် သတင်းထောက်အလုပ်ကို စွန့်ပစ်၍ ငွေဝင်လမ်း အတော်အတန်ဖြောင့်သော 'ဗင်တလီ၏ မိုက်ဆေလေနီ' ခေါ် မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင်တွင် ကမ္ဘာကျော် "Oliver Twist" (အော်လီဗာတွစ်) ဝတ္ထုကြီးကို အခန်းဆက်ဝတ္ထုအဖြစ်ဖြင့် ရေးသားခဲ့လေသည်။ ထိုအခါက "Pickwick Papers" (ပစ်ဝစ်ပေပါ) မှာ အပြီးမသတ်သေးချေ။ သို့နှင့် တစ်နေ့တခြား နာမည်ကျော်ကြားလာခဲ့ပြီးလျှင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသူ သုံးလေးဦးတို့နှင့်ပင် စာချုပ်များ ချုပ်ဆိုနိုင်ခဲ့လေသည်။

ဆရာကြီး၏ ထူးခြားသော လက်ရာများမှာ အောက်ပါစာအုပ်များ ဖြစ်လေသည်။

- ၁။ အော်လီဗာတွစ် (၁၈၃၈)
- ၂။ နိုကိုးလပ် နစ်ကယ်လီ (၁၈၃၉)
- ၃။ အဆန်းအပြား ဆိုင်ဟောင်းကြီး (၁၈၄၈)
- ၄။ ဗာနေဗီရပ် (၁၈၄၁)

၎င်းတို့ကို ရေးသားပြီးနောက် ဆရာကြီးသည် ကျန်းမာရေးအတွက် အနားယူရန်နှင့် အင်အားမွေးမြူရန် အမေရိကန်ပြည်သို့ သွားရောက်ရာ အမေရိကန်၌လည်း ကျော်ကြားထင်ရှားလေသည်။

အမေရိကန်ရှိ စာရေးဆရာများ၊ စာပေ ဝါသနာအိုးများ၊ သတင်းစာဆရာများကလည်း ဆရာကြီးအား လူ့စာဝ အတွေ့အကြုံများကို ရေးရာ၌ နက်နဲသိမ်မွေ့စွာ ရေးနိုင်သည့်နေရာတွင် သူမတူအောင် ထင်ရှားကျော်ကြားသော သူတစ်ယောက်ဖြစ်သည့်အတိုင်း အနေ့နီကတိုက် မြို့အသီးသီးရှိ အကျဉ်းထောင်များ၊ သာသနာရေးဆိုင်ရာ ကျောင်းကန်စရပ်များ၊ ဘာမင်ကျောင်းများ၊ ဆေးရုံနှင့် လူအိုရုံများ အစရှိသည့် လူထုနှင့် ပတ်သက်သော

အဆောက်အအုံများ အားလုံးလိုလိုသို့ပင် ဂရုတစိုက် လိုက်လံပြသကြလေသည်။ သို့နှင့် ဆရာကြီးမှာ အမေရိကတိုက်ရှိ မြို့ကြီး အားလုံးလိုလိုသို့ပင် ရောက်ဖူး၍ ၎င်းတို့မှာ 'အီရစ် ရေအိုင်၊ ဗာဖဲလိုး၊ နိုင်ယာဂရာ ရေတံခွန်' စသည့် ထင်ရှားကျော်စောသော နေရာများဖြစ်လေသည်။

အင်္ဂလန်သို့ အပြန်တွင် 'အမေရိကန်မှတ်စုများ' ဟူသော အမည်ဖြင့် စာအုပ်ကို ၁၈၄၂ ခုနှစ်တွင် ရေးသားထုတ်ဝေလေသည်။

ထိုနောက် ဆရာကြီးသည် သူ၏ကျန်ရှိသော ဘဝအစိတ်အပိုင်းကို စာရေးခြင်းအလုပ်နှင့်ပင် တဖြည်းဖြည်း အချိန်ကုန်လွန်စေခဲ့၍၊ ထိုအချိန်များအတွင်း ရေးသားသောစာအုပ်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်လေသည်။

- ၁။ ဒွန်ဗီနှင့်သား (၁၈၄၀)
- ၂။ ဓရစ်စမတ်ကာရီးစ် (၁၈၄၃)
- ၃။ ကရစ်ကက် အွန်ဟစ် (၁၈၄၃)
- ၄။ သီ - ချိုင်း (မ) (၁၈၄၄)
- ၅။ တစ္ဆေခြောက်သောလူ (၁၈၄၇)

ဆရာကြီး၏ ဒုတိယအကြိမ်မြောက် ထင်ရှားကျော်ကြားသော သူကိုယ်တိုင်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိဟု ခေါ်လောက်သည့် "David Copperfield" (ဒေးဗစ်ကော့ပါးဖီး) ဝတ္ထုကြီးကို ၁၈၅၀ ခုနှစ်တွင် ရေးသားလေသည်။

အခြား ဆက်လက်ရေးသားခဲ့သော ဝတ္ထုကြီးများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်လေသည်။

- ၁။ ဗလီဟောကံစ် (၁၈၅၃)
- ၂။ ခက်ခဲသောအချိန်များ (၁၈၅၄)
- ၃။ ဒေါ်ရစ်ကလေး (၁၈၅၇)
- ၄။ မျှော်တလင့်လင့် (၁၈၆၁)

'ဆရာကြီးရွှေ့ဒေါင်း ဘာသာပြန်၍ ဆုရခဲ့သောစာအုပ်'

ယင်းတို့အနက် အချို့ကို အခန်းဆက်သဘော ရေးသားပြီးနောက်၊ နောက်ဆုံးတွင် လုံးချင်းစာအုပ် တစ်အုပ်အနေဖြင့် ထုတ်ဝေလေသည်။

၁၈၅၀ မှ ၁၈၅၉ ခုနှစ်တိုင်အောင် ဆရာကြီးသည် 'အိမ်သုံးစကားများ' ခေါ် ရက်သတ္တတစ်ပတ်လျှင် တစ်ကြိမ်ကျထုတ်ဝေသော မဂ္ဂဇင်းတွင် အယ်ဒီတာအဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိလေသည်။

ထို့နောက် ထိုအချိန်မှစ၍ ကွယ်လွန်သည်အထိ အချိန်အတွင်း 'နှစ်တစ်ပတ်လည်' ခေါ် စာအုပ် ပထမတို့ကို ရေးသားပြီးနောက် . . . 'မြို့တော်ညီနောင်' (A tale of two Cities) ယခု ဝတ္ထုကို ၁၈၅၉ ခုနှစ်၌ ရေးသားလေသည်။

၁၈၅၈ ခုနှစ်တွင် ဆရာကြီးသည် သူ၏ဇနီးသည်နှင့် ကွဲကွာခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် လက်ထပ်သက် ၂၂ နှစ်ရှိ၍ ကလေး ၁၀ ယောက်ပင် ရှိနေလေပြီ။ လင်မယားကွဲရခြင်းအကြောင်းမှာ ဆရာကြီးသည် ပြဇာတ်လောကမှ ရုပ်ချောကချေသည်မလေး 'ဟယ်လင်' ဆိုသူနှင့် ချစ်ကြိုက်သော ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ဖြစ်လေသည်။ ထိုမိန်းကလေးနှင့် အကြောင်းပါပြီးနောက် သားကလေးတစ်ယောက်ပင် ရခဲ့၏။

၁၈၅၈ ခုနှစ်ကစ၍ ဆရာကြီးသည် ဇာတ်သဘင်လောကဘက်တွင် အထူးစိတ်ဝင်စားလာ၍ 'ဇာတ်' များကို နှစ်ပေါင်းများစွာ ရေးသားလေသည်။

ဤသို့ ဇာတ်သဘင်လောကဘက်၌ စိတ်ဝင်စားလာသည့်နောက် အရေးအသားများမှာလည်း များ၍လာတော့၏။ ထိုအခါ အရွယ်လည်း ကြီးရင့်လာပြီ ဖြစ်သောကြောင့် သူ၏ ကျန်းမာရေးသည် ထိခိုက်လာတော့၏။ (ဆရာကြီးရေးသားသော ဇာတ်စာအုပ်ပေါင်း ၁၆ အုပ်ရှိခဲ့၏။)

၁၈၆၇ ခု၊ နိုဝင်ဘာလတွင် ဆရာကြီးသည် အမေရိကသို့ ပြန်လာ၍ ၁၈၇၀ ပြည့်နှစ် ဇွန်လ ၉ ရက်နေ့တွင် ဆရာကြီးသည် လန်ဒန်မြို့အနီး 'ဝက်ဒ် ဟစ်လီ' ရွာရှိ သူ၏နေအိမ်တွင် သွေးဝမ်းရောဂါဖြင့် ရုတ်တရက် ကွယ်လွန်သွားရှာလေသည်။ သေသည်အချိန်၌ပင် ရေး၍ မပြတ်သေးသော စာများ ကျန်ရစ်သေးရာ၊ ယင်းတို့မှာ စာဖတ် ပရိသတ်အတွက် နောင်ခေတ်များတွင် အလွန်အဖိုးထိုက်တန်မည့် အရေးအသားများ ပါရှိလေသည်။

သူ၏ ဘဝသက်တမ်းတစ်လျှောက်တွင် ဆရာကြီးသည် အလွန်

မိ ဝ ဒဂုန်ရွှေများ

လျင်မြန်ဖျတ်လတ်ခြင်းရှိသလောက် စိတ်တို၍ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသူများနှင့် မကြာခဏ ခွန်းကြီးခွန်းငယ် ပြောခဲ့ရသည်။ သို့သော် အရေးအသား၌မူ သူ၏ခေတ်တွင် လူထုက ရိုသေလေးစား၍ လူအများချစ်ခင် ကြည်ညိုသော စာရေးဆရာကြီးတစ်ဦး ဖြစ်လေသည်။ အခြား မည်သည့်စာရေးဆရာမျှ သူ၏ များမြောက်လှစွာသော ဇာတ်ကောင်များကဲ့သို့ အပြောအဆို၌ လည်းကောင်း၊ အာဝဇ္ဇန်း၌လည်းကောင်း အသက်ဝင်မှု မရှိလှချေ။

သူ၏ ဝင်းခြံအတွင်း၌ သူ၏ ဆန္ဒအလျောက် ဆရာကြီး၏ အလောင်းကို ဖုတ်ကြည်းသဂြိုဟ်ရသည်။

အမှန်အားဖြင့်မူ 'ဝက်စ်မင်စတာ' ခေါ် ဘုရားရှိခိုးကျောင်း၌သာ ဖုတ်ကြည်းသဂြိုဟ်ထိုက်ပေသည်ဟု အများက ဆိုကြလေသည်။

ဒဂုန်ရွှေများ

ခေတ် - ၁

၁၇၈၉ ခုနှစ်တွင် ပြင်သစ်ပြည် ပါရစ်မြို့ လူထုကြီးသည် အံ့ကွဲသော ဗက်စတီး အကျဉ်းထောင်ကြီးကို ဝင်ရောက်စီးနင်းကာ များမတ်သော နယ်တို့၏ ညဉ့်ပန်းနှိပ်စက်မှုဒဏ်ကို ကြိတ်မှိတ်ခံနေရရှာသော အကျဉ်းအမြောက်အမြားကို လွတ်ပစ်လိုက်ကြလေသည်။

ဤသည်ကား . . . ပြင်သစ်အရေးတော်ပုံကြီး၏ ရှေ့ပြေးအဖြစ် အပျက်ပင် ဖြစ်ပေတော့သည်။

ထိုအဖြစ်အပျက် မဖြစ်ပွားမီ ၁၄ နှစ်ခန့်က ၁၇၇၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ၏ စိတ်ပျက်ဖွယ်ကောင်းလှသော နေ့တစ်နေ့တွင် လူကြီးတစ်ယောက်သည် အင်္ဂလန်ပြည် ဒိုဗာမြို့ကလေးရှိ ဟိုတယ်ဆိုင်ကလေး တစ်ဆိုင်သို့ ဆိတ်ရောက်လာခဲ့ပြီးနောက် မိန်းမပျိုတစ်ဦးအတွက် နေရာထိုင်ခင်းများ အသင့်ပြင်ဆင်ထားရန် ငှားရမ်းလေ၏။

ထိုလူကြီးမှာ လန်ဒန်မြို့တော်ရှိ တယ်လဆင် ဘဏ်တိုက်ကြီးမှ နုတ်တာ ဂျာဗစ်လော်ရီ ဆိုသူဖြစ်၏။

တယ်လဆင် ဘဏ်တိုက်မှာ လန်ဒန်မြို့နှင့် ပါရစ်မြို့များတွင် အလုပ်အကြီးအကျယ် လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသည်ဖြစ်ရာ . . . မိန်းမပျိုတစ်ယောက်အား . . . ပါရစ်မြို့သို့ ခေါ်ဆောင်သွားပြီးနောက် ထိုမိန်းမကလေး၏

မိသားစုနှင့် သက်ဆိုင်သော အတွင်းရေးကိစ္စတစ်ရပ်ကို ဆောင်ရွက်ပေးရန် သူ့အား . . . လန်ဒန်မြို့ရှိ တိုက်ကြီးမှ စေလွှတ်လိုက်လေသည်။

မစ္စတာလော်ရီသည် အမောအပန်းဖြေ၍ မကြာသေးမီ ဆိုင်ရှေ့လမ်းပေါ်တွင် ရထားတစ်စီးဆိုက်သံကို ကြားလိုက်ရပြီးနောက် ချက်ချင်း လိုလိုပင် အခန်းတွင်းသို့ စားပွဲထိုးတစ်ယောက် ဝင်လာကာ . . . 'မတာမင်းနက်' ဆိုသူ မိန်းမပျိုတစ်ဦးရောက်လာ၍ တယ်လဆင်ဘတ်တိုက်မှ လူကြီးအား တွေ့လိုသည်ဆိုကြောင်းနှင့် ပြောပြလေသည်။

မစ္စတာ ဂျာဗစ်လော်ရီသည် မိန်းမပျိုရှိရာ အခန်းသို့ လိုက်သွားရာ သူ့အား မတ်တတ်ရပ်လျက် ကြိုလင့်နေသော အသက် ၁၇ နှစ်ထက် ကြီးဦးမည်မထင်သည့် မိန်းမပျိုတစ်ဦးကို တွေ့ရလေသည်။

မိန်းမပျိုမှာ ပုဂံပျပ်ပျပ် သေးသေးသွယ်သွယ်နှင့် ရုပ်ရည်ချောမွေ့လှပ၏။ ဆံပင်များမှာ ရွှေရောင်သမ်းနေ၍ မျက်လုံးများမှာ ပြာ၍နေလေသည်။

သူသည် မိန်းမပျိုကလေးအား စိုက်ကြည့်နေရာမှ သူ့စိတ်ထဲတွင် တစ်ခါက အင်္ဂလိပ်ရေလက်ကြားကို ဖြတ်ကူးခဲ့စဉ် သူ့ကိုယ်တိုင် ချိပိုးခဲ့ရသော ကလေးမလေးတစ်ယောက်၏ မျက်နှာနှင့် တူနေသည်ကို အမှတ်မမီလေသည်။ မိန်းမပျိုကလေးက အသံခပ်ဝဲဝဲနှင့် -

“တစ်ဆိတ် ထိုင်ပါရင် . . .”

ဟု ပြောလိုက်၏။

မစ္စတာ လော်ရီသည် ဦးညွှတ်အရိုအသေပြုလိုက်ပြီးနောက် ကလားထိုင်တစ်လုံးပေါ်တွင် ထိုင်လိုက်လေသည်။

မိန်းမပျိုကလေးက ဆက်လက်၍ -

“ကျွန်မ မနေ့ကပဲ ဘဏ်တိုက်က စာတစ်စောင်ရပါတယ်။ အဲဒီစာထဲမှာ ကျွန်မ တစ်ခါမှ မမြင်ဖူးတဲ့ သွားလေသူ ကျွန်မဖေခင်ရဲ့ ပစ္စည်း တစ်ခုပတ်သက်ပြီးတော့ ဘဏ်တိုက်က လွှတ်လိုက်တဲ့လူတစ်ယောက်နဲ့ပဲ ပါရစ်မြို့မှာ သွားပြီး တွေ့ဆုံဖို့ ညွှန်ကြားထားပါတယ်ရှင် . . .”

မစ္စတာလော်ရီက -

“အဲဒီလူဟာ ကျုပ်ပါပဲ မိန်းကလေး . . .”

ဟု ဖြေလိုက်သောအခါ မိန်းမပျိုက -

“ကျွန်မကလည်း ဒီလိုပဲထင်ပါတယ်။ အဲဒါနဲ့ ကျွန်မက ပါရစ်ကို လဲ သွားစရာရှိနေပြန်၊ နို့ပြီး မိဘလဲမရှိ အမော်လိုက်မယ့် မိတ်ဆွေလဲ မရှိပြန်ဆိုတော့ အဲဒီဘဏ်တိုက်က လူနဲ့ပဲ အတူတူ သူ့အစောင့်အရှောက်ကို ခံယူပြီး သွားပါရစေလို၊ ဘဏ်တိုက်ကို ကျွန်မ စာပြန်ရေးလိုက်တယ် ရှင်”

မစ္စတာလော်ရီက -

“ကျုပ်ကလဲ အခုလို စောင့်ရှောက်ခွင့်ရတဲ့အတွက် ဝမ်းသာပါတယ်။ စောင့်ရှောက်မယ်ဆိုတာလဲ ယုံကြည်စေလိုပါတယ် . . .”

မိန်းမပျိုက -

“ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ရှင် . . . နို့ပြီး ကျွန်မ တွေ့ရမယ့်လူက ကျွန်မကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ အသေးစိတ်ပြောပြလိမ့်မယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း အရာတွေဟာ အံ့သြစရာကောင်းချင် ကောင်းမယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်း၊ စိတ်ကို ထိန်းသိမ်းချုပ်တည်းပြီးထားဖို့အကြောင်းလည်း ဘဏ်တိုက်က ကျွန်မကို ချာလိုက်ပါသေးတယ်။ ကျွန်မအဖို့မှာတော့ ပြောလိုက်တဲ့အတိုင်း အဆင်သင့်ပါပဲ။ ဘယ်လိုကိစ္စမျိုးလဲဆိုတာသာ တစ်ဆိတ် အမိန့်ရှိပါတော့ရှင်”

မစ္စတာလော်ရီသည် ထိုကိစ္စကို မည်ကဲ့သို့ ရှင်းပြရပါမည်နည်းဟု စဉ်းစားလျက် ရှိစဉ် မစ္စမင်းနက်က သူနှင့် မစ္စတာလော်ရီတို့ ယခင်က တွေ့ဖူးပါသလောဟု ရုတ်တရက် မေးလိုက်လေသည်။

သို့သော် . . . မစ္စတာလော်ရီက ၎င်းတို့တွေ့ဆုံဖူးကြောင်း ရုတ်တရက်မပြောဘဲထားလျှင် ကောင်းမည်ဟု သဘောရသဖြင့် ထိုအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မည်သို့မျှ မပြောသေးဘဲ အောက်ပါ အကြောင်းအရာများကိုသာ ပြောပြလေ၏။

“ဒီလိုပါ . . . မစ္စမင်းနက်၊ ကျုပ်ဟာ အလုပ်သဘောအရ မိမိတာဝန်ကို ဆောင်ရွက်နေခြင်းသာဖြစ်တယ်လို့ သဘောထားရင် ကောင်းပါလိမ့်မယ်။ ကျုပ်ကို လူတစ်ယောက်အနေနဲ့ မယူဆဘဲ စကားပြောတဲ့စက်လိုသာ ယူဆစေချင်ပါတယ်။ အမှန်ပြောရရင်လည်း ကျုပ်ဟာ စကားပြောတဲ့

စက်ပါပဲ။ ကံ . . . အခု ကျုပ်တို့ဘဏ်တိုက်နဲ့ ဆက်သွယ်နေတဲ့ ဖောက်
သည်တစ်ယောက်ရဲ့အကြောင်းကို ပြောပြပါမယ်။ အဲဒီ . . . လူဟာ ပြင်သစ်
လူကြီးလူကောင်းတစ်ယောက်ပဲ။ အတော်လဲ ပညာတော်တယ်။ ဆရာဝန်
တစ်ယောက်ဆိုပါတော့ . . .”

မစ္စမင်းနက်က -

“ငိုဗေးမြို့က များလားရှင် . . .”

မစ္စတာလော်ရီက -

“ဟာ . . . ဟုတ်တာပေါ့။ ငိုဗေးမြို့ကပါပဲ . . . မိန်းကလေးရဲ့
ဖခင် မွန်ဂိုလားမင်းနက်လိုပဲ။ ငိုဗေးမြို့ကပေါ့ . . . နို့ပြီး . . . မွန်ဂိုလား မင်း
နက်လိုပဲ ပါရစ်မှာ သူ့ကို အတော်လှည့်များတယ်။ ကျုပ်လဲ သူ့ကို ပါရစ်မှာ
ပဲ သိခဲ့တာပေါ့။ ကျုပ်တို့နှစ်ယောက်ဟာ အလုပ်သဘောနဲ့ ဆက်သွယ်မိ
ကြပြီး . . . လျှို့ဝှက်ထားခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ်နှစ်ဆယ်
လောက်က ပြင်သစ်က ဘဏ်တိုက်နဲ့မှာ ကျုပ် အလုပ်လုပ်နေရတုန်းကပေါ့။”

“သူဟာ . . . အစ်လီဝီ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ကို လက်ဆပ်လိုက်
တယ်။ ကျုပ်ကတော့ . . . သူတို့ရဲ့ မစ္စည်းထိန်းလူကြီးတစ်ယောက်ပေါ့။
သူ့ကိစ္စတွေကိုလည်း တခြားပြင်သစ်လူကြီးလူကောင်းတွေရဲ့ ကိစ္စတွေကို
ဆောင်ရွက်ပေးရသလိုပဲ ‘တယ်လဆင်’ ဘဏ်တိုက်ကြီးက လုံးဝတာဝန်ယူ
ပြီး ဆောင်ရွက်ပေးရတယ်။ ကျုပ်တို့ အချင်းချင်းဆက်သွယ်မှုဟာ လုပ်ငန်း
သဘောနဲ့သာ ဆက်သွယ်ခြင်းဖြစ်တယ် . . . ဆိုတာ ယူဆစေလိုပါတယ်
မစ္စမင်းနက်။ ကျုပ်မှာတော့ လူတစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် နေစဉ်ကူးပြောင်း
ဆက်ဆံနေရလေတော့ ဘယ်သူ့ကိုမှ ထူးခြားပြီး ရင်းရင်းနှီးနှီး သဘော
မထားနိုင်ခဲ့ဘူး . . . ကျုပ် ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း ကျုပ်ဟာ စကားပြောတဲ့စက်ပါ
ပဲ။ ဒါနဲ့ ဆက်ပြောရဦးမယ်”

မစ္စမင်းနက်က -

“နေပါဦးရှင် . . . အခုပြောနေတာဟာ ကျွန်မအဖေအကြောင်းပါ
ကလား . . . ကျွန်မစိတ်ထဲမှာတော့ ကျွန်မအမေဟာ ကျွန်မအဖေနဲ့ နှစ်နှစ်
လောက်သာခြားပြီး ရှေ့ဆင့်နောက်ဆင့် ကွယ်လွန်သွားကြတယ်ထင်တယ်။

ဆက် ကျွန်မကို အင်္ဂလန် ခေါ်သွားတာဟာ ဦးမင်းပဲလို့ ထင်နေတယ်။
ကျွန်မဖြင့် ဦးမင်းကိုပဲ တပ်အပ်စွဲချင်တော့တာပဲ”

မစ္စမင်းနက်က ဤကဲ့သို့ ပြောရင်း ခပ်ဆိုင်းဆိုင်းကမ်းလင့်သော
ဇာတ်ကို မစ္စတာလော်ရီသည် အသာအယာဆွဲယူနမ်းရှုပ်လိုက်ပြီးနေခက်-

“အဲဒီလူဟာ ကျုပ်ပဲ မစ္စမင်းနက်။ ဘယ်နှယ်လဲ ကျုပ် အခုပြောတဲ့
အတိုင်း လုပ်ငန်းသဘောအရသာ ဆက်ဆံလေ့ရှိတယ်။ ဘယ်လိုမှ ရင်းရင်း
နှီးနှီး မဆက်ဆံခဲ့ဖူးတာ ထင်ရှားပြီ မဟုတ်လား . . . ဒီနောက် မိန်းကလေး
ကို တယ်လဆင်ဘဏ်တိုက်ကပဲ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သွားခဲ့တယ်။ ဒါ
မို့ ကျုပ်မှာ ဘဏ်တိုက်နဲ့ပတ်သက်တဲ့ တခြားကိစ္စတွေနဲ့ မအားမလပ်
အောင် အလုပ်ရှုပ်နေလေတော့ မိန်းကလေးနဲ့ တစ်ခါမှ မတွေ့ခဲ့ဘူးပေါ့။
အဲဒီမတန် အလုပ်များတဲ့လူတစ်ယောက်ဆိုတော့ ဘယ်သူ့ အပေါ်မှာမှ ရင်း
ရင်းနှီးနှီး မဆက်ဆံနိုင်ခဲ့တာ အမှန်ပါပဲ”

ထို့နောက် သူသည် ပြောလက်စကားကို ဆက်ပြန်လေသည်။

“ကျုပ်ပြောနေတာဟာ အခုအထိတော့ မိန်းကလေးပြောသလိုပဲ
မိန်းကလေးရဲ့ အဖေအကြောင်းမျိုးပါပဲ။ နို့ပေမဲ့ ခြားနားတာကတော့ မိန်း
ကလေးရဲ့အဖေဟာ သေပြီလို့ အများက ထင်နေကြသလို မသေသေးဘူး
ဆိုပါတော့။ ကျုပ်ပြောတာ အံ့သြသွားသလား”

ထိုစကားကို ကြားလိုက်ရသောအခါ မစ္စမင်းနက်မှာ အကယ်စင်
ဆိုက်လန့်တုန်လှုပ်သွားလေသည်။

သို့နှင့် မစ္စတာလော်ရီ၏ လက်ကောက်ဝတ်ကို သူ၏ လက်
ကလေးနှစ်ဖက်နှင့် တင်းကျပ်စွာ ဖြစ်ညစ်ဆုပ်ကိုင်ထားလိုက်လေသည်။

မစ္စတာဂျာဗစ်လော်ရီက ဆက်လက်၍ -

“တစ်ဆိတ် ကိုယ့်စိတ်တို့ ကိုယ်ချွပ်ပြီး နားထောင်နော် မိန်းက
လေး။ ကျုပ်က လုပ်ငန်းသဘောကို ပြောနေတာ . . . ကျုပ်ပြောသလို မိန်း
ကလေးရဲ့ အဖေဟာ မသေဘဲ ရုတ်တရက် တိတ်တစ်ဆိတ်ပျောက်သွား
ဆယ် သူ့မှာလည်း ပုံစံစာရွက်ကို လက်မှတ်ထိုးရုံလောက်နဲ့ လူတစ်ယောက်
ပဲ အကန့်သတ်မရှိ ထောင်ထဲမှာ အကျဉ်းခံနေရအောင် တတ်နိုင်တဲ့

တစ်ပြည်တည်းသားချင်း ရန်သူတစ်ယောက်လည်း ရှိမယ်၊ ဒီပြင်လည်း သူ့သတင်းကို ဇနီးဖြစ်တဲ့သူက ရှင်ဘုရင်နဲ့ မိဖုရားဆီ လျှောက်ထားတဲ့အခါ ဘာမှ သတင်းမကြားရဘဲ ဘုန်းတော်ကြီးများက အသနားခံစာ တင်ပြန် တော့လည်း ဘာသတင်းမှ မကြားရဘူးဆိုရင်တော့ မိန်းကလေး အဖေ အကြောင်းနဲ့ ဝိပေးမြို့က ဆရာဝန်ရဲ့အကြောင်းဟာ အတူတူပဲလို့ ဆိုရမှာပဲ။

“ဆက်ပြောပါဦးရှင်”

“ပြောပါမယ်၊ နားထောင်နိုင်ရဲ့ မဟုတ်လား”

“ဟုတ်ကဲ့ . . . ကျွန်မ နားထောင်နိုင်ပါတယ်၊ နို့ပေမဲ့ အခုလို မတင်မကျပြောတဲ့အတွက် ကျွန်မမှာ အားမလိုအားမရ ဖြစ်နေပါတယ်ရှင်”

“အဲဒီဆရာဝန်ရဲ့ မိန်းမဟာ သူ့ကလေးမျက်နှာမမြင်ခင် သူ့ ခင် ပွန်းသည်ဟာ . . . သေတယ် ရှင်တယ် မသိရလေတော့ အတော်ပဲ စိတ် ဒုက္ခရောက်ရရှာတယ်”

“အဲဒီကလေးဟာ မိန်းကလေး မဟုတ်လားရှင်”

ဟု မစ္စမင်းနက်က လှမ်းမေးလေသည်။

“ဟုတ်တာပေါ့ . . . မိန်းကလေးပါပဲ ကျုပ်ပြောခဲ့သလို သူ့သမီး ကလေးကို မျက်နှာမမြင်ခင် ဆရာဝန်ရဲ့ဇနီးဟာ အတော်ပဲ စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်ခဲ့ရရှာတယ်၊ ဒီတော့ တကယ်လို့ သူ့ကလေးကို မျက်နှာမမြင်ပြီးတဲ့အခါ ကလေးကို သူ့လိုပဲ စိတ်မဆင်းရဲရလေအောင် အဖေသေပြီလို့ တစ်ခါတည်း ပြောလိုက်တော့မယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း စိတ်ထဲမှာ သန့်ဋ္ဌာန်ချထားတယ်၊ ဒါနဲ့ သမီးကလေး နှစ်ခါလယ်ရွယ်မှာ သူ သေသွားရှာတယ်ကွဲ့၊ အဲဒီအချိန်အထိ သူ့ခင်ပွန်းသည်ရဲ့အကြောင်း ဘာမှ သိမသွားရရှာဘူး၊ သမီးကလေးမှာလဲ ဖခင်ဖြစ်သူက ထောင်ထဲမှာပဲ သေလေပြီလား . . . ဒါမှမဟုတ် အခုထက်ထိ ထောင်ထဲမှာပဲ ရှိနေသေးသလားဆိုတာ မသိရဘဲနဲ့ အပျိုကြီးဖားဖားဖြစ် လာခဲ့ပြီ . . . နို့ပြီးတော့ မိန်းကလေးရဲ့မိဘတွေဟာ သိပ်ပြီး ပစ္စည်းဥစ္စာ ပြည့်ပြည့်စုံစုံကြီး မဟုတ်ကြဘူးဆိုတာလဲ မိန်းကလေး အသိပဲမဟုတ်လား၊ ရှိသမျှ ပစ္စည်းကိုတော့ . . . မိန်းကလေး ဆက်ခံရမှာပဲ၊ နောက်ထပ် ပစ္စည်း ဥစ္စာရရှိလည်း သတင်းမကြားရပါဘူး ဒါပေမဲ့ . . .”

မိန်းမပျိုကလေး၏ အမူအရာမှာ ပိုမိုထူးခြားလာသည်နှင့် မစ္စတာ နှစ်လော်ရီသည် ဆက်လက်မပြောသေးဘဲ တစ်ခဏမျှ စကား ဖြတ်လိုက် လေသည်။ ထို့နောက်မှ ဆက်လက်၍ -

“ဒါပေမဲ့ . . . သူ့ကို အခု . . . အခု တွေ့ပြီ၊ သူမသေသေးဘူး တဲ့၊ နို့ပေမဲ့ ရုပ်ပျက်ဆင်းပျက်ဖြစ်ပြီး အတော်ကြီး ပြောင်းလဲတော့နေပါ ထိမ့်မယ်၊ ကောင်းကောင်းမွန်မွန်နဲ့ ချမ်းချမ်းသာသာရှိပါစေလို့သာ ဆု ဆောင်းရတော့တာပဲ၊ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်လေ . . . သူမသေတာတော့ အမှန်ပဲ၊ မိန်းကလေးရဲ့ . . . ဖခင်ကို (ပြင်သစ်ပြည်) ပါရစ်မြို့တော်မှာ ရှိတဲ့ သူ့အဆစ် ဆောင်းတစ်ယောက်ရဲ့ အိမ်မှာ ခေါ်ထားတယ်၊ အခု ကျုပ်တို့ အဲဒီကို သွားရ မှာပဲ၊ ကျုပ်ကတော့ . . . သူ့ဟုတ်မဟုတ်ပြီဆိုပါတော့ မိန်းကလေးကတော့၊ သူ့ကို ပြုစုစောင့်ရှောက်ဖို့ပေါ့ . . .”

မိန်းမပျိုသည် သူ၏ဖခင်အား အရွယ်ကောင်းစဉ်က အခြေအနေ ချီးမြှင့် တွေ့ရတော့မည်မဟုတ်ကြောင်း သိရသောအခါ စိတ်ထဲတွင် တစ်မျိုး ဖြစ်သွားလေသည်။

ဗတ်စတီးအကျဉ်းထောင်တွင် ၁၈ နှစ်လုံးလုံး မတရား အကျဉ်းခံခဲ့ ရသူတစ်ဦးအတွက် နဂိုရုပ်မျိုးကား အဘယ်မှာ ရှိနိုင်ပေတော့အံ့နည်း။

“ကျွန်မတော့ . . . လူကိုယ်တိုင် မတွေ့ရတော့ဘဲ သူ့ဝိညာဉ်ပဲ ဆွဲရတော့မယ် ထင်ပါရဲ့ဦးရယ် . . .” ဟု မိန်းမပျိုက ပြောလေရာ -

“အို . . . မိန်းကလေးကလဲ သူ့အကြောင်း အခု အကုန်လုံးသိရပြီ မဟုတ်လား၊ နို့ပြီး မကြာခင် သူ့ဆီရောက်ရတော့မှာပဲ၊ စိတ်ပူမနေပါနဲ့တော့ တွယ်၊ ဒါပေမဲ့ . . . တစ်ခုတော့ ပြောရဦးမယ်၊ အခု သူက နာမည်တစ်မျိုးနဲ့ ဖြစ်နေတယ်ကွဲ့၊ နာမည်ရင်းကို မေ့သွားလို့ပဲလား . . . သက်သက် လူမသိ အောင်ပဲ ဖုံးထားသလား . . . မပြောတတ်ပါဘူးကွယ်၊ ဘာကြောင့်လဲဆို တာ အခုမှ စုံစမ်းကြည့်ဖို့လည်း အကြောင်းမထူးတော့ပါဘူး၊ နို့ပြီး သူ့ကို ဘယ်သူကမှ ဂရုမစိုက်ဘဲ နှစ်ပေါင်း ဒီလောက်ကြာအောင်ပဲ ပစ်ထားလို့ ထား၊ အကျဉ်းပဲ ခံနေရသလား ဆိုတာ စုံစမ်းကြည့်ဖို့ဟာလည်း အခုတော့ အလကားပါပဲ . . .”

၁၄ □ ဒဂုန်ရွှေများ

“ဒီလို စုံစမ်းကြည့်ဖို့ဆိုတာလည်း မလွယ်ဘူး မိန်းကလေးရဲ့ အကြောင်းကို ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် ဘယ်မှာပဲဖြစ်ဖြစ် ဘာမှမပြောဘဲ ဘာနည်းနဲ့မဆို ပြင်သစ်ပြည်တွင်းက ထုတ်ဖို့သာ အရေးကြီးနေတယ်။ ကျုပ်တို့ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး တယ်လဆင် ဘဏ်တိုက်က လူလည်ဖြစ်နေတာတောင်မှ ဒီကိစ္စကို မပြောမိအောင် အတော်ရှောင်ခဲ့ရတယ်။ ကျုပ်တို့ကိုယ်မှာ ဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်လို့ ဘာစာရွက်မှ မထားဘူး၊ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ လျှို့ဝှက်ပြီး ခေောင်ရွက်ရမယ့်ကိစ္စပေါ့ဗျ... အလို... အတော်ဘာဖြစ်သွားတာလဲဟင်... ပြောတာလည်း တစ်လုံးမှ မကြားပါကလေး... မစွမ်းနက်... မစွမ်းနက်...”

မိန်းမပျိုသည် မျက်လုံးအကြောင်သားနှင့် မလွှပ်မယှက်-ငုတ်တုတ် ထိုင်ကာ မေ့မြော၍သွားလေတော့သတည်း။

* * *

အခန်း - ၂

ပြင်သစ်ပြည် ပါရစ်မြို့တော်၏ ဆင်ခြေပုံဖြစ်သော ‘ဖိန့်အင်ရှိုင်း’ ရပ်ကွက်ရှိ တစ်ခုသော လမ်းထောင့်တစ်ထောင့်တွင် အရက်ဆိုင် တစ်ဆိုင်ရှိ၏။

ထိုဆိုင်မှာ အခြားဆိုင်များထက် ကြည့်မျှော်စူးပျော်ရှိ၍ ဆိုင်ရှင် ‘ဒီဖတ်’ ဆိုသူမှာ အသက် ၃၀ ခန့်သာရှိသေး၏။

အသားမည်း၍ ဇက်ပိုးကြီးများ ဖီးထနေ၏။ သဘောကောင်းပုံရ၏။

သို့သော် တော်သင်ရုံမျှနှင့် ကျေနပ်နှစ်သိမ့်သူတစ်ယောက် မဟုတ်ဘဲ၊ ရည်ရွယ်ချက်ကြီးမားသည့် လူစားမျိုးဖြစ်လေသည်။

သူ၏ဇနီး ‘မဒမိဖတ်’ သည် သူဆိုင်တွင်းသို့ ဝင်လာစဉ် ကောင်တာ၏ နောက်တွင်ထိုင်၍ နေလေသည်။

ခင်ပွန်းသည်နှင့်ရွယ်တူဖြစ်၍ ကိုယ်လက်ကြံ့ခိုင်တောင့်တင်းသူ တစ်ယောက်ဖြစ်၏။

မျက်လုံးများမှာ အတော် ဖျက်လတ်သွက်လက်သော်လည်း တစ်စုံတစ်ခုသောအရာကို စူးစိုက်၍ မကြည့်တတ်ပေ။

သူ၏လက်ကြီးများမှာ ကြီးမားလှ၍ လက်စွပ်ကြီးများ ဝတ်ဆင်ထားလေသည်။ မျက်နှာထား 'တည်' ပြီးလျှင် မျက်ခုံး၊ နှာခေါင်း၊ ပါးစပ်နှင့် မေးရိုးကြီးမှာ ထင်ရှားပေါ်လွင်၏။ သို့ဖြင့် အလွန် ကျေနပ်ရသဖြစ်လေသည်။

မဒမ်ဒီဖတ်မှာ အအေးအနည်းငယ်မှ ခံနိုင်သူမဟုတ်သည့်အတိုင်း သားမွေးအင်္ကျီကို ဝတ်ဆင်ထား၍ သူ၏ နားကွင်းကြီးများကို အပြင်သို့ ဖော်ကာ . . . ရှေးစောင်ကြီးတစ်ထည်ကို ကိုယ်ပေါ်၌ ထူထဲစွာ ရစ်ပတ်ထားလေသည်။ သူ၏ရှေ့တွင် ထိုးလက်စ သိုးမွေးထည်တစ်ထည် ချထားပြီးလျှင် ညာဘက်တံတောင်ဆစ်ကို ဘယ်ဘက်လက်ဖဝါးပေါ်၌ တင်ကာ သွားကြားထိုးလျက်ရှိရာမှ သူ့ယောက်ျားဝင်လာသောအခါ တစ်စုံတစ်ရာ မပြောဘဲ ချောင်းတစ်ချက် ဟန်လိုက်၏။

ဤသို့ ပြုလုပ်လိုက်ခြင်းမှာ ဆိုင်ထဲသို့ အရက်သောက်ရန် နောက်ထပ် လူသစ်တစ်ယောက် ဝင်လာသည်ကို လှည့်၍ ကြည့်စေရန် သူ့ယောက်ျားအား အချက်ပြလိုက်ခြင်းဖြစ်လေသည်။

သို့နှင့် ဆိုင်ရှင် 'ဒီဖတ်' သည် မျက်လုံးကစားရင်း ဆိုင်တွင်းသို့ အမှတ်မထင် လှည့်ကြည့်လိုက်ရာ အခန်းထောင့်တစ်နေရာတွင် ထိုင်နေသော လူကြီးတစ်ယောက်နှင့် မိန်းမပျိုတစ်ယောက်ကို မြင်ရလေသည်။

ထိုနေရာများတွင် အခြားသူများလည်းရှိကြ၏။ နှစ်ယောက်မှာ ဖဲကစားနေ၍ အခြားနှစ်ယောက်မှာ ဒိုမီကစားနေကြပြီးလျှင် အခြားသုံးယောက်တို့မှာ အရက်ကို တဖြည်းဖြည်း စစ်၍ သောက်နေကြလေသည်။

ဒီဖတ်က ကောင်တာကို ဖြတ်သွားစဉ် ထိုင်နေသော လူကြီးသည် အနီးတွင် ထိုင်နေသော မိန်းမပျိုအား -

"တို့တွေ့ချင်တဲ့လူဟာ ဒီလူပဲကွဲ့ . . ."

ဟု မျက်နှာရိပ် မျက်နှာကဖြင့် ပြလိုက်လေသည်။

သို့သော် ဒီဖတ်သည် သူတို့နှစ်ယောက်အား မမြင်ဟန်ဆောင်ကာ ကောင်တာတွင် အရက်သောက်နေကြသူ သုံးယောက်အား စကားလှမ်း၍ ပြောလိုက်၏။

ထိုလူသုံးယောက်သည် အရက်မိုးများပေးပြီးနောက် အပြင်သို့ ထွက်သွားကြသောအခါ မိန်းမပျိုနှင့်အတူ ထိုင်နေသော လူကြီးသည် ထလာပြီးနောက် ဆိုင်ရှင်နှင့် စကားတစ်ခွန်းနှစ်ခွန်းပြောရန် တောင်းပန်သေးသည်။

လူကြီးကား . . . အခြားသူမဟုတ်။ ဝတ္ထုအစတွင် ရေးသားဖော်ပြခဲ့သော ဘဏ်တိုက်မှ ကိုယ်စားလှယ်ကြီး 'မစ္စတာဂျာဗစ်လော်ရီ' ပင် ဖြစ်လေသည်။

"ပြောနိုင်ပါတယ် . . . ခင်ဗျာ . . ."

ဤသို့ ပြောဆိုပြီးနောက် ဒီဖတ်သည် လူကြီးနှင့်အတူ တံခါးပေါက်ဆီသို့ လျှောက်သွားလေသည်။

သူတို့ စကားပြောဆိုနေသည်မှာ အချိန်မကြာလှသော်လည်း ကောင်းပြောချိန်မှစ၍ ဒီဖတ်မှာ တုန်တုန်လှုပ်လှုပ်ရှိနေပြီးလျှင် အတော်ပင် ခိတ်ဝင်စားနေဟန်ရှိ၏။ စကားပြော၍ တစ်မိနစ်မျှ မကြာသေးမီ ဒီဖတ်သည် ဦးခေါင်းကို ညိတ်ပြီးနောက် အပြင်သို့ ထွက်သွားလေသည်။

မစ္စတာဂျာဗစ်လော်ရီသည် မိန်းမပျိုအား လက်ပြ၍ ခေါ်လိုက်ပြီးနောက် နှစ်ယောက်သား အပြင်သို့ ထွက်သွားလေ၏။

မဒမ် ဒီဖတ်ကား . . . မျက်ခုံးမျှပင် မလှုပ်ဘဲ သွက်လက်ဖျတ်လတ်သော လက်ချောင်းများဖြင့် သိုးမွေးထည်ကိုသာ တွင်တွင်ကြီး ထိုးလျက်ရှိလေရာ ဘာကိုမျှ မမြင်လိုက်ရချေ။

မစ္စတာလော်ရီနှင့် မစ္စမင်းနက် တို့သည် အရက်ဆိုင်ထဲမှ ထွက်ခဲ့ကြပြီးနောက် မလှမ်းမကမ်းရှိ တံခါးဝင်းပေါက်တစ်ခုတွင် အရက်ဆိုင်ရှင် ဇွန်ဆီယာ ဒီဖတ်နှင့် ဆုံမိလေသည်။

ထိုတံခါးပေါက်မှာ လူအမြောက်အမြား နေထိုင်သည့် အိမ်စုကလေးများ တည်ရှိရာ ဝင်ကြီး၏ အဝင်ဝပင်ဖြစ်၏။ သို့နှင့် သူတို့သည် အိမ်တစ်ဆောင်သို့ တက်သွားကြ၍ လှေကားပေါ်သို့ ရောက်သောအခါ ဇွန်ဆီယာ ဒီဖတ်သည် သူ့သခင်ဟောင်း၏ သမီးဖြစ်သော မစ္စမင်းနက်၏ လက်ကို ရိုသေစွာ ဆွဲကိုင်နမ်းရှုပ်လိုက်လေသည်။

သို့သော် . . . ဤအပြုအမူကား သူ၏မျက်နှာထားနှင့် မလိုက်

အောင်ပင် ရှိနေတော့၏။ သူ့တွင် သဘောကောင်းသည့် အမူအရာမျိုး လည်းမရှိ၊ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း အမူအရာလည်း မရှိချေ။

လျှို့ဝှက်နက်နဲခြင်း၊ ဒေါသခက်ထန်ခြင်း၊ ကြောက်မက်ဖွယ် ကောင်းခြင်း... စသည်တို့သည် သူ့မျက်နှာပေါ်တွင် ပေါင်းစပ်စုဝေး၍ နေသကဲ့သို့ ရှိ၏။

ဒီဖတ်သည် ငယ်ရွယ်စဉ်က ထိုမိန်းမပျို၏ ဖခင်ဒေါက်တာမင်းနက် ၏ အစေခံဖြစ်ခဲ့ဖူး၏။

သူ၏ဇနီးသည်မှာ သနားကြင်နာခြင်း ကင်းမဲ့သော မျိုးမျိုးမတ် နွယ်တစ်ဦး၏ ဖျက်ဆီးခြင်း ခံရသူ တောသူမတစ်ယောက်၏ ညီမဖြစ်၏။

သူတို့၏ မောင်တစ်ယောက်မှာ ထိုဖျက်ဆီးသူများအား ကလဲ့စား ချေရာတွင် အသက်ဆုံးရှုံးခဲ့ရရှာ၏။

မိန်းမပျို မစ္စမင်းနက်၏ ဖခင် ဒေါက်တာ မင်းနက် သည်လည်း ထိုမျိုးမျိုးမတ်နွယ်တို့၏ မတရား ညှဉ်းပန်းနှိပ်ကွပ်ကဲမှုဒဏ်ကို တစ်စုံတစ်ရာ အဖြစ်မရှိဘဲ ၁၈ နှစ်တိုင်တိုင် ခံခဲ့ရသူဖြစ်၏။

ကိုယ်ပေါ်တွင် အသားဟူ၍ မကျန်တော့သကဲ့သို့ ကမ္မဋ္ဌာန်းရုပ် ပေါက်ကာ စိတ်ကလည်း ကယောင်ချောက်ချားဖြစ်လျက် ရှိလေရာ သူ့အား မြင်ရသူတိုင်း ကရုဏာမသက်ဘဲ မနေနိုင်အောင်ရှိတော့၏။

လူဟူသောခေါ်ရသော်လည်း လူရုပ်မပီ၊ ဝိညာဉ်ရှိသော်လည်း အသိဉာဏ်တည်းဟူသော အလင်းရောင်လုံးဝကင်းမဲ့ကာ အသက်ရှင်နေ သည့် ကမ္မဋ္ဌာန်းရုပ် တစ်ခုသာ ဖြစ်တော့၏။

ဤသို့ဖြင့် သူ၏ ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်များကို တွေးလိုက်မိတိုင်း ဒီဖတ်ဇနီးမောင်နှံတို့မှာ စိတ်ထဲတွင် ကြိတ်မနိုင် ခဲမရဖြစ်ကာ ဒေါသမီး ထခဲ့ကြလေသည်။

ဒေါက်တာမင်းနက် အကျဉ်းထောင်မှ လွတ်မြောက်လာသောအခါ ဒီဖတ်တို့ လင်မယားက ကောင်းစွာပြုစုစောင့်ရှောက်ထားခဲ့၏။

ထို့နောက် အထက်တန်းစားများနှင့် မျိုးမတ်၊ မင်းဆွေ မင်းမျိုးတို့ အား မုန်းတီးနေသည့် သူတို့အပေါင်းအဖော်များကိုသာ တွေ့ဆုံခွင့်ပေးခဲ့၏။

ဤသို့ဖြင့် တော်လှန်ရေးစိတ်ဓာတ်တည်းဟူသော မီးပွားကလေး နှိုင်းသတ်၍မရနိုင်သော မီးတောက်ကြီးအဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့လေသည်။

မစ္စတာဂျာဗစ်လော်ရီက ဒီဖတ်အား တီးတိုးလေသံဖြင့် မေးခွန်း ခုတ်လေသည်။

“သူ့ကို တစ်ယောက်တည်းပဲထားသလား...”

“ဟုတ်ပါတယ်...”

“သူ့သဘောအတိုင်း ထားရတာလား...”

“ဒီလိုပဲ ထားမှဖြစ်မှာမို့ ထားရတာပါ။ သူကတော့ အကျဉ်းထောင် သူ့ကို ကျွန်တော်ခေါ်လာတုန်းကအတိုင်းပဲ ရှိနေသေးတာပါပဲခင်ဗျာ”

“သူ အတော်ကြီးပဲ ပြောင်းလဲနေသလား”

“ဪ... ပြောင်းလဲနေသလားတဲ့... မေးမှ မေးပလေ ခင် ဗျာ...”

ဤသို့ ပြောလိုက်ရင်း အရက်ဆိုင်ရှင် ဒီဖတ်သည် ဒေါသထွက် ထားသဖြင့် နံရံကို လက်နှင့်ပုတ်လိုက်ရာ နှုတ်မှ တိုက်ရိုက်ဖြေလိုက်သည် ဘတ်ပင် သရုပ်ပါလှပေ၏။

မစ္စတာလော်ရီကား လှေကားကိုတက်ရင်း စိတ်လေးသံညီဆက် ဆေး၍လာမိ၏။

သို့နှင့် သူတို့သည် လှေကားထိပ်သို့ရောက်သွားသည့်အခါ ဒီဖတ် သူ၏ အင်္ကျီအိတ်ထဲမှ သော့တစ်ချောင်းကို ထုတ်ယူလိုက်၏။

မစ္စတာလော်ရီက အင်္ကျီအကြောင်း မေးသောအခါ ဒီဖတ်က ခေါက်တာမင်းနက်သည် သော့ခတ်ထားသောအခန်းတွင်း၌ နေထိုင်လာခဲ့ သည်မှာ အတော်ပင် အကျင့်ရနေပြီဖြစ်ရာ အကယ်၍ အခန်းကို သော့ခတ် ထားဘဲ ဖွင့်၍ထားပါက ဖိုးရိမ်ရသောကြောင့် သော့ခတ်၍ ပိတ်ထားရခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ရှင်းလင်းပြောပြလေသည်။

ထိုစကားများကို ကြားရသောအခါ မစ္စမင်းနက်သည် အတော်စိတ် ချုပ်ရှားပုံရပြီးလျှင် မျက်နှာတွင် ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်သော အမူအရာများ ခေါ်လာလျက် တုန်တုန်ယင်ယင်ဖြစ်၍လာသည်။

သို့နှင့် မစ္စတာလော်ရီက အားပေးနှစ်သိမ့်စေလျက် ရှိလေသည်။
“အားတင်းစမ်းပါ မိန်းကလေးရဲ့ . . . ဖခင်ကြီးကို ဘယ်လိုကျွန်
မာမျှော်ရှင်လာအောင် ပြုစုစောင့်ရှောက်မယ် ဆိုတာ စိတ်ကူးစမ်းပါ . . .”

ဒီဖတ်သည် တံခါးကို တမင် အသံမြည်အောင် သောနှင့် ဖွင့်လိုက်
ပြီးနောက် သူတို့နှစ်ယောက်အား . . . အခန်းတွင်းသို့ ဝင်ရန် လက်ပြ
လိုက်၏။

ထို့နောက် တံခါးကို ပိတ်၍ အတွင်းဘက်မှ သောခတ်လိုက်သည့်
အခါလည်း တမင် အသံမြည်နိုင်သမျှ မြည်အောင် ခတ်လိုက်သည်။

တံခါးပိတ်ပြီးနောက် ဒီဖတ်သည် ခြေလှမ်းမှန်မှန်ဖြင့် အခန်းကို
ဖြတ်ကာ . . . ပြတင်းပေါက်ရှိရာသို့ လျှောက်သွားလေ၏။ ပြတင်းပေါက်
ရှိရာသို့ ရောက်သောအခါ ခေတ္တမျှ ရပ်လိုက်ပြီးနောက် နောက်သို့ ပြန်၍
လှည့်ကြည့်လိုက်လေသည်။

သူတို့ရောက်ရှိနေသည့် အခန်းကလေးမှာ ထင်များသိုလှောင်ရန်
အတွက် ပြုလုပ်ထားသည့် ‘သင်္ဘောကြမ်း’ ဖြစ်၍ အလွန်မှောင်လှ၏။

ပြတင်းပေါက်တံခါးရွက် တစ်ဖက်မှာ . . . အအေးဒဏ်မှ တုတ်
နိုင်သမျှ သက်သာရာရစေရန် အသေပိတ်ထား၍ အခြားတစ်ဖက်ကိုလည်း
ဖွင့်သည်ဆိုရုံမျှ အနည်းငယ်ဟ၍ ထားလေသည်။

သို့နှင့် ထိုအနည်းငယ်မျှဟ၍ထားသော တံခါးရွက်ကြားမှ တိုး
ဝင်လာသည့် အလင်းရောင်ကလေးဖြင့် အခန်းတွင်းသို့ ဝင်လာသူတစ်
ယောက်သည် အခန်းအတွင်းရှိ အရာဝတ္ထုများကို ရုတ်တရက် မြင်ရန် ခဲ
ယဉ်းလေသည်။

အမှောင်ထဲ၌ ကျင့်သားရနေသူသာလျှင် လိုအပ်သော အလုပ်တစ်
ခုကို တိတိကျကျ လုပ်ကိုင်နိုင်ပေလိမ့်မည်။ သို့နှင့်ပင် ထိုမှောင်လှသော
သင်္ဘောကြမ်း အခန်းကလေး အတွင်း၌ လူတစ်ယောက်သည် အလုပ် လုပ်
လျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရ၏။

နှင်းပွင့်ကဲ့သို့ တစ်ခေါင်းလုံး ဖွေးဖွေးဖြူ လျက်ရှိသော လူကြီး
တစ်ယောက်သည် ဒီဖတ်ရပ်နေသော ပြတင်းပေါက်ဘက်သို့ မျက်နှာမူ၍

တံခါးပေါက်ကို ကျောခိုင်းကာ . . . ခုံရှည် အနိမ့်ကလေးတစ်ခုပေါ်တွင်
ဆိုင်လျက် ဖိနပ်တစ်ရပ်ကို စိတ်ဝင်စားစွာ ချုပ်၍ နေလေသည်။

* * *

အခန်း - ၃

ဒီဖတ်သည် အတန်ငယ်ကုန်းလိုက်ပြီးလျှင် ဖိနပ်ချုပ်နေသည့် ခေါင်းဖြူဖြူနှင့် လူကြီးအား ငုံ့၍ကြည့်ရင်း -

“မင်္ဂလာရှိသော နံနက်ခင်းပါခင်ဗျာ”

ဟု နှုတ်ဆက်လိုက်သည်။

ထိုအခါ တစ်ချိန်လုံးငုံ့၍နေသော ဦးခေါင်းသည် ခေတ္တမျှ မော့လာပြီးနောက် . . .

“မင်္ဂလာရှိသော နေ့ပါဗျာ”

ဟု လေသံဖြင့် ပြန်၍ နှုတ်ဆက်လိုက်လေသည်။

“ခင်ဗျား အတော်ကို ကြိုးကြိုးစားစား လုပ်နေပါသေးကလား အတန်ကြာအောင် တိတ်ဆိတ်လျက်ရှိနေပြီးနောက် ထိုသူသည် ဖြူဖွေးသော ဦးခေါင်းကို ခေတ္တ ပြန်၍မော့ကာ . . .

“ဟုတ်ကဲ့ ကျွန်တော် အလုပ်လုပ်နေပါတယ်”

ဤတစ်ကြိမ်တွင် ခေါင်းဖြူဖြူနှင့် လူကြီးသည် သူ၏ဦးခေါင်းကို ပြန်၍မငုံ့သေးဘဲ မျက်နှာတွင်းသို့ ချိုင့်ဝင်လျက်ရှိသော မျက်လုံးများမှ တစ်ခဏမျှ စိုက်ကြည့်လိုက်သေးသည်။

ထိုလူကြီး၏ တိုးတိုးသာသာပြောလိုက်သည့် စကားသံကို ကြားရသည်မှာ သနားစရာလည်းကောင်း၊ ကြောက်စရာလည်းကောင်းလှပေသည်။

နှစ်ပေါင်းများစွာ အကျဉ်းခံခဲ့ရပြီးနောက် အင်အားပြည့်စေသော အစာအာဟာရများကို မမီဝံ့ခဲ့ရသဖြင့် အင်အားချည့်နဲ့လျက် ရှိနေရကား ထိုအသံမှာ တီးတိုးထွက်ပေါ်လာသည်ဟု တစ်နည်းအားဖြင့် ဆိုနိုင်သော်လည်း လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်းများစွာကမူ သူပြောခဲ့သော နောက်ဆုံးစကားသံ၏ ပဲတင့်သံမျှသာ ကျန်ရစ်သကဲ့သို့ ရှိသည်။

သူပြောလိုက်သောအသံမှာ လူသတ္တဝါ တစ်ဦးတစ်ယောက်ထံမှ ထွက်ပေါ်လာသည့်အသံနှင့် လုံးဝမတူတော့ဘဲ တစ်နည်းအားဖြင့်လည်း မြေအောက်မှထွက်ပေါ်လာသည့် ထူးဆန်းသော အသံတစ်မျိုးပေလောဟု ဗဟုတင်ရပေသည်။

ထို့နောက် တစ်ခန်းလုံး အတန်ကြာအောင် တိတ်ဆိတ်လျက်ရှိပြန်၏။

ထို့နောက် ဒီဖတ်သည် ဖိနပ်ချုပ်သူအား စိုက်ကြည့်လျက်ရှိရာမှ -

“ဒီမှာဗျ၊ အခန်းကို ကျွန်တော် နည်းနည်းပိုလင်းလာအောင် လုပ်ချင်တယ် . . . နည်းနည်းပိုလင်းလာရင် ခံနိုင်ရဲ့မဟုတ်လားဟင် . . .”

ဖိနပ်ချုပ်နေသော လူကြီးသည် သူ၏အလုပ်ကို ခေတ္တရပ်လိုက်ပြီးနောက် တစ်စုံတစ်ရာကို နားထောင်သကဲ့သို့ နားထောင်ရင်း . . . တစ်ဖက်ခြမ်းပြင်ကို စိုက်ကြည့်လိုက်၏။ ထို့နောက် အခြားတစ်ဖက်ရှိ ကြမ်းပြင်ကို စိုက်၍ကြည့်ပြီးမှ စကားပြောသူကို မော်၍ ကြည့်လိုက်ကာ -

“ခင်ဗျား ဘာပြောလိုက်သလဲ . . . ဟင် . . .”

“နည်းနည်းပိုလင်းလာရင် ခံနိုင်ရဲ့မဟုတ်လား”

“ခင်ဗျားက လင်းစေချင်ရင်လည်း ခံနိုင်ရမှာပေါ့လေ . . .”

ထိုအချိန်ကား ပြတင်းပေါက်ကို အတန်ငယ်ပို၍ ပွါလာအောင် နှိုးလိုက်သဖြင့် အလင်းရောင်သည် အခန်းတွင်းသို့ တိုးဝင်၍လာရာ မပြီးတတ်သေးသော ဖိနပ်တစ်ဖက်ကို ပေါင်ပေါ်၌တင်ကာ သနားဖွယ်ကောင်းလှသော အဘိုးကြီးကို အထင်းသားတွေ့မြင်ရတော့သည်။

သူ၏ ခြေထောက်အနီး၌ လည်းကောင်း၊ ခုံရှည်ပေါ်၌ လည်းကောင်း ဖိနပ်ချုပ် ကံရိယာများ၊ သားရေအတိုအစများတို့သည် ဖြန့်ကျဲလျက်ရှိသည်။

သပ်ရပ်ခြင်းမရှိသော သူ၏ မုတ်ဆိတ်များသည် ဖွေးဖွေးဖြူလျက် ရှိ၏။

မျက်တွင်းဟောက်ပက်နှင့် သူ၏ မျက်လုံးများမှာ လွန်စွာ စူးရှတောက်ပြောင်လှ၏။

မျက်ခုံးထူ၍ ဆံပင်များသည်လည်း ဖွေးဖွေးဖြူလျက်နေ၏။

ကြယ်သီးများ မတပ်ဘဲထားသဖြင့် လည်ပင်းဆီ၌ ဟ၍နေသည့် ညစ်ထပ်သော ရုပ်အင်္ကျီအဝါရောင်အောက်တွင် ကြုံလို့လှသော သူ၏ ကိုယ်ခန္ဓာကို အထင်အရှား တွေ့နိုင်ပေ၏။

သူ၏ ပတ္တမြူကုတ်အင်္ကျီသည်လည်းကောင်း၊ လျော့လျော့ရဲရဲကျလျက်ရှိသော ခြေအိတ်ရှည်ကြီးများသည်လည်းကောင်း၊ အစုတ်စုတ်အပြတ်ပြတ်ဖြစ်နေသည့် အဝတ်အစားများသည်လည်းကောင်း အားလုံးပင် လောင်းရိပ်မိသော သစ်ပင်ပမာ ဝါပျော့ပျော့အရောင်သမ်းလျက် ရှိနေပေရာ ... မူလအရောင်မှန်ကို ခွဲခြားပြောနိုင်ရန်ပင် ခဲယဉ်းလှပေသည်။

သူသည် လက်တစ်ဖက်ကိုမြှောက်လျက် မျက်လုံးများကိုအလင်းရောင်မှ ကာကွယ်ထားလိုက်ရာ အလင်းရောင်သည် သူ၏လက်မှ အရိုးများကို ဖောက်ထွင်းသွားသည်ဟု မှတ်ထင်ရ၏။

သူသည် အလုပ်ကို နားလိုက်ပြီးလျှင် အမှတ်မထင် ငေးစိုက်ရင်း သူ့ရှေ့၌ရပ်နေသူကိုသာ ငေးစိုက်လျက် ကြည့်နေ၏။

သူ့အဖို့ အသံလာရာဘက်သို့ ကြည့်တတ်သည့် အလေ့အကျင့်သည် လုံးလုံးကြီး မရှိတော့သကဲ့သို့ ရှိနေ၏။

ထို့ပြင် ဟိုဟိုဒီဒီကြည့်ကာ အမေ့မေ့ အလျော့လျော့မဖြစ်ဘဲနှင့် လည်း စကားမပြောတတ်သကဲ့သို့ ဖြစ်နေသည်။

ဒီဖတ်သည် မစ္စတာကျာဗစ်လော်ရီအား ရှေ့သို့ တိုးလာရန် လက်ပြဲလျက် ... ဖိနပ်ချုပ်နေသူ အဘိုးကြီးအား -

“ဒီဖိနပ်တစ်ရန် ဒီနေ့ အပြီးချုပ်တော့မှာလား...”

“ခင်ဗျား ဘာပြောတယ်ဗျ... ”

“ဪ... ဒီဖိနပ်တစ်ရန်ကို ဒီကနေ့ အပြီးချုပ်မလားလို့ မေးတာပါ...”

“အပြီးချုပ်မယ်လို့တော့ မပြောနိုင်ဘူး၊ ပြီးမယ်လို့တော့ ထင်တာမရှိ... အာ... ကျုပ်မသိဘူးလေ...”

ဖိနပ်အကြောင်းကို မေးလိုက်ခြင်းသည် သူ့အလုပ်ကို ပြန်၍သတိသွားစေသကဲ့သို့ သူသည် အလုပ်ကို ဆက်ရန် ဖြူဖွေးသော ဦးခေါင်းကြီးတို့ ငုံ့လိုက်ပြန်သည်။

မစ္စတာလော်ရီသည် မစ္စမင်းနက်အား ... တံခါးဝတွင် ထားခဲ့ပြီးနောက် ခြေသံမကြားအောင် ရှေ့သို့ တိုးလာ၏။

သို့နှင့် ဒီဖတ်အနီးသို့ရောက်၍ တစ်မိနစ် နှစ်မိနစ် ကြာသောအခါ ဖိနပ်ချုပ်သမားကြီးသည် တစ်ဖန် မော်ကြည့်လိုက်ပြန်သည်။

သို့သော် နောက်ထပ်လူတစ်ယောက်တိုးလာသည်ကို မြင်ရသဖြင့် အံ့သြသည့် အမူအရာဟူ၍ တစ်စုံတစ်ရာ မပြချေ။

ဒီဖတ်က -

“ဒီမှာ ဧည့်သည်တစ်ယောက်ရောက်နေတယ်”

ဟု ပြောလိုက်သောအခါ အဘိုးကြီးက -

“ခင်ဗျား ဘာပြောတယ်ဗျ... ”

“ဧည့်သည်တစ်ယောက်လို့ ကျုပ်ပြောတာပါ”

ဖိနပ်ချုပ်သမား အဘိုးကြီးသည် အလုပ်လုပ်လျက် တန်းလန်းနှင့် တစ်ဖန် မော်ကြည့်လိုက်ပြန်၏။

ဒီဖတ်က -

“ဒီမှာ လူကြီးတစ်ယောက် ခင်ဗျားချုပ်နေတဲ့ ဖိနပ်တွေကို ပြလိုက်မေးပါ...”

“ယူကြည့်လေ... မော်စီယာ...”

မစ္စတာလော်ရီက ဖိနပ်ကို ယူကြည့်လေသည်။ ဒီဖတ်က -

“ဒီဖိနပ်ဟာ . . . ဘာဖိနပ်မျိုးလဲ၊ ဒီဖိနပ်ကိုချုပ်တဲ့လူဟာ . . . ဘယ်သူလဲဆိုတာ ပြောပြလိုက်စမ်းပါ . . .”

ဖိနပ်ချုပ်သမား အဘိုးကြီးသည် ယခင်ကထက် ကြာအောင် တိတ်ဆိတ်စွာ ရှိနေပြီးနောက် . . . အဘိုးကြီးက -

“ခင်ဗျားမေးတာ ကျွန်တော် မေ့သွားတယ်ဗျာ၊ ခင်ဗျား ဘာမေးလိုက်သလဲဟင် . . .”

“ဟောဒီက မော်စီယာ သိရအောင် ဒီဖိနပ်ဟာ . . . ဘယ်လို ဖိနပ်မျိုးဆိုတာ ပြောပြပါလို့ ကျွန်တော်က မေးတာပါ . . .”

“ဩ . . . မိန်းမစီး ဖိနပ်ပါ၊ မိန်းမပျိုလေးတစ်ယောက် လမ်းလျှောက်ထွက်တဲ့အခါ စီးတဲ့ဖိနပ်ပုံမျိုးပုံကလည်း အခု ခေတ်စားနေတဲ့ပုံမျိုးပေါ့။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်တော့ မမြင်ရဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော့်မှာ ပုံစံရှိပါတယ်။”

အဘိုးကြီးသည် ကျေနပ်သော အမူအရာနှင့် ဖိနပ်ကို ငေးစိုက်ကြည့်လျက် ရှိလေသည်။ ဒီဖိနပ်က -

“ချုပ်တဲ့လူရဲ့ နာမည်ကကော . . .”

သူသည် ရုတ်တရက် အဖြေမပေးသေးဘဲ ညာဘက်လက်ထဲ ဆုပ်ကာ ဘယ်လက်ဖဝါးပေါ်သို့ တင်လိုက်၍ တစ်ဖန် ဘယ်လက်ကို ဆုပ်လိုက်ပြန်၏။

ထို့နောက် မုတ်ဆိတ်မွေးကို သပ်လိုက်ပြန်၏။

ဤသို့ဖြင့် ဂနာမငြိမ်ဘဲရှိနေရာ ယခုကဲ့သို့ အခါမျိုးတွင် သူ့အား သတိပြန်၍ လည်လာအောင် ပြုလုပ်ရခြင်းမှာ အလွန်အားနည်းသူ ဟာမိယောက်အား ခြောမေ့သွားရာမှ ပြန်၍ သတိရလာအောင် လုပ်ရသည်နှင့် တူလှသည်။ ပြီးနောက် အဘိုးကြီးက -

“ခင်ဗျား ကျွန်တော့်နာမည်ကို မေးတာလား . . . ဟင် . . .”

ဟု မေးလိုက်သောအခါ ဒီဖိနပ်က -

“ဟုတ်ပါတယ် . . .”

“၁၀၅ မြောက် မျှော်စင် . . .”

“ဒါပဲလား . . .”

“၁၀၅ မြောက် မျှော်စင် . . .”

အဘိုးကြီး ပြောလိုက်သောအသံကား ညည်းညူသံလည်း မဟုတ်၊ သက်ပြင်းချသံလည်း မဟုတ်သည့် ငြိမ့်ငြိမ့်ဖွယ်ရာ အသံမျိုးဖြစ်၍ သူသည် အလုပ်ကိုဆက်၍ လုပ်တော့မည်ကဲ့သို့ ဦးခေါင်းကို ငုံ့လိုက်ပြန်လေသည်။

မစ္စတာလော်ရီကား သူ့အား စိုက်၍ကြည့်ရင်း -

“ခင်ဗျားဟာ ဖိနပ်ချုပ်ပြီး အသက်မွေးစားတဲ့ လူတစ်ယောက် မဟုတ်ဘူးထင်ပါရဲ့ . . .”

အဘိုးကြီးသည် ဒီဖိနပ်အား သူ၏ ကိုယ်စား ဖြစ်စေလိုသည့် သဘောဖြင့် လှမ်း၍ကြည့်လိုက်၏။ သို့သော် ဒီဖိနပ်က ဖြေမည့်ပုံ မပေါ်သဖြင့် မေးသူဘက်သို့ ပြန်၍ ကြည့်လိုက်လေသည်။

“ကျွန်တော့်ကို ဖိနပ်ချုပ်ပြီး အသက်မွေးတဲ့လူမဟုတ်ဘူး ထင်ပါရဲ့လို့မေးသလား . . . ဟင် . . . မှန်ပါတယ်၊ ကျွန်တော်ဟာ ဖိနပ်ချုပ်ပြီး အသက်မွေးခဲ့တဲ့လူ မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန် . . . ကျွန် . . . ကျွန်တော် ဒီမှာပဲ တတ်တာပါ၊ ကျွန်တော့်မှာ ကျွန်တော် သင်ယူခဲ့ရပါတယ်၊ ကျွန်တော် သင်ပါရစေလို့ ခွင့်တောင်း . . .”

ဤနေရာသို့ ရောက်သောအခါ အဘိုးကြီးသည် ရုတ်တရက် ကောင်းရပ်တန့်သွားပြီးနောက် နှစ်မိနစ် . . . သုံးမိနစ်ခန့် ငိုငို၍ နေ၏။

ထို့နောက် သူ၏ မျက်လုံးများသည် မစ္စတာလော်ရီ၏ မျက်လုံးများနှင့် သွားရောက်တွေ့ဆုံသောအခါတွင် သတိပြန်၍လည်လာလေသည်။

“ကျွန်တော့်ဟာ ကျွန်တော် သင်ပါရစေလို့ ခွင့်တောင်းခဲ့ရပါတယ်၊ အတော်ကြီးကို ကြာမှ သူတို့က ခွင့်ပြုခဲ့ပါတယ် . . . ခင်ဗျာ၊ အဲဒီကတည်းကစပြီး ဖိနပ်ချည်းပဲ ချုပ်လာခဲ့ပါတယ် . . .”

သူသည် မစ္စတာလော်ရီထံမှ ဖိနပ်ကို လှမ်းယူရန် လက်ကမ်းလိုက်လေစဉ် မစ္စတာလော်ရီက သူ့အား စိုက်ကြည့်လျက် . . .

“မော်စီယာမင်းနက်၊ ကျွန်တော့်ကို ခင်ဗျား မမှတ်မိဘူးလား”

၂၀ ဩ ၁၇၇၆ ရွှေမျှား

သူ၏ လက်မှ ဖိနပ်လွတ်ကျသွားပြီးနောက် အဘိုးကြီးသည် မစ္စတာလော်ရီကိုသာ စူးစိုက်ကြည့်ရှုလျက်ရှိလေ၏။

ထိုအခါ မစ္စတာလော်ရီသည် ဒီဖတ်အား လက်ညှိုးညွှန်ပြလျက် “ဒီမှာ . . . မော်စီယာမင်းနက်၊ ခင်ဗျား ဒီလူကို မမှတ်မိဘူးလား . . . သူ့ကို ကြည့်စမ်းပါ၊ ပြီးတော့ . . . ကျွန်တော့်ကိုလည်း ကြည့်စမ်းပါဦး၊ ကျွန်တော်တို့ကို မမှတ်မိတော့ဘူးလားဗျာ . . .”

အဘိုးကြီးသည် မစ္စတာလော်ရီနှင့် ဒီဖတ်တို့အား . . . တစ်လှည့်စီ စူးစိုက်ကြည့်ရှုလျက်ရှိရာ တစ်ခါက ထက်မြက်ခဲ့ဟန်တူသော အသံဉာဏ်၏ အရိပ်အရောင်သည် သူ၏ဦးခေါင်းတွင်းမှ ဝိုးဝါးထွက်ပေါ်လာသကဲ့သို့ ထွက်ပေါ်လာဟန်တူ၏။

သို့သော် . . . ၎င်းမှာ တစ်ခဏဖြစ်ရာ ရုတ်ခြည်း ကွပ်ပျောက်သွားဟန်တူလေသည်။

သူသည် မစ္စတာလော်ရီနှင့် ဒီဖတ်တို့အား စူးစိုက်ကြည့်ရှုလျက်ရှိရာမှ ယခင်ကဲ့သို့ တောင်မြောက်လေးပါး ကြည့်ရှု၍ နေပြန်တော့၏။

ထို့နောက် သက်ပြင်းကို တစ်ချက်ချလိုက်ပြီးနောက် ဖိနပ်ကို ပြန်၍ ကောက်ယူကာ အလုပ်ဆက်၍ လုပ်နေပြန်၏။

ဒီဖတ်က လေသံဖြင့် -

“မော်စီယာ . . . သူ့ပုံကို ဖမ်းမိရဲ့လား . . .”

မစ္စတာလော်ရီက -

“အင်း . . . အင်း . . . ခဏလောက်လေးတော့ . . . ဖမ်းမိလိုက်ပါရဲ့ဗျာ၊ ပထမတော့ . . . ကျွန်တော် အတော်ကြီးကို စိတ်ပျက်သွားတယ်၊ သို့ပေမဲ့ . . . ဘယ်တော့မှ မမေ့နိုင်တဲ့ သူ့ပုံကို ကျွန်တော် ပျတ်ခနဲ တွေ့လိုက်ရတယ်၊ ရှုး . . . အသာနေစမ်းဗျို့ . . .” ကျွန်တော်တို့ နောက်ဆုတ်နေကြမှ တော်မယ်ထင်ပါရဲ့ . . .”

တစ်ချိန်လုံး စကားမပြောဘဲ မတုန်မလှုပ် ရပ်ကြည့်နေခဲ့သော မိန်းမပျိုသည် သူရပ်နေသည့်နေရာမှ အဘိုးကြီးထိုင်နေသည့် ခုံရှည်အနီးသို့ တဖြည်းဖြည်း ချဉ်းကပ်လာသည်။

မည်သူမျှ စကားလည်းမပြော၊ အသံလည်း မပြုရှိနေရာ တစ်ခန်းဆုံးမှာ အပ်ကျသံကြားရမလောက် ရှိနေသည်။

မိန်းမပျိုလေးသည် ဖိနပ်ချုပ်နေသည့်အနီးတွင် ရပ်လျက်ရှိနေသော်လည်း ဖိနပ်ချုပ်သူကမူ ခေါင်းမမော်ဘဲ ဖိနပ်ကိုသာ တွင်တွင်ကြီး ချုပ်လျက်ရှိသည်။

တစ်ခဏမျှကြာသောအခါ တစ်ဖက်တွင်ရှိသော သားရေလုံးသည် အားကို ကောက်ယူလိုက်ပြီးလျှင် အလုပ်ကို ဆက်လက်လုပ်တော့မည်ပြုသောအခါမှ မိန်းကလေး၏ ဂါဝန်အနားကို ရုတ်တရက်မြင်၍ သွားလေသည်။

ထိုအခါမှ သူ၏မျက်နှာကို မော့ကြည့်လိုက်ရာ မိန်းကလေး၏ မျက်နှာနှင့် ဆုံမိလေတော့၏။

သူသည် မိန်းကလေး၏မျက်နှာကို ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသော မျက်နှာထားနှင့် စိုက်၍ကြည့်လိုက်၏။

နှုတ်ခမ်းများမှာလည်း စကားပြောလိုဟန်ဖြင့် လှုပ်လှုပ်ရွရွဖြစ်နေ၏။

သို့သော် . . . ရုတ်တရက် မည်သည့်အသံမျှ ထွက်ပေါ်၍ မလာချေ၊ တစ်ခဏမျှ ပင်ပန်းကြီးစွာ အသက်ရှူနေပြီးနောက် အချိန်အတန်ကြာမှ -

“ဒါက . . . ဘာလဲ . . .” ဟု တစ်လုံးချင်း လေးလေးတွဲ့တွဲ့ အေးလိုက်သော အသံကြီးကို ကြားကြလေသည်။

အဘိုးကြီးသည် တစ်ခဏမျှ ငြိမ်သက်နေပြီးနောက် . . .

“မင်းက ထောင်မျိုးရဲ့ . . . သမီးလား”

“မဟုတ်ပါဘူး . . .”

ဟု မိန်းမပျိုသည် သက်ပြင်းချလျက် ပြန်ဖြေလိုက်လေသည်။

“ဒါဖြင့် မင်း ဘယ်သူလဲ . . .”

မိန်းမပျိုသည် သူ့အသံကို စိတ်မချသေးသည့်နှင့် တစ်စုံတစ်ရာ ဖြန်မပြောသေးဘဲ၊ သူ့နှုတ်ခမ်းရှိ နှုတ်ခမ်းပေါ်၌ ထိုင်လိုက်ရာ . . . အဘိုးကြီးက ကိုယ်ကို ယုံ၍ပေးလိုက်၏။

သို့သော် . . . မိန်းမပျိုက သူ၏လက်မောင်းကို အသာအယာ လှမ်း၍ ကိုင်လိုက်လေသည်။

မိန်းမပျို၏ ရွှေရောင်တောက်သော ဆံပင်လိပ်ကလေးများသည် ဇက်ပေါ်တွင် ဖွားရားကျနေ၏။

အဘိုးကြီးသည် မိန်းမပျို၏ ဆံပင်လိပ်ကလေးများကို မရဲတရဲ ကိုင်ကာ ကြည့်ရှုလျက်ရှိရာမှ ငေးမောသွားပြီးနောက် သက်ပြင်းရှည်ကြီး တစ်ချက်ချလိုက်ပြီးလျှင် ဦးခေါင်းကို ငဲ့၍ မိနပ်ကို ဆက်လက်ချုပ်မြဲ ချုပ် နေပြန်လေသည်။

မိန်းမပျိုသည် အဘိုးကြီး၏ လက်မောင်းကို ကိုင်ထားရာမှ လက် ကို ရုပ်လိုက်ပြီးလျှင် ကိုင်လိုက်ပြန်၏။

သူသည် မိနပ်ချုပ်သော အလုပ်ကို ရုပ်လိုက်ကာ သူ၏ လည်ပင်း တွင် ကြိုးမည်းကလေးဖြင့် ဆွဲထားသည့် အဝတ်အိတ်ရှုံ့ကလေးကို ရှိမရှိ စဉ်းစားသည့်ဟန်ဖြင့် တစ်ကြိမ်နှစ်ကြိမ် စမ်းသပ်ပြီးနောက်မှ ဆွဲယူလိုက် လေသည်။

ထို့နောက် နူးပေါ်တွင်တင်၍ အိတ်ကလေးကို ဖွင့်လိုက်သောအခါ ယခင်က သူကိုယ်တိုင် ထည့်ထားခဲ့ဟန်တူသော ဆံပင်ထွေးကလေးတစ်ခု ကို တွေ့ရလေ၏။ ထို့နောက် သူသည် မိန်းမပျို၏ ဆံပင်ကိုလက်ဖြင့် စမ်း သပ်လိုက်ပြန်လေသည်။

“အင်း . . . ဆံပင်ချင်းတော့ တူတယ် . . . ဘယ်လိုကြောင့်ပါလိမ့် . . . ဘယ်တုန်းကပါလိမ့် . . . ဘယ်လိုဖြစ်ခဲ့ပါလိမ့် . . .”

သူသည် မိန်းမပျိုကလေး၏ မျက်နှာကို အလင်းရောင်ဘက်သို့ လှည့်ကာ ကြည့်လိုက်ပြန်၏။

“ငါ့ကို ခေါ်သွားတဲ့ညတုန်းက ငါက မကြောက်ပေမဲ့ သူကတော့ ကြောက်နေလို့ ငါ့ပခုံးပေါ် သူ့ခေါင်းတင်ထားတယ်၊ ငါ့ပခုံးပေါ်မှာ ဒါတွေ တွေ့ရတာပဲ . . . သူတို့က ငါ့ကို ပေးပစ်ခဲ့တယ် . . .”

သူသည် အထက်ပါစကားများကို အတော်အားစိုက်၍ ပြောမှ နှုတ်မှ ထွက်လာလေသည်။

“ဘယ်လိုပါလိမ့်မလဲ . . . မင်းဟာ . . . သူပဲလား . . .”
မစ္စတာလော်ရီနှင့် ဒီဗတ်တိုမှာ သူ၏ ထိတ်လန့်တကြား အမူ အရာကြောင့် တုန်လှုပ်သွားမိ၏။

သို့သော် မိန်းမပျိုကား မည်သို့မျှမဖြစ်ဘဲ မတုန်မလှုပ်ထိုင်လျက် ထိုမှ တီးတိုးလေသဖြင့် -

“ရှင်တို့ ကျွန်မ အနားကို မလာပါနဲ့ . . . စကားလဲ မပြောကြပါ . . . ပြီးတော့ လှုပ်လည်း မလှုပ်ကြပါနဲ့ဦးရှင် . . .”

ဟု သူတို့နှစ်ယောက်အား လှမ်း၍ ပြောလိုက်လေသည်။

“အလို . . . နားထောင်စမ်း . . . ဘယ်သူ့အသံပါလိမ့်”

အဘိုးကြီးသည် ဤသို့ပြောရင်း . . . မိန်းကလေးအား ကိုင်ထား သည့် လက်များကို ရုတ်တရက် ရုပ်သိမ်းလိုက်ပြီးလျှင် စိတ်နောက်ကျီ သူသည်ဟန်ဖြင့် သူ၏ ဆံပင်များကို ဆွဲကိုင်ဆုပ်ဖွ၍ နေလေသည်။

အတန်ကြာသောအခါ ငြိမ်သက်သွားပြီးနောက် အိတ်ရှုံ့ကလေး ပြန်၍ပိတ်ကာ . . . အကျီအောက်တွင် ပြန်၍ ထည့်ထားလိုက်လေ၏။

သို့သော် မိန်းမပျိုကလေးကား . . . ကြည့်မြဲ ကြည့်နေလျက် သူ၏ဦးခေါင်းကြီးကို လေးလေးတွဲတွဲ ခါလိုက်လေသည်။

“မဟုတ်ပါဘူး မဟုတ်နိုင်ပါဘူး၊ မင်းဟာ ငယ်လွန်းနုပျိုလွန်းလှ တယ်၊ ဘယ်နည်းနဲ့မှ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး၊ အကျဉ်းသမားဟာ ဘယ်လိုဖြစ် သလဲ ကြည့်စမ်း . . . ဒါတွေဟာ သူသိတဲ့ လက်တွေလား၊ ဒါက သူ သိတဲ့ မျက်နှာလား၊ ဒါက သူ့ကြားဖူးတဲ့အသံလား၊ မဟုတ်ပါဘူး . . . မဟုတ်ပါဘူး . . . ဒါထက် မိန်းကလေး နာမည်က ဘယ်သူကွဲ . . .”

အဘိုးကြီးသည် အသံရော အမူအရာပါ ပျော့ပျောင်းနူးညံ့လာ သည့်နှင့် သူ့သမီးသည် ရင်ဘတ်ပေါ်သို့ လက်နှစ်ဖက် ယှက်တင်ကာ သူ့ တွင် ခူးထောက်ထိုင်ချလိုက်လေသည်။

“ကျွန်မနာမည်က ဘယ်သူဆိုတာရယ်၊ ကျွန်မ အဖေနဲ့အမေက ဘယ်သူဆိုတာရယ်၊ ပြီးတော့ သူတို့ဘယ်လို ဒုက္ခခံခဲ့ရတာတွေကို ကျွန်မ ခံခဲ့ရတာတွေရယ် အားလုံးပြောမှာပေါ့၊ ဒါပေမဲ့ အခု ဒီမှာတော့ မပြောနိုင်

သေးသွား။ အခု ကျွန်မကို ကောင်းချီးပေးဖို့ တောင်းပန်ပါတယ်။ ကျွန်မက နမ်းပါလားဟင် . . .

မိန်းမပျိုသည် သူ့အား . . . ကလေးတစ်ယောက်သဖွယ် တင်းကျပ်စွာ ဖက်ထားလိုက်လေသည်။

“ကျွန်မအသံနဲ့ တစ်ခါက နားထဲမှာ သာယာနာပျော်ဖွယ်ကောင်း တဲ့ ဇနီးသည်ရှိ အသံနဲ့တူတယ်ဆိုရင် . . . ငိုလိုက်စမ်းပါ။ ကျွန်မ ဆံပင်ကို တွေ့ထိရတာနဲ့ တစ်ခါက ရင်ခွင်ထဲမှာ ပွေ့ပိုက်ခဲ့ရတဲ့ ချစ်သူရဲ့ ဦးခေါင်းကို သတိရတယ်ဆိုရင် ငိုလိုက်စမ်းပါ။ ကျွန်မဟာ ချစ်ကြင်နာပြီး သစ္စာရှိတဲ့ သမီးကလေးတစ်ယောက်လို ပြုစုရမယ်ဆိုလို့ အရင်က ခံစားရတဲ့ ဒုက္ခတွေကို သတိရတယ်ဆိုရင် . . . ငိုလိုက်စမ်းပါ။ အားရအောင် ငိုလိုက်စမ်းပါ။”

သမီးဖြစ်သူက အဖေဖြစ်သူကို ပွေ့ပိုက်လျက် အဖေဖြစ်သူက သမီး၏ရင်ခွင်ဝယ် မျက်နှာချင်းအပ်ကာ . . . ငိုကြွေးစွာဆွေးလျက်ရှိကြသော သားအဖနှစ်ယောက်အား . . . တွေ့ရသည်မှာ ယခင်က ခံစားခဲ့ရသည့် ကြီးမားသော ဒုက္ခအပေါင်းကို အမှတ်ရစေဘိသကဲ့သို့ ဖြစ်ရကား ယောက်ျား ရင့်မာကြီးနှစ်ယောက်ဖြစ်သော မစ္စတာလော့ရီနှင့် ဒီဇတ်တို့ပင် မကြည့်ရှုနိုင်သောကြောင့် မျက်နှာများကို လက်ဝါးဖြင့် အုပ်ကာ ဖုံးကွယ်၍ ထားလိုက်ကြလေသည်။ အဖေဖြစ်သူသည် ပင်ပန်းနွမ်းနယ်လှသောကြောင့် ကြမ်းမသို တဖြည်းဖြည်းလဲကျသွားလေရာ သမီးဖြစ်သူကလည်း သူ၏ လက်မေတွင် ဖခင်၏ ဦးခေါင်း အလိုက်သင့်ကျစေရန် သူ့ကို အသာအယာ လှဲခဲ့လိုက်လေသည်။

သို့နှင့် မိန်းကလေး၏ ဆံပင်များသည် အဘိုးကြီး၏ဆံပင်များထက် ဖုံးအုပ်ထားသကဲ့သို့ ရှိတော့၏။

ယင်းကဲ့သို့ နှစ်ယောက်သား ယူကျုံးမရ အတွင်းဆွေး ဆွေးလျက် ရှိရာ သက်သာရာ ရပြီဟု ထင်ရသောအခါမှ မစ္စတာလော့ရီနှင့် ဒီဇတ်တို့သည် သူတို့အား ကြမ်းပေါ်မှ အသာအယာပွေ့ထူလိုက်ကြ၏။

ထို့နောက် သူတို့သည် နီးနှောတိုင်ပင်ကြပြီးလျှင် ပါရစ်မြို့ ချက်ချင်းခေါ်သွားရန် သဘောတူညီကြလေသည်။

သို့နှင့် နိုင်ငံကူးလက်မှတ်များကို ယူပြီးလျှင် ရထားနှင့် မြင်းများ ညီအသင့်ဖြစ်ရန် အဆောတလျင် စီမံကြလေ၏။

ဒေါက်တာမင်းနက်ကား အတင်းအကြပ် အမိန့်ပေးသည်ကို နာခံသည့် အလေ့အကျင့်ရပြီးဖြစ်သည့်အတိုင်း ကျေးသမ္မုကို စားရှာ၏။ မိသမ္မုကို လုပ်ရှာ၏။

သို့သော် သူ့အား ခေါ်ဆောင်သွားစဉ် ဖိနပ်ချုပ်သည့် ကိရိယာ အန်ဆာပလာများနှင့် ချုပ်လက်စ ဖိနပ်များကို တောင်းနေသဖြင့် ယူ၍ ပေးခဲ့၏။

ဤသို့ဖြင့် ဒေါက်တာမင်းနက်အား အင်္ဂလန်နိုင်ငံသို့ ခေါ်ခဲ့ရာ မင်းခရီးတွင် မစ္စတာလော့ရီသည် ဒေါက်တာမင်းနက်၏ အခြေအနေကို ညည်းကာ -

“အင်း . . . ဒီလူ နဂိုအခြေမှ ပြန်ရောက်ပါဦးမလား . . .”
ဟု သက်ပြင်းချကာ ညည်းညူမိလေသည်။

* * *

အခန်း - ၄

ဒေါက်တာမင်းနက်အား ပါရစ်မြို့မှ လန်ဒန်မြို့သို့ ခေါ်ဆောင်သွားပြီးနောက် ငါးနှစ်ခန့်မျှ ကြာရှိသောအခါ လန်ဒန်မြို့တွင် 'ချားလ်စ်ဒါနဲ' (Charles Darnay) ဆိုသူအား သစ္စာဖောက်မှုဖြင့် စစ်ဆေးခြင်း ခံခဲ့ရ၏။

ထိုအခါက သစ္စာဖောက်မှုများတွင် ကြိုးပေးပြီးနောက် လူကို လေးပိုင်းပိုင်းကာ စီရင်လေ့ရှိရာ ထိုအမှုနှင့် လူအများစိတ်ဝင်စားလျက် ရှိသည့်ပြင် 'အိုပေလီ' ခေါ် ရာဇဝတ် ရုံးတော်၏စင်္ကြံများနှင့် စစ်ဆေးမည့် ရုံးခန်းတွင် အမှုကို လာရောက်နားထောင်သူများဖြင့် ပြည့်နှက်လျက်ရှိ၏။

ရုံးခန်းအလယ်ရှိ စားပွဲကြီးတွင် ဆံပင်တူတပ်ဆင်ထားသော ဦးထုပ်များဆောင်းထားသည့် ဝတ်လုံတော်ရများ ထိုင်နေကြ၏။

သူတို့အထဲတွင် အစိုးရရှေ့နေချုပ်ကြီးနှင့် အထူးရှေ့နေချုပ်ကြီးတို့လည်းပါ၏။

တရားခံ၏ ရှေ့နေ မစ္စတာ 'စထရိုင်ဗာ' နှင့် လက်နှင့်ဘက်ကို အင်္ကျီအိတ်ထဲတွင် ထည့်ကာ အမှုနှင့် တစ်စုံတစ်ရာ ပတ်သက်ဆက်သွယ်ခြင်း မရှိသကဲ့သို့ မည်သည့်အရာကိုမျှ မကြည့်ဘဲ ရုံးခန်းမျက်နှာကြက်ကိုသာ မော်ကြည့်နေသော ဆံပင်တူ ဦးထုပ်ကိုဆောင်းထားသည့် အခြားရှေ့နေတစ်ယောက်လည်း စားပွဲကြီးတွင် ထိုင်နေလေသည်။

အခန်းတွင်းသို့ တရားခံဝင်လာသောအခါ မျက်နှာကြက်ကိုကြည့်သူမှတစ်ပါး အားလုံးပင် တရားခံအား စိုက်ကြည့်လိုက်လေသည်။

တရားခံကား အသက် ၂၅ နှစ်ခန့်သာရှိသေး၍ ကိုယ်အင်္ဂါ အချိုးအားပြေပြစ်ပြီးလျှင် ရုပ်ရည်တင့်တယ်၏။

ပါးများမှာ နေလောင်ထားသဖြင့် နီရဲနေပြီးလျှင် မျက်လုံးများသည် နက်မှောင်နေလေသည်။

သူ၏ အခြေအနေမှာ လူကြီးလူကောင်းတစ်ယောက်ကဲ့သို့ပင် ဖြစ်သော်လည်း အနက် သို့မဟုတ် အညိုရင့်ရောင် အဝတ်အစားများကို ရိုးရိုးပင် ချတ်ဆင်ထား၏။

ရှည်လျားမည်းနက်လှသော ဆံပင်များကို လည်ကုပ်ဆီတွင် ခြား တစ်ခုနှင့် ချည်နှောင်ထားလေသည်။

ဖွာရရာကျကာ ရှုပ်ရှုပ်ထွေးထွေး ဖြစ်နေမည်စိုးသောကြောင့် ထိုသူ၏ ချည်ထားဟန်တူပေသည်။

သူသည် ဣန္ဒြေရှုရှာနှင့် တရားသူကြီးအား ဦးညွှတ်လိုက်ပြီးလျှင် ဦးသက်စွာ ရပ်နေလေသည်။

သူသည် အခန်းတွင်းသို့ မျက်လုံးဖြင့်လှည့်၍ ကြည့်လိုက်ရာ အထိသေများဖြစ်ဟန်တူသူ နှစ်ယောက်ကို တွေ့ရ၏။

တစ်ယောက်မှာ အသက် နှစ်ဆယ်ထက်ကျော်ဦးမည် မဟုတ်သော အမျိုးကလေးဖြစ်၏။ အခြားတစ်ယောက်မှာ သူ၏ ဖခင်ဖြစ်ဟန်တူသည့် လူကြီးတစ်ယောက်ဖြစ်လေသည်။ လူကြီးမှာ ဆွတ်ဆွတ်ဖြူနေသော ဆံပင်၊ စိတ်ကူးများတွင်သာ နှစ်မြောနေသည့် သဏ္ဌာန်မျက်နှာထားမျိုးရှိသဖြင့် အမူအရာမှာ အလွန်ပင် ထူးခြားလှပေသည်။

ထိုသို့ မိမိ၏ စိတ်ကူးများတွင်သာ နှစ်မြောနေတတ်သည့်အခါ လူကြီးမှာ အတော်ပင် အိုမင်းလှပြီဟု မှတ်ထင်ရ၏။

သို့သော်... သူ့သမီးအား... စကားလှမ်း၍ ပြောသည့်အခါမျိုးတွင် တွေးတောငေးမော၍ မနေသည့်အခါမျိုး၌မူ အရွယ်မလွန်သေးသော သူရည်သန်တစ်ယောက်ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရ၏။

သမီးဖြစ်သူသည် ဖခင်အနီးတွင် ထိုင်နေစဉ် လက်တစ်ဖက်ကို ဖခင်၏ ချိုင်းအောက်တွင် လျှို့ဝှက်လျက် အခြားလက်တစ်ဖက်ဖြင့် ဖခင်၏ လက်ကို ဖိကိုင်ထားလေသည်။

သူ့ဖခင်၏ အနီးသို့ ဣပ်သည်ထက်ကပ်၍ ထိုင်နေခြင်းမှာ ထိတ်လန့်ဖွယ်များကြောင့်လည်းကောင်း၊ တရားခံအား ကရုဏာသက်နေသောကြောင့်လည်းကောင်း ဖြစ်ဟန်တူပေသည်။

တရားခံ ချာလစ်ဒါနေ အပေါ်စွဲချက်မှာ... သူသည် ဘုရင်မင်းမြတ်၏ သစ္စာတော်ကို ဇောက်ဖျက်ကာ... ပြင်သစ်ဘုရင် လူဝီနှင့် တိုက်ခိုက်ခဲ့ရသော စစ်ပွဲများတွင် နှစ်ပြည်ထောင်အကြား ကူးချည်သန်းချည် သွားလာပြီးလျှင် ကနေဒါသို့ ပို့ရန် အင်္ဂလိပ်တို့သည် စစ်အင်အား မည်မျှဖြစ်တင်းနေသည်ဟူသော သတင်းကို ပြင်သစ်ဘုရင်အား လျှို့ဝှက်စွာ ပေးကမ်းတူညီခဲ့ခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။

အမှုကို စတင်ဖွင့်လှစ်သောအခါ အစိုးရ ရှေ့နေချုပ်ကြီးသည် ဂျူရီလူကြီးစင်းများအား တရားခံသည် နှစ်ပေါင်းအတော်ကြာကပင် သူကိုယ်တိုင် ရိုးသားစွာ ဖြေရှင်းမပြနိုင်သော လျှို့ဝှက်သည့်ကိစ္စဖြင့် အင်္ဂလန်နှင့် ပြင်သစ် နှစ်ပြည်ထောင်စပ်ကြား အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ကူးသန်းသွားလာခဲ့သည်ဟု အဆိုရှိ၏။ တရားခံ၏ မိတ်ဆွေဖြစ်သော လူတစ်ယောက်က ထိုလျှို့ဝှက်သည့်ကိစ္စမှာ မည်သို့သော ကိစ္စဖြစ်သည်ကို သိရှိခဲ့ရပြီးနောက် မျိုးချစ် စိတ်ကြောင့် ဘုရင်မင်းမြတ် အစိုးရအား... ထုတ်ဖော်ပြောပြရန် စိတ်ပိုင်းဖြတ်ခဲ့လေသည်။

သူ၏အမည် 'ဗာဆတ်' ဟု ခေါ်၍ ထိုသူသည် သက်သေအဖြစ် အစစ်အဆေးခံမည်ဖြစ်၏။

သူသည် တရားခံ၏ အစေခံ 'ရောဂျာကလိုင်း' ဆိုသူအား... တရားခံ၏ အကျိုးအိတ်များ၊ စားပွဲအံဆွဲများ၊ သူ၏ စာရွက်စာတမ်းများကို ရှာဖွေကြည့်ရန် သွေးဆောင်ခဲ့ခြင်းဖြင့် တရားခံ၏ လျှို့ဝှက်သောကိစ္စမှာ မည်သို့သော ကိစ္စမျိုးဖြစ်သည်ကို အသေအချာ သိခဲ့ရလေသည်။

ထိုသူနှစ်ယောက်၏ ထွက်ချက်နှင့် ရှာဖွေတွေ့ရှိရသော စာရွက်

စာတမ်းများအရ တရားခံတွင် ဘုရင်မင်းမြတ်၏ စစ်အင်အား အခြေအနေအရင်းများ ရရှိထား၍ ယင်းသည်စာရင်းမျိုးများကို ရန်သူနိုင်ငံသို့ ပေးလေ့ရှိကြောင်း မငြင်းနိုင်အောင်ပင် ထင်ရှားနေပေသည်။

ထိုစာရင်းများကို တရားခံကိုယ်တိုင် ရေးထားသည်ဟု ထင်ရှားအောင်မပြနိုင်သော်လည်း ဤအချက်မှာ အရေးမကြီးလှပေ။

သို့သော် ထိုသို့ တရားခံကိုယ်တိုင် မရေးသဖြင့် တရားခံမှာ လုပ်ပုံနိုင်ပုံတွင် ပါးနပ်၍ ပီပီရီရီရှိလှကြောင်း ထင်ရှားစေသည်ဖြစ်ရာ၊ အစိုးရတွက် သာ၍ပင် ကောင်း၍နေတော့၏။

ထို့ပြင် သက်သေခံ အထောက်အထားအရ ဗြိတိသျှတပ်များနှင့် အဓိကန်တို့ စတင် မတိုက်ခိုက်သေးမီ လွန်ခဲ့သည့် ငါးနှစ်ခန့်ကပင် သူလျှို့ဝှက်သန်းအတွက် ပြင်သစ်နှင့် အင်္ဂလန်စပ်ကြားတွင် ကူးသန်းသွားလာခြင်းကို ပြုလုပ်နေခဲ့ပြီဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလေသည်။

သို့ဖြစ်၍ ဂျူရီလူကြီးမင်းများက တရားခံအား အပြစ်ရှိသည်ဟု ဖြတ်မည်ကို ယုံကြည်ကြောင်းနှင့် ရှေ့နေချုပ်ကြီးက သူ၏လျှောက်လဲချက်ကို နိဂုံးချုပ်လိုက်လေ၏။ ထို့နောက် သက်သေ 'ဗာဆတ်' အား ခေါ်ယူသောရာ ရှေ့နေ ချုပ်ကြီး၏ ပြောပြချက်နှင့် သူ၏ထွက်ချက်တို့ ကိုက်ညီနေသည်။ သို့သော် တရားခံ၏ ရှေ့နေ မစ္စတာစထရိုင်ဗာက ပြန်လှန်စစ်မောင်း ဗာဆတ်၏ အကျင့်စာရိတ္တနှင့် ရည်ရွယ်ချက်များမှာ ရှေ့နေချုပ်ကြီးပြောသကဲ့သို့ မကောင်းလှဘဲ၊ သူ၏ထွက်ချက်မှာ ယုံကြည်နိုင်စရာကြောင်းမရှိသည့်ပြင် သူကိုယ်တိုင်မှာလည်း ကြေးစား သတင်းပေးသူနှင့် လူတစ်ယောက် သာသာမျှသာ ဖြစ်နေကြောင်း ထင်ရှားခဲ့လေသည်။

အား သူလျှို့ဝှက်ဖူးသလောဟု မေးသည့်အခါ သူ ငြင်းဆို၏။ သို့နှင့် စထရိုင်ဗာသည် အခြားမေးခွန်းများကို ဆက်လက် မေးလေသည်။

“မစ္စတာဗာဆတ်က ဘယ်လို အသက်မွေးခဲ့ပါသလဲ”

“ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းများနဲ့ ထိုင်စားခဲ့ပါတယ်...”

“အဲဒီပစ္စည်းတွေ ဘယ်မှာရှိသလဲ”

“ဘယ်မှာရှိတယ်ဆိုတာ အသေအချာ မမှတ်မိပါ”

၃၈ □ ဒုန့်အေး

“ဘယ်လို ပစ္စည်းမျိုးလဲ”

“အို . . . ဒါဟာ ကျွန်တော့်ကိစ္စ၊ ကျွန်တော်နဲ့သာ ဆိုင်တာ”

“ဒီပစ္စည်းတွေက အမွေရတာလား . . .”

“ဟုတ်ပါတယ်၊ ဆွေနှီးမျိုးစပ်တစ်ယောက်ဆီက ရခဲ့တာပါ”

“ခင်ဗျား ထောင်ကျဖူးသလား . . .”

“ဟင့်အင်း . . .”

“ကြွေးမှုကြောင့်ကော”

“ဒီအမှုနဲ့ ဘာဆိုင်လို့လဲဗျာ . . .”

ထိုမေးခွန်းကိုပင် ထပ်မေးပြန်၏။

“ကြွေးမှုနဲ့ ကျဖူးပါတယ် . . .”

“ဘယ်နှခါ ကျဖူးသလဲ . . .”

“နှစ်ခါ၊ သုံးခါ . . .”

“ငါးခါ၊ ခြောက်ခါ မဟုတ်ဘူးလား . . .”

“ရှိချင်လဲ ရှိမပေါ့ . . .”

“ဘာအလုပ်လုပ်သလဲ . . .”

“ကျွန်တော် လူကြီးလူကောင်း တစ်ယောက်ပါ . . .”

“ခြေနဲ့ အကန်ခံရဖူးသလား . . .”

“ခံရချင် ခံရမှာပေါ့ . . .”

“လှေကား အောက်ဆုံးထစ်မှာကော အကန်ခံရဖူးသလား . . .”

“ဟင့်အင်း . . .၊ တစ်ခါက လှေကားထိပ်မှာ အကန်ခံရပြီး . . .”

ကား အောက်ဆုံးထစ်ကို အလိုလို လိမ့်ကျသွားဖူးပါတယ် . . .”

“အဲဒီတုန်းက ကြွေလိမ်ကစားလို့ အကန်ခံရတာလား . . .”

“ကျွန်တော့်ကို ကန်တဲ့လူကတော့ ဒီလိုပဲ ပြောတယ် နို့ပေမဲ့ မဟုတ်ပါဘူး . . .”

“ခင်ဗျား ကြွေလိမ်ကစားပြီးတော့မျှား အသက်မွေးခဲ့ဖူးသလား . . .”

“ဟင့်အင်း . . .”

“လောင်းကစားပြီးတော့ကော အသက်မွေးဖူးသလား . . .”

“တခြား လူကြီးလူကောင်းတွေ ကစားသလောက်ပဲ ကျွန်တော် ကစားပါတယ် . . .”

“တရားခံထံက ငွေချေးဖူးသလား . . .”

“ဟုတ်ကဲ့ . . .”

“ပြန်ကော ပေးခဲ့ဖူးသလား . . .”

“ဟင့်အင်း . . .”

“တရားခံကို သိတယ်ဆိုရုံလောက်သာ ခင်ဗျား သိတယ် မဟုတ်လား၊ ခင်ဗျားကိုယ်တိုင်က ရထားထဲမှာ . . . ထမင်းဆိုင်ထဲမှာ၊ ကူးတို့သင်္ဘောပေါ်မှာ အတင်းလိုက်မိတ်ဖွဲ့လို့ သိရတာ မဟုတ်လား . . .”

“မဟုတ်ပါဘူး . . .”

“ခင်ဗျားကိုယ်တိုင်ကော . . . စာရင်းတွေ မယူဖူးဘူးလား . . .”

“ဟင့်အင်း . . . မယူဖူးဘူး . . .”

“ခင်ဗျား ခုလို သက်သေထွက်ရင် ပိုက်ဆံရမယ်လို့ မမျှော်လင့်ဘူးလား . . .”

“ဟင့်အင်း . . .”

“ခင်ဗျားဟာ ဒီလိုပဲ အမှုဆင်ဖို့ အစိုးရက ပိုက်ဆံပေးထားတဲ့လူ မဟုတ်လား . . .”

“ဟင့်အင်း . . .”

“ဒါဖြင့် ခင်ဗျားမှာ မျိုးချစ်စိတ်ကလွဲလို့ တခြား ရည်ရွယ်ချက် ခရှိဘူးပေါ့ . . .”

“ဟုတ်ပါတယ် . . .”

တရားခံ၏ အစေခံ ရောဂျာကလိင်းက သူသည် တရားခံထံတွင် လွန်ခဲ့သော လေးနှစ်ခန့်က စ၍ သဘောရိုးဖြင့် အမှုထမ်းခဲ့ကြောင်း။

သူသည် တရားခံအား ‘ကာလေ’ ကူးတို့သင်္ဘောပေါ်တွင် သွက်လက်ဖျတ်လတ်သော လူတစ်ယောက် မလိုဘူးလောဟု မေးမြန်းခဲ့ရာမှ သူ့အား ငှားခဲ့ကြောင်း . . .။

ထို့နောက် များမကြာမီ တရားခံအပေါ် မညင်သာစရာများ တွေ့ရသဖြင့် သတိဖြင့်နေထိုင်ခဲ့ကြောင်း . . .

တရားခံ ခရီးထွက်နေစဉ် သူ၏ အဝတ်အစားများကို ပြင်ဆင်ပေးခဲ့ရာ၌ မကြာမကြာ ယခု အမှုတွင် တင်ပြထားသော စာရင်းများနှင့် အလားတူစာရင်းများကို အင်္ကျီအိတ်များထဲတွင် တွေ့ခဲ့ရကြောင်း . . .

ယခု စာရင်းများကိုမူ တရားခံ၏ စားပွဲအံ့ဆွဲထဲမှ ယူခဲ့ကြောင်း ထွက်ဆို၏။

မစ္စတာစထရိုင်ဗာက မေးမြန်းရာတွင် ထိုစာရင်းများကို သူကိုယ်တိုင် အံ့ဆွဲထဲတွင် ထည့်၍ မထားခဲ့ကြောင်း . . .

သူသည် ဤစာရင်းများကို ကာလေးမြို့ရှိ ပြင်သစ် လူကြီးလူကောင်းများအားလည်းကောင်း၊ အလားတူစာရင်းများကို ကာလေးနှင့် ဗိုလုံးမြို့များရှိ ပြင်သစ်လူကြီးလူကောင်းများအားလည်းကောင်း ပြခဲ့သည်ကို တွေ့မြင်ခဲ့ရဖူးကြောင်း . . .

သူသည် ဗာဆတ်ကို လွန်ခဲ့သည့် ခုနစ်နှစ် ရှစ်နှစ်ခန့်ကပင် သိကျွမ်းခဲ့ကြောင်း ပြောဆို၏။

ထို့နောက် မစ္စမင်းနက်အား ခေါ်ယူကာ ရှေ့နေချုပ်ကြီးက မေးမြန်းလေသည်။

“မစ္စမင်းနက် . . . တရားခံကို ခင်များ အရင်က မြင်ဖူးပါသလား”

“ဟုတ်ကဲ့ . . .”

“ဘယ်မှာလဲ . . .”

“လွန်ခဲ့တဲ့ ငါးနှစ်လောက်က ရေလက်ကြား ဖြတ်ကူးတဲ့ ကူးတို့သင်္ဘောပေါ်မှာ မြင်ဖူးပါတယ်”

“မစ္စမင်းနက်၊ အဲဒီတုန်းက တရားခံနဲ့ စကားပြောခဲ့ဖူးသလား”

“ဟုတ်ကဲ့ . . .”

“အဲဒီအကြောင်းကို ပြန်ပြောပြစမ်းပါ”

“တရားခံဟာ သင်္ဘောပေါ်တက်လာတော့ ကျွန်မအဖေဟာ အတော်ကြီး ပင်ပန်းနွမ်းနယ်ပြီး ကျန်းမာရေးလဲ အလွန်ချို့တဲ့နေပါတယ်။

ဒီတော့ သူ့ကို လေတိုက်မခံရဲတာနဲ့ သင်္ဘောခန်း လှေကားထစ်နားမှာပဲ အိပ်ရာပြင်ပြီး . . . ပေးထားပါတယ်။ ကျွန်မကတော့ သူ့ကို စောင့်ရှောက်အတွက် သူ့အနား ကုန်းပတ်ပေါ်မှာပဲ ထိုင်နေရတာပေါ့ . . .

‘အဲဒီညက တခြားခရီးသည်တွေလည်း မရှိဘူး၊ တရားခံဟာ ကျွန်မ အဖေကို လေဒဏ် မိုးဒဏ်က ကျွန်မလုပ်ထားတာတွေထက် ကောင်းအောင် ဘယ်လိုကာကွယ်ရမယ်ဆိုတာကို ပြောပြခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်မကတော့ သင်္ဘောဆိပ်ကထွက်ရင်လေ ဘယ်လို တိုက်မယ်ဆိုတာ မသိလေတော့ ကျွန်မ လုပ်ထားတာဟာ သူပြောပြသလောက်တော့ မကောင်းဘူးပေါ့။’

“ဒါနဲ့ သူကပဲ ကျွန်မအတွက် လုပ်ပေးခဲ့ပါတယ်၊ သူဟာ ကျွန်မအဖေအတွက် အတော့်ကို စိတ်ပူခဲ့တယ်၊ ကျွန်မကလည်း တကယ်ပဲ စိတ်ပူတယ်လို့ ယုံကြည်ခဲ့ပါတယ်၊ အဲဒီလိုနဲ့ပဲ ကျွန်မတို့ဟာ ပထမဆုံး စပြီး စကားပြောခဲ့ရတာပါပဲ”

“ဒါနဲ့ စကားဖြတ်ပြီး မေးရဦးမယ်၊ သင်္ဘောပေါ်ကို သူ တစ်ယောက်တည်း တက်လာသလား”

“မဟုတ်ပါဘူး . . .”

“သူနဲ့ လူဘယ်နှစ်ယောက် ပါလာသလဲ . . .”

“ပြင်သစ်လူကြီးလူကောင်းနှစ်ယောက် ပါလာတယ်”

“သူတို့ စကားပြောကြသေးသလား . . .”

“သူနဲ့ပါလာတဲ့ လူကြီးလူကောင်းတွေဟာ သင်္ဘောထဲပြန်ဆင်းရသလိုအချိန်အထိ စကားပြောနေခဲ့ကြပါတယ် . . .”

ဒီလိုစာရွက်မျိုးများ သူတို့ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ပေးတာတွေမိသလား . . .

“စာရွက်တချို့တော့ ပေးတာပဲ၊ နို့ပေမဲ့ ဘာစာရွက်တွေလဲတော့ မသိဘူး . . .”

“ပုံပန်းသဏ္ဌာန်က ဒီစာရွက်တွေလိုပေါ့ . . .”

“ဟုတ်ပါလိမ့်မယ်” သူတို့ဟာ ကျွန်မအနားကပ်ရပ်ပြီး တီးကိုးပြောနေကြပေမဲ့ အမှန်တော့ ကျွန်မ မပြောနိုင်ဘူး၊ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့

အလင်းရောင်ရအောင် သင်္ဘောအခန်း လှေကားထစ်ထိပ်မှာ ဆွဲထား
မီးအိမ်အောက်မှာ ရပ်နေကြလို့ပဲ။ မီးအိမ်ကလည်း သိပ်မလင်းဘူးရှင်၊
တိုက်လည်း တိုးတိုးကလေး ပြောနေတော့ ဘာပြောတယ်ဆိုတာလည်း
မကြားနိုင်ဘူး။ သူတို့စာရွက်တွေကို ကြည့်နေကာသာ မြင်ရတာပဲ...

“တရားခံက ပြောတာကို ပြောပြပါဦး မစ္စမင်းနက်...”

“တရားခံဟာ ကျွန်မအဖေကို ကြင်နာသနားပြီး အကူအညီပေး
သလိုပဲ ကျွန်မကိုလည်း ဘာမှ မကွယ်မကွာဘဲ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပြော
ဆက်ဆံခဲ့ပါတယ်။ ဒါဟာလည်း ကျွန်မမှာ အားကိုးရာမဲ့တဲ့ အခြေအနေနဲ့
ရောက်နေလို့ ဖြစ်မှာပဲ။ ကျွန်မ သူ့ကို ဘေးတွေ့အောင်လုပ်ပြီး ကျေးဇူးတော်
မဆပ်ပါရစေနဲ့ရှင်...”

“မစ္စမင်းနက်... မင်းဟာ မင်းဝတ္တရားအလျောက် သက်သေ
ရတာတောင်မှ သိပ်စိတ်မပါဘူးဆိုတာ တရားခံက သေသေချာချာ သိ
တယ်။ ကိုင်း ဆက်ပြောစမ်းပါဦး...”

“သူဟာ လူအများကို ဘေးတွေ့စေမယ့် အင်မတန် ရွပ်တွေ့ခက်
တဲ့ ကိစ္စတစ်ခုနဲ့ ခရီးထွက်နေရတဲ့အကြောင်း၊ အဲဒါကြောင့်မို့လည်းသူဟာ
နာမည်ဝှက်နဲ့ ခရီးသွားနေတဲ့အကြောင်း သူက ကျွန်မကို ပြောပြပါတယ်
နို့ပြီးတော့ သူ့ကိစ္စအတွက်နဲ့ပဲ လွန်ခဲ့တဲ့ လေးငါးရက်အတွင်းက ပြင်သစ်
ရောက်ခဲ့တဲ့အကြောင်း၊ နောက်ကိုလည်း ဒီလိုပဲ ပြင်သစ်နဲ့ အင်္ဂလန် စပ်ကြာ
ကျားချည်သန်းချည် အချိန်အတော်ကြာအောင် လုပ်နေရဦးမယ့် အကြောင်း
လည်း သူ ပြောပါတယ်...”

ထို့နောက် အစိုးရရှေ့နေချုပ်ကြီးသည် ရုံးတော်သို့ ဝတ်ကျော ဝတ်
ကုန်သဘောဖြင့် မိန်းမပျိုကလေး၏ ဖခင် ဒေါက်တာမင်းနက်အား စစ်ဆေး
ရန် လိုအပ်သည်ဟု ထင်မြင်ကြောင်းနှင့် လျှောက်ထားလေသည်။ သို့ဖြစ်၍
ရုံးတော်က ဒေါက်တာမင်းနက်ကို ခေါ်ယူစစ်ဆေးလေ၏။ သို့သော် တရား
မှာ သူတို့နှင့်အတူ ခရီးသွားဖက်ဖြစ်သည်ဟု တပ်အပ် မခွင့်ရှိသည့်အပြင်
ထိုအချိန်က အဖြစ်အပျက်ကိုလည်း အနည်းငယ်မျှ မမှတ်မိတော့ပေ။ ထို့
ကြောင့် ဒေါက်တာမင်းနက်အား... ဆက်လက် စစ်ဆေးခြင်း မပြုတော့ဘဲ

အစိုးရရှေ့နေချုပ်ကြီးသည် ထိုင်လိုက်လေသည်။ ထိုအခါ အမှုတွင် ထူးခြား
သော အခြင်းအရာတစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်ခဲ့၏။

အစိုးရတက်မှ ရည်ရွယ်ချက်မှာ လွန်ခဲ့သည့် ငါးနှစ်ခွဲခန့် နိုင်ငံဘာလ
အတွင်း တစ်ခုသော သောကြာနေ့တွင် တရားခံသည် သူ၏ ကြံဖော်ကြံဖက်
များနှင့်အတူ ဒို့ဗား စာပိုမြင်းရထားနှင့် လိုက်ပါသွားခဲ့ပြီးနောက် လမ်းတွင်
အခြားခရီးသည်များအား... လှည့်စားသည့် သဘောဖြင့် လမ်းခရီးတစ်
နေရာတွင် ဆင်းခဲ့၍ ထိုနေရာမှ ၁၂ မိုင်ကျော်ကျော်ဝေးသည့် စစ်တပ်နှင့်
သင်္ဘောကျင်းရှိရာ မြို့သို့ ပြန်၍လှည့်ခဲ့ပြီးလျှင် တစ်ယောက်တည်း လျှောက်
တာ... သတင်းများယူခဲ့ကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြသရန် ဖြစ်လေသည်။

ထို့ကြောင့် သက်သေတစ်ယောက်ကို ခေါ်ယူစစ်ဆေးခဲ့ရာ...
ထိုသက်သေက စစ်တပ်နှင့် သင်္ဘောကျင်းရှိရာ ထိုမြို့ ဟိုတယ်၏ ကော်ဖီ
ခန်းတွင် ထိုအချိန် ထိုအခါက တရားခံက တစ်စုံတစ်ယောက်အား စောင့်နေ
သည်ကို တွေ့ရသည်ဟု အစစ်ခံခဲ့လေသည်။

ထိုသက်သေကို တရားခံရှေ့နေက ပြန်လှန်စစ်မေးခဲ့ရာတွင်လည်း
တရားခံအတွက် များစွာ အကျိုးထူးမည့်ပုံ မပေါ်ဘဲ ရှိနေခဲ့၏။ ထိုအချိန်
တစ်ချိန်လုံး မျက်နှာကြက်ကိုသာ မော့ကြည့်နေခဲ့သော ဆံပင်တုဆောင်း
ထားသည့် ဝတ်လုံတော်ရသည် စာရွက်ပြတ်ကလေးတစ်ခု ပေါ်တွင် စာတစ်
လုံး နှစ်လုံးရေးခြစ်ကာ... လုံးထွေးပြီးနောက် တရားခံ ရှေ့နေဆီသို့
ပေါက်လိုက်လေ၏။ တရားခံရှေ့နေသည် စာရွက်ကိုဖြန့်ကာ... ဖတ်လိုက်
ပြီးနောက် တရားခံအား... အသေအချာစိုက်ကြည့်လေသည်။

တရားခံရှေ့နေက -

“ခင်ဗျား ဟိုဇာလီမှာတွေ့ခဲ့တာဟာ... တရားခံပဲလို့ အသေ
အချာ ပြောနိုင်ပါ့မလား...”

ဟု မေးလိုက်ရာ သက်သေက -

“အသေအချာ ပြောနိုင်ပါတယ်...”

“တရားခံနဲ့တူတဲ့ လူတစ်ယောက်ကိုကော တွေ့ဖူးပါသလား?”

“လူချင်းမှားလောက်အောင်တူသူကိုတော့ မတွေ့ဖူးသေးဘူး”

၄၄ □ ဒဂုန်ရွှေမျှား

“ဟောဟိုက ကျွန်တော့်ရဲ့ မိတ်ဆွေကို သေသေချာချာကြည့်စမ်းပါ...”

ဤသို့ပြောရင်း သူ့အား... စာရွက်လှမ်းပေးလိုက်သော ဝတ်လုံတော်ရကို လက်ညှိုးထိုးပြလိုက်၏။

ပြီးမှ ဆက်လက်၍ -

“နို့ပြီးတော့ တရားခံကို သေသေချာချာကြည့်စမ်းပါ... သူတို့နှစ်ယောက်ဟာ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် တော်တော်ကို မတူကြဘူးလား။ ဝတ်လုံတော်ရ၏ အဝတ်အစားမှာ သပ်သပ်ရပ်ရပ်မရှိသည်က လွဲ၍ သူတို့နှစ်ယောက်မှာ ရုံးခန်းအတွင်းရှိ လူတိုင်းက အံ့သြရလောက်အောင်ပင် တူ၍နေလေ၏။

ဝတ်လုံတော်ရ၏ အမည်မှာ မစ္စတာ ‘ကာတန်’ ဖြစ်၍၊ သူသည် ဆံပင်တူးထုပ်ကို ချွတ်လိုက်သောအခါ သူတို့နှစ်ယောက်မှာ သာ၍ပင် တူနေပေတော့၏။ သို့ဖြစ်၍ ထိုသက်သေ၏ ထွက်ချက်မှာ သံသယ သို့မဟုတ် အချဉ်းနှိုးဖြစ်သွားရလေသည်။

မစ္စတာစထရိုင်ဟာသည် တရားခံအတွက် လျှောက်လဲချက်ပေးရာတွင် ဟဆတ်မှာ ကြေးစားသူလျှို့ သစ္စာဖောက်နှင့် လူယုတ်မာတစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြသခဲ့၏။

ထို့နောက် အစေခံမှာလည်း ဟဆတ်၏ သူငယ်ချင်း ကြံရာပါဖြစ်ကြောင်း၊ သူတို့နှစ်ယောက်သည် စာရွက်စာတမ်းအတုများ ပြုလုပ်၊ မတရားကျမ်းတိုင်ကာ မည်သည့်ကိစ္စများဖြစ်သည်ကို ထုတ်ဖော်၍ မပြောနိုင်သော ကိုယ်ရေးကိုယ်တာကိစ္စများကြောင့် မိမိမွေးဇာတိဖြစ်သည့် ပြင်သစ်ပြည်သို့ မကြာခဏ သွားရောက်နေခဲ့ရသည်ကို အခွင့်ကောင်းယူခဲ့ပြီးလျှင် တရားခံအား အကျပ်ကိုင်ခဲ့ကြောင်း စသည်ဖြင့် လျှောက်လဲသွားလေသည်။

တရားသူကြီးသည် ဂျူရီလူကြီးများအား အမှုအကျဉ်းချုပ်ကို ပြောပြနေစဉ်၌ လည်းကောင်း၊ ဂျူရီလူကြီးများ အချင်းချင်း ဆွေးနွေးတိုင်ပင်နေစဉ် လည်းကောင်း မစ္စတာကာတန်သည် မလှုပ်မယှက်ထိုင်ကာ မျက်နှာကြက်ကိုသာ ကြည့်မြဲကြည့်နေခဲ့လေသည်။

သူ၏မိတ်ဆွေ မစ္စတာစထရိုင်ဟာသည် သက်ဆိုင်ရာ စာအုပ်များ စာရွက်စာတမ်းများကို စုဆောင်းသိမ်းဆည်းလျက်ရှိရာ တစ်ခါတစ်ရံ အနီးလူများအား တီးတိုးစကားပြောလိုက်ပြီးလျှင် တစ်ခါတစ်ရံ ဂျူရီလူကြီးများအား စိုးရိမ်မကင်းသောမျက်နှာဖြင့် လှမ်း၍ ကြည့်လိုက်လေသည်။

ရုံးတွင်းရုံးပြင်ရှိ လူအားလုံး လှုပ်လှုပ်ရွရွ ဖြစ်နေစဉ် တရားသူကြီး နယ်တိုင် ထိုင်နေရာမှထကာ စင်မြင့်ပေါ်တွင် စကြိုလျှောက်၍နေ၏။

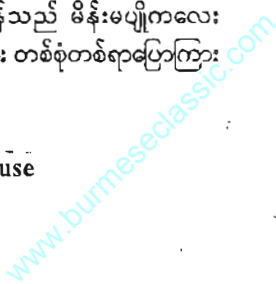
မစ္စတာကာတန်သည် ကုလားထိုင်ကိုမှီ၍ ထိုင်လျက် သူ့ဝတ်လုံကြီးမှာလည်း ဖရိုဖရဲကျကာ ညစ်ပနေသော ဆံပင်တူးထုပ်ကို ဦးခေါင်းခေါ်တွင် ဖြစ်သလိုတင်၍ အိတ်နှစ်ဖက်တွင် လက်များနှိုက်ကာ မျက်နှာကြက်သို့မော့၍ ကြည့်မြဲ ကြည့်နေလေသည်။

သို့သော် မစ္စတာကာတန်သည် အခြားသူများထက်ပင် ရုံးခန်း၏ နှုတ်တစ်ခုလုံးကို အသေးစိတ်တွေ့မြင်ခဲ့၏။

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် မစ္စမင်းနက်သည် သူ့ဖခင်၏ ရင်ခွင်တွင်းဝယ် နတ်တရက် ဇက်ကျိုးကျသွားသည်အခါ သူပင် ပထမဆုံး မြင်လိုက်သဖြင့် အစောင့်တစ်ယောက်ကို လှမ်းခေါ်လိုက်ကာ - “မိန်းမပျိုကလေးကို သွားကြည့်စမ်း... သူ့ကို အပြင်ခေါ်သွား နိုင်အောင် လူကြီးကို ကူညီလိုက်ပါ... ဟေ့ သူလဲကျတော့မယ်ဆိုတာ မမြင်ဘူးလားကွဲ့။”

မိန်းမပျိုကလေးအား အပြင်သို့ ခေါ်ဆောင်သွားစဉ် သူတို့ သားအစနစ်ယောက်အား အားလုံးကပင် ကရုဏာသက်ခဲ့ကြလေသည်။ လူကြီးသူ့အား စစ်ဆေးခဲ့စဉ်က သူအကျဉ်းခံခဲ့ရသည့်အကြောင်းကိုလည်း မေးမြန်းခဲ့သည့်အတိုင်း သူ အကျဉ်းခံခဲ့ရသည့်အကြောင်းကို ပြန်လည်ဆိုတရသည့်အတွက် အမှန်ပင် ဝမ်းနည်းခဲ့ဟန်ရှိ၏။ ထိုသို့ မေးမြန်းခဲ့စဉ်က သည်း အတော်ပင် တုန်လှုပ်ချောက်ချားခဲ့ပြီးလျှင် ထိုအချိန်မှစ၍ လူကြီးမှာ နှိပ်စက်သော နေလေတော့၏။

အတန်ကြာသောအခါ မစ္စတာကာတန်သည် မိန်းမပျိုကလေးအကြောင်းကို မေးမြန်းစုံစမ်းပြီးနောက် တရားခံအား တစ်စုံတစ်ရာပြောကြားဘဲ တရားခံရှိရာသို့ လျှောက်သွားလေသည်။

၄၆ ၁ ဒဂုန်ရွှေဘူး

“ခင်ဗျားရဲ့... သက်သေ... မစ္စမင်းနက်ရဲ့အကြောင်း သိချင်လိမ့်မယ်ထင်ပါရဲ့... သူ နေကောင်းသွားမှာပါပဲ...”

“ကျွန်တော့်ကြောင့် သူ ဒီလိုဖြစ်ရတဲ့အတွက် ကျွန်တော် အတော်ပဲ ဝမ်းနည်းပါတယ်၊ ကျွန်တော်က ဒီလိုပြောတဲ့အကြောင်း သူ့ကို ပြောပေးနိုင်ပါ့မလားခင်ဗျာ...”

“ခင်ဗျားက ပြောစေချင်ရင် ပြောနိုင်ပါတယ်...”

မစ္စတာကာတန်၏ အမူအရာမှာ အတော်ပင် ကရော်ကမည်နိုင်လှ၍ စော်တားမော်ကားပြုလုပ်နေသလောဟုပင် ထင်ရပေသည်။ သူသည် တရားခံဘက်သို့ ခပ်စောင်းစောင်းလှည့်လျက် တန်းပေါ်တွင် တတောင်ဖြင့် ထောက်ကာ မတ်တပ်ရပ်လျက်ရှိလေသည်။

တရားခံက -

“ပြောပေးစေချင်ပါတယ်ဗျာ၊ ခင်ဗျားကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ပါတယ်...”

“ဘယ်လိုများ အမိန့်ချလိမ့်မယ်ထင်သလဲ မစ္စတာဒါနေး...”

“ကျွန်တော်တော့ အဆိုးဆုံးကိုသာ မျှော်လင့်နေရတော့တာပဲ”

“လာမယ့်အား ပြေးတွေ့တာ ကောင်းပါတယ်လေ၊ ဒီလိုပဲ ဖြစ်လိမ့်မလား မပြောတတ်ဘူး... နို့ပေမဲ့ အခု ဂျူရီလူကြီးတွေ အပြင်မှာ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်လို့ အားမရတာနဲ့ အခန်းထဲဝင် တိုင်ပင်ကြတာတော့ ခင်ဗျားအတွက် ကောင်းတယ်ဗျ...”

အချိန်အတော်ကြာပြီးနောက် ဂျူရီလူကြီးများသည် ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်ရာ တရားခံ ချားလ်စ်ဒါနေးသည် အမှုမှ ကွင်းလုံးကျွတ် လွတ်သွားလေသတည်း။

* * *

အခန်း - ၅

အမှုစစ်ဆေး၍ ပြီးသွားသောအခါ ဒေါက်တာမင်းနက်၊ သမီးဖြစ်သူ လူစီမင်းနက်၊ ထို့အပြင် မစ္စတာလော်ရီနှင့် တရားခံ ရှေ့နေ မစ္စတာထရိုင်ဗာတို့သည် ချားလ်စ်ဒါနေး၏ နံနားပတ်လည်တွင် ရပ်ကာ၊ အမှုမှ ထုတ်ခံသည့်အတွက် ဝမ်းမြောက်စကားများ ပြောကြားနေကြလေသည်။ ထိုအချိန်၌ကား ဒေါက်တာမင်းနက်ကို ကြည့်လိုက်လျှင်-တစ်ခါ ဝါရစ်မြို့ရှိ အိမ်တစ်ဆောင်၏ သင်္ဘောကြမ်းတွင် ဖိနပ်ချုပ်နေခဲ့သူ၏ အသွင်အပြင်မျိုးကို မတွေ့ရတော့ပေ။

သို့သော် တစ်ခါတစ်ခါ၌ ယခင်က သူ၏ အတိတ်ဖြစ်စဉ်ကို ပြောလိုက်သောအခါ ငေးမှိုင့်ကာ ငိုသွားတတ်လေသည်။

ထိုအခါမျိုး၌ သူ၏သမီးဖြစ်သူသာလျှင် သူ့အား ရွှင်ရွှင်ပျပျပြန်၍ အိလာအောင် လုပ်နိုင်ခဲ့၏။

ဒါနေသည် လူစီ၏လက်ကို နှမ်းရှုပ်ကာ ကျေးဇူးတင်စကား ပြောပြီးနောက် မစ္စတာထရိုင်ဗာဘက်သို့ လှည့်ကာ ကျေးဇူးတင်စကား ပြောကြားပြန်လေသည်။

ထိုအတောအတွင်း ဒေါက်တာမင်းနက်၏ အမူအရာမှာ ဒါနေအား ညှဉ်းရင်းက အတော်ပင် ထူးထူးခြားခြား ပြောင်းလဲသွားလေတော့၏။

နဖူးရေများတွန့်ကာ မျက်မှောင်ကြီး ကုတ်နေသော သူ၏မျက်နှာတွင် မနစ်မြို့သော ဟန်ပန်၊ စိတ်မချသော အမူအရာများ ပေါ်လွင်နေလေသည်။

ယင်းကဲ့သို့ မျက်နှာထားပြောင်းလဲသွားပြီးနောက် တစ်စုံတစ်ရာ စဉ်းစားမိကာ ငိုငို၍သွားပြန်သည်။

သို့သော် သူ၏ သမီးက အိမ်သို့ပြန်ရန်ပြောလိုက်သောအခါ သတိ လည်၍ လာပြန်၏။

လူစီတို့သားအဖ ပြန်သွားကြပြီးနောက် မစ္စတာကာတန်သည် ဒါနေရှိရာသို့ လျှောက်လာလေသည်။ မစ္စတာကာတန်က -

“ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက် ဆုံမိတာဟာ အတော်ထူးဆန်းတယ်နော်၊ အခုလို လမ်းမပေါ်မှာ ကိုယ်နှင့်ချွတ်စွပ်တူနေတဲ့ လူတစ်ယောက်နဲ့အတူ ရပ်နေရတာလဲ ခင်ဗျားအဖို့ အတော်ထူးခြားမှာပဲ။”

“ကျွန်တော်တော့ ဒီကမ္ဘာကြီးအတွင်းမှာ ရှိနေသေးတယ်လို့ မယုံနိုင်လောက်အောင် ဖြစ်နေပါတယ်...”

“အဲဒါကို ကျွန်တော်တော့ မအံ့သြပါဘူး၊ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ခင်ဗျားဟာ တခြားလောကကြီးထဲကို အတော်ရောက်သွားခဲ့ပြီကိုးဗျ၊ ဟင် ခင်ဗျားစကားပြောတာ အားကုန်နေသလိုပဲ...”

“ဟုတ်တယ်... ကျွန်တော် အားကုန်ပြီး လဲကျသွားမယ်လို့ တောင် ထင်နေတယ်...”

“အို... ဒါဖြင့် ဘာလို့ ညစာမစားတာလဲ။ ကျွန်တော်တော့ ဂျူရီလူကြီးတွေ တိုင်ပင်နေတုန်းက စားပြီးပြီ... ညစာကောင်းကောင်း ရတဲ့ဆိုင်ကို ကျွန်တော် ပြပါ့မယ်ဗျာ...”

သူသည် ဒါနေအား လက်တွဲကာ ‘လပ်ဂိတ်ဟီး’ လမ်းတစ်လျှောက်မှ ‘ဖလ်’ လမ်းဘက်သို့ ခေါ်သွားပြီးလျှင် ထိုမှတစ်ဆင့် အမိုးမိုးထားသော လမ်းမှ ထမင်းဆိုင်တစ်ခုသို့ ခေါ်သွားလေ၏။

သူတို့နှစ်ယောက် ရောက်လာသော သီးသန့်အခန်းကလေးထဲတွင် ဒါနေက ညစာကို အားရပါးရ စားနေစဉ် ဆစ်ဒနီကာတန်သည် စားဖွဲ့

တည်းမှာတွင် မျက်နှာချင်းဆိုင်ထိုင်ကာ ပိုဝိုင်အရက်ကို သောက်လျက် သေသည်။ ထို့နောက် ကာတန်က - “ကိုင်း... အခု ခင်ဗျား ဒီကမ္ဘာကြီးမှာပဲ ရှိနေတယ်ဆိုတာ ပြန်သတိရပြီလား၊ မစ္စတာဒါနေ...”

“ကျွန်တော်အဖို့တော့ ဖြစ်ပျက်ခဲ့တာတွေဟာ ရုပ်ရည်ထွေးထွေးနဲ့နေတုန်းပဲ၊ ဒါပေမဲ့ ဒီကမ္ဘာကြီးထဲမှာပဲ ကျွန်တော် ရှိနေတယ်ဆိုတာတော့ သိပြီ...”

“အင်း... ဒီကမ္ဘာကြီးထဲမှာနေရတာ ခင်ဗျား သိပ်ကျေနပ်တာမလဲနော်...”

ဟု ခါးခါးသီးသီး ပြောလိုက်ပြီးလျှင် သူ၏ ကြီးမားလှသော ဖန်တီးမှုတို့ အရက် ထပ်၍ ဖြည့်လိုက်လေ၏။

“ကျွန်တော်ရဲ့ အကြီးမားဆုံး အလိုဆန္ဒကတော့ ကျွန်တော် ဒီကမ္ဘာကြီးထဲမှာ ရှိနေတယ်ဆိုတာ မေ့ပျောက်ပစ်ဖို့ပါပဲ၊ ဒီကမ္ဘာကြီးဟာ ကျွန်တော်အဖို့ ဘာမှ မကောင်းဘူး၊ ဟောဒီ ဝိုင်အရက်ကလွဲရင်ပေါ့လေ၊ ကျွန်တော်လည်း ကမ္ဘာကြီးအတွက် ဘာမှ ကောင်းတာမဟုတ်ဘူး...”

အမှစစ်ဆေးနေစဉ် ကာတန်က အချိန်မီပေးခဲ့သော အကူအညီကြောင့် ဒါနေမှာ အသက်ချမ်းသာရာ ရခဲ့သည်ကို သတိရသဖြင့် ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောပြလေ၏။ ထိုအခါ ကာတန်က -

“ကျွန်တော်တော့ ကျေးဇူးတင်လည်း မခံချင်ဘူး၊ ကုသိုလ်မလို့လဲဘူး၊ ကျွန်တော်လုပ်ခဲ့တာဟာ ဘာမှ ပြောလောက်စရာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ကျွန်တော့် ကျွန်တော် ဘာကြောင့် ဒီလိုလုပ်ခဲ့တယ်ဆိုတာ ကျွန်တော့်ဟာ ကျွန်တော်တောင် မသိခဲ့ဘူး၊ မစ္စတာဒါနေ ခင်ဗျားကို ကျွန်တော် တစ်ခုတည်းရစေ...”

“မေးပါဗျာ ဒါဟာ ခင်ဗျားပေးတဲ့ အကူအညီနဲ့စာရင် မဖြစ်စေအောင် အခွင့်အရေးကလေးပါ...”

“ခင်ဗျားကိုကျွန်တော်သိပ်သဘောကျတယ်လို့များ ထင်သလား”

“တကယ်ပါပဲ မစ္စတာကာတန်၊ ကျွန်တော့်ကိုယ်ကျွန်တော် ဒီခွန်းမေးမကြည့်မိဘူး...”

“ဒါဖြင့် မေးကြည့်စမ်းပါလေ...”

“ခင်ဗျားလုပ်ခဲ့ပုံကတော့ ကျွန်တော့်ကို သဘောကျသလိုပဲ... နို့ပေမဲ့ သဘောကျလို့ လုပ်တယ်လို့တော့ ကျွန်တော် မထင်ဘူး”

“ကျွန်တော်ကလည်း မထင်ဘူး...”

ဟု ပြောပြီး ခေါင်းလောင်းကိုတီးရန် မတ်တတ်ရပ်လျက် -

‘ဒါပေမဲ့လေ အခု စားသောက်ထားတာကိုတော့ ကျွန်တော် ဝေဝါရစေလား... နို့ပြီး... ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်ဟာ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ဘယ်လိုမှ သဘောမထားဘဲ ခွဲခွာကြပါစို့...’

ဒါနေက ခေါင်းလောင်းကို တီးလိုက်သဖြင့် စားပွဲထိုးဝင်လာသော အခါ ကာတန်က -

“ဘယ်လိုမှ သဘောမထားပါဘူးလေ... ဒီလို အရက်မျိုး နောက် ထပ်တစ်ပိုင်း ယူလာခဲ့ဦးဟေ့၊ နို့ပြီး... ငါ့ကို ဆယ်နာရီမှာ လာ နို့လို့”

ငွေရှင်းပေးပြီးသောအခါ ဒါနေသည် မတ်တတ်ရပ်ကာ ကာတန် အား နှုတ်ဆက်လေသည်။ ကာတန်ကမူ ပြန်လည်နှုတ်ဆက်ခြင်းမပြုဘဲ ဆောင့်ကြားကြား အမူအရာဖြင့် မတ်တတ်ရပ်လျက်...

“ကျွန်တော် နောက်ဆုံးစကားတစ်ခွန်း ပြောပါရစေ... မစ္စတာ ဒါနေ... ကျွန်တော် မူးနေတယ်လို့များ ထင်သလား”

“ကျွန်တော်တော့ ခင်ဗျား အတော်သောက်နေတယ်လို့ ထင်တယ် မစ္စတာကာတန်...”

“အေးလေ ကျွန်တော် သောက်နေတယ်လေ၊ ဘာဖြစ်လို့ သောက် တယ်ဆိုတာ ခင်ဗျားသိရမပေါ့၊ ကျွန်တော်ဟာ သူများခိုင်းတာ လုပ်နေရတဲ့ အကောင်ပါ၊ ဒီကမ္ဘာကြီးပေါ်မှာ ဘယ်သူ့ကိုမှ ဂရုမစိုက်ဘူး၊ ဘယ်သူ ကမှလည်း ကျွန်တော့်ကို ဂရုမစိုက်ဘူးဗျ...”

သူတစ်ယောက်တည်း ကျန်နေသောအခါ ကာတန်သည် ဖယောင်း တိုင်တစ်တိုင်ကို ယူကာ နံရံတွင်ချိတ်ထားသော မှန်ဆီသို့ သွားပြီးလျှင် မှန်ထဲမှ သူ့ကိုယ်ကို စေ့စေ့စပ်စပ် ကြည့်လေသည်။

ထိုနောက် မှန်ထဲမှ သူ့အရိပ်ကို ကြည့်လျက် အောက်ပါအတိုင်း အန္တုတ်လေသည်။

“မင်း ဒီလူကို အတော် သဘောကျသလား... ဘာဖြစ်လို့... ခင်းနဲ့... တူတဲ့လူကိုမှ သဘောကျရမှာလဲ... မင်းမှာ သဘောကျစရာ ဘစ်ကွက်မှမရှိဘူးဆိုတာ မင်းအသိသားပဲ၊ သူ့ကိုကြည့်ရတာ မင်းလည်းပဲ ဒီလိုပဲဖြစ်နိုင်တယ်ဆိုတာ သတိပေးသလိုပဲ မဟုတ်လား၊ မင်းသာ သူ့နေရာ ချွဲ့ကို ရောက်နေရင်၊ မင်းကို မျက်လုံးပြာနဲ့ သူလိုလူက ကြည့်နေမတဲ့လား၊ သနားမတဲ့လား ရှင်းရှင်းလင်းလင်းပြောစမ်းပါ... မင်း သူ့ကို မုန်းပါတယ် ဘွာ...”

သူသည် စိတ်သက်သာရာရစေရန် အရက်တစ်ပိုင်းကို ချက်ချင်းလို ခင် သောက်ပစ်လိုက်ပြီးနောက် စားပွဲ၌ လက်ပေါ်သို့ နဖူးတင်ကာ အိပ်ပျော် သွားလေ၏။

*

တရားခံ ဒါနေဘက်မှ လိုက်ခဲ့သော မစ္စတာ စထရိုင်ဗာသည် အသက် ၃၀ ကျော်မျှသာ ရှိသေးသော်လည်း ထိုအသက်ထက် အိုသည်ဟု ထင်ရ၏။ သူသည် အသံသြ၍ တုတ်တုတ်ခိုင်ခိုင်ရှိပြီးလျှင် နီမြန်းသော မျက်နှာရှိ၏။

ရှေ့နေလိုက်ရာတွင် အစစ အရာရာ၌ အဆင်သင့်ဖြစ်လျက် ပြော နိုင်သူမျှကို ရဲဝံ့စွာနှင့် မညှာမတာပြောတတ်သူဖြစ်၏။

သို့ပင်ဖြစ်လင့်ကစား ရှေ့နေ ရှေ့ရပ်များတွင် အလိုအပ်ဆုံးအချက် ဖြစ်သည့်လိုရင်းအချက်ကို ကောက်ကားငင်ကာ ယူနိုင်သည့် အရည်အချင်း များ မရှိလှချေ။

သို့သော်... ထိုအရည်အချင်းဘက်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးတက် သွက်ရှိလေသည်။

ထိုမှတစ်ပါး ‘ဆစ်ဒနီကာတန်’နှင့် ညဉ့်နက်သန်းကောင် သောက် နေထိုင်ခဲ့သော်လည်း နောက်တစ်နေ့ အမှုလိုက်သည့်အခါ သူ့တွင် အချက်အလက်များ အသင့်ရှိနေလေသည်။

‘ဆစ်ဒနီကာတန်’ ကား... စထရိုင်ဗာ၏ မဟာမိတ်ကြီးဖြစ်၍ တိုးတက်မှုအနည်းဆုံးနှင့် အပျင်းဆုံးလူတစ်ယောက်ဖြစ်လေသည်။

ရုံးတွင် စထရိုင်ဗာ၏ အမှုစစ်ဆေးရန် ရှိသည့်အခါတိုင်း သူ့အနီးတွင် အင်္ကျီအိတ်ထဲသို့ လက်လျှိုကာ မျက်နှာကြက်ကို မော့ကြည့်ရင်း ငေးမောတွေဝေနေတတ်လေသည်။

တစ်နေရာမှ တစ်နေရာသို့ ရုံးရွှေ့ပြောင်းသွားသည့်အခါတွင်လည်း သူတို့နှစ်ဦးမှာ တတွဲတွဲပင် လိုက်ပါသွား၍ အခါတိုင်းလိုပင် ညဉ့်နက်သန်းခေါင်တိုင်အောင် သောက်ပွဲများ ကျင်းပနေတတ်လေသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ကာတန်မှာ နံနက်အရုဏ်တက်တွင် ဒယ်မ်းဒယ်ိုင် ခိုးကြောင်ခိုးဝှက်နှင့် တည်းခိုရာအိမ်သို့ ပြန်သွားသည်ကို တွေ့ရသည်ဟု သတင်းစကား ဖြစ်ပွားခဲ့၏။

နောက်ဆုံးတွင် သူတို့နှစ်ဦး တွဲနေပုံကို စိတ်ဝင်စားနေကြသူများသည် ကာတန်မှာ ခြင်္သေ့ကဲ့သို့ မစွမ်းသော်လည်း ခွေးအကဲ့သို့ကား အစွမ်းအစ အနည်းငယ်ရှိ၍ မစ္စတာစထရိုင်ဗာအား ခြင်္သေ့ကို ကြုံနေရသော ခွေးအပမာ ခစားနေကြောင်း သိရှိခဲ့ကြလေသည်။

*

ဆစ်ဒနီကာတန်က သူ့အား အိပ်ရာမှ အနီးခိုင်းထားသော စားပွဲထိုးရောက်လာပြီး...

“၁၀ နာရီထိုးပြီ... ဆရာ၊ ၁၀ နာရီထိုးပြီ... ဆရာ”

ဟု ဟစ်အော်ကာ သူ့အား နှိုးလိုက်လေသည်။

“ဘာတုံးကွ...”

“၁၀ နာရီထိုးပြီ ဆရာ...”

“မင်း... ဘာပြောတာလဲ၊ ည ၁၀ နာရီထိုးပြီလား...”

“ဟုတ်ကဲ့... ဆရာက နှိုးဖို့ပြောထားတယ်လေ...”

“အေး... ငါ့သတိရပြီ... ကောင်းပြီလေကွယ်... ကောင်းတယ်ဟေ့...”

တယ်ဟေ့...

တစ်ကြိမ် နှစ်ကြိမ် ပြန်အိပ်ရန် ကြိုးစားပြီးနောက် သူသည် အိပ်ရာမှထလိုက်ပြီးလျှင် ဦးထုပ်ကိုဆောင်း၍ ထွက်သွားလေ၏။

‘ကင်းဗင့်’ လမ်းတစ်လျှောက် လန်းလန်းဆန်းဆန်း ဖြစ်လာရန် ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် နှစ်ကြိမ်မျှ လျှောက်ခဲ့ပြီးနောက် စထရိုင်ဗာ၏ အလုပ်ခန်းရှိရာသို့ လျှောက်သွားလေသည်။ စထရိုင်ဗာ ကိုယ်တိုင် သူ့ကို တံခါးခွင့်ပေး၏။ ထို့နောက် စာအုပ်များစီထားလျက် စာရွက်များ ရှုပ်ပွေနေသော အခန်းကလေးထဲသို့ နှစ်ယောက်သားဝင်သွားလေသည်။

မီးဖိုပေါ်တွင် တည်ထားသော ရေနွေးအိုးမှာ ဆူနေ၍ စားပွဲတစ်လုံးဆီတွင် ဝိုင်အရက်ပုလင်းများ၊ ဘရန်ဒီပုလင်းများ၊ ရမ်ပုလင်းများ၊ သကြားနှင့် ရှောက်သီးများ ရှိလေသည်။

“ဆစ်ဒနီ မင်း ဒီည သောက်ပြီးပြီထင်ပါရဲ့...”

“နှစ်ပုလင်း သောက်ပြီးပြီ၊ ငါ ဒါနေနဲ့ ညစားခဲ့တယ်...”

“ဆစ်ဒနီရေ... နေ့လယ်က အမှုစစ်ဆေးနေတုန်းမှာ တရားခံဆို တပ်အပ်စွပ်စွဲနေတဲ့အချက်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ဓင်းညွှန်ပြလိုက်တဲ့ အချက်ကလေးဟာ ရှာမှ ရှားပါပဲကွာ၊ ဘယ်လိုများစိတ်ကူးရပြီး ဘယ်လို ဆင်္ဘာတာလဲကွ... ငါ့စိတ်ထဲမှာ ဒီအကောင်ဟာ အတော်ချောတယ်၊ ငါလဲ ကံကောင်းရင် သူ့လိုပဲ ချောရမှာပဲလို့ စိတ်ကူးပေါက်ခဲ့တယ်ကွ”

စထရိုင်ဗာက ရယ်လျက် -

“မင်းကံကောင်းရင်လား၊ ဟား... ဟား... ဆစ်ဒနီရေ...”

အင်း အလုပ်လုပ်ကြစို့လား”

ကာတန်သည် သူ၏အဝတ်အစားများ တင်းကျပ်နေသည်ကို နေထိုင်သမျှအောင် လျှော့လိုက်ပြီးနောက် သူတို့အခန်းကလေးနှင့် ကပ်နေသော အခန်းထဲမှ ရေအေးတစ်ချိုင့်၊ ရေလုံတစ်ခွနှင့် မျက်နှာသုတ်ပုဝါ တစ်ညှပ်နှစ်ထည်ကို သွား၍ယူခဲ့၏။

ထို့နောက် မျက်နှာသုတ်ပုဝါတစ်ထည်ကို ရေစိမ်ကာ ရေကို ဆူညံ၍ ခေါင်း၌ ပေါင်းထားလိုက်ပြီးလျှင် စားပွဲတွင် ထိုင်လျက် -

“ကိုင်း... ငါ အဆင်သင့်ဖြစ်ပြီ” ဟု ပြောလိုက်လေသည်။

မစ္စတာစထရိုင်ဗာသည် သူ၏ စာရွက်များကို လှမ်းကြည့်ရင်း-
“ဒီကနေ့ညတော့ လုပ်စရာ များများမရှိဘူး...”

“ဘယ်လောက်များသလဲ...”

“နှစ်ခုတည်း ရှိတယ်...”

“ကဲ ငါ့ကို အဆိုးဆုံးဟာ အရင်ပေးစမ်းကွာ...”

“ဟော့ဒီမှာဟေ့... ကိုင်း... ကြိုလိုက်စမ်းကွာ...”

ထို့နောက် စထရိုင်ဗာသည် အရက်ပုလင်းများ တင်ထားသော
စားပွဲတစ်ဖက်ရှိ ဆိုဖာတစ်လုံးတွင်ပေါ်တွင်ထိုင်ကာ ကျောမှီလျက် မိန်းမ
လေ၏။

ကာတန်ကား အခြားတစ်ဖက်ရှိ သူ၏စားပွဲတွင် ထိုင်ချလိုက်
သည်။

စားပွဲပေါ်တွင် စာရွက်စာတမ်းများဖြင့် ပြည့်နေ၍ သူထိုင်နေသည့်
နေရာမှာ အရက်ပုလင်းများ ဖန်ခွက်များကို လက်လှမ်းမီလေသည်။

နှစ်ဦးစလုံးပင် အရက်စားပွဲကို တွင်တွင်ကြီး အသုံးပြုလျက်
ကြ၏။

သို့သော် အသုံးပြုပုံကား များစွာခြားနားပေ၏။

စထရိုင်ဗာသည် အရက်သောက်ပြီးနောက် အများအားဖြင့် ခါး
ပတ်ပေါ်တွင် လက်နှစ်ဖက်တင်ကာ ဆိုဖာပေါ်တွင် မှီလျက် မီးဖိုကိုကြည့်
လိုက် စာရွက်များကို တစ်ခုစီကြည့်လိုက် လုပ်နေတတ်၏။

ကာတန်မှာမူ မျက်မှောင်ကြီးကြွတ်ကာ အလုပ်၌သာ စိတ်ဝင်စား
နေသဖြင့် ဖန်ခွက်ကို မကြည့်ဘဲနှင့် လှမ်း၍ယူတတ်ရာ တစ်ခါတစ်ခါတွင်
တစ်မိနစ် နှစ်မိနစ်ခန့်ကြာအောင် ဖန်ခွက်ကို လက်ဖြင့် စမ်းသပ်ရှာဖွေ၍
ရလေသည်။ နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်ပင် သူလုပ်နေသော အလုပ်တွင် အခက်အ
တွေ့ရသဖြင့် နေရာမှထပြီးနောက် ဦးခေါင်းမှ မျက်နှာသုတ်ပဝါကို ဖြေကာ
ထပ်၍ရေဆွတ်ပြီးလျှင် ပြန်၍ပတ်ပေးလေသည်။ နောက်ဆုံးတွင် အလုပ်ပြီး
သွားသဖြင့် နှစ်ယောက်သား အရက်ပေါင်းစုံအမျှတစ်ချိုင့်ကို သောက်ပြီး
ပြန်လေသည်။

“ဆစ်ဒနီ၊ မင်း ဒီကနေ့ အစိုးရသက်သေတွေကို လုပ်လိုက်ပုံက
အယ်ဟန်ပါကလားကွ၊ မေးခွန်းတိုင်းဟာ ပြောသွားတာ ချည်းပဲဟေ့...”

“ငါလုပ်တိုင်း ဟန်တယ်မဟုတ်လားကွ...”

“ငါ မငြင်းပါဘူးလေ... ဘယ်နှယ် ဒေါသကြီးလှချည်းလားကွ၊
ကိုင်း လုပ်လိုက်စမ်းပါဦးကွာ... စိတ်ပြောသွားအောင်...”

ကာတန်လည်း ဖြောသည့်အတိုင်း သောက်လိုက်ရလေသည်။
စထရိုင်ဗာက ခေါင်းတဆတ်ဆတ်ညိတ်ရင်း -

“မင်းဟာက ရှုစေတရီ ကျောင်းတုန်းက အတိုင်းပါပဲလားကွာ၊
အခု တက်လိုက်၊ အခု ကျလိုက်... အခုပဲ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် ရှိနေရာက
အခုပဲ စိတ်ညစ်သွားလို့ သွားကိုးကွ... ”

ဆစ်ဒနီသည် သက်ပြင်းချလျက် -

“အင်း... ဟုတ်ပါရဲ့၊ ငါတော့ အရင်လိုပဲဟေ့၊ ကံကလဲ အရင်
အတိုင်းပါပဲကွာ၊ အဲဒီတုန်းကတောင် တခြားသူတွေအတွက် လေ့ကျင့်ခန်း
လုပ်ပေးပြီး ငါ့ဟာ ငါတော့ လုပ်ချင်မှ လုပ်ခဲ့တယ်...”

“ဘာဖြစ်လို့လဲကွ...”

“ဘုရားသခင်တော့... သိမှာပဲ၊ ဒီဟာ ငါ့အကျင့်ပဲ ထင်ပါရဲ့၊
ဟု... ”

သူသည် အိတ်ထဲတွင် လက်များကိုထည့်ကာ ခြေထောက်များကို
နှုတ်တန်းလျက် တွေ့ဆေးမော၍ နေလေသည်။

စထရိုင်ဗာက အနိုင်ကျင့်လိုသည့် အမူအရာမျိုးဖြင့် -

“ဟေ့... တာတန်ရဲ့၊ မင်းလမ်းစဉ်က ငြိမ်ဇာတတ်ဆန်း လမ်း
ညီပါကွာ... မင်းမှာ ဝီရိယလည်း မရှိဘူး၊ ရည်ရွယ်ချက်လဲ မရှိဘူး... ”

“ငါ့ကိုကြည့်စမ်း...”

“အို... ရုပ်မနေစမ်းပါနဲ့ကွာ... အသားမနေစမ်းပါ၊ ငါ့ကို လာ
တောင်းဟော မနေစမ်းပါနဲ့...”

“နို့လေမဲ့... ငါက လုပ်စရာရှိရင် ဘယ်လိုလုပ်ခဲ့တယ် ဆိုတာ
အသိသားပဲ...”

၅၆ □ ဒဂုန်ရွှေမျှား

“မင်းကို ကူညီဖို့ ငါ့ကို ခိုင်းတာမျိုး မဟုတ်လား... ဒါ ငါ့ကိုလာပြီး တရားဟောနေလို့ အပိုမဟုတ်လားကွ၊ မင်းလုပ်ချင်တာ လုပ်တာပဲ၊ မင်းကတော့... အမြဲတမ်း ဘယ်အခါမဆို ရှေ့တန်းက ရပြီး ငါကတော့... နောက်တန်းက နေရတာပေါ့ကွာ...”

“နို့ပေမဲ့... ငါဟာ ရှေ့တန်းမှာ မမွေးခဲ့ပါဘူး၊ ရှေ့တန်း ရောက်အောင်သာ ကြိုးစားခဲ့တယ် မဟုတ်လား...”

“မင်းဟာ ဂျူစဗာရီ ကျောင်းမှာတန်းကရော၊ ကျောင်းကို မဆောင်ခင်ကရော၊ ကျောင်းထွက်ပြီးမှရော ရှေ့တန်းကို အမြဲရောက်နေပြီး ငါကတော့ နောက်တန်းမှာပဲ နေခဲ့ရတယ်၊ နောက်ပြီးတော့ ပါရစ်မှာ ပြင်သစ် စကား ပြင်သစ်ဥပဒေကို တို့သွားသင်တန်းကလည်း ဒီလိုပဲ၊ မင်းမှာတော့ ဟန် လို့၊ ငါ့မှာတော့ တောင်မရောက် မြောက်မရောက် ဖြစ်ခဲ့ရတယ်...”

“အဲဒါ ဘယ်သူ့အပြစ်လဲကွ့...”

“ငါတော့ မင်းအပြစ်မဟုတ်ဘူးလို့ မပြောနိုင်ဘူး၊ မင်းက ကြိုးစားနေလေတော့ ငါ့မှာ ကြိုးစားဖို့ မရှိတော့ဘဲ အသာနေလိုက်ရတာ အခုလို မိုးလင်းတော့မယ့်ဆဲဆဲအချိန်မှာ နောက်ကြောင်းတွေ စားဖြူပြ တာဟာမကောင်းလှပါဘူးကွာ။ ငါမသွားခင်တခြားစကားပြောကြရအောင် စထရိုင်ဗာက အရက်ခွက်ကို ကိုင်လျက် -

“ကိုင်း... ဒါဖြင့် သက်သေ မိန်းမချောကလေး မစွဲမင်းနက် အကြောင်းပြုပြီး အရက်သောက်ကြရအောင် မင်းသဘောကျရဲ့မဟုတ်လား...”

ကာတန်ကား သဘောကျဟန်မရှိချေ။ သူသည် ဝိုင်မြိုင်နှုတ် နေလေသည်။ ထို့နောက် သူ့မန်ခွက်ကို သူကြည့်ပြီးလျှင် -

“သက်သေ မိန်းမချောကလေးလား... ဒီကနေ့ညအဖို့ သက်သေတွေ မလိုတော့ပါဘူးကွာ...”

“ဟေ့ ကာတန်... ဒါနဲ့ ပြောရဦးမယ် မိန်းကလေးဘာဖြစ် ဘယ်ဆိုတာ မင်းမြင်လိုက်တော့ မင်းတော့ဖြင့် မိန်းကလေးကို အသနားသွားတယ်ဆိုတာ ငါ အဲဒီတုန်းက ထင်လိုက်သားပဲ...”

“မင်းကလည်းကွာ တစ်ကိုက်နှစ်ကိုက် အကွာလောက်က မိန်းကလေးတစ်ယောက် မြောမေ့သွားတာ မှန်ပြောင်းနဲ့ကြည့်မှ မြင်ရမှာလား ကွ... ကိုင်းကွယ် ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် မင်းသဘောကျတဲ့အတိုင်း သောက်ပါတယ်၊ တော်ပြီကွာ... ငါ့ပြန်အိပ်တော့မယ်...”

* * *

ခေတ် - ၆

အမတ်ကြီး 'အဲဗရီမွန်' ကား အသက် ၆၀ ခန့်ရှိပြီ ဖြစ်သော်လည်း လုပ်ခန့်ညားစွာ ဝတ်ဆင်ထား၏။

သူသည် စိတ်ကြီးဝင်၍ ဖြူဖျော့ဖျော့ ဖြစ်နေသော သူ၏မျက်နှာမှာ မျက်နှာဖုံးတစ်ခုစွပ်၍ ထားလေသလောဟုဝင် ထင်မှတ်ရ၏။

သူသည် ပါရမီမြို့ ကျဉ်းမြောင်းသော လမ်းကလေးတစ်လျှောက် လျင်မြန်စွာ မောင်းနှင်လျက်ရှိသော မြင်းရထားတစ်စီးပေါ်၌ စီးနင်းလိုက်ပါ၍လာရာ လမ်းပေါ်တွင် သွားလာနေသော လူများမှာ မြင်းရထား မနင်းမိစေရန် အပြေးပြေးအလွှားလွှား အလှူအယက် ရှောင်ရှားကြရကုန်၏။

တစ်ခါတစ်ရံ အချို့မှာ သိသိကလေးမျှသာ လွတ်ထွက်သွား၏။ အမတ်ကြီး၏ ရထားမောင်းသမားသည် စစ်ပွဲတွင် ရန်သူနှင့် တွေ့ဆုံတိုက်ခိုက်နေသည့်အလား ရထားကို တကြမ်းမောင်းနှင်လျက်ရှိရာ ထိုသို့ မောင်းနှင်နေသည်ကိုလည်း အမတ်ကြီးသည် မည်သို့မျှ မပြောမဆိုဘဲ နေခဲ့လေသည်။

ဤကဲ့သို့ လူသွားလမ်းကလေးမျိုးမှာ လူသွားလမ်းဟူ၍ သတ်သတ်မှီသည့်အလျောက် အထက်တန်းလွှာမျိုးမတ်မျိုးတို့၏ ရထားများ တကြမ်း မောင်းနှင်မှုကြောင့် အောက်တန်းစား ကျောမဲ့များအား ဘေး

အန္တရာယ်ဖြစ်ရကြောင်း တိုင်တန်းခဲ့သော်လည်း မည်သူမျှ တိုင်တန်းချက်ကို အရေးမစိုက်ခဲ့ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ ကျောမဲ့များမှာ မိမိတို့ဘာသာ တတ်နိုင်သမျှ ဘေးရန်မှ ရှောင်ရှားရန်သာရှိတော့၏။

ဤကဲ့သို့ အမတ်ကြီး၏ မြင်းရထားသည် တဂျွန်းဂျွန်း တဂျိုင်းဂျိုင်း လမ်းများတစ်လျှောက် အတင်းမောင်းနှင်ကာ ထောင်ချီများတွင်လည်း အရှိန်နှင့်ချိုးကွေ့ခဲ့ရာ မိန်းမများက အလန့်တကြား အော်ဟစ် ရှောင်ရှားကြရ၏။

ယောက်ျားကြီးများမှာမူ မိမိတို့အချင်းချင်း လွတ်အောင် ဆွဲသူက ဆွဲပြီးလျှင် ကလေးများကိုလည်း လမ်းပေါ်မှ ကမန်းကတန်း ပွေ့ယူပြေးအောင်ကြရကုန်၏။

ရေပန်းတစ်ခုရှိသော လမ်းထောင့် တစ်ခုသို့ အကွေ့လိုက်တွင် ရထားဘီးများသည် ဂျိမ်ခနဲ ခုန်တက်သွားပြီးလျှင် လူအများ အလန့်တကြား အော်ဟစ်သံကြားလိုက်ရပြီးနောက် မြင်းများ ပတတ်ရပ်ကာ ငိုက်စိုက်ထိုးကျသွားလေသည်။

မြင်းများသာ ဤသို့မဖြစ်ပါက ရထားလည်း ရပ်မည်မဟုတ်ချေ။ သက်ပါးစေသည် ရထားပေါ်မှ အလန့်တကြား ကမန်းကတန်း ခုန်ချလိုက်၏။ လူနစ်ဆယ်ခန့်က မြင်းများကို ဆွဲကိုင်ထားကြလေသည်။

အမတ်ကြီးသည် အေးဆေးစွာပင် ရထားအတွင်းမှ ခေါင်းပြု၍ ကြည့်လျက် -

“ဘာဖြစ်တာလဲဟေ့ . . .”

သို့ရှိစဉ် ညဆောင်းဦးထုပ်ကို ဆောင်းထားသော အရပ်ရှည်ရှည်နှင့် လူတစ်ယောက်သည် မြင်းခြေထောက်များအကြားမှ တစ်စုံတစ်ခုကို ဆောက်ယူလိုက်ပြီးလျှင် ရေပန်းခုံပေါ်တွင် ချထားကာ ရွှံ့ထဲရေထဲတွင် ခူးထောက်၍ ဟစ်အော်ငိုယိုလျက် ရှိလေ၏။

ထိုစဉ် လူတစ်ယောက်က -

“ခွင့်လွှတ်ပါ အမတ်မင်းဘုရား ကလေးတစ်ယောက် အတိုက်ခံရလို့ပါ . . .”

အမတ်မင်းက -

“သူက ဘာဖြစ်လို့ ဒါလောက်တောင် ငိုနေတာလဲ သူ့ကလေးလား...”

“မှန်ပါတယ် အရှင်...”

ရေပန်းရှိသောနေရာမှာ မြင်းရထားနှင့် အတန်ငယ်ဝေး၏။

အရပ်ရှည်ရှည်နှင့်လူသည် နေရာမှ ရုတ်တရက် ထလိုက်ကာ ရထားဆီသို့ ပြေးလာနေစဉ် အမတ်၏လက်သည် ချက်ချင်း ဓားလွယ်ရှိရာသို့ လက်ရောက်သွား၏။

ပြေးလာသူသည် လက်နှစ်ဖက်ကို အပေါ်သို့ မြှောက်တန်းကာ -

“သေပြီ...”

ဟု သွေးရူးသွေးတန်း ဟစ်အော်လိုက်လေသည်။

ထိုအခါ လူများစုရုံးရောက်လာကြပြီးလျှင် ရထားကို ဝိုင်းရံကာ

အမတ်ကြီးအား ကြည့်ကြ၏။

မျက်နှာတွင် စိတ်ဆိုးခြင်း၊ ခြိမ်းခြောက်ခြင်း အမူအရာများ ထင်ရှားစွာ ရှိနေသော သူများကလည်း တစ်စုံတစ်ရာ မပြောကြချေ။

ပထမအကြိမ်သာ အလန့်တကြား ဟစ်အော်လိုက်ပြီးလျှင် တိတ်ဆိတ်လျက် ရှိနေကြသည်။

အမတ်ကြီးသည် စုရုံးနေသူများအား တွင်းထဲမှ ရုတ်တရက် ထွက်လာသော ကြွက်များကဲ့သို့ သဘောထားကာ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် ကြည့်ရှုလျက်ရှိလေသည်။

ထို့နောက် သူသည် အိတ်ထဲမှာ ပိုက်ဆံအိတ်ကို ထုတ်လိုက်၏။

အမတ်ကြီးက -

“မင်းတို့တစ်တွေဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုရော ကိုယ့်ကလေးတွေကိုပါ နည်းနည်းကလေးမှ မထိန်းသိမ်းနိုင်ကြတာဟာ ငါ့အဖို့ သိပ်ထူးဆန်းတာမဟုတ်။ တစ်ယောက်ယောက်တော့ လမ်းမှာအမြဲ ရှိနေတာပဲ၊ ငါ့မြင်းတွေ ဘာဖြစ်သွားတယ်ဆိုတာလည်း ငါ့မသိဆေးဘူး၊ ဟေ့... ဒီမှာ သူ့ကို အော်လိုက်စမ်း...”

အမတ်ကြီးသည် သူ၏လက်ပါးစေအား ရွှေဒင်္ဂါးတစ်ပြား ပစ်လိုက်ရာ လူအားလုံးပင် ရွှေဒင်္ဂါးပြားကျရာနေရာသို့ လှမ်း၍ ကြည့်လိုက်ကြ၏။

အရပ်ရှည်ရှည်နှင့် လူကြီးကမူ -

“သေပြီ...”

ဟု နားမချမ်းသာဖွယ်အသံကြီးဖြင့် ထပ်မံအော်လိုက်ပြန်လေသည်။

ထိုအခိုက် လူတစ်ယောက်ရောက်လာ၍ အားလုံးကပင် လမ်းဖယ် လိုက်ကြ၏။

သူ့ကို မြင်လိုက်သည်တွင် အရပ်ရှည်သောလူကြီးသည် ထိုသူ၏ နှုတ်တွင် အတင်းပြေးအပ်ကာ တစ်ခိုက်ခိုက်နှင့် ငိုရင်း ရေပန်းရှိရာသို့ လက်ဆုံးပြလိုက်လေသည်။

ထိုနေရာ၌ကား မိန်းမကြီးများသည် မလှုပ်မယှက် ရှိနေသော အဝတ္တုတစ်ခုကို ငြိမ်သက်စွာ ငုံ့၍ ကြည့်နေကြလေသည်။

နောက်ဆုံးရောက်လာသူက...

“ငါ အားလုံးသိတယ်ဟေ့၊ စိတ်တင်းစမ်းပါ ဂတ်စပတ်ရာ...”

သွေးသွေးသွေးတာဟာ ရှင်နေတာထက်တောင် ကောင်းပါသေးတယ်ကွာ၊

ငါတည်း ဘာမှမခံစားရဘဲ သွေးတယ်ဟေ့တလား၊ အသက်ရှင်နေတာ သူဟာ တစ်နာရီတောင်မှ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် နေနိုင်မယ်လို့ ထင်တာပဲ။

အမတ်ကြီးက ပြုံးလျက် -

“ဟေ့... မင်းဟာ အဘိဓမ္မာဆရာပါလားကွ... မင်းနာမည်

အဘယ်သူတဲ့?”

“ဒီဖတ်ပါတဲ့...”

“ဘာလုပ်စားသလဲ...”

“အရက် ရောင်းစားပါတယ်အရှင်...”

နောက်ထပ် ရွှေဒင်္ဂါးတစ်ပြား ပစ်ပေးလျက် -

“ကိုင်း... အဘိဓမ္မာဆရာကြီးရဲ့ ဟောဒါကို ကောက်ယူပြီးတော့
မင်း သုံးချင်ရာ သုံးပေတော့ ဟေ့... မြင်းတွေ အသင့်ဖြစ်ပြီလား...”

သူသည် လူအုပ်ကြီးကို နောက်တစ်ကြိမ် မကြည့်တော့ဘဲ ထိုင်ခဲ့
တွင် ခို၍ ချလိုက်လေသည်။ သူ၏ အမူအရာကား အမိုးမတန်သည့်
အရာဝတ္ထုတစ်ခုခုကို အမှတ်မဲ့ ဖျက်ဆီးမိပြီးနောက် အလျော်ပေးနိုင်သည့်
အလျောက် အလျော်ပေးခဲ့သည့် လူကြီးလူကောင်းတစ်ဦး၏ အမူအရာ
မျိုးပင် ဖြစ်ပေ၏။ ရထားဘီးတစ်ပတ်မျှ မလိမ့်ရသေးမီ ရထားတွင်းသို့
တစ်စုံတစ်ယောက်က ပစ်သွင်းလိုက်သဖြင့် ဒဂါးတစ်ကြီး ချွမ်းခနဲ မြည်၍
ကျလာ လေသည်။

“ရပ်စမ်းဟေ့... မြင်းတွေကို ရပ်လိုက်စမ်း၊ ဒီဟာ ဘယ်သူတို့
လိုက်တာလဲကွ...”

သူသည် မကြာသေးမီက ဒီဖတ်ရပ်နေသည့်နေရာသို့ လှမ်းကြည့်
လိုက်၏။

ရထားအနင်းခံရသော ကလေး၏အဖေ ဂတ်စပတ်သည် ထိုနေရာ
တွင် မြေကြီးကို မျက်နှာနှင့် ပွတ်ကာ ငိုယိုလျက် သူ၏အနီးတွင်ကား
အသားမည်းမည်း ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည် တုတ်တုတ်ခိုင်ခိုင်ရှိသော မိန်းမ
ကြီးတစ်ယောက်သည် သိုးမွေးထိုးနေလေသည်။

အမတ်ကြီးသည် မည်သို့မျှ အမူအရာ မဖျက်ဘဲ -

“ဟေ့ ခွေးတွေ ငါ မင်းတို့ကို ဒီကမ္ဘာကြီးပေါ်က ပျောက်သွား
အောင် ရထားနဲ့ နင်းသတ်လိုက်ရမလား... ဘယ်သူပစ်သလဲဆိုတာ
သိရင်တော့လားကွယ်... ဟင်း... တစ်ခါတည်း ရထားဘီးအောက်မှာ
နင်းချေပစ်လိုက်မယ်ကွ သိလား...”

အမတ်ကြီးကဲ့သို့သော လူစားမျိုးမှာ ဥပဒေအရသော်လည်း
ကောင်း၊ ဥပဒေအပြင်မှသော်လည်းကောင်း သူတို့အား မည်ကဲ့သို့ ဒုက္ခ
ပေးနိုင်သည်ကို ကောင်းစွာသိပြီးဖြစ်သည့်ပြင်... သူတို့၏ အခြေအနေ
မှာလည်း နှိမ်တိုင်းခံရမည့် အခြေအနေမျိုးဖြစ်သောကြောင့် လူများဆင့်
မည်သူမျှ တုတ်တုတ်ပင် မလှုပ်ရဲကြချေ။

ယုတ်စွအဆုံး မော်ရှပ်ပင် မကြည့်ရဲကြချေ။

သို့သော်... မတ်တတ်ရပ်ကာ သိုးမွေးထိုးနေသည့် မိန်းမကြီး
ဘား... အမတ်ကြီး၏မျက်နှာကို စိုက်ကြည့်လိုက်လေသည်။

အမတ်ကြီးသည် ထိုကဲ့သို့သော မိန်းမမျိုးအား ဂရုစိုက်ရန် မလို
သ။ သူသည် ထိုမိန်းမကြီးအား မနှစ်မြို့သည့် အမူအရာဖြင့် တစ်ချက်
ချင်း၍ ကြည့်လိုက်ပြီးလျှင် လူအုပ်ကြီးကို ကြည့်လိုက်လေသည်။

ထို့နောက် ထိုင်ခဲ့တွင် ကျောမှီကာ -
“မောင်းတော့ဟေ့...”

ဟု အမိန့်ပေးလိုက်လေသည်။

* * *

အခန်း - ၄

ရွှေရောင်ကဲ့သို့ ဝင်းမှည့်နေသော ဂျုံပင်များဖြင့် ချွေ့ချွေ့ခင်းကား သာယာလှပေသည်။

သို့သော်... ယခင်ကကဲ့သို့ ဂျုံပင်များကို အများအပြား စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ခြင်းကား မရှိတော့ပေ။

ယခင်က ဂျုံစိုက်ပျိုးသည့် နေရာများတွင် 'ရိုင်း' ခေါ် ဂျုံစပါး တစ်မျိုးနှင့် ပဲပင်များ၊ ထို့ပြင် ကြမ်းတမ်းသော ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ ကို ထိုမှ ဤမှ အကွက်ချ၍ စိုက်ပျိုးထားကြသည်။

အဲဒီမျှနဲ့ နယ်စားကြီးသည် မတ်စောက်သော တောင်ကုန်းတစ်ခု ပေါ်သို့ တက်နေသည့် မြင်းလေးကောင် ကသည် ခရီးရှည်သွား မြင်းရထား ကြီးပေါ်တွင် စီးနင်းလိုက်ပါလာခဲ့လေသည်။

တောင်ကုန်းထိပ်မှ ကြည့်လျှင် တစ်ဖက် တောင်ခြေရှိ ရွာကလေး တစ်ရွာကို တွေ့မြင်နိုင်၏။

ရွာကလေးတွင်ကား ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့် အရိပ်အရောင်များ ထင်ရှားစွာ ပေါ်လွင်နေပေသည်။

ရွာသူရွာသားများက... အားလုံးပင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ ဖြစ်ကြသည့်အတိုင်း ရွာထဲသို့ နယ်စားကြီး၏ရထား မောင်းဝင်သွားသော

အခါ မိမိတို့ အိမ်ရှေ့တွင် ထိုင်ကာ ညစာအတွက် ချက်ပြုတ်စားသောက်ရန် ဆင်းသီးဟင်းရွက်များကို လှီးချွတ်ဆေးကြောကာ ပြင်ဆင်လျက်ရှိကြ၏။

ရွာသားများ ဤမျှလောက် ဆင်းရဲသည့်အကြောင်းရင်းကို အထူး စူးစူးစူးစူးစားရန် မလိုပေ။

သူတို့သည် အစိုးရအား အခွန်တော်ပေးဆောင်ရ၏။ သာသနာ့ ဝန်ထမ်းများသို့လည်း အခွန်ပေးရ၏။ နယ်စားများသို့လည်း အခွန်ဆက် ရ၏။

ဤကဲ့သို့ ရွာထဲတွင် အမိန့်စာထွက်တိုင်း အခွန်အမျိုးမျိုးတို့ကို ကြီးလေးစွာ ထမ်းဆောင်ကြရကုန်၏။

အဲဒီမျှနဲ့ နယ်စားကြီးသည် ရထားမြင်းများကို လဲလှယ်ရန် အတွက် ရွာအတွင်းရှိ မြင်းရထားစခန်းတွင် ရထားကို ဆိုက်ထားစဉ်... လှမ်းမကမ်းရှိ လူတစ်စုအား စက်ဆုပ်ရွံရှာသော အမူအရာဖြင့် လှမ်း၍ ကြည့်လိုက်၏။ မကြာမီ ဖုန်အလိမ်းလိမ်းကပ်နေသော လမ်းပြင်သည် လူ တစ်ယောက် ထိုလူစုရှိရာသို့ ရောက်လာလေသည်။

နယ်စားကြီးက သူ၏ လက်ပါးစေအား ထိုသူကို အခေါ်လွှတ် ထုတ်ရာ ထိုသူသည် လက်တစ်ဖက်တွင် ကက်ဦးထုပ်ကို ကိုင်ကာ ချက်ချင်း အရောက်လာသဖြင့် အခြားသူများလည်း ရထားအနီးသို့ ဝိုင်းအုံလာကြ သည်။

နယ်စားကြီးက -

"မင်းကို လမ်းမှာတွေ့ခဲ့တယ် ထင်တယ် ဟုတ်လား..."

ထိုသူက - "မှန်ပါတယ်အရှင်..."

"ဟေ့... ဘာဖြစ်လို့ ဒီလောက်တောင် စိုက်ကြည့်နေတာလဲ"

"ကျွန်တော်မျိုးရဲ့လူကို ကြည့်နေတာပါ အရှင်"

ထိုသူသည် အတန်ငယ်ကုန်း၍ ကြည့်လိုက်ပြီးနောက် စုတ်ပြတ် ထုတ်ရှိသော သူ၏ ကက်ဦးထုပ်အပြာကို ကိုင်ထားသည့် လက်ဖြင့် ရထား ဆက်သို့ ညွှန်ပြလိုက်၏။

ထိုအခါ အခြားသူများလည်း သူညွှန်ပြရာ ရထားဆောက်က ကုန်း၍ ကြည့်ကြလေသည်။

“မင်းလူဆိုတာက ဘာလူလဲကွ... ဘာလို့ ကြည့်နေကြလဲ”

“ခွင့်လွှတ်ပါအရှင်... သံကြိုးကို သူဆွဲပြီးလိုက်လာပါတယ်”

“ဘယ်သူလဲ...”

“အဲဒီလူပါအရှင်...”

“ဟာ... ဒီအကောင်တွေဟာ မေးတာလဲ နားမလည်ဘူး၊ လူအန္တတွေပဲ၊ အဲဒီလူဆိုတာ ဘယ်သူလဲကွ၊ ဒီအနီးအနားက လူတွေအားလုံးကို မင်းသိတယ်မဟုတ်လား... ဘယ်သူလဲ...”

“အဲဒီလူဟာ ဒီအရပ်က မဟုတ်ပါဘူးအရှင်... ကျွန်တော်တို့အရပ်က မမြင်ဖူးပါဘူး၊ ဒီတစ်ခါပဲ မြင်ဖူးပါတယ်...”

“သံကြိုးကို ဆွဲပြီး တွယ်လိုက်လာတယ်ဟုတ်စ... မြောနေသလား...”

“အဲဒါကို ကျွန်တော်မျိုး အံ့သြနေတာပဲ၊ သူ့ခေါင်းဟာ တွဲလောင်ကြီး... ဟောဒီလို တွဲလောင်းကြီးပါပဲ”

ဤသို့ပြောရင်း ထိုသူသည် သူ၏ ဦးခေါင်းကို တွဲရဲ့ကျနေသော သရုပ်ပါလီ လုပ်ပြလိုက်လေသည်။

“သူ့ပုံပန်းက ဘယ်လိုနေသလဲ...”

“သူဟာ ဖုန်အလိမ်းလိမ်းနဲ့ဆိုတော့ တစ်ကိုယ်လုံး ဖြူဖွေးနေတာပါပဲ၊ နို့ပြီး တစ္ဆေလို အရပ်ရှည်ရှည်ကြီးပဲ အရှင်...”

“အင်း... ငါ့ရထားမှာ သူ့ခိုးတစ်ယောက် တွယ်လိုက်လာတာတွေ့ရက်နဲ့တောင်မှ ပါးစပ်ကြီး တစ်ချက်ကလေး မဟဘဲနေတာ တယ်တော့ အကောင်တွေပဲကွာ... ကိုင်း... မွန်ဆီယာဂေဗယ်... သူ့ကို သွားပေးစေတော့...”

‘မွန်ဆီယာ ဂေဗယ်’ ဆိုသူကား မြင်းရထားစခန်းတွင် အစောဆုံးဖြစ်၍ အခွန်အတုတ်များလည်း ကောက်ခံရသူ ဖြစ်လေသည်။ လမ်းပြ

နေသူအား နယ်စားက စစ်ဆေးနေသည့်အခါ သူသည် နယ်စားအား ကူညီရန် ထွက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။

ထိုအခါ နယ်စားက မွန်ဆီယာဂေဗယ်အား အမိန့်ပေးသည့် အသံဖြင့် -

“နို့ပြီး... အဲဒီအကောင် အခုည ဒီရွာမှာ တည်းရင် သူဟာ နှိမ့်ရိုးကိစ္စနဲ့လာတာ ဟုတ်သလား မဟုတ်ဘူးလား... သိရအောင် ဖမ်းပြီး စစ်ဆေးကြည့်၊ ကြားလား...”

“အမိန့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ပါမယ်အရှင်...”

* * *

အခန်း - ၁

အဲဒီရီမွန်နယ်စားကြီး၏ တောပိုင်းရှိ 'စံအိမ်' သည်ကား တောအောက်
ဟုပင် ဆိုရငြားသော်လည်း ကြီးမားကျယ်ဝန်းလှ၍ ကျောက်သား ပကတိ
ဖြင့် ဆောက်လုပ်ထား၏။

နယ်စားကြီးသည် မြင်းရထားပေါ်မှ ဆင်းကာ မီးရှူးတိုင် ထိ
ဆောင်သော လက်ပါးစေတစ်ယောက်နောက်မှ အိမ်ကြီးအတွင်းသို့ လိုက်
ပါကာ သူ၏ သီးသန့်အခန်းများရှိရာသို့ လျှောက်သွားလေ၏။ သူ၏အခန်း
များမှာ ထိုခေတ် ထိုအခါက နယ်စားကြီးများ၏ အခြေအနေနှင့် လိုက်လံ
အောင် ခမ်းခမ်းနားနား ပြင်ဆင်ထားပေ၏။ အခန်းကလေးတစ်ခုတွင်
နှစ်ယောက် ညစာစားရန်အတွက်လည်း အသင့်ပြင်ဆင်ထားလေသည်။

“ငါ့တူ မွန်ဆီယာ ချားလ်စ် အင်္ဂလန်က လာမယ်ဆိုတာ ရော့စ်
လား...”

“မရောက်သေးပါဘူး အရှင်...”

“အင်း... ဒီလိုဆိုရင် အခုည ရောက်ချင်မှ ရောက်မယ်...
နို့ပေမဲ့... စားပွဲကိုတော့ ဒီလိုပဲ ထားလိုက်။ ၁၅ မိနစ်အတွင်း ငါ့ အ
ဖြစ်လိမ့်မယ်...”

နောက် ၁၅ မိနစ်ခန့်ကြာသောအခါ နယ်စားကြီးသည် စားပွဲတွင်
တစ်ယောက်တည်းထိုင်ကာ ညစာအတွက် ဖွယ်ဖွယ်ရာရာ ပြင်ဆင်ထား
သော အကောင်းဆုံး အစားအစာများကို စားသောက်လျက်ရှိရာ သူ ထိုင်
သော ကုလားထိုင်မှာ ပြတင်းပေါက်နှင့် တည့်တည့်ရှိနေလေသည်။

သူသည် စွပ်ပြုတ်ကို သောက်ပြီးလျှင် အရက်သောက်ရန် အရက်
ခွက်ကို ပါးစပ်တွင် တွေ့လိုက်ပြီးမှ ရုတ်တရက် ဖန်ခွက်ကိုပြန်၍ ချထား
လိုက်ပြန်၏။ အမတ်ကြီးက ပြတင်းပေါက်ဆီသို့ ခပ်အေးအေးပင် လှမ်း
ကြည့်လျက် အစေခံအား -

“ဘာတုံးဟေ့...”

“ဘယ်ဟာပါလဲ... အရှင်”

“ခန်းဆီးရဲ့... အမြင်ဘက်ကလေး၊ ခန်းဆီးတွေကို ဖယ်လိုက်
ခန်း...”

အစေခံသည် ခန်းဆီးများကို နံနားသို့ ဖယ်ရှားလိုက်၏။

“ကဲ... ဘာတွေ့သလဲဟေ့...”

“ဘာမှ မရှိပါဘူးအရှင်ဘုရား... သစ်ပင်တွေပါ...”

အစေခံသည် ပြတင်းပေါက်မှ အပြင်သို့ ခေါင်းပြူးကြည့်လိုက်
နောက် သခင်၏ အမိန့်ကို နာခံရန် ပြန်၍ လှည့်လိုက်လေသည်။

“ပြန်ပိတ်လိုက်တော့ဟေ့...”

ထို့နောက် အမတ်ကြီးသည် ညစာကို ဆက်လက်စားသောက်
လျက်ရှိရာ စားသောက်၍ မပြီးသေးမီ အင်္ဂလန်ပြည်တွင် ‘ချားလ်စ်ဒါနေ’
ခေါ်သော သူ၏တူသည် မြင်းရထားတစ်စီးနှင့် ဆိုက်ရောက်လာလေ
သည်။ အမတ်ကြီးသည် ထီးဟန်နန်းဟန်ဖြင့် တူဖြစ်သူအား ဆီးကြိုသင့်
သော်လည်း သူတို့နှစ်ယောက်သည် လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ခြင်းပင် မပြုချေ။
ထို့ပြင် သူတို့ရှေ့တွင် အစေခံတစ်ယောက် ရှိနေသေးသဖြင့် အရေးကြီးသော
အရာများကိုလည်း မပြောကြသေးချေ။

ထို့နောက် ကော်ဖီများသောက်၍ နှစ်ယောက်တည်း ရှိနေကြသော
တူဖြစ်သူက စတင်၍ -

“ကျွန်တော်တို့ဟာ အမှားတွေ အတော်လုပ်ခဲ့တယ်၊ အခု အဲဒီ အမှားတွေရဲ့ အကျိုး စံစားနေရတာပဲ၊ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုအတွက် ဘယ်သူ့ကိုမှ ချမ်းသာမပေးခဲ့ဘူးမဟုတ်လား၊ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ စနစ်ကြီးကိုပဲ ကျွန်တော်ဖြင့် အတော်ကို မုန်းလှပြီ၊ ကျွန်တော်တော့ သွားလေသူ မိခင်ကြီးက အမှားတွေကို ပြင်နိုင်သမျှ ပြင်ပါလို့ မှာခဲ့တဲ့ အတိုင်း မဖြစ်မနေ ဆက်လက်ကြိုးပမ်းရတော့မှာပဲ၊ အခု လက်ငင်းတော့ သိပ်မလုပ်နိုင်သေးဘူးပေါ့၊ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်သာ ဒီပစ္စည်းတွေ ကို အမွေဆက်ခံရမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ လယ်မြေတွေကို ဆင်းရဲနွှဲ ကျောက်နေတဲ့ သူတွေအတွက် သက်သာရာရအောင် လုပ်ပေးမှာပဲ...”

“နို့ မင်းအခု ဘယ်လိုနေမယ်လို့ ကြံသလဲ...”

“ကျွန်တော် အလုပ်လုပ်မှာပေါ့...”

“အင်္ဂလန်မှာလား...”

“ဟုတ်တယ်လေ ဦးလေး၊ နို့ပေမဲ့ အမျိုးဂုဏ် မပျက်စေရပါဘူးလို့ ကျွန်တော် အာမခံပါတယ်၊ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ အင်္ဂလန်မှာ နာမည်တစ်မျိုးနဲ့ နေမှာကိုး...”

နယ်စားကြီးသည် တုံ့ဖြစ်သူအား အိပ်ရာဝင်ခါနီး နှုတ်ဆက်ရာတွင် ထီးမူနန်းဟန်ပါပါနှင့် နှုတ်ဆက်လိုက်လေ၏။ သူ့အဖို့ မည်သို့မျှ စိတ်ထဲတွင် အနှောင့်အယှက်မဖြစ်လေသကဲ့သို့ ရှိနေလေတော့သည်။

သူသည် အိပ်မည်ပြုစဉ် သူ့စိတ်ထဲ၌ ပါရစ်မြို့ရှိ ရေပန်းအနီးတွင် အရပ်ရှည်ရှည်နှင့် ဂတ်စပတ်သည် ကလေးသေကိုကြည့်ကာ ငိုကြွေးနေသည်ကိုလည်းကောင်း၊ လမ်းပြင်သမားပြောသည့် သူ့ရထားအောက်မှ သံကြိုးကို တွယ်လိုက်လာသော အရပ်ရှည်ရှည်နှင့် လူအကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ သူ ညစာစားနေစဉ် ပြတင်းပေါက်မှ ကြည့်နေသော မျက်လုံးများကိုလည်းကောင်း စိကာစဉ်က ထင်မြင်လာလေသည်။ သို့သော် အမှတ်မထင်သူ တွေးတောမိခဲ့ခြင်းမျှသာဖြစ်၍ ထိုအကြောင်းအရာများမှာ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု တစ်နည်းနှင့်တစ်နည်းဖြင့် ဆက်သွယ်နေခဲ့သည်ကို အနည်းငယ်မျှ မစဉ်းစားခဲ့မိပေ။

နောက်တစ်နေ့နံနက်တွင် အဲဒီရံမြန် နယ်စားကြီးသည် အိပ်ရာထဲတွင် သေနေသည်ကို တွေ့ရလေ၏။ သူ၏ နှလုံးသားတည့်တည့်တွင် ထိုးစိတ်ထားသော ဓားမှာ အရပ်သားသုံး သာမန် ဓားမြှောင်တစ်ချောင်းဖြစ်လေသည်။

* * *

အခန်း - ၉

တစ်နှစ်မျှ အချိန်ကုန်လွန်၍ သွားလေ၏။ 'ဒါနေ' သည် အဲဒီ မွန်နယ်စားအဖြစ်ကို စွန့်လွှတ်ခဲ့ပြီးနောက် အင်္ဂလန်ပြည်တွင် ပြင်သစ် ဘာသာစာအုပ်အဖြစ်ဖြင့် အခြေစိုက်နေထိုင်ခဲ့လေသည်။ ပြင်သစ်ဘာသာ၌ နည်းပြဆရာအဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဘာသာပြန်အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း မကြာမီ လူသိများ၍လာခဲ့ရာ ကိုယ်တိုင်ကလည်း ကြိုးစားခဲ့သည့် အတိုင်း ကြီးပွားလာခဲ့၏။ ထို့ပြင် ယခင်က သူ့အပေါ်တွင် စွပ်စွဲခြင်း ခံခဲ့ရသော နိုင်ငံတော်သစ္စာဖောက်မှုကို အကြောင်းပြုပြီးလျှင် ဆစ်ဒနီ ကာကန်၊ ရှေ့နေကြီး မစ္စတာစထရိုင်ဗာ၊ သို့ပြင် ဒေါက်တာ မင်းနက် သားအဖတို့နှင့် ရင်းနှီးသော မိတ်ဆွေများဖြစ်သွားခဲ့၏။ ချောင်ကျသော 'ဆိုဟို' ရပ်ကွက်၌ ဒေါက်တာမင်းနက်တို့၏ အိမ်ကလေးရှိရာ သူတို့သည် မကြာခဏ သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့ကြလေသည်။

ဒါနေသည် သူ့ဒုက္ခရောက်နေသည့်အချိန်မှစ၍ ဒေါက်တာမင်းနက်၏သမီး 'လူစီမင်းနက်' အား စတင် ချစ်ကြိုက်ခဲ့၏။ သူ၏နားထဲတွင် လူစီ၏ သာယာလှသော အသံကလေးကို ကြားယောင်လျက်၊ သူ၏ချစ်စဖွယ်ကောင်းသည့် မျက်နှာကလေးကို အမြဲမြင်ယောင်ကာ ရှိနေလေ

သည်။ သို့သော် သူသည် ဤကဲ့သို့ ချစ်ကြိုက်နေသည့်အကြောင်းကို မစွဲနက်အား ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်း မပြုခဲ့ရသေးချေ။

နေရာသီ တစ်နေ့သောညနေခင်းတွင် လူစီမင်းနက်သည် အပြင်မှ အလည်အပတ် ထွက်နေသည်ကိုသိသဖြင့် ဒါနေသည် ဒေါက်တာမင်းနက်နှင့်တိုင်ပင်ရန် စိတ်ကို ပိုင်းဖြတ်လိုက်လေသည်။

ဒေါက်တာမင်းနက်သည် ပြတင်းပေါက်အနီးရှိ ကုလားထိုင်တစ်ခုပေါ်တွင်ထိုင်ကာ စာဖတ်လျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရ၏။ ဒေါက်တာမင်းနက်မှာ သမီးဖြစ်သူက ဂရုတစိုက်ပြုစုခြင်း၊ ယုယစောင့်ရှောက်ခြင်းတို့ကို ရသဖြင့် နဂိုအခြေအနေသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိခဲ့ရာ ယခုအခါ အတော်ပင် နှေးမာသန်စွမ်းလျက် ရှိနေလေပြီ။ သို့သော် ရံဖန်ရံခါ၌မူ ယခင်အခါများသို့အမေ့မေ့ အလျော့လျော့ဖြစ်၍ နေတတ်သေး၏။

ဒေါက်တာမင်းနက်အား သမီးဖြစ်သူအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ နေရာက ပြောလိုသည့်အကြောင်းကို ရိပ်မိသိရှိပြီး ဖြစ်သည့်အတိုင်း စကားပြောလိုသော အမူအရာမျိုးရှိ၏။ ဒါနေမှာ လူစီအား စိတ်ထဲမှ အတော်ဝင်စားနေခဲ့သော်လည်း သားအဖနှစ်ယောက်တို့မှာ နှစ်ပေါင်းအတော်ကြာကတည်းကနေပြီးမှ မမျှော်လင့်ဘဲ ပြန်လည်တွေ့ဆုံရသည်တွင် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ခြုံငုံမင်တွယ်တာနေသည်ကို သိသဖြင့်လည်း လူစီအား သူဖွင့်၍မပြောဘဲ နိုင်အောင် ရှိနေသည့်အကြောင်းများကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုလေ၏။

ဒါနေက -

'ဒီလိုပါ ဒေါက်တာမင်းနက်ခင်ဗျာ...။ ကျွန်တော်ကဒီအကြောင်းကောင်းကောင်းသိလေတော့ တတ်နိုင်သမျှ ကြိုက်မှီတိုပြီး အောင်အည်းနေခဲ့တယ်။ အခုတောင်မှ ဒေါက်တာတို့ သားအဖနှစ်ယောက်ကြားမှာ ကျွန်တော်လိုက်လို့ရှိရင် ကောင်းမှ ကောင်းပါလားလို့တောင့် စဉ်းစားမိပါသေးတယ်။ ဒီမေ့ရဲ ကျွန်တော်ရဲ့မေတ္တာကို မျှီသိပ်မထားနိုင်တဲ့အတွက် အခုဖွင့်ပြောခြင်းဖြစ်ပါတယ် ခင်ဗျာ...'

ဒေါက်တာမင်းနက်က စိတ်မချမ်းသာသော အသံဖြင့် -

“ကျုပ် ယုံပါတယ်လေ... အရင်ကတည်းက ကျုပ် ဒီအတိုင်း ထင်နေခဲ့တာပဲ... ကျုပ် ယုံပါတယ်...”

“နို့ပေမဲ့ ကံကောင်းထောက်မလို့ လူစီကို ကျွန်တော်ရခဲ့လို့ရှိရင် ဒေါက်တာတို့ သားအဖနှစ်ယောက်ကို ကျွန်တော်ကများ... ခွဲလိမ့်မယ်လို့ တော့ မထင်ပါနဲ့ ခင်ဗျာ... ဒီလိုသာ ခွဲချင်ရင် အခုလို လာပြောဖို့ဝေးလို့... လေသံတောင်မှ မဟာပါဘူးခင်ဗျာ... နို့ပြီး ဒီလိုခွဲလို့ မရနိုင်ဘူးဆိုတာ... မသိတဲ့တိုင်အောင် ဒီလိုလုပ်တာဟာ အင်မတန် ယုတ်ညံ့တဲ့အပြုအမူဆိုတာ ကျွန်တော် ကောင်းကောင်းကြီးသိပါတယ် ခင်ဗျာ...”

ထို့နောက် ဒါနေသည် မရပ်သေးဘဲ ဆက်လက်၍ -

“ကျွန်တော် ဘယ်တော့မှ... ဒီလိုမလုပ်ပါဘူး ဒေါက်တာမင်းနက်... ကျွန်တော်ဟာ ပြင်သစ်ပြည်မှာ ညဉ့်ပန်းနှိပ်စက် ဒုက္ခရောက်နေတာတွေကို မတွေ့ချင် မမြင်ချင်လို့ ပျော်ရွှင်ဖွယ်ကောင်းမယ့် အနာဂတ်ကို မျှော်ကိုးပြီး တိုယ့်ကိုယ်ကို ကိုယ်အားကိုးနေထိုင်ပါတော့မယ်လို့ ဒေါက်တာလိပ် ကိုယ့်သဘောနဲ့ကိုယ် ပြင်သစ်ပြည်က ထွက်လာခဲ့ပါတယ်၊ ကျွန်တော့်အတွက်တော့ ဒေါက်တာတို့နဲ့ ဆိုးတူးကောင်းဖက် သေသည်အထိ သစ္စာရှိနဲ့ နေထိုင်သွားဖို့ရာ မျှော်လင့်ပါတယ် ခင်ဗျာ၊ ဒေါက်တာအတွက် သားသမီးလိုတစ်မျိုး၊ အပေါင်းအဖော်လို တစ်ဖုံ၊ ယုံကြည်ရတဲ့ မိတ်ကောင်းတွေ ကောင်းလို တစ်လီ ကူညီစောင့်ရှောက်နေတဲ့ လူစီရဲ့ အခွင့်အရေးကို ကျွန်တော်ဟာ ဘယ်နည်းနဲ့မှ ခွဲယူမယ်မဟုတ်ပါဘူး... လူစီကို တတ်နိုင်သမျှ ကူညီပြီး တတ်နိုင်ရင် ဒေါက်တာတို့သားအဖရဲ့ သံယောဇဉ် နောင်ကြီးကို ပိုပြီး မြဲသည်ထက် မြဲအောင် လုပ်ပေးဖို့ပါပဲ”

“ဒီမှာ ချားလ်စ်ဒါနေရဲ့... ဒီလို စကားကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောလိုက်တာ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ကွာ၊ မင်းပြောတဲ့အတိုင်းပဲ မင်းရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ဟာ သန့်ရှင်းမွန်မြတ်တယ်ဆိုတာလည်း ယုံပါတယ်၊ နို့ပြီး တို့သားအဖနှစ်ယောက်ရဲ့ သံယောဇဉ်နောင်ကြီးကို တိုးပြီး ခိုင်မြဲအောင် လုပ်မယ်ဆိုတာလည်း ယုံပါတယ်၊ တကယ်လို့ လူစီကသာ မင်းဟာ သူရဲ့စိတ်ပျော်ရွှင်မှုအတွက် လိုတယ်ဆိုရင် မင်းကိုရမှ သူ စိတ်ချမ်းသာမယ်ဆိုရင် မင်းနဲ့

ပေးစားနိုင်စရာအကြောင်း မရှိပါဘူး၊ ကုန်ကုန် ပြောလိုက်မယ်ကွယ်။ လူစီဘာကယ်ကြိုက်နေတဲ့ လူတစ်ယောက်ဟာ အရင်က ဘာပဲဖြစ်နေနေ သူ့နောက်ကြောင်းကို မေ့ပစ်လိုက်ရမှာပဲကွ၊ လူစီနဲ့ ကျုပ်ခဲစားရတဲ့ဒုက္ခတွေ ခံစားရမှတွေ့ကတော့ ပြိုင်ဘက်ကင်း သလောက်ပါပဲ...”

ဤသို့ ပြောဆိုလိုက်ပြီးနောက် ဒေါက်တာမင်းနက်သည် ရုတ်တရက်စကားဖြတ်လိုက်ပြီးနောက် ထူးခြားသော မျက်နှာထားကြီးဖြင့် တစ်စုံတစ်ရာ ဆက်၍မပြောတော့ဘဲ တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်၍ သွားလေသည်။ တစ်ခဏမျှ ကြာသောအခါ ဒါနေက...

“ဒေါက်တာက အခုလို စကားကုန်ပြောမှတော့ဖြင့် ကျွန်တော်လဲ စကားကုန်ပြောရမှာပဲ ခင်ဗျ၊ အခု ကျွန်တော့်ရဲ့နာမည်ဟာ ကျွန်တော့်မိခင်နာမည်နဲ့ နည်းနည်းကွဲနေပေမယ့် ကျွန်တော့်နာမည်ရင်း မဟုတ်ဘူးဆိုတာတော့ ဒေါက်တာမှတ်မိကောင်း မှတ်မိပါလိမ့်မယ်... ကျွန်တော့်ရဲ့နာမည်ရင်းက ဘယ်သူ၊ ဘာကြောင့် ကျွန်တော် အင်္ဂလန်ကို ရောက်နေတယ်ဆိုတာ ပြောပြချင်ပါတယ်ခင်ဗျာ...”

“တော်ပါတော့ မပြောပါနဲ့...”

“ကျွန်တော် ဘာမှ လျှို့ဝှက်မထားဘဲ ပြောပါရစေလား ခင်ဗျာ”

“တော်စမ်းကွယ်...”

ဒေါက်တာမင်းနက်သည် သူ၏လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် နားများကို အတ္တပိတ်ထားလိုက်လေ၏။

“အခုမပြောနဲ့ ငါမေးမှပြော... မင်း လူစီကို တကယ်လို့ချင်ရင် တကယ်မေ့ကြွားရှိရင် မင်းတို့ မင်္ဂလာဆောင်မယ့်နေ့ မနက်ကျမှ ပြောရမယ်... ကိုင်း ကတိပေးနိုင်ရဲ့လား...”

“ပေးပါတယ်ခင်ဗျာ...”

“ဒီလိုဆိုရင် လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ရအောင်... လူစီ မကြာခင် ပြန်လာလိမ့်မယ်၊ အခုညအဖို့တော့ တို့နှစ်ယောက်အတူတူ ခံတွေ့ရင် အောင်းလိမ့်မယ်ထင်တယ်၊ ကိုင်း... သွားပေတော့၊ ဘုရားသခင် မင်းကို အောင်းချီးပေးပါစေကွယ်...”

အနီး - ၁၀

ဆစ်ဒနီကာတန်သည် အခြားနေရာများတွင် သွက်လက်ဖျတ်လတ်စွာ ရှိသလောက် ဒေါက်တာမင်းနက်၏အိမ်တွင် စကားမပြော တုတ်တော့ ရှိနေတတ်၏။ ဒေါက်တာမင်းနက်အိမ်သို့ မကြာခဏ သွားလာထဲ ထွက်လေ့ရှိသော်လည်း အခါခပ်သိမ်းလိုပင် မည်သူနှင့်မျှ စကားမပြောဘဲ ငေးမှိုင့်တွေဝေ၍ နေတတ်လေသည်။ သို့သော် ပြောချင်သည့်အခါ၌မူ ကောင်းစွာပြောလေ့ရှိ၍ မည်သည့်အရာကိုမျှ ဂရုမစိုက်သည့် အမူအရာမျိုးကား သူ့မျက်နှာတွင် အထင်းသား ပေါ်လျက်ရှိ၏။

မည်သည့်အရာကိုမျှ ဂရုမစိုက်ဟု ဆိုရငြားသော်လည်း ဒေါက်တာမင်းနက် အိမ်အနီးအနားရှိ လမ်းများကိုမူ အတော်အတန် ဂရုစိုက်ဟန်ရှိ၏။ သို့ဖြင့်လည်း သူသည် ညဉ့်အခါများတွင် ထိုလမ်းတစ်လျှောက် အရက်သောက်ရုံမျှဖြင့် စိတ်ပြေလက်ပျောက်မဖြစ်သောအခါမျိုးတွင် စိတ်မချမ်းသာသော အမူအရာဖြင့် ဦးတည်ရာ လျှောက်သွားတတ်လေသည်။

တစ်နေ့၌ ကာတန်သည် ဒေါက်တာမင်းနက်အိမ်သို့ တစ်စုံတစ်ရာ သောရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ရောက်သွားလေရာ တစ်ယောက်တည်း အလုပ်လုပ်နေသော လူစီကို တွေ့ရ၏။ လူစီသည် ကာတန်နှင့် နှစ်ယောက်တည်း

တွေ့ရသည့်အခါများ၌ ရှိုးတိုးရှုန့်တန်ဖြစ်နေတတ်ရာ အိမ်တွင် သူတစ်ယောက်တည်းရှိနေခိုက် ယခုကဲ့သို့ ကာတန်ရောက်လာပြီးလျှင် အနီးရှိ ကုလားထိုင်တစ်လုံးပေါ်တွင် ထိုင်လိုက်သောအခါ စိတ်ကျဉ်းကျပ်စွာနှင့်ပင် စည်ခံ၍ နေရလေသည်။ ထုံးစံအတိုင်း အာလာပ၊ သလ္လာပစကားများ ပြောနေရာမှ သူ၏မျက်နှာကို မော်ကြည့်လိုက်ရာ အတော်ပင် မျက်နှာထားပြောင်းလဲနေသည်ကို တွေ့လိုက်ရ၏။ သို့နှင့် မစ္စမင်းနက်က -

“မစ္စတာကာတန် . . . နေမကောင်းဘူးထင်တယ် . . .”

“ဟုတ်တယ်ဗျာ ကျွန်တော့် နေပုံထိုင်ပုံကလည်း ကောင်းကောင်း ခနေနိုင်ဘူး၊ ကျန်းမာရေးနဲ့ အတော်ဆန့်ကျင်တယ် မစ္စမင်းနက်၊ ဆိုးပေးပြီးနေတဲ့လူစားမျိုးဟာ ဘာကိုများ မျှော်လင့်စရာ ရှိသေးသလဲဗျာ”

“အဲဒီလို ကောင်းကောင်းမနေတာဟာ သာပြီး မဆိုးဘူးလားရှင်”

“ဆိုးရုံဘယ်ကမလဲ . . . ရှက်စရာတောင် ကောင်းနေတယ်”

“ဒါဖြင့် ဘာဖြစ်လို့ အနေအထိုင် မပြင်သလဲရှင်”

မစ္စမင်းနက်သည် သူ့အား အသာမော်ကြည့်လိုက်ရာ ကာတန်၏ နက်လုံးများတွင် မျက်ရည်များ ဝဲလျက်ရှိသည်ကို အံ့သြစွာ တွေ့မြင်ရလေ၏။ သူ၏စကား ပြောသံပင် တုန်တုန်ယင်ယင် ရှိနေလေသည်။

“အနေအထိုင်ပြင်ဖို့ ဆိုတာကတော့ နောက်ကျနေပြီလေ၊ ကျွန်တော်ဟာ ဘယ်တော့မှ ခုထက်ပိုပြီး မကောင်းနိုင်တော့ပါဘူး . . . တဖြည်းဖြည်း ပိုပြီးသာဆိုးဖို့ ရှိတော့တာပဲ . . .”

သူသည် စားပွဲပေါ်တွင် တံတောင်ဆစ်ဖြင့် ထောက်ကာ မှီလျက် မျက်နှာကို လက်ဝါးဖြင့် အုပ်ထားလေသည်။

လူစီသည် သူ့အား ယခုကဲ့သို့ အဖြစ်မျိုးတွင် ယခင်က တစ်ကြိမ် မမြင်ဖူးသဖြင့် အတော်ပင် စိတ်မကောင်းဖြစ်မိရာ၏။ သူကလည်း ကြည့်ဘဲနှင့် လူစီ စိတ်မကောင်းဖြစ်နေသည်ကို သိသဖြင့် -

“ကျွန်တော့်ကို ခွင့်လွှတ်ပါ မစ္စမင်းနက် . . . ခင်ဗျားကို ကျွန်တော် ခြေချင်တဲ့စကားကြောင့် အခုလို ဖြစ်သွားရတာပါ။ ကျွန်တော်ပြောတာ အဲဒီလိုလောက် နားထောင်ပါလားခင်ဗျာ”

“မစ္စတာကာတန်... ဒီမှာရှင်၊ ရှင်စိတ်ချမ်းသာမယ်သာဆိုရင် ကျွန်မ သိပ်ဝမ်းသာပါတယ်ရှင်...”

“ဒီလိုစိတ်ထားမျိုးရှိတဲ့အတွက် ဘုရားသခင်က ကောင်းချီးပေးပါစေဗျာ... နို့ပြီး ကျွန်တော်ပြောတာ လန့်ပြီး နောက်တွန့်မသွားနဲ့ဦးနော်၊ ကျွန်တော်ဟာ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နဲ့ သေသွားတဲ့လူလိုပါပဲ ခင်ဗျာ...”

“မဟုတ်ပါဘူး မစ္စတာကာတန်ရဲ့... တစ်နေ့တော့ ထိုက်ထိုက်တန်တန် ဖြစ်လာဦးမှာပေါ့...”

“ကျွန်မနဲ့ ထိုက်တန်လာလိမ့်မယ်လို့... ပြောလိုက်ပါတော့လားဗျာ... အဲဒီလို မဖြစ်နိုင်ဘူးဆိုတာ သိပေမယ်လို့ ဘယ်တော့မှ ကျွန်မမှ မဟုတ်ဘူး မစ္စမင်းနက်၊ အခု ခင်ဗျားရှေ့မှာ ရပ်နေတဲ့... လူချင်းမတူသူချင်းမမျှ အရက်သမားဘဝနဲ့ လူလုံးမလုံဖြစ်နေတဲ့လူကို မေတ္တာတုံ့ပြန်မယ်ဆိုရင်တောင်မှ... အဲဒီလူက ခင်ဗျားကို ဒုက္ခရောက် အောင်လုပ်တာမဟုတ်ဘူးလို့ လက်မခံရက်ပါဘူးဗျာ... နို့ပြီး... ခင်ဗျားကလည်း ကျွန်တော်အပေါ် အကြင်နာတရားမရှိဘူးဆိုတာ ကျွန်တော် ကောင်းကောင်းသိပါတယ်... ကျွန်တော်ကလည်း ကြင်နာပါလို့ မပြောလိုပါဘူး ဒီလို မဖြစ်နိုင်တာကိုတောင်မှ ကျွန်တော်က ကျေးဇူးတင် နေရပါသေးတယ်”

“မစ္စတာကာတန်၊ ရှင်ပြောသလို မဟုတ်ဘဲနဲ့တော့ ရှင်ကို မကတင်နိုင်တော့ဘူးတဲ့လား... ရှင်ကို ဒီထက်ကောင်းတဲ့လမ်း ကျွန်တော်မပို့နိုင်တော့ဘူးတဲ့လား...”

ကာတန်သည် ဦးခေါင်းကို ရမ်းလိုက်လေသည်။

“မဖြစ်နိုင်ပါဘူး မစ္စမင်းနက်... ဘယ်နည်းနဲ့မှ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး အခု ကျွန်တော်ပြောတာကို နည်းနည်းသည်းခံပြီး နားထောင်ရင်တော့ ကျွန်တော်ဘက်နိုင်သမျှ လုပ်ပြီးပြီလို့ ဆိုရမှာပါဘဲ၊ ခင်ဗျားဟာ ကျွန်တော့်နောက်ဆုံး အိပ်မက်” ဆိုတာ သိထားစေချင်ပါတယ်၊ ကျွန်တော် အခု အောက်ကျနောက်ကျ၊ ကလေးကချေဖြစ်နေခဲ့တာကို ဘယ်လိုမှ မအောင်မေ့ခဲ့ဘူး၊ ဒါပေမဲ့ ခင်ဗျားတို့သားအဖ နှစ်ယောက်ကို ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် အိပ်ရာနဲ့တွေ့လိုက်ရတော့ ကျွန်တော့်ရဲ့ ပျောက်ပျက်ကုန်ပြီလို့ ထင်နေတဲ့ စိတ်

ကူးစိတ်သန်းတွေဟာ ပြန်ပေါ်ပါတယ်...၊ မပေါ်တော့ဘူးလို့ ထင်နေတဲ့ ကျွန်တော့်ရဲ့ အဆွေးဓာတ်ခံဟာလည်း ခင်ဗျားနဲ့ သိကျွမ်းတဲ့အချိန်ကစပြီး တော့ ပြန်ပေါ်လာတယ်။

“တစ်ခါတည်း တိတ်သွားပြီလို့ အောက်မေ့နေတဲ့ ကျွန်တော့်ကို ကြိုးစားအောင် တိုက်တွန်းခဲ့တဲ့ အသံတွေကိုလည်း ကျွန်တော် ပြန်ကြားလာပြန်တယ်၊ အဲဒီစိတ်ကူး စိတ်သန်းတွေဟာလည်း ဝိုးတိုးဝါးတားလောက်သာ ရှိနေတာပဲ၊ အိပ်တဲ့နေရာမှာပဲ ပျောက်ပျောက်သွားတတ်တဲ့ ဘာမှမရေရာတဲ့ အိပ်မက်တွေလိုပါပဲ၊ နို့ပေမယ့်... ခင်ဗျားကြောင့် ပြန်ပေါ်လာရတယ်ဆိုတာ သိထားစေချင်ပါတယ်...”

“ဒါဖြင့်ရင် နောက်ထပ် ကြိုးစားပါဦးလား မစ္စတာကာတန်ရယ်”

“မဖြစ်ဘူး... မစ္စမင်းနက်... ကျွန်တော်နဲ့ မထိုက်တန်ဘူးဆိုတာ သိခဲ့ပြီလေ၊ ဒါပေမဲ့ ပြောပုံကြီးနဲ့တူတဲ့ ကျွန်တော်ဟာ ခင်ဗျားကြောင့် မီးပြန်တောက်ရတယ်ဆိုတာတော့ သိစေချင်တယ်ဗျာ...”

“ကျွန်မနဲ့သိပြီးမှ... ပိုစိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်ရတယ်ဆိုတော့”

မစ္စတာကာတန်က -

“အို... ဒီလိုလည်းမပြောပါနဲ့...၊ ခင်ဗျား ကျွန်တော့်ကို အယ်တင်မလိုတောင် ပြောခဲ့တယ်မဟုတ်လား၊ ကျွန်တော် ပိုဆိုးလာတာတော့... ခင်ဗျားကြောင့် ဘယ်နည်းနဲ့မှ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး...”

မစ္စမင်းနက် -

“ဒါပေမဲ့... ရှင် ပြောတဲ့အတိုင်းဆိုရင် ရှင်စိတ်ဖြစ်ပျက်နေပုံဟာ နည်းနည်းနဲ့မဆို အနည်းနည်းနဲ့ ကျွန်မကြောင့်လို့ ဆိုနိုင်နေတော့... ဒါတွေက ကောင်းအောင် လုပ်မပေးရတော့ဘူးလားရှင်”

“ကျွန်တော့်အဖို့တော့ စိတ်ထဲမှာရှိသမျှ ခင်ဗျားတစ်ယောက်ကလေးကိုသာ ဖွင့်ပြောလိုက်ရလို့၊ ပြီးတော့လည်း... ကျွန်တော့်မှာ ခင်ဗျားတစ်ယောက်တည်း... ရှိသေးတယ်ဆိုတာ သိရလို့ ကျေနပ်လှပါပြီ၊ ကျွန်တော် အလွဲသုံးစားလုပ်ခဲ့တဲ့ ကျွန်တော့်ဘဝရဲ့... နောက်ပိုင်းကို အသိကလေးပဲ ယူသွားပါရစေလားဗျာ...”

“ဒီမှာမစွတာကာတန် ရှင်ဟာ မတုံးသေးပါဘူးရှင်၊ ရှင်ဟာ အစွမ်း အစရှိသေးတယ်ဆိုတာ ယုံကြည်ပါလို့ ကျွန်မ တောင်းပန်ချင်ပါတယ်ရှင်”

“ကျွန်တော့်ကို တောင်းပန်မနေပါနဲ့တော့ မစွမင်းနက်ရယ်... ကျွန်တော့်ကိုယ်ကို ကျွန်တော် ကောင်းကောင်းသိပါတယ်၊ ဒီကနေ့ ကျွန်တော်ဖွင့်ပြောခဲ့တာကို ဘယ်သူ့ကိုမှ ပြန်မပြောပါဘူးလို့... ယုံကြည် စိတ်ချသွားပါရစေဗျာ...”

“ရှင်အတွက် နှစ်သိမ့်ကျေနပ်မယ်ဆိုရင်တော့ စိတ်ချပါ...”

“ခင်ဗျားရဲ့... အခင်မင်ဆုံးလူကိုတောင် မပြောပါနဲ့နော်...”

“ဒါဟာ ရှင်ရဲ့ လျှို့ဝှက်တဲ့ကိစ္စပါ... မစွတာကာတန်၊ မပေါက် ကြားစေရပါဘူးလို့ ကျွန်မ ကတိပေးပါတယ်...”

“ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ဗျာ...”

သူသည် လူစီ၏ လက်ကို အသာအယာကိုင်ကာ နမ်းလိုက်ပြီး နောက် တံခါးဆီသို့ လျှောက်သွားလေ၏။

“ဒီအကြောင်းကို နောက်ထပ် ကျွန်တော် ပြောလိမ့်ဦးမယ် ထင်ပြီး စိုးရိမ်တော့... မနေနဲ့နော်၊ ကျွန်တော် ဘယ်တော့မှ မပြောတော့ပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့... ကျွန်တော်ဟာ ခင်ဗျားကို စိတ်ထဲမှာရှိသမျှ နောက်ဆုံး ဖွင့်ပြော ခဲ့ရပြီ၊ ပြီးတော့... ခင်ဗျားဟာ ကျွန်တော့်ကို သနားကြင်နာတယ်ဆိုတဲ့ အသိကလေးဟာလည်း ကျွန်တော်သေသည်အထိ ပါသွားတော့မှာပဲ”

သူသည် လူစီအား ပြန်၍လှည့်ကြည့်လျက်ရှိရာ လူစီမှာ မျက်ရည် များ တတွေတွေ ကျဆင်းလျက်ရှိရာလေသည်။

“စိတ်ကို ဖြေမှပေါ့ဗျာ၊ ကျွန်တော်ဟာ... ခင်ဗျား ငိုယိုပူဆွေး တာကို ခံယူထိုက်တဲ့ လူမဟုတ်ပါဘူး၊ နောက် တစ်နာရီ၊ နှစ်နာရီဆိုရင် ကျွန်တော်ဟာ ကျွန်တော့်ရဲ့... ယုတ်ညံ့လှတဲ့ အပေါင်းအသင်း၊ ယုတ်ညံ့ လှတဲ့ အနေအထိုင်တွေကြောင့်... လမ်းပေါ်က ကလေးကချေ လူစားမျိုး လောက်တောင်မှ ပူဆွေးစရာကောင်းတဲ့လူတစ်ယောက် မဟုတ်တော့ပါဘူး၊ နို့ပေမဲ့... ကျွန်တော်တော့ ခင်ဗျားကို အစဉ်အမြဲ သတိရနေမှာပဲ... အဲဒါကိုတော့ ယုံပါလို့... ကျွန်တော် တောင်းပန်ချင်ပါတယ်...”

“ယုံပါတယ်၊ မစွတာကာတန်...”

“နို့ပြီး... ကျွန်တော် နောက်ဆုံးတောင်းပန်ချင်တာ တစ်ခုရှိပါ သေးတယ်၊ အဲဒါကို ထုတ်ပြောလို့ အလကားပဲ... ဆိုတာ ကျွန်တော် သိပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့... ကျွန်တော့်နလုံးသားထဲက ထွက်ပေါ်လာတာ စိတ်အတွက် မပြောဘဲ မနေနိုင်ဘူးဗျာ၊ ကျွန်တော်ဟာ ခင်ဗျားနဲ့ ခင်ဗျား အင်မင်ဆုံးလူရဲ့အတွက် ဘယ်လိုပဲစွန့်ရ... စွန့်ရ၊ ဘာကို လုပ်ရ လုပ်ရ ဆဲပါမယ်ဗျာ၊ အဲဒါတစ်ခုကိုတော့ စွဲစွဲမြဲမြဲ ယုံကြည်စိတ်ချထားစေလိုပါ သယ်၊ ခင်ဗျားဟာ အိမ်ထောင်ရက်သားကျ၊ သားသမီးတွေ ရပြီးတဲ့နောက် ချမ်းချစ်တဲ့လူအတွက် အသက်ပေးပြီး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မယ့် လူ ယောက် ရှိပါသေးကလားဆိုတာ မကြာမကြာ သတိရစေလို ပါတယ်”

ထို့နောက် သူသည် နှုတ်ဆက်၍ အိမ်ထဲမှ လျင်မြန်စွာ ထွက်သွား

* * *

သို့ပြောဆိုပြီးနောက် ယခင်က ဒေါက်တာမင်းနက်နေသွားခဲ့သော
သင်္ဘောကြမ်းအခန်းကလေးသို့ ခေါ်သွားရာ အရက်ဆိုင်ထဲမှ ထွက်သွား
သော လူ သုံးယောက်ကို ထိုအခန်းကလေးထဲ၌ တွေ့ရလေ၏။

ဒီဖတ်သည် တံခါးကို အသေအချာပြန်၍ ပိတ်လိုက်ပြီးလျှင် တီး
ဆီးလေသံဖြင့် -

“ဟောဒါက ဂျက်နံပါတ်တစ်... သူက ဂျက် နံပါတ်နှစ် သူက
ခါတ်သုံး... ကျုပ်က နံပါတ်လေး... ကိုင်း... ဂျက် နံပါတ်ငါး
ပြောပေတော့...”

ထိုအခါ လမ်းပြင်သမားက သူသည် အရပ်ရှည်သော ‘ဂတ်စပတ်’
အား ရွာအနီးသို့ နယ်စားကြီး၏ မြင်းရထား မောင်းနှင်လာရာ၌ ရထား
အောက် သံကြိုးတွင် တွဲရစ်ခဲ့၍ လိုက်ပါလာသည်ကို ပထမဆုံးအကြိမ်
တွေ့ရကြောင်း၊ ဂတ်စပတ်သည် တစ်နှစ်ခန့် ပုန်းအောင်းနေခဲ့ရကြောင်း၊
အနေသ၌ မိမိသည် အလုပ်မပြန်လာစဉ် စစ်သား ခြောက်ယောက်တို့သည်
အရပ်မြင့်မြင့်လူကြီးကို လက်များ၌ ကြိုးများဖြင့် တုပ်နှောင်ကာ ဝိုင်းရံခေါ်
ဆောင်လာသည်ကို တွေ့ရကြောင်း၊ သူ၏ လက်များမှာ ကြိုးများဖြင့် တင်း
ကပ်စွာ ချည်နှောင်ထားခြင်းခံရသဖြင့် ရောင်ကိုင်၍နေပြီးလျှင် လမ်းလျှောက်
လျှင်လည်း ခြေထောင့်နှင့် လျှောက်လာသည်ကို မြင်ရကြောင်း၊ ထိုအခါ
စစ်သားများသည် သူ့အား လှံစွပ်များဖြင့် နောက်မှ တိုက်ကာ ခပ်မြန်မြန်
ဆွတ်ကမ်းကြောင်း၊ စစ်သားများသည် သူ့အား ရွာတွင်းမှဖြတ်၍ ကျောက်
အုန်းနန်းပေါ်ရှိ အကျဉ်းထောင်သို့ ခေါ်သွားကြ၏။ ထိုအကျဉ်းထောင်၌ သူ
သည် ရက်ပေါင်းများစွာ ကျခံနေရရှာ၏။ သူ့အား အကယ်၍ သေဒဏ်ပေး
တာမှ အဆုံးစီရင်ခြင်းခံရမည်မဟုတ်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ သူ၏ ချစ်လှ
သော ကလေးမှာ နယ်စားကြီး၏ ရထားအနင်းခံရသဖြင့် အရူးမီးဝိုင်းဖြစ်
ကာ လုပ်မိလုပ်ရာ လုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု အကြောင်းပြလျက် ဘုရင်မင်းမြတ်
၏ အသနား ခံလွှာများ တင်သွင်းခဲ့သည်ဟူ၍လည်းကောင်း ရွာထဲတွင်
တောင်းဖြစ်ပွားလျက်ရှိခဲ့၏။ သို့သော်... အဘိုးကြီးတစ်ယောက်ကမူ
သူ့အား မုချအဆုံးစီရင်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဓားကိုင် သည့်သူ၏ ညာဘက်

အခန်း - ၁၁

တောလမ်းများတစ်လျှောက်မှ ဖြတ်သန်းလျှောက်လာခဲ့ရသဖြင့်
ကိုယ်ပေါ်တွင် ဖုန်အလိမ်းလိမ်း မြူအလိမ်းလိမ်းဖြစ်နေသော လူနှစ်ယောက်
တို့သည် ‘စိန်အင်တိုင်း’ ရပ်ကွက်ရှိ အရက်ဆိုင်ထဲသို့ ဝင်သွားလေ၏။

တစ်ယောက်မှာ အရက်ဆိုင်ရှင် ဒီဖတ်ဖြစ်၍ အခြားတစ်ယောက်
မှာ အဲဗရီမွန် နယ်စားကြီး၏ မြင်းရထားအောက်မှ သံကြိုးကို ဆွဲ၍လိုက်
လာသော အရပ်ရှည်သည့်လူအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မေးမြန်းခြင်း
ခံရသော လမ်းပြင်သမားပင် ဖြစ်လေသည်။

ဆိုင်အတွင်းသို့ သူတို့ဝင်သွားစဉ် ဆိုင်ထဲ၌ အရက်သောက်နေ
ကြသော လူသုံးယောက်တို့သည် တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် ဆိုင်ထဲ
အမှတ်မဲ့ ထွက်သွားကြလေသည်။

လမ်းပြင်သမားသည် ‘မဒမ်ဒီဖတ်’ ချပေးသောအရက်ကို တစ်
စိမ့်စိမ့်၍သောက်ရင်း သူ့ကိုယ်တိုင် ယူလာသော ပေါင်မုန့်ကြမ်းကြီး
ကိုက်ဖွဲ့စားသောက်လျက် ရှိလေသည်။

သူစားပြီးသောအခါ ဆိုင်ရှင်ဒီဖတ်က -

“ကိုင်း လာဗျို့... ခင်ဗျားနေနိုင်တဲ့အခန်းကို ကျွန်တော်
မယ်...”

လက်ကိုလည်း သူ့မျက်စိရှေ့၌ပင် မီးရှိပြလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ သူ့လူမောင်း ရင်ဘတ်နှင့် ခြေထောက်များကို ဓားဖြင့် မွန်းပြီးလျှင် ဆီပုနှင့် ခဲရည်များ လောင်းချလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ပြင် ကိုယ်တခြား၊ ခေါင်းတခြား ခြေတခြား လက်တခြားဖြစ်အောင် မြင်းများနှင့်ချည်၍ ဆွဲလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း စသည်ဖြင့် ပြောပြခဲ့လေသည်။ နတ်ရွာစံ လူဝီဘုရင် ၁၅ အား လုပ်ကြံကြိုးပမ်းခဲ့သူများမှာ ထိုကဲ့သို့ စီရင်ခြင်းခံရ၏။

နောက်ဆုံး၌ ဂတ်စပတ်အား ကားစင်တွင်တင်ကာ အဆုံးစီရင်လိုက်ကြလေသည်။

ထိုအကြောင်းကို ပြောပြပြီးနောက် လမ်းပြင်သူသည် ထွက်ခွာသွားလေ၏။ ဒီပတ်သည် သူ့အား ဝင်းအပြင်ဘက်သို့ရောက်အောင် လိုက်၍ ပို့ပြီးနောက် အခန်းတွင်းသို့ ပြန်ရောက်လာသောအခါ သူ၏ ရဲဘော်များသည် တုတ်တုတ်မျှမလုပ်ဘဲ ငေးမောတွေ့ဆက်ကာ ရှိနေသည်ကို တွေ့ရ၏။ သို့သော် သူတို့၏ မျက်နှာ၌မူ စိတ်ကို အနိုင်နိုင် ရှုပ်တည်းနေရသည့် အရာများ ကလဲ့စားချေလိုသည့် အမူအရာများ ပေါ်လွင်လျက် ရှိလေသည်။

ဂျက်နံပါတ် တစ် က -

“ဘယ်နှယ်လဲ ဂျက် . . . မှတ်ပုံတင်လိုက်ရမလား . . .”

ဒီပတ်က -

“ဖျက်ဆီးချေမှုန်းလို့ မှတ်ပုံတင်လိုက်ပေါ့ဗျာ . . .”

“စံအိမ်ကြီးရော တစ်မျိုးလုံး တစ်ဆွေလုံးပေါ့ဗျာ . . .”

“အေး . . . ဟုတ်တယ် . . . စံအိမ်ကြီးရော တစ်မျိုးလုံး တစ်ဆွေလုံးရောပဲ ပြုတ်ပြုတ်ပြုန်းအောင် သုတ်သင်ဖို့ပေါ့ . . .”

ဂျက်နံပါတ် နှစ် က -

“နေပါဦးဗျ . . . ကျုပ်တို့ အခုမှတ်ပုံတင်ထားတဲ့ နည်းမျိုးနောင် အလွဲအမှား မရှိနိုင်ဘူးလို့ ခင်ဗျား သေသေချာချာ ပြောနိုင်ပါ့မလား”

ဒီစာသုတ်ကို ကျုပ်ကလွဲပြီး ဘယ်သူမှ မဖော်နိုင်လို့ လုံခြုံတာကတော့ ဟုတ်ပါပြီ။ နို့ပေမဲ့ ဒီစာသုတ်ကို အမြဲ ကျွန်တော်တို့ ဖော်နိုင်မလား . . .”

ဒီပတ်က -

“ဒီမှာလေ ရဲဘော် . . . ကျုပ်မိန်းမဟာ စိတ်ထဲမှာ မှတ်ထားရင် တောင် တစ်လုံးတစ်ပါဒမှ မမေ့ပါဘူးဗျာ စိတ်ချပါ။ အခုတော့ သူ့အမှတ်အသားနဲ့ သူ့သိုးမွေးပေါ်မှာ လျှို့ဝှက်တဲ့အထိမ်းအမှတ်လုပ်ပြီး မှတ်ထားတော့ သူ့မှာ ရှင်းတာပဲ။ ဘာမှ ပြောစရာမရှိဘူး။ ဘယ်မျိုးမျိုးမတ်နွယ်ရဲ့ နာမည်နဲ့ ပြစ်မှုမှ သူ့မှတ်ပုံစာရင်းက ပျောက်ပျက်သွားမှာ မဟုတ်ပါဘူး။”

* * *

အခန်း - ၁၂

ဒီဖတ်တွင် ရဲအဖွဲ့၌လည်းကောင်း၊ စစ်တပ်၌လည်းကောင်း၊ မိတ်ဆွေပေါများသူဖြစ်၏။ ထိုကဲ့သို့ မိတ်ဆွေတစ်ယောက်နှင့် တွေ့ဆုံစကားပြောဆိုပြီးနောက် အိမ်သို့ ပြန်လာရာ ဇနီးဖြစ်သူ မဒမ်ဒီဖတ်က -

“ရဲဘက်က ဂျက်ကို တွေ့ခဲ့တယ်မဟုတ်လား...၊ သူက ဘာများ ပြောလိုက်သေးသလဲ...”

“အနည်းအကျဉ်းလောက်ပါပဲကွာ... နို့ပေမဲ့ သူ့သိသမျှတော့ အားလုံး ပြောလိုက်ပါတယ်။ တို့များရပ်ကွက်ကို နောက်ထပ် သူလျှိုတစ်ယောက် လွှတ်ထားသတဲ့ကွဲ့...”

မဒမ်ဒီဖတ်က ခပ်အေးအေးပင် မျက်ခုံးများချိုလျက် -

“အင်း... ဒါဖြင့် သူ့ ကိုလည်း မှတ်ပုံတင်လိုက်ရဦးမှာပေါ့၊ နာမည်က ဘယ်သူတဲ့လဲ...”

“ဗာဆတ်တဲ့...”

“ဪ... ဗာဆတ်တဲ့လား၊ အင်း... ဓရစ်ယာန်နာမည်က ကော...”

“ဪ...”

“ဪဗာဆတ်ကိုး... အင်း... ပုံပန်းကော သိခဲ့ရဲ့လား...”

“အသက်က ၄၀ အရွယ်၊ အမြင့် ၅ ပေ ၉ လက်မလောက် မြင့်တယ်၊ ဆံပင်နက်နက်၊ အသားမည်းတယ် မျက်လုံးနက်ပြီး မျက်နှာဝါဖန့်နန့်နဲ့ လူပုံလူပန်းက ပါးပါးသွယ်သွယ်၊ နှာခေါင်းပေါ်ပြီးတော့ လက်ဝဲဘက် ခါးဆီကို ကော့နေတယ်၊ အမူအရာကတော့ မရိုးဖြောင့်တဲ့ပုံမျိုး...”

“အင်း... ဒီလိုဆိုရင် တယ်ဟုတ်တဲ့ ရုပ်ပုံကလေးပဲ နက်ဖြန်မှ သူ့ကို မှတ်ပုံတင်ရဦးမယ်...”

“ဒါနဲ့ နေပါဦး၊ တို့များနာမည်တွေကို မှတ်ပုံတင်ထားတာတော့ မှားလှပြီ၊ နို့ပေမဲ့ ဘာမှလည်း မလုပ်ရသေးဘူး အချိန်ကလည်း ကြာလှပြည်လားကွာ...”

“အောင်မယ် အချိန်ကြာလှချည်လားတဲ့... ကလေးစားချေဖို့ဆိုတာ သိကြာရတာမျိုးပဲ...”

“လူတစ်ယောက်ကို မိုးကြိုးပစ်လိုက်တာကတော့ ဘာမှ မကြာပါဘူး...”

“ဒါပေမဲ့... မိုးကြိုးပစ်နိုင်တဲ့အထိ ဘယ်လောက်ကြာသလဲဆိုတာ စဉ်းစားဦးမှပေါ့...”

ဒီဖတ်သည် ထိုစကား အတော်အတန် မှန်ကန်ကြောင်း စဉ်းစားလေသည်။

“ငလျင်လှုပ်လိုက်လို့ မြို့ကြီးတစ်မြို့လုံး ပျက်စီးသွားရတာ ဘာမှ မကြာဘူး... မဟုတ်လား၊ ဒါပေမဲ့ ငလျင်ဖြစ်ပေါ်လာအောင် ဘယ်လောက်ကြာသလဲ...”

“အကြာကြီးပဲလား...”

“နို့ပေမဲ့... အချိန်ကျလို့ လှုပ်လိုက်တော့ အားလုံးပျက်စီးသွားတာပဲ... မဟုတ်လား၊ အဲဒီလို မဖြစ်ခင် အတောအတွင်းမှာတော့ ဘာမှ မမြင်ရ၊ မကြားရပေမဲ့ လှုပ်ဖို့ပြင်ဆင်နေတယ်လို့ ဆိုရမှာပေါ့...”

“အဲဒီတော့... ကျွန်မပြောမယ်၊ ရောက်ဖို့ရာ ကြာပေမယ့် လာတော့... လာနေတာပဲ မဟုတ်လား၊ အဲဒီလို လာနေတာဟာ နောက်

ဆုတ်သွားမှာလည်း မဟုတ်ဘူး၊ ရပ်နေမှာလည်း မဟုတ်ဘူး... လာနေမှာပဲ။ တို့များပတ်ဝန်းကျင်ကို ကြည့်လိုက်စမ်း၊ လူတွေဟာ ဘယ်လိုနေသလဲ... သူတို့ရဲ့ မျက်နှာတွေက ဘယ်လိုလဲ၊ ဒေါသနဲ့ မကျေနပ်မှုဟာ တစ်နာရီချင်း ဘယ်လိုတိုးတက်နေသလဲဆိုတာ သေသေချာချာ ကြည့်စမ်းအဲဒါတွေဟာ ဒီလိုပဲ အမြဲတည်နေမလား...”

“မိန်းမရာ... ငါ ဒါတွေကို ပြောတာမဟုတ်ပါဘူးကွာ၊ နို့ဆေး... အချိန်က ကြာလွန်းတော့ ငါတို့တစ်သက်မှာ ဖြစ်ချင်မှ ဖြစ်မှာကွ”

“နို့ပေမဲ့... တို့တစ်တွေ အောင်ပွဲမခံရသည်တိုင်အောင် (နို့ဆေး... ခံရလိမ့်မယ်လို့တော့ ကျွန်မ တစ်ထစ်ချ ယုံကြည်တယ်) ဖြစ်အောင်လည်း ကျွန်မတို့က ကူညီခဲ့ရပြီ မဟုတ်လား၊ ကျွန်မတို့ လုပ်ခဲ့တာတွေဟာ အချည်းနှီးတော့... မဖြစ်ပါဘူး၊ ဖြစ်ချိန်တန်တော့ ဖြစ်လာလိမ့်မပေါ့နဲ့ နို့ပေမဲ့ အချိန်တန်အောင်စောင့်ပြီး ကျွန်မတို့က အသင့်ရှိနေမှာပေါ့...”

နောက်တစ်နေ့ မွန်းတည့်ချိန်လောက်တွင် မဒမ်ဒီဖတ်သည် ထိုနေ့ကျနေရာတွင် ထိုင်ကာ သိုးမွေးထိုးလျက်ရှိနေရာ သူ့ရှေ့ကောင်တာတွင် နှင်းဆီပန်းတစ်ပွင့် တင်ထား၏။ ထိုအချိန်၌ ဆိုင်ထဲတွင် အရက်လာသောသူ သူ အနည်းအကျဉ်းမျှ ရှိလေသည်။

မကြာမီ တံခါးပေါက်မှ လူတစ်ယောက်ဝင်လာရာ... မဒမ်ဒီဖတ်သည် တစ်ချက်မျှ လှမ်းကြည့်လိုက်ရုံနှင့်ပင် ထိုသူမှာ သူစိမ်းတစ်ယောက် ဖြစ်ကြောင်း သိလိုက်လေ၏။ သူသည် ထိုးလက်စ သိုးမွေးထည်ကို ချထားလိုက်ပြီးလျှင် ထိုသူအား နောက်ထပ်လှမ်းမကြည့်ဘဲ နှင်းဆီပန်းကို ခေါင်းတွင် ဆောင်းထားသော ဦးထုပ်၌ ထိုးလိုက်လေသည်။

မဒမ်ဒီဖတ်သည် နှင်းဆီပန်းကို ဦးခေါင်းတွင် ထိုးလိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဆိုင်တွင်းရှိ အရက်သောက်လာသူများလည်း အလျှိုအလျှို တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် ဆိုင်တွင်းမှ ထွက်သွားကြလေ၏။ နောက် ရော့လလာသော သူစိမ်းက -

“မင်္ဂလာရှိသောနေ့ပါ မဒမ်”

ဟု နှုတ်ဆက်လိုက်ရာ မဒမ်ဒီဖတ်က -

“မင်္ဂလာရှိသောနေ့ပါ မွန်ဆီယာ”

ဟု ပြန်၍ နှုတ်ဆက်လိုက်လေသည်။

ဤသို့ အသံကျယ်ကျယ် ပြောလိုက်ပြီးနောက် သိုးမွေးကို ဆက်လက်ထိုးနေရင်း မဒမ်ဒီဖတ်၏ စိတ်ထဲတွင် “အင်း... အသက် ၄၀ အရွယ်၊ ငါးပေကိုးလက်မမြင့်တယ်၊ ဆံပင်နက်နက် အသားမည်းတယ်၊ ဗျက်လုံးနက်ပြီး ဗျက်နှာဝါဖန့်ဖန့်နဲ့ လူပုံက ပါးပါးသွယ်သွယ်၊ နှာခေါင်းပေါ်ပြီးတော့ လက်ဝဲဘက်ပါးဆီကို ကောက်ဆင်းနေတယ်၊ အမူအရာကတော့ မရိုးမြောင့်တဲ့ အမူအရာမျိုးပဲ” ဟု တစ်ကိုယ်တည်း ရေရွတ်လျက် ရှိလေ၏။

“ကျွန်တော့်ကို ဘရန်ဒီတစ်ခွက်နဲ့ ရေအေးအေးသန့်သန့် တစ်ငုံစာ လောက် ပေးပါလားခင်ဗျာ...”

မဒမ်ဒီဖတ်သည် ရိုရိုသေသေပင် ပေးလိုက်၏။

“တယ်ကောင်းတဲ့ ဘရန်ဒီပါလား ဟင်...”

မဒမ်ဒီဖတ်ကား မြောက်ပင်မြောက်နေခြင်းဖြစ်နေသည်ကို ကောင်းစွာ သိပြီးဖြစ်သည့်အတိုင်း မည်သို့မျှပြန်မပြောဘဲ သိုးမွေးကိုသာ ဆက်၍ ထိုးနေလေရာ ဧည့်သည်သည် သူ သိုးမွေးထိုးနေသည်ကို ကြည့်နေရာမှ ပတ်ဝန်းကျင်ကို အကဲခတ်ရင်း ကြည့်လိုက်လေသည်။

“သိုးမွေးထိုးနေတာများ တယ်ပြီး ကျွမ်းကျင်ပါလား ခင်ဗျာ”

“အလေ့အကျင့်ရှိတာကိုးရှင်...”

“လှလည်း လှပါဗျာ...”

မဒမ်ဒီဖတ်သည် သူ့အား ပြုံး၍ကြည့်လျက် -

“ဒီလိုပဲ ထင်သလားရှင်...”

“တကယ်ပါ။ ဘာလုပ်ဖို့လဲဗျာ...”

“အပျင်းပြေဆိုပါတော့ရှင်...”

“သုံးဖို့မဟုတ်ဘူးလား...”

“ဒါကတော့ တစ်နေ့နေ့ သုံးစရာအကြောင်း ပေါ်ချင်ပေါ်လာမှာပေါ့...”

“...”

သူတို့စကားပြောနေကြစဉ် လူနစ်ယောက် သုံးယောက်သည် ဆိုင်တွင်းသို့ တစ်ယောက်ချင်း ဝင်လာကြ၏။ သို့သော် မဒမိဒီမတ်၏ ခေါင်းတွင် နှင်းဆီပန်းကိုမြင်သောအခါ သူတို့၏မိတ်ဆွေများကို လာရှာရာတွင် မတွေ့ရသဖြင့် စိတ်ပျက်သွားသည့်ဟန်မျိုးဖြင့် ဆိုင်တွင်းမှ ထွက်ခွာသွားကြလေ၏။

ဧည့်သည်ဝင်လာစက ဆိုင်ထဲတွင် ရှိနေကြသူများကား တစ်ယောက်မျှ ဆိုင်ထဲတွင် မရှိတော့ချေ။ သူစိမ်းသည် ဆိုင်ထဲ၌ သင်္ကာမကင်းဖွယ်ဟူ၍ တစ်စုံတစ်ရာ မတွေ့မြင်ချေ။

“အရောင်းအဝယ် မကောင်းလှဘူးထင်ပါရဲ့...”

“သိပ်မကောင်းလှပါဘူးရှင်... လူတွေကလည်း တယ်ပြီး ဆင်းရဲကြတာကိုး...”

“အင်း... အတော်ကံဆိုးပြီး ဒုက္ခရောက်ရှာတဲ့ လူတွေကိုးနော်၊ ခင်ဗျားပြောသလို အမိအနိပ်လဲ ခံရရှာတယ်”

“အလို... ကျွန်မ မပြောရပါလားရှင်...”

“ကျွန်တော့်ကို ခွင့်လွှတ်ပါခင်ဗျာ... အမှန်ကတော့ ကျွန်တော် ပြောတာပါ... ဒါပေမဲ့ ဒီလိုပဲ ထင်တယ်မဟုတ်လား... ထင်မှာပါပဲလေ”

“အလို ဘုရားရေ... ကျွန်မ ထင်ရမယ်... ဟုတ်စ၊ ကျွန်မတို့ လင်မယားနှစ်ယောက်မှာဖြင့် ဒီအရက်ဆိုင်ကလေး အလျဉ်မီအောင် ဖွင့်နိုင်ဖို့ ကြိုးစားနေရတာနဲ့ ဘာကိုမှ မစဉ်းစားနိုင်ပါဘူး။ ကျွန်မတို့တော့ ဘယ်လို အသက်မွေးရမလဲဆိုတာသာ စဉ်းစားနေရတာပဲ။ အဲဒါကိုပဲ နေထွက်ကနေ ဝင် စဉ်းစားပြီးနေရလွန်းလို့ တခြားကိစ္စတွေကို စဉ်းစားမနေအားပါဘူးရှင်၊ တကယ်ပါပဲ...”

သို့သော် သူလျှို့မှာ သတင်းကို နှိုက်ယူရန် ရောက်လာသူဖြစ်ရာ စိတ်ပျက်သည့် အမူအရာအနည်းငယ်မျှ မပြဘဲ ကောင်တာပေါ်တွင် တံတောင်ဖြင့်ထောက်လျက် အရက်ကို တစ်စပ်စပ်သောက်ကာ ရောက်တတ်ရာ ရာ လေဖောရန်လာသည့်ပုံမျိုး ရှိလေသည်။

“ဒါနဲ့ ပြောရဦးမယ်၊ ဂတ်စပတ် သတ်လိုက်တဲ့ကိစ္စဟာ အတော်ဆိုးတယ်နော်... သနားစရာ ကောင်းလိုက်ပါဘိ ဂတ်စပတ်ရယ်”

ဤသို့ပြောပြီးနောက် ကြင်နာသနားလှသည့် အမူအရာဖြင့် သက်ပြင်းရှည်ကြီးတစ်ချက် ချလိုက်၏။

“ဒါကတော့ ဒီလိုလုပ်ရင် ဒီလိုပဲခံရမယ်ဆိုတာ သိရက်သားနဲ့ လုပ်တော့ ဒီလိုပဲ ခံသွားရတာပေါ့ရှင်...”

အဲဒီဂတ်စပတ် ကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဒီအနီးအနား တစ်ဝိုက်က လူတွေတော့ ဒေါသဖြစ်သူကဖြစ်၊ သနားသူက သနားနေကြမှာပဲနော်”

“ဟုတ်လား...”

“နို့ မဟုတ်ဘူးလား...”

“ဟော... ကျွန်မ ယောက်ျားလားနေပြီ...”

ဆိုင်တွင်းသို့ အရက်ဆိုင်ရှင် ဒီဖတ်ဝင်လာစဉ် သူလျှို့သည် ပြုံး

၍ -

“မင်္ဂလာရှိသော နေ့ပါဣက”

ဟု နှုတ်ဆက်လိုက်ရာ ဒီဖတ်သည် ရုတ်တရက် ရပ်လိုက်ပြီးလျှင် သူ့အား စိုက်ကြည့်လိုက်လေသည်။

သူလျှို့က ထပ်မံ၍ -

“မင်္ဂလာရှိသော နေ့ပါဣက”

ဟု နှုတ်ဆက်လိုက်ပြန်၏။

“မိတ်ဆွေ လူများနေပြီထင်တယ်... ဒါ ကျွန်တော့်နာမည် မဟုတ်ဘူးဗျ... ကျွန်တော့်နာမည်က အားနက်ဒီဖတ်ပါ...”

“ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်လေ... မင်္ဂလာရှိသောနေ့ပါ ခင်ဗျာ...”

“မင်္ဂလာရှိသော နေ့ပါ...”

“ကျွန်တော်တို့ အခုပဲ စိန့်အင်တိုင်း ရပ်ကွက်မှာ အင်မတန် သနားစရာကောင်းရာတဲ့ ကံဆိုးသူ ဂတ်စပတ်ရဲ့ကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ အတော်ဒေါသဖြစ်သူကဖြစ်၊ သနားသူက သနားနေတယ်လို့ ပြောနေကြသေးတယ်”

“ကျွန်တော်တော့ မကြားမိပါလား၊ ဘာမှလဲ မသိပါဘူး...”

ဤသို့ ပြောပြီးနောက် ဒီဖတ်သည် ကောင်တာအတွင်းသက်သို့ ခံသွားလေ၏။

၉၄ □ ဒဂုန်ရွှေဘုံ

သူလျှို့ဝှက်ကား ဟန်မပျက်ဘဲ အရက်ကို အကုန်မော့သောက်ကာ ရေတစ်ကျိုက် သောက်လိုက်ပြီးနောက် အရက်တစ်ခွက် ထပ်၍ မှာလိုက် ပြန်လေသည်။

ဒီဇက်က -

“ခင်ဗျား ဒီရုပ်ကွက်အကြောင်းကို ကျွန်တော့်ထက်တောင် ပိုသိ နေပါတယ်လား...”

ထိုသူက -

“သိပ်မသိသေးပါဘူးဗျာ၊ သိဖို့ မျှော်လင့်နေတုန်းပါ။ ကျွန်တော် ဟာ သနားစရာကောင်းတဲ့ ဒီရုပ်ကွက်ကလူတွေကို အတော် စိတ်ဝင်စား နေပါတယ်...”

“ဪ...”

“မွန်ဆီယာ ဒီဇက် အခုလို ခင်ဗျားနဲ့ စကားပြောနေရတော့ ခင်ဗျား နာမည်နဲ့ ဆက်သွယ်ပြီး စိတ်ဝင်စားစရာအချက်တွေ ကြားဖူးခဲ့တာ သွား ပြီး သတိရမိတယ်ဗျ...”

“ဟုတ်လား...”

“ဟုတ်ပါတယ်၊ တကယ်ပါပဲ။ ဒေါက်တာမင်းနက်ကို လွှတ်လိုက် တဲ့အခါမှာ သူ့အစေခံဟောင်းဖြစ်တဲ့ ခင်ဗျားက လက်ခံစောင့်ရှောက်ထား ခဲ့တယ်ဆိုတာ ကျွန်တော် သိပါတယ်။ ခင်ဗျားလက်ထဲ ထိုးထည့်လိုက် တယ်မဟုတ်လား...”

“မှန်ပါတယ်...”

“ကျွန်တော် ဒေါက်တာမင်းနက်တို့ သားအဖကို အင်္ဂလန်မှာ သိခဲ့ တယ်ဗျ...”

“ဟုတ်လား...”

“ခင်ဗျား သူတို့အကြောင်းကို အခု ဘာမှမကြားတော့ဘူးလား”

“ဟင့်အင်း... မကြားတော့ဘူး...”

“ဒေါက်တာမင်းနက်ရဲ့ သမီးဟာ အခု လက်ထပ်တော့မယ်၊ သူယူ မယ့်လူက အင်္ဂလိပ်လူမျိုးမဟုတ်ဘူး၊ သူတို့လို ပြင်သစ်ဇာတိပဲ... ဒါနဲ့

မြို့တော်ညီနောင် □ ၉၅

အိပ်ပတ်အကြောင်း ပြောရင်းက ဆက်ပြောလိုက်ရဦးမယ်၊ ဂတ်စပတ်ဟာ မြို့စားကြီး အဲဒီရံမွန်ကို သတ်တယ်ဆိုပြီး ချောကြီးပေးခံရတာမဟုတ် အဲဒီတော့ အခု မစ္စမင်းနက်လက်ထပ်မယ့် လူက တခြားလူ မဟုတ်ဘူး... အဲဒီ မြို့စားကြီးရဲ့တူပေါ့၊ မထူးဆန်းဘူးလားဗျာ၊ မြို့စားကြီးသေပြီး နောက် သူပဲ မြို့စားအဖြစ်နဲ့ ဆက်ခံရတဲ့ လူပေါ့၊ ဒါပေမဲ့ အင်္ဂလန်မှာ သိပ်မခံဘဲ လျှို့ဝှက်နေထိုင်လေတော့ သူ့ကို မြို့စားမှန်း ဘယ်သူမှမသိကြ...။ သူ့နာမည်က ‘ချားလ်စ်ဒါန’ တဲ့၊ အမေ့ဘက်ကအမျိုးအနွယ်ကို အော်ခေါ်တဲ့အမည်ပေါ့...”

မဒမ်ဒီဇက်သည် မည်သို့မျှ ဟန်မပျက်ဘဲ သိုးမွေးကိုသာ တွင် ကြိုးထိုးလျက်ရှိရာ သူ့ယောက်ျား ဒီဇက်မှာမူ ထိုအကြောင်းကို ကြား မသိဘဲ အခါ အတန်ငယ် မျက်နှာပျက်၍ သွားလေသည်။ သူလျှို့ဝှက် သွယ်၍ ဤအကြောင်းကို မရိပ်မိက ငင်းအား သူလျှို့ဝှက် ခေါ်နိုင်တော့ မဟုတ်ပေ။

ထိုအချက်တစ်ချက်မှာ မည်မျှ အဖိုးတန်သည် မတန်သည်ကို မသိ လည်း သူလျှို့ဝှက် ထိုအချက်ကိုကား ရ၍သွားလေသည်။ သို့နှင့် ဤဇာဆတ်သည် အရက်မိုးများကို ရှင်းပေးပြီးနောက် ဆိုင်ထဲမှ ထွက် လေ၏။ သူထွက်သွားပြီးနောက် အချိန်အတန်ငယ်ကြာသည့်တိုင် ဒီဇက် ဇနီးမောင်နှံတို့သည် ရုတ်တရက် သူလျှို့ဝှက်ပြန်ဝင်လာမည်စိုး ကြောင့် ဆိုင်တွင်း၌ ‘ဇာဆတ်’ ရှိနေစဉ်က နေရာများ၌ပင် အခြေမပျက် ကြလေ၏။

ထို့နောက် ဒီဇက်က တီးတိုးလေသဖြင့် -

“သူပြောခဲ့တာဟာ မစ္စမင်းနက်နဲ့ပတ်သက်ပြီး ပြောခဲ့တာ ဟုတ် လား...”

“ဒါကတော့ သူ့အပြောပဲလေ... နို့ပေမဲ့ မှန်ချင်လည်း မှန်...”

“မှန်လို့ရှိရင်တော့ သူ့ယောက်ျားဟာ ပြင်သစ်ကို ပေါက်မလာပါ မျှော်လင့်ရတာပဲ...”

၉၆ □ ဒဂုန်ရွှေများ

“ဒါကတော့ သူ့ယောက်ျားရဲ့ ကုသိုလ်ကံ စီမံရာပေါ့၊ သူပျက်စီးရမယ့်နေရာကို လာချင်လည်းလာပေါ့...”

“နို့ပေမဲ့ တို့နဲ့ အင်မတန် ခင်မင်နေတဲ့လူရဲ့ သားမက်ကို အခုဆိုဝင်ထဲက ထွက်သွားတဲ့သူလျှို့ဝှက်အတူတူ မှတ်ပုံတင်ရမယ်ဆိုတာတော့ မထူးဆန်းဘူးလားကွာ...”

“အို... ဒါထက် ထူးဆန်းတာတွေတောင် ဖြစ်ချင်ဖြစ်ဦးမယ် ကျွန်မတော့ နှစ်ယောက်စလုံးကို အသေအချာမှတ်လိုက်ပြီ... ဒါကတော့ မှတ်ထိုက်လို့ မှတ်ရတာပဲ ဘယ်တတ်နိုင်မလဲ...”

တို့နောက် မဒမ်ဒီဖတ်သည် ထိုးလက်စသိုးမွေးသည်ကို လယ်လိုက်ပြီးလျှင် ဦးခေါင်းမှ နှင်းဆီပန်းကို ဖြုတ်လိုက်ရာ ဆိုင်ကလေးမှာ မကြာမီ လူများဖြင့် စိုစိုပြည်ပြည် ဖြစ်၍ သွားပြန်တော့၏။

* * *

အခန်း - ၁၃

ပါရစ်မြို့ရှိ စိန်အင်တိုင်းရပ်ကွက်၌ ဒေါသထွက်ကာ ဆူပူနေကြသည့် ယောက်ျားမိန်းမများနှင့် လုပ်လုပ်ရွရွ ဖြစ်နေ၏။ သူတို့၏လက်တွင် နှိုင်းလာကြသော လက်နက်များမှာ နေရောင်တွင် ပင်းခနဲ လက်ခနဲဖြစ်ကာ ဆနက်များ၊ ခဲယမ်းမီးကျောက်များ၊ ပုဆိန်များ၊ လှံများ၊ တုတ်များ၊ တူရှင်းများ စသည်ဖြင့် ရှာဖွေတွေ့ရှိသမျှ လက်နက်များကိုလည်း လူထုကြီးအား ဆင့်ပေးနေလေသည်။ လူတိုင်းပင် ဒေါသဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကလဲစားချေသည့်စိတ်ဖြင့်လည်းကောင်း မွန်ထူလျက်ရှိရာ မိမိတို့အသက်ကိုပင် ပမာထားဘဲ စွန့်စားရန် အသင့်ရှိနေတော့၏။ လူအုပ်ကြီး၏ အလယ်၌ကား ဒီဇာနည်သည် အမိန့်များပေးကာ လက်နက်များကို ဆင့်လျက်ရှိနေလေသည်။
“ကိုင်း... မျိုးချစ်ရဲဘော်တို့ အသင့်ဖြစ်ပြီ၊ ဗတ်စတီးထောင်ကြီးဆီကို ချီတက်ကြစို့...”

ဤသို့ဖြင့် လူထုကြီးသည် တစ်ခဲနက် ဟစ်အော်ကြွေးကြော်လျက် ချီတက်သွားလေ၏။ လမ်းတွင် ခေါင်းလောင်းထိုးကာ ပုံတီးကာ လာရောက်ကြသည့် အခြားလူအုပ်များနှင့် ပူးပေါင်းခဲ့ပြီးနောက် ကျောက်များနှင့် ဆောက်လုပ်ထား၍ မျှော်စင်ကြီးရှစ်ခုရှိသော အကျဉ်းထောင်ကြီးသို့ ရောက်ရှိသွားပြီးလျှင် တစ်ခါတည်း စတင်တိုက်ခိုက်ကြလေတော့၏။

လေးနာရီလုံးလုံး မြေပေါ်သို့တက်လာသော ငရဲသားများပမာ တို့သည် မယုံကြည်နိုင်လောက်အောင် ကြီးမားလှသည့် ခွံသတ္တိဖြင့် တိုက်ခိုက်ကြ၏။ အကျဉ်းထောင်ကြီး၏ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံးမှာလည်း အမြောက်သံများ၊ သေနတ်သံများ အတိတ်က မတရားမှုများကို သတိရကာ ကလဲစားချေလိုသည့် စောဖြင့် သွေးရူးသွေးတမ်း အော်ဟစ်ကျိန်ဆဲသံများဖြင့် ဆူညံ၍နေတော့၏။ တံခါးပေါက်ကြီးများ၏ အောက်ခြေတို့၌လည်း ကောက်ရိုးများပုံကာ မီးရှို့လိုက်ကြသဖြင့် နေရာအနှံ့အပြားတွင် မီးများ လောင်လျက် ကောင်းကင်တွင်လည်း မီးခိုးများ အူလျက်ရှိနေလေသည်။

နောက်ဆုံးတွင် အကျဉ်းထောင်ကြီးမှာ အလံဖြူထိုးကာ အညိုလိုက်ရလေတော့သည်။ သို့နှင့် လူအုပ်ကြီးသည် အတွင်းသို့ အတင်းတိုင်းသွားရာ ဒီပတ်မှာလည်း မလှည့်သာ မလှုပ်သာ အသက်မျှပင် မရှူနိုင်ဘဲ အပြင်ဝင်းသို့ ရောက်သည်အထိ လူကြားထဲတွင်ညပ်၍ ပါသွားလေ၏။ ရှေ့ဆုံးမှ လူများသည် အကျဉ်းထောင်အရာရှိများကို ဖမ်းကာ မဖွင့်သေးသေးသော အချုပ်ခန်းရှိနေက သတ်ပစ်မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ပြီးလျှင် အချုပ်ခန်းမှန်သမျှ အဖွင့်ခိုင်းလေသည်။

ဒီပတ်သည် အကျဉ်းထောင် အရာရှိတစ်ဦးအား ကိုယ်တိုင်မဆီးပြီးနောက် -

“ငါ့ကို မြောက်ဘက်မျှော်စင် လိုက်ပြစမ်း မြန်မြန်ဟေ့...”

“ပြပါမယ်ခင်ဗျာ၊ ဒါပေမဲ့ အဲဒီမှာ ဘယ်သူမှ မရှိဘူးခင်ဗျာ”

“၁၀၅ မြောက်ဘက် မျှော်စင်ဆိုတာ ဘာလဲကွ၊ အကျဉ်းသမားလား၊ ချုပ်ထားတဲ့နေရာလား... မြန်မြန်ပြောစမ်းကွာ...”

“အချုပ်ခန်းပါ... ခင်ဗျား”

“ငါ့ကိုလိုက်ပြစမ်း...”

“တစ်ဆိတ် ဒီဘက်ကို လိုက်ခဲ့ပါ...”

နေ့အခါ၌ပင် အလင်းရောင်မရသည့် မှောင်နေသော ဝူသဗွေအခန်းကြီးများအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီးနောက် ဒီပတ်၊ ထောင်အရာရှိကျက် ၃ တို့သည် အလုံထောင်များ၊ အချုပ်ခန်းများ၏ ကြောက်မက်ဖွယ်

ဆောင်းသော တံခါးကြီးများကို ဖြတ်ကျော်လျက် ကျောက်လှေကားကြီးများကို ဆင်းကာ... တက်ကာ လျင်မြန်နိုင်သမျှ လျင်မြန်စွာ လျှောက်သွားကြလေ၏။

ခပ်နိမ့်နိမ့်တံခါးတစ်ခုသို့ ရောက်သောအခါ ထောင်ကြပ်သည် ခြေချ ဆွဲဖြင့် ဖွင့်လိုက်၏။ သူတို့အားလုံး ခေါင်းငုံ့၍ အတွင်းသို့ ဝင်သွားသည် သူက -

“၁၀၅ မြောက်ဘက်မျှော်စင်ဆိုတာ ဒါပါပဲ...”

ဟု ပြောလိုက်လေ၏။

နံရံအတော့်မြင့်မြင့်တစ်နေရာတွင် သံတိုင်များ အခိုင်အမာ တပ်ဆင်ထားသည့် ပြတင်းပေါက်တစ်ခု ရှိ၏။ မီးခိုးခေါင်းတိုင် အငယ်ကလေးတစ်ခုရှိနေသော နေရာတွင်လည်း အပေါက်ဝကို ပိတ်ထားလေသည်။

အခန်းထဲတွင် ထိုင်ခုံတစ်ခု၊ စားပွဲတစ်လုံးနှင့် ကောက်ရိုးခင်းထားသော ကုတင်တစ်လုံးရှိရာ နံရံလေးခုစလုံးမှာ မည်းနေလေသည်။ ဒီပတ်က -

“နံရံကို သေသေချာချာမြင်ရအောင် မီးတုတ်ကို အနားကပ်ပြီး ခြောက်ပြစမ်း...”

ဒီပတ်သည် မီးရောင်အောက်တွင် နံရံများကို စေ့စေ့စပ်စပ် လိုက်ကြည့်၏။

“ရပ်လိုက်ဦး... ဟေ့၊ ဒီမှာကြည့်လိုက်စမ်း ကျက်...”

“အေ... အမ် ဆိုပါလား...”

ဒီပတ်က သူ့နားဆီသို့ ကပ်၍ စာလုံးများကို ယမ်းငွေ့များဖြင့် ဖြတ်နေသော လက်နှင့်ညွှန်ပြရင်း -

“အယ်လက်နွား မင်းနက်ရဲ့... အတိုကောက်အမည်ပေါ့၊

ဒီမှာသနားစရာကောင်းတဲ့ ဆရာဝန်လို့ ရေးထားသေးတယ်၊ ဒီကျောက်မှာ ပြက္ခဒိန်ရေးခြစ်ထားခဲ့တာလည်း သူပဲ ဖြစ်ရမယ်၊ မမှားနိုင်ပါဘူး၊

မင်းလက်ထဲမှာ ဘာလဲဟေ့၊ တူရွှင်းလား... ပေးစမ်း ငါ့ကို...”

သူသည် ပိုးစားထားသော ထိုင်ခုံနှင့် စားပွဲတို့ကို ရိုက်ချိုးပစ်လိုက်သည်။

၁၀၀ □ ဒဂုန်ရွှေမျှား

ထို့နောက် ထောင်ကြပ်ဘက်သို့ လှည့်ကာ ဒေါသဖြင့် -

“မီးကို မြှင့်ကိုင်ထားစမ်းပါကွဲ့၊ ဂျက်ရေ . . . ဟောဒီအထဲ
သေသေချာချာ ရှာကြည့်စမ်း၊ နို့ပြီး ဟောဒီမှာ ငါ့ဘေး၊ မွေ့ယာကို စား
ပြီး ကောက်ရိုးထဲမှာလဲ ရှာကြည့်စမ်း . . . ဟေ့၊ မီးကို မြှင့်ကိုင်ထားပါကွဲ့

သူသည် မီးဖိုပေါ်သို့တက်ပြီးလျှင် မီးခိုးခေါင်းတိုင်တွင် ပိတ်
ထားသည်ကို အောက်မှနေ၍ တူရွင်းနှင့် ထိုးဖျက်လိုက်ရာ အင်္ဂတေစေ့
ဖုန်များ ကျလာလေသည်။

အင်္ဂတေစေ့များထဲတွင် ရှာကြည့်ပြီးလျှင် တူရွင်းနှင့် ထိုးဖျက်
သည့်နေရာတွင် လက်နှိုက်ကာ ရှာကြည့်ပြန်၏။ သူသည် တစ်စုံတစ်
တွေ့ သွားဟန်တူ၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သူ၏ လက်ကို ရုတ်တရက်
အကျီအိတ်ထဲ ထိုးထည့်လိုက်သောကြောင့်တည်း။

ထို့နောက် ခုံကျိုး၊ စားပွဲကျိုးနှင့် ကောက်ရိုးများကို စုပုံမီးရှို့ခဲ့
လျှင် အခန်းပြင်သို့ ထွက်ခဲ့၍ ဝင်းအတွင်း ဆူပူနေကြသော လူအုပ်ကြီး
သွား၍ ရောနှောလိုက်လေသည်။

ဝင်းအတွင်းရှိ လူထုကြီးကား . . . ဗတ်စတီးအကျဉ်းထောင်ကြီး
ကို ခုခံရာတွင် သူတို့အား ပစ်ခတ်ရန် အမိန့်ပေးခဲ့သည့် ထောင်မှူးကြီး
အား တရားစီရင်ရာ ခန်းမကြီးသို့ ခေါ်ဆောင်သွားတော့မည့်ဆဲဆဲ ဖြစ်
ဒီဗတ်ရောက်လာသောအခါ သူ့အား ဒီဗတ်ကိုယ်တိုင် ခေါင်းဆောင်၍
ဆောင်သွားရာ လမ်းတွင်ပင် ကလဲ့စားချေလိုစိတ် ပြင်းပြလှသဖြင့်
မနိုင်အောင်ဖြစ်သူများက အဟင်းဝင်ရောက် ထိုးခုတ်ကြသဖြင့် မြေပေါ်
ပုံလျက်သား လဲကျသေဆုံးသွားလေသည်။

ထိုအခါ မဒမ်ဒီဗတ်သည် သူ၏လည်မျိုကို ခြေတစ်ဖက်ဖြင့်
ကာ ဦးခေါင်းကို ခုတ်ပိုင်းလိုက်လေသည်။

* * *

အခန်း - ၁၄

ဗတ်စတီးအကျဉ်းထောင်ကြီးကို ဝင်ရောက်စီးနင်းခဲ့ပြီးနောက်
ဗတ်ခန့်ကြာ၍ သွားခဲ့လေပြီ။

ဒီဗတ်သည် သူ့အရက်ဆိုင်တွင်းသို့ ဝင်လာပြီးနောက် ညဆောင်း
မိနစ်ကို ညွှတ်လိုက်ကာ အသက်မွှားပင် မရှုနိုင်ဘဲ ဆိုင်တွင်းရှိ လူစုအား -

“ငတ်နေတဲ့လူတွေကို မြက်စားနေကြလို့ ပြောသွားပြီး သေသွား
လွန်ကြီးကို မှတ်မိကြသေးရဲ့သားဟေ့ . . .”

ဟု မေးလိုက်၏။
အားလုံးက တစ်ပြိုင်နက်တည်း -

“မှတ်မိတာပေါ့ . . .”
“သူ့အခု တို့လက်ထဲမှာကွ . . .”

“တို့လက်ထဲမှာ ဟုတ်လား . . . နို့ . . . သေပြီဆို . . .”
“မသေသေးဘူးကွ၊ သူဟာ တို့တစ်တွေကို ကြောက်လွန်းလို့၊

တို့လည်း ကြောက်စရာပဲလေ၊ သေပြီဆိုပြီး မသေတွေ ဘာတွေ တောင်
မသေ ခုလိုက်သေးတယ်၊ နို့ပေမဲ့ သူ့ကို ဟောဘက်မှာ မသေသေးဘဲ

တယ်၊ အခု မမ်းလာခဲ့ပြီကွ၊ အခုတင်ကပဲ သူ့ကို တရားစီရင်ရေး
ဦးကို ခေါ်သွားတာ ငါတွေ့လိုက်ရတယ် . . .”

ထို့နောက် မည်သူမျှ စကားမပြောဘဲ ငြိမ်ချက်သားကောင်းနေလေ၏။ ဒီဖတ်နှင့် သူ၏မိန်းမတို့သည် တစ်ဦးကို တစ်ဦး စိုက်ကြည့်နေကြလေသည်။

ထို့နောက် ဒီဖတ်က -

“ကိုင်း... မျိုးချစ်ရဲဘော်တို့ အသင့်ဖြစ်ပြီလား” ဟု မေးလိုက်၏။

ချက်ချင်းပင် မဒမ်ဒီဖတ်သည် သူ၏စားကို ခါးကြားထဲတွင် ထည့်လိုက်၏။ လမ်းထဲတွင် ငုံတီးနေ၍ ‘ကလဲ့စား’ ဟု အမည်ပေးထားသည့် မိန်းမကြီးကား ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းစွာ အော်ဟစ်မြည်တမ်းလျှောက်လျက်များကို ဦးခေါင်းပေါ်တွင် ရွှေယမ်းကာ မိန်းမများ ထွက်လာကြရအိမ်ပေါက်စေ လိုက်လံနိုးဆော်လျက်ရှိလေ၏။

ဒေါသဖြစ်လွန်းလှသဖြင့် ရရာလက်နက်ကို စွဲကိုင်ကာ လမ်းဆုံပေါ်သို့ တရုတ်မီး ပြေးထွက်လာကြသော ယောက်ျားများကို မြင်ရသည်နှင့် ကြောက်စရာပင် ကောင်းလှပေ၏။ သို့သော် မိန်းမသားများဖြစ်ပုံကို မြင်ရလျှင်ကား သတ္တိအရှိဆုံးသူပင် လန့်ဖျပ်သွားပေလိမ့်မည်။ သူတို့သည် အိမ်မှလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်နေရာမှလည်းကောင်း၊ ကလေးများထိန်းနေရာမှလည်းကောင်း၊ လူအိုလူမင်းများနှင့် လူနာများကို ပြုစုစောရှောက်နေရာမှလည်းကောင်း တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် -

“ဖုလွန်ကြီး မိပြီတဲ့အမေရေ၊ ဖုလွန်ကြီးမိပြီတဲ့ အမေရေ...”

စသည်ဖြင့် သံကုန်ဟစ်အော် ကြွေးကြော်ကြကာ ဆံပင်ဟင်းလျှာနှင့် ကမူးရှူးထိုး ပြေးထွက်လာကြကုန်၏။ အချို့ကလည်း ရင်ဘတ်တီးလျက် အချို့ကလည်း ဆံပင်များကို လက်များဖြင့် ဆုတ်ဖြုတ်လျက် -

“ဖုလွန်ကြီး အသက်ရှင်နေသေးသတဲ့၊ ငတ်နေတဲ့လူတွေကို ဖြစ်စားခိုင်းတဲ့ ဖုလွန်ကြီးလေ၊ ကျွန်မ အမေအိုကြီးကိုလည်း မြက်စားခိုင်းတယ်၊ ကျွန်မက အစာမစားရလို့ နို့မထွက်တော့ ကျွန်မကလေးကိုလဲ မြက်ကွေးမတဲ့တော်... ဒီလိုဆို ကျွန်မတို့ သူ့သွေးကို သောက်စမ်းပါရစေ၊ သူ့အသက်ကို ကျွန်မတို့ကို ပေးပါ၊ သူ့ကို အစိတ်စိတ် အမြွှာမြွှာ ဖြစ်အောင် ဆွဲဆုတ်ဆွဲလိုက်စမ်းပါရစေ...”

စသည်ဖြင့် တစ်ယောက်တစ်ယောက်စီ သံကုန်ဟစ်အော်လျက် ရှိကြကုန်၏။

ဤသို့ ဟစ်အော်ကြွေးကြော်ရင်း သူတို့သည် တရားစီရင်ရာခန်းမဆောင်ကြီးဆီသို့ ချီတက်သွားကြလေ၏။ စိန့်အင်တိုင်းရပ်ကွက်အတွင်းမှ မိန်းမယောက်ျားဟူသမျှ လက်နက်စွဲကိုင်ထွက်ခွာသွားကြရာ ရပ်ကွက်အတွင်းဝယ် မစွမ်းမသန်ဖြစ်နေသော သက်ကြီးရွယ်ကြီး အဘိုးအို အမယ်အိုအမျိုးနှင့် မိဘများနှင့် ကွဲ၍ကျန်ရစ်သဖြင့် ငိုကြွေးနေသော ကလေးခြေထောက်များသာ ကျန်ရစ်လေတော့၏။

သူတို့သည် ဖုလွန်ကြီးအား တရားစီရင်မည့် ခန်းမကြီးထဲတွင် ဆည်းကောင်း၊ အနီးအနားတစ်ဝိုက်ရှိ ကွက်လပ်များ လမ်းများပေါ်တွင် ဆည်းကောင်း တိုးစေကာ စောင့်ဆိုင်းနေကြလေသည်။ ဒီဖတ်ကို လင်မယားတစ်ယောက် ‘ကလဲ့စား’ နှင့် လျက် ၃ တို့မှာ အခန်းထဲတွင် ရှေ့ဆုံးမှ ရောက်နေလျက် တရားခံဖုလွန်နှင့် များစွာ မဝေးလှချေ။

မဒမ်ဒီဖတ်က သူ၏ဓားဖြင့် ညွှန်ပြလျက် -

“ကြည့်စမ်း... အကောင်ကြီးကို ကြိုးချည်ထားတာ ကြည့်လိုက်ကြစမ်း၊ သူ့ကျောပေါ်မှာလည်း မြက်တစ်စည်းကို ချည်ထားလိုက်တာ၊ ထား... ဟား... ဟား... တယ်နေရာကျသဟေ့...”

သူသည် ဓားကို ချိုင်းကြားတွင်ညှပ်ကာ လက်ခုပ်များပင် တီးဆက်သေး၏။ မဒမ်ဒီဖတ်၏ နောက်နားတွင်ကပ်နေသူများက ခပ်လှမ်းလှမ်းမှ လူများကိုလည်းကောင်း၊ ခပ်လှမ်းလှမ်းမှ လူများက နောက်ပိုင်းမှ လူများကိုလည်းကောင်း၊ တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် သူ လက်ခုပ်တီးရသည့်အကြောင်းကို ဖောက်သည်ချလိုက်သဖြင့် ခန်းမကြီးတစ်ခုလုံးနှင့် လမ်းများပေါ်တွင် ထိုင်ရပ်သံများဖြင့် ဆူညံသွားတော့၏။ နှစ်နာရီ သုံးနာရီမျှကြာအောင် ဆေးနေသည့်အတွင်း မဒမ်ဒီဖတ်သည် စိတ်မရှည်နိုင်အောင် ဖြစ်ခဲ့ရသည့်တွင် အလားတူစိတ်ဓာတ်မှာ လူထုကြီးတစ်ခုလုံးသို့ ကူးစက်သွားခဲ့သော... လူထုကြီးမှာလည်း စိတ်မရှည်နိုင်အောင် ဆွေ့ဆွေ့နုနု ဖြစ်နေလေ၏။

နောက်ဆုံးတွင် လူထုကြီးမှာ သူတို့အမှန်းကြီးမုန်းသော ဖူလွန်ကို ကလဲ့စားချေလိုစိတ် ပြင်းပြလွန်းရကား စိတ်ကို မထိန်းနိုင်တော့ချေ။ အတားအဆီးမှန်သမျှကို ချိုးဖဲ့ပျက်ဆီးပြီးနောက်တွင် ဖူလွန်မှာ သူတို့ လက်စုပ်တွင်းမှ ရေ ဖြစ်နေလေတော့၏။

ဒီဖတ်သည် လက်ရန်းတစ်ခုနှင့် စားပွဲတစ်လုံးကို ကျော်လွှားခဲ့ပြီးနောက် ဖူလွန်ကို အတင်းဖက်၍ ဖမ်းထားလိုက်၏။ မဒမ်ဒီဖတ်က သူ့နောက်မှကပ်၍လိုက်ကာ ဖူလွန်အား ချည်ထားသော ကြိုးတစ်ချောင်း၏ အစကို ဆွဲထားလိုက်၏။ 'ကလဲ့စား' နှင့် ဂျက် ၃ တို့ကား သူတို့နှင့် ခပ်လှမ်းလှမ်းတွင်ပင် ရှိနေသေး၏။ ပြတင်းပေါက်များတွင် တွယ်ကပ်ကြည့်နေသူများနှင့် နောက်ပိုင်းမှလူများကား အခန်းကြီးအတွင်းသို့ မဝင်နိုင်ကြသေးပေ။ သို့သော် -

“သူ့ကို ဆွဲထုတ်ခဲ့ သူ့ကို မီးတိုင်ဆီ ဆွဲထုတ်ခဲ့”

ဟူသော အော်သံကြီးများကား တစ်မြို့လုံး ပဲ့တင်ထပ်သွားသည် ဟုပင် ထင်ရလေသည်။

သူတို့သည် ဖူလွန်အား တရုတ်တိုက်ကာ ဆွဲထုတ်သွားကြလေ၏။ ထိုသို့ ဆွဲထုတ်သွားကြစဉ် အချို့က ဝင်၍ ရိုက်ကြပြီးလျှင် အချို့ကမူ သူ၏ ပါးစပ်တွင်းသို့ မြက်များ ထိုးသွင်းကြ၏။ ဖူလွန်က သူ့အား ချမ်းသာပေးပါရန် တောင်းပန်နေသည့်အကြားမှ အနီးဆုံးလမ်းထောင့်ရှိ မီးတိုင်တစ်ခုဆီသို့ ဆွဲယူသွားကြလေသည်။ မီးတိုင်သို့ရောက်သောအခါ လည်ပင်းတွင် ကြိုးတပ်၍ မီးထိုင်ထိပ်သို့ ဆွဲတင်လိုက်၏။ သို့သော် နှစ်ကြိမ် တိုင်တိုင် ကြိုးပြတ်သွားလေသည်။ တတိယအကြိမ်၌မူ တိုင်ထိပ်တွင် ပါးစပ်ထဲ၌ မြက်အပြည့်နှင့် တွဲလောင်းကြီးဖြစ်နေလေတော့၏။

* * *

အခန်း - ၁၅

ပတ်စတီးထောင်ကြီး တစ်ဝိုက်တွင် စတင်ခဲ့သော 'လေမုန်တိုင်း' သည် တဖြည်းဖြည်း ကြမ်းသည်ထက် ကြမ်းလာကာ သုံးနှစ်တာမျှ ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ တိုက်ခတ်ခဲ့လေသည်။

ပထမတွင် ဆက်ကာဆက်ကာ အောင်ပွဲဆင်ခဲ့ရသော လူထုကြီးတစ်လထက် တစ်လ ထိန်းမနိုင်အောင် ဖြစ်ခဲ့၏။ မိန်းမများ၏ စိတ်ကောင်းကောင်း ယောက်ျားများထက်ပင် လွန်ကဲနေပေ၏။ လူအများ ငတ်မွတ်ကြစဉ် နန်းတော်ကြီးဝယ် ခမ်းနားလှသော ထမင်းစာသွဲကြီးများ ကျင်းပသည်ဟု ကြားသိရသဖြင့် မိန်းမ ခြောက်ထောင်ခန့်မျှ စုရုံးကာ ဘုရင်မင်းနှင့်လည်းကောင်း၊ အစိုးရအဖွဲ့ဝင်များနှင့်လည်းကောင်း တွေ့ဆုံရန် ဗာခိုင်းမြို့သို့ ချီတက်သွားခဲ့ကြလေသည်။ ဗာခိုင်းတွင် နေ့စဉ် ဆင်းရဲသူဆင်းရဲသားများကို ထောက်ပံ့ကျွေးမွေးလျက်ရှိသော်လည်း ဒေါသထွက်နေသော လူထုကြီးသည် နန်းတော်ကြီးကို ဝန်းရံကာ ဆန္ဒပြကြသဖြင့် လူဝီဘုရင်မှာ ပါရစ်မြို့သို့ ပြန်သွားရလေ၏။ မျူးမျိုးမတ်နွယ်များလည်း ရှိသမျှ ချွေးပစ္စည်းများကို ယူဆောင်ကာ နေ့စဉ်လိုပင် အင်္ဂလန်သို့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ခဲ့ကြလေ၏။ မကြာမီ ဘုရင်အား နန်းမှ ချလိုက်ကြ၏။ အုပ်ချုပ်ရေး

လည်း ပျက်ပြားသွားလေတော့၏။ အကြမ်းဖက်မှုကို မလိုလားသော ဒီမိုကရက်စီစနစ်သားတို့က မည်မျှပင် ကြိုးပမ်းပါသော်လည်း ပါရစ်လူထုကြီး၏ ဆန္ဒသာလျှင် ထိရောက်သော ဥပဒေဖြစ်နေတော့၏။

ဗတ်စတီအကျဉ်းထောင်ကြီး ကျဆုံးသွားရသည်မှာ ပြင်သစ်တစ်နိုင်ငံလုံးအတွက် တော်လှန်ထကြွရန် အချက်ပေးတပ်လှန်လိုက်သကဲ့သို့ ရှိလေရကား တောင်သူလယ်သမားများသည် သူတို့အပေါ် ကြီးလေးလှသော အခွန်အတုတ်များ ကောက်ခံနေခဲ့ကြသည့် မျိုးမျိုးမတ်နွယ်များနှင့် အရာရှိများအား တော်လှန်ပုန်ကန်၏။

မျိုးမျိုးမတ်နွယ်တို့၏ ထောင်ပိုင် စံအိမ်ကြီးများကိုလည်း မီးရှို့ပျက်ဆီးကြ၏။ ထိုအထဲတွင် အဲဗရီမွန် နယ်စား၏ စံအိမ်လည်း ပါသွားလေရာ၊ အဲဗရီမွန်နယ်စား၏ အခွန်ကောက်သူ ဂေပယ်သည်ပင် လက်မတင်ကလေးမျှ အသက်ဘေးမှ လွတ်မြောက်သွားလေသည်။

လန်ဒန်မြို့ရှိ တယ်လဆင် ဘဏ်တိုက်ကြီးကား ပြင်သစ်မှ ထွက်ပြေးလာခဲ့ကြသော မျိုးမျိုးမတ်နွယ်တို့ စုဝေးရာ ဌာနကြီးတစ်ခုဖြစ်နေတော့၏။ သူတို့သည် ဘဏ်တိုက်ကြီးသို့ အလုပ်ကိစ္စ သက်သက်ကြောင့်သာ မဟုတ်ဘဲ၊ သူတို့နိုင်ငံ၏ နောက်ဆုံးသတင်းများနားထောင်ရန် အတွက်လည်း ရောက်လာကြခြင်းဖြစ်၏။

၁၇၉၂ ခုနှစ် ဩဂုတ်လအတွင်း တစ်နေ့တွင် ချားလ်စ်ဒါနေသည် တယ်လဆင်ဘဏ်တိုက်တွင် လာရောက်ပြီးနောက် မစ္စတာလော်ရီအား ပါရစ်မြို့ရှိ ဘဏ်တိုက်ခွဲအား စောင့်ရှောက်ရန် သွားမည်ကို မသွားရန် ပြောဆိုလေသည်။ သို့သော် မစ္စတာလော်ရီအား တား၍ မရခဲ့ပေ။ မစ္စတာလော်ရီနှင့် ဒါနေတို့ စကားပြောနေစဉ် ဘဏ်တိုက်သို့ အောက်ပါအတိုင်း လိပ်စာတပ်ထားသော စာတစ်စောင်ရောက်လာ၏။

“အရေးကြီးသည်...
လန်ဒန်မြို့၊ တယ်လဆင်ဘဏ်တိုက်ကြီးမှတစ်ဆင့်...
(ယခင်က) စိန်အဲဗရစ်မွန်နယ်စားကြီးသို့...”

လွန်ခဲ့သည့်သုံးနှစ်ကပင် ဒါနေသည် လူစီမင်းနက်နှင့် လက်ထပ်သိုက်ပြီဖြစ်ရာ သူနှင့် ဒေါက်တာမင်းနက်တို့ထားရှိကြသည့် ကတိအတိုင်းပင် လက်ထပ်သည့်နေ့ နံနက်တွင် ဒေါက်တာမင်းနက်အား သူ၏ နာမည်အမှန်တို့ ပြောပြခဲ့လေသည်။ ထိုသို့ ပြောပြလိုက်သဖြင့် ဒေါက်တာမင်းနက်သည် စိတ်အတော်ချောက်ချားသွားပြီးနောက် နာရီပေါင်းအတော်ကြာအောင် ယခင်အခါများကကဲ့သို့ ငိုငဲ့ခဲ့သေး၏။ ထို့ပြင် ဒေါက်တာမင်းနက်က ထိုအချိန်အခါမှာပင် သူ၏ နာမည်ရင်းကို မည်သူ့အားမျှ ထုတ်ဖော်ပြောပြခြင်းမပြုရန် ဆောင်းပန်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် မစ္စတာလော်ရီပင်လျှင် ဒါနေမှာ အဲဗရီမွန် နယ်စားဟောင်းဖြစ်ကြောင်း မသိခဲ့ချေ။

တယ်လဆင် ဘဏ်တိုက်တွင် ရောက်ရှိနေကြသော မျိုးမတ်မျိုးနွယ်တို့အထဲတွင် အဲဗရီမွန် နယ်စားဟောင်းဆိုသူများ ပါလေသလောဟု ဆန်းစစ်စုံစမ်းကြည့်ရာတွင် မည်သို့မျှ အကြောင်းမထူးခဲ့သည့်ပြင် မည်သည့်နေရာတွင် ထိုသူ နေထိုင်လျက်ရှိကြောင်းကိုလည်း မည်သူမျှ မပြောနိုင်ခဲ့ပေ။ သို့သော် သူတို့တွင် အဲဗရီမွန် နယ်စားဟောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မကောင်းပြောစရာကား ရှိနေခဲ့လေသည်။

မျိုးမျိုးမတ်နွယ်တစ်ယောက်က -
“အသတ်ခံရတဲ့ မွန်မွန်ရည်ရည် နယ်စားကြီးရဲ့ တူ ထင်ပါရဲ့ဗျာ၊ သူ့ကို မသိတာဘဲ တော်လှပါပြီ...”
အခြားတစ်ယောက်က -
“ကိုယ့်အဆင့်အတန်းကို စွန့်သွားတာ သူရဲဘောနည်းတဲ့အကောင် ခေါ့ဗျ...”

နောက်တစ်ယောက်က -
“သဘောတူရား အသစ်တွေမှာ စိတ်ဝင်စားပြီး၊ သူ့ဦးလေးကို ထလန်ကဆန်လုပ်၊ အမွေရတဲ့ ပစ္စည်းတွေကိုလည်း စွန့်လွှတ်ပြီး လူသရမ်းဆွဲလက်မှာ ထားခဲ့တာ သူပဲပေါ့...”
မျိုးမတ်မျိုးနွယ်တို့ ပြန်သွားကြသောအခါ ဒါနေက နယ်စားဟောင်းအား မည်သည့်နေရာတွင် တွေ့နိုင်သည်ကို သူသိကြောင်း၊ ဗာကို

လည်း သူကိုယ်တိုင် သွားရောက်ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် မစ္စတာလော်ရီအား ပြောပြလေသည်။

စာကို မစ္စတာလော်ရီထံမှ ယူခဲ့ပြီးနောက် ဒါနေသည် ချောင်ကူသည့်တစ်နေရာသို့ သွားကာ ဖွင့်၍ ဖတ်ကြည့်လေ၏။ စာမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်လေသည်။

ပါရမီမြို့ အက်ဗယေအကျဉ်းထောင်

၁၇၉၂ - ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၁ ရက်

ယခင်က နယ်စားကြီး မွန်ဆီယာသို့ . . .

ကျွန်တော့်မှာ အချိန်ကာလအတန်ကြာအောင်ပင် ရွာသူရွာသားတို့က အသက်အန္တရာယ်ပြုမည်ကို စိုးရိမ်နေခဲ့ရပြီးနောက် မပွယ်မရာ ရိုက်နှက်အဖမ်းခံရကာ ပါရမီမြို့သို့ ခြေကျင်ခေါ်ဆောင်သွားခြင်း ခံခဲ့ရပါသည်။ လမ်းတွင် ဒုက္ခအကြီးအကျယ်ခံခဲ့ရပါ၏။ ထိုမျှမကသေး ကျွန်တော်၏ အိမ်ကိုလည်း ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်ကြပါသည်။

ကျွန်တော် အဖမ်းခံရသည်မှာ လူထုအကျိုးကို ဆန့်ကျင်၍ ပြည်ပြေး မျိုးမျိုးမတူနွယ်တစ်ယောက်၏ အကျိုးအတွက် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြင့် လူထုကို သစ္စာဖောက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု သူတို့က ပြောပါသည်။ ထိုပြစ်မှုနှင့်ပင် ကျွန်တော့်မှာ နံရုံးတင်စစ်ဆေးခြင်း ခံရပြီး (အရှင်သာ မကူညီလျှင်) အသက်ပင် ဆုံးရှုံးရပါလိမ့်မည်။ အရှင်၏ ညွှန်ကြားချက်များအရ သူတို့အကျိုးကို မဆန့်ကျင်ဘဲ၊ သူတို့အကျိုးအတွက် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း ကျွန်တော်က ပြောပြပါသော်လည်း အချည်းနှီးပင် ဖြစ်ခဲ့၏။

ထိုနည်းအတိုင်း ကျွန်တော်က တိုင်းပြေး၊ ပြည်ပြေးများ၏ ပစ္စည်းဥစ္စာများကို သိမ်းဆည်းခြင်းမပြုမီကပင် အခွန်များကို လျှော့ပစ်ပြီး၊ သီးထောက်ခံများကိုလည်း မကောက်ခံခဲ့ကြောင်း ပြောပြပါသော်လည်း အချည်းနှီးပင် ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ကျွန်တော် ပြည်ပြေးတစ်ယောက်ကိုယ်စား ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်ဟုသာ သူတို့က ထပ်တလဲလဲ စွပ်စွဲနေ၍ 'ထိုပြည်ပြေး' မည်သည့်နေရာ၌ရှိကြောင်း မေးနေပါသည်။

အို . . . အရှင် နယ်စားကြီး၊ ကျွန်တော် မည်ကဲ့သို့ ပြောနိုင်ပါ

မည်နည်း၊ ကျွန်တော်သည် အိပ်စက်ရာမှာပင် ငိုကြွေးခဲ့ရပါ၏။ ကျွန်တော့်အား ကယ်တင်မည့်အရှင်ကို ကျွန်တော့်ဆီသို့ ပို့ဆောင်ပေးပါရန် ကောင်းကင်ဘုံသို့လည်း ဆုတောင်းမိပါ၏။ သို့သော် အကြောင်းမထူးပါ။ ယခုသော်လည်းကောင်း၊ ဖတ်ကြည့်၍ တယ်လဆင်ဘက်တိုက်ကြီးမှတစ်ဆင့် အရှင်နားသို့ ဆက်၍ အော်ဟစ်လိုက်ပါ၏။

အို . . . အရှင်နယ်စားကြီး၊ ဘုရားသခင်၏ မျက်နှာတော်ကို ထောက်ထား၍လည်းကောင်း၊ အမျိုး၏ဂုဏ်ကို ထောက်ထား၍လည်းကောင်း၊ ကျွန်တော်လွတ်မြောက်ရန် ကူညီစေလိုပါသည်။ ကျွန်တော်၏ အပြစ်ကား အရှင်အပေါ် သစ္စာရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သို့ပါ၍ ကျွန်တော့်အပေါ် သစ္စာရှိရန် တောင်းပန်လိုက်ပါသည်။

ဒုက္ခခံနေရသူ
ဂေဗလ်

ဒါနေကား သူနှင့် သူ့အမျိုးသားအပေါ် သစ္စာရှိခြင်းတည်းဟူသော ပြစ်မှုဖြင့် ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရင်ဆိုင်နေရသော အဆင်မတောင်း လူရိုးလူကောင်းကြီးအတွက် စိတ်ကို များစွာထိခိုက်ခြင်း ဖြစ်မိလေ၏။ သူသည် လူစီမင်းနက်အား လက်ထပ်ခဲ့ပြီးနောက်တွင် သူပိုင်ပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ လုပ်ဆောင်ရန် ရည်ရွယ်ထားသည်ကိုလည်းကောင်း၊ သူ၏ အဆင့်အတန်းကို စွန့်လွှတ်ရန်လည်းကောင်း သီးစားသမားများအား တတ်နိုင်သမျှ သက်သာရာရအောင် လုပ်ဆောင်သင့်သည်ကိုလည်း မဆောင်ရွက်နိုင်သေးဘဲ ယခုမှ ထိုကိစ္စကို ဆောင်ရွက်လျှင်လည်း များစွာ နောက်ကျ၍နေပြီကို ကောင်းစွာ သိရှိရ၏။

သို့သော် သူသည် မည်သူ့ကိုမျှ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်း မပြု၊ ဆောင်တန်း ချထားခဲ့ခြင်းလည်း မပြုသည့်ပြင် သူရရန်ရှိသည့် ကြေးမြီများကို အတင်းအကြပ် တောင်းခံရန် မေးစွာ တစ်ခါတည်း စွန့်လွှတ်ခဲ့ပြီးလျှင် မိမိဘာသာ လုပ်ကိုင်စားသောက်ခဲ့၏။ မွန်ဆီယာဂေဗလ်သည် သူ၏ ညွှန်

၁၁၀ □ ဒဂုန်ရွှေမျှား

ကြားချက်အတိုင်း နယ်သူနယ်သား သီးစားများအား သက်သာ၍ သူပိုင်
ခြံမြေပစ္စည်းများကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခဲ့ရာ ထိုအချက်ကိုလည်း 'ဗေ
ဗယ်' သည် သူကိုယ်တိုင် သက်သာရာရစေရန် ထုတ်ဖော်ပြောဆိုပြီး ဖြစ်
ပေလိမ့်မည်။

ဤအချက်မှာ 'ချားလစ်ဒါနေ' အား ပါရစ်မြို့သို့ သွားရန် တိုက်
တွန်းနေသကဲ့သို့ ရှိတော့၏။ ဒါနေသည် သူ၏ ဆွေမျိုးများက ပြုလုပ်ခဲ့
သည့် မတရားမှုများ ပြေလည်စေရန် သူ၏ ကြိုးပမ်းမှုများကိုပင် ပထမဦး
မကျေမနပ်ဖြစ်နေသေး၏။ မစ္စတာလော်ရီကား အသက် ၆၀ ရွယ် အဘိုး
ကြီးပင် ဖြစ်လင့်ကစား သူ၏ဘဏ်တိုက်ခွဲနှင့် ဖောက်သည်များ၏ အကျိုး
ကိုစောင့်ရှောက်ရန် တာဝန်ကို ရှိသေသူတစ်ဦးပီပီ ပါရစ်သို့ သွားမည် တက်
ကဲရှိနေရကား ဒါနေသည် 'မစ္စတာလော်ရီနှင့် သူ့ကိုယ်ကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်
မိ၏။ ထို့ပြင် သူ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များမှာ တစ်ဝက်တစ်ပျက်မျှသာ ပြီးစီး
အထမြောက်သေးသော်လည်း တော်လှန်ရေးသမားများသည် ကျေးဇူးတင်စွာ
ဖြင့် ထိုဆောင်ရွက်ချက်များကို အသိအမှတ်ပြုလိမ့်မည်ဟု သူ ယုံကြည်၏။
ဤသို့ရှိစဉ် သေဆုံးနှင့် ရင်ဆိုင်တွေ့ကြုံနေသော အပြစ် မရှိသည့် 'ဗေဗယ်'
၏ စာရောက်လာခြင်း ဖြစ်လေသည်။

သို့နှင့်နောက်ဆုံးတွင် ဒါနေသည် ပါရစ်မြို့သို့ သွားရောက်ရန်
တစ်ခါတည်း ဆုံးဖြတ်လိုက်လေသတည်း။

* * *

အခန်း - ၁၆

၁၇၉၂ ခု၊ ဩဂုတ်လ ကုန်လောက်ဆီ၌ 'ကာလ' မြို့နှင့် ပါရစ်
တော်ကြားရှိ လမ်းများမှာ အတော်ပင် ဆိုးရွားလေသည်။ သို့သော်
'ချားလစ်ဒါနေ' အတွက် အကြီးအကျယ် အနှောင့်အယှက်ဖြစ်ခဲ့ရသည်မှာ
သီးသီးဆိုးသောကြောင့် မဟုတ်။ မီးရထားများ မကောင်းသောကြောင့်လည်း
မဟုတ်ပေ။ မြို့တံခါးတိုင်း ကျေးရွာ အကောက်ရုံးတိုင်း၌ပင် စစ်သားများ
သည် ယမ်းထိုးပြီးသေနတ်များကို ကိုင်ဆောင်ကာ အသင့်စောင့်နေကြ၏။
ဗြိတိသျှသန်းသွားလာသူမှန်သမျှအား တားဆီး၍ စစ်ဆေးမေးမြန်းကြ၏။ စာ
စုတ်စာတမ်းများကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးကာ သူတို့စာရင်းတွင်ရှိသော နာမည်
များနှင့် တိုက်ဆိုင်ကြည့်ပြီးနောက် သူတို့သဘောအတိုင်း ခွင့်ပြုလိုသူကို
ခွင့်ပြုကြ၍ ပြန်လွှတ်လိုသူကို ပြန်လွှတ်ကြ၏။ ပမ်းဆီးချုပ်နှောင်ထား
သူများလည်း ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ထားကြလေသည်။

ပြင်သစ်မြေပေါ်သို့ နှင်းမိပြီးနောက် မကြာမီ ဒါနေသည် မိမိမှာ
ပါရစ်မြို့တွင် သားကောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း အသိအမှတ်ပြုခြင်း
မရှိက မိမိအတွက် ပြန်လမ်းမရှိကြောင်း သိရ၏။ သို့သော် မည်သည့်ရက်
နှင့်ပင် ကြုံရသည်ဖြစ်စေ သူ၏ ခရီးကို လမ်းဆုံးရောက်အောင် သွားရ

တော့မည်ဖြစ်လေသည်။ ထို့ပြင် လမ်းတစ်လျှောက်လုံး အစောင့်အရှောက်များ ချထားလိုက်သည်မှာလည်း လူတစ်ယောက်အား လှောင်အိမ်ထဲထဲ ထည့်ယူသွားသကဲ့သို့ပင် ရှိတော့၏။

သို့နှင့် သူသည် ရက်ပေါင်းများစွာ တစ်ယောက်တည်း ခရီးထွက်ခဲ့ရာ တစ်နေ့တွင် ပါရမ်မြို့မှ အတော်ကလေး ဝေးသည့်မြို့တစ်မြို့သို့ ကုန်လက်ပန်းကျကာ ဆိုက်ရောက်လာခဲ့လေသည်။ ထိုနေရာအထိ ရောက်ခဲ့သည်မှာလည်း ထောင်တွင်းမှ တပည့်ဖြစ်သူ 'ဂေဗယ်' ရေးလိုသောစာကို ထုတ်၍ပြန်ခဲ့ခြင်းကြောင့်သာ ရောက်လာခြင်းဖြစ်လေသည်။ ထိုမြို့၏ ကင်းတံခွဲပင် အတော်အတန် အခက်အခဲကြုံခဲ့ရသဖြင့် 'တစ်ခါကြိုက္ခိချောချောပြီ' ဟု ထင်မှတ်ရသော အခြေသို့ပင် ရောက်ခဲ့သေး၏။ ညသခေါင်လောက်တွင် ထိုမြို့ရှိ အရာရှိတစ်ဦးနှင့် ဦးထုပ်နီဆောင်း ထားသော လက်နက်ကိုင် စစ်သား သုံးယောက်တို့က အတင်းနှိုး၍ ပါရမ်မြို့သို့ အဆောင်အရှောက်နှင့် ခေါ်သွားခြင်းခံရလေသည်။

ထိုအချိန်ထိ ဒါနေသည် တစ်စုံတစ်ရာ ကြောက်ရွံ့စိုးရိမ်ခြင်း မရှိခဲ့သေးချေ။ သို့သော် 'ဗိုဗေး' မြို့ကလေးသို့ ညနေခင်း လူအစည်ကားသော အချိန်တွင် ရောက်သွားရာ မြို့၏အခြေအနေမှာ အတော်ပင် ထိတ်လန့်စိတ်ဖိစီးမှုဖြစ်သည်ဟု ထင်မိခဲ့လေသည်။ ထမင်းဆိုင်ရှေ့သို့ရောက်၍ မြင်းဆွဲသမားများက ပုလင်းများကို စောင့်ကြည့်လျက်ရှိသော လူအုပ်ထဲမှ လူအတော်များက ပင် -

“တိုင်းပြေး၊ ပြည်ပြေးတွေ ပျက်စီးပါစေ”
ဟု ကျယ်လောင်စွာ ကြွေးကြော်လိုက်ကြ၏။
ဒါနေသည် မြင်းပေါ်မှဆင်းလိုက်ပြီးနောက် -

“တိုင်းပြေး၊ ပြည်ပြေး ဟုတ်စ၊ မိတ်ဆွေတို့ . . . ကျွန်တော်ကိုယ်သဘောနဲ့ကိုယ် ပြင်သစ်ကို ပြန်ရောက်လာတာ မိတ်ဆွေတို့ အမြင်လေ . . .”

ထိုအခါ ပန်းပဲသမားတစ်ယောက်က တူကြီးကိုလျက် စားသောက်ဝါးတော့မည် မျက်နှာထားနှင့် -

“မင်းဟာ ကျိန်စာသင့်တဲ့ တိုင်းပြေး၊ ပြည်ပြေး များမျိုးမတ်နွယ်တစ်ယောက်ပဲ . . .”

မြင်းရထား စခန်းမှူးတစ်ယောက်က လေအေးဖြင့် -
“နေပါစေဗျာ . . . နေပါစေ . . . ပါရမ်ရောက်ရင် သူ့ကို စစ်ဆေးတာမှာပဲ . . .”

ပန်းပဲသမားသည် တူကြီးကို ရှေ့ယမ်းလျက် -
“စစ်ဆေးမယ်တဲ့လား . . . အေး . . . ပြီးတော့ သူ့ကို သစ္စာအောက်တစ်ယောက်အနေနဲ့လည်း အပြစ်ပေးမှာပေါ့ . . .”

ထိုအခါ လူအုပ်ကြီးတစ်ခုလုံးကပင် သဘောတူသည့်အနေဖြင့် အက်ခုပ်တီးကာ ဩဘာပေးကြလေသည်။

သူ့အသံကို လူအုပ်ကြီးကြားနိုင်လောက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အီဇက -

“မိတ်ဆွေတို့ လူမှားနေပြီထင်တယ် . . . ကျွန်တော် သစ္စာဖောက်မုတ်ဘူးဗျ . . .”

ပန်းပဲသမားက -
“သူညာနေတာ . . . အမိန့်ထုတ်ပြီးကတည်းက သူဟာ သစ္စာအောက်ဖြစ်နေပြီ၊ သူ့အသက်ဟာ လူထုလက်ထဲ ရောက်နေပြီ . . . သူ့အသက်ဟာ လူထုလက်ထဲရောက်နေပြီ . . . သူ့အသက်ကို သူမပိုင်တော့ဘူး . . .”

လူအုပ်ကြီးသည် ဆူသည်၊ ဆူလာပြီးနောက် သူ့အား ရန်မူမည့်အနံ့ပေါက်လာသဖြင့် ဒါနေသည် အစောင့်များနှင့်အတူ ဆိုင်တွင်းသို့ လျင်မြန်စွာ ဝင်သွားရလေ၏။ ဆိုင်တွင်းသို့ရောက်သောအခါ သူ့အနီးသို့ ချဉ်းကပ်လာသော ထမင်းဆိုင်ရှင်အား -

“ဟိုလူပြောတဲ့ အမိန့်ဆိုတာ ဘာအမိန့်လဲဗျ . . .”
“တိုင်းပြေး ပြည်ပြေးတွေရဲ့ ပစ္စည်းကို ရောင်းဖို့အမိန့်ပေါ့ . . .”
“ဘယ်တုန်းက ထုတ်လိုက်သလဲ . . .”
“၁၄ ရက်နေ့က . . .”

“ကျုပ် အင်္ဂလန်က ထွက်ခဲ့တဲ့နေ့ပဲ... နို့ပြီး နောက်ထပ်လည်တိုင်းပြေးပြည်ပြေးတွေကို ပြည်နှင့်ဒဏ်ပေးပြီး ပြန်လာတဲ့လူကို သေဒဏ်ပေးမယ့်အမိန့်တွေတောင် ထုတ်ဦးမယ်လို့ လူတိုင်းပြောနေကြတာပဲ။ ခင်ဗျာကို ဟိုလူက ခင်ဗျားအသက် ခင်ဗျားမပိုင်ဘူးလို့ ပြောလိုက်တာ အဲဒါရည်ရွယ်ပြီး ပြောလိုက်တာနဲ့ တူတယ်...”

“နို့ပေမဲ့ အဲဒီအမိန့်တွေ မထုတ်ရသေးဘူးမဟုတ်လား...”

“ကျွန်တော် ဘယ်သိမလဲ၊ ဒီအမိန့်ဟာ ရှိချင်လည်း ရှိနေမထုတ်ချင်လည်း ထုတ်လိမ့်မယ်၊ ဒါပေမဲ့ အတူတူပါပဲဗျာ မထူးပါဘူး”

*

နောက်ဆုံး၌ သူတို့သည် ပါရစ်မြို့သို့ ဆိုက်ရောက်ကြလေ။ မြို့တံခါးမှာ ပိတ်လျက် အစောင့်များ အခိုင်အလုံ စောင့်ကြပ်လျက်ရှိနေသည်ကို တွေ့ရ၏။

ဒါနေအား ခေါင်းဆောင်လာသော အစောင့်များက လှမ်း၍ပြောလိုက်သဖြင့် မြို့တံခါးတွင် စောင့်နေသည့် ကင်းအဖွဲ့၏ အကြီးအကဲကြီးဟန်တူသူက -

“ဒီအကျဉ်းသမားရဲ့... စာရွက်စာတမ်းတွေ ဘယ်မှာလဲ”

ဟု မေးလိုက်လေသည်။ ထိုအခါ ဒါနေက မိမိအား အကျဉ်းသမားတစ်ယောက်ဟူသော စကားလုံးကို သုံးလိုက်သောကြောင့် မိမိမှာ လွတ်လပ်စွာခရီးသွားလာလျက်ရှိသော ပြင်သစ်နိုင်ငံတော်သားတစ်ယောက်ကြောင်းနှင့် ရှင်းလင်းပြလိုက်လေသည်။ သို့သော် ကင်းစောင့်အကြီးအကဲဖြစ်သူက သူပြောသည်ကို ဂရုမစိုက်ဘဲ -

“ဟေ့... အကျဉ်းသမားရဲ့ စာရွက်စာတမ်းတွေ ဘယ်မှာလဲ”

ဟု ထပ်၍ မေးလိုက်ပြန်၏။

ထိုအခါမှ အရက်မူးနေသော ကင်းစောင့်စစ်သားသည် ဒါနေစာရွက်စာတမ်းများကို သူ၏ ဦးထုပ်ထဲတွင် ထည့်ထားရာမှ ထုတ်၍ ပြောလိုက်လေသည်။ ထိုသူသည် ‘ဂေဗယ်’ ၏ စာကို ဖတ်ကြည့်ရသောအခါ ဒါနေအား လှမ်း၍ ခြေဆုံးခေါင်းဆုံးကြည့်လိုက်၏။ ထို့နောက် သူသည်

အကျဉ်းသားနှင့် အစောင့်များကို မည်သို့မျှမပြောဘဲ ထားခဲ့ပြီးလျှင် ကင်းတဲအခန်းထဲသို့ ပြန်၍ဝင်သွားလေ၏။

ဒါနေတို့လူစုမှာ ကင်းတဲအပြင်တွင် မြင်းများကို စီးကာ စောင့်ဆိုင်းနေရလေသည်။ ဒါနေသည် ထိုသို့ စောင့်ဆိုင်းနေရသည့်အခိုက် တောင်ခြောက်လေးပါး လှမ်း၍ ကြည့်မိရာ မြို့တံခါးကို စောင့်နေသော အစောင့်တို့၏ စစ်သားနှင့် အရပ်သားများ ရော၍ စောင့်နေပြီးလျှင် အရပ်သားအရေအတွက်က စစ်သားထက်ပို၍ များသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ ထို့ပြင် မြို့တွင်းသို့ စားရိက္ခာများ တင်ဆောင်လာသည့် ဆင်းရဲသား တောင်သူလယ်သမားများ၏ လှည်းများနှင့် အလားတူယာဉ်များ မြို့တွင်းသို့ဝင်ရန် လွယ်ကူသလောက် မြို့ပြင်သို့ထွက်ရန် ခဲယဉ်းကြောင်း တွေ့ရှိရလေသည်။ တံခါးဆက်အနီးတွင် ယောက်ျားမိန်းမများနှင့် တိရစ္ဆာန်များ ယာဉ်အမျိုးမျိုးများပါ အပြင်သို့ ထွက်ခွင့်ရရန် စောင့်ဆိုင်းလျက် ရှိနေကြ၏။ သို့သော် မထွက်မီ ငါးတို့အား ကျပ်တည်းစွာ စစ်ဆေးစုံ စမ်းခြင်းပြုသဖြင့် ချက်ချင်းထွက်ခွင့်မရကြချေ။ သို့ဖြစ်ရကား အချို့သည် မြေပေါ်တွင် တုံးလုံးပက်လက် လှဲ၍ အိပ်ကြလျက် အချို့လည်း ဆေးတံများသောက်ကာ ဝိုင်းဖွဲ့စကားပြောဆိုကြသကဲ့သို့ မိမိတို့အလှည့်သို့ရောက်ရန် ပျင်းရိစွာ စောင့်ဆိုင်းလျက်ရှိနေကြသည်ကို ဖြင်ရလေသည်။

နာရီဝက်ခန့်ကြာသောအခါ အမိန့်အာဏာ ပေးနိုင်ခွင့်ရှိသော အာဝိုင်နှင့်တူသူသည် အစောင့်တစ်ယောက်အား ကင်းတဲ ‘ဂိတ်’ ပေါက်ကို နှင်းဆူးရန် ပြောလိုက်၏။ ထို့နောက် ဒါနေနှင့်အတူပါလာသည့် အစောင့်အား အကျဉ်းသားကို လက်ခံရရှိကြောင်း လက်မှတ်ထုတ်ပေးလိုက်ပြီးလျှင် ဒါနေအား မြင်းပေါ်မှ အဆင်းခိုင်းလေ၏။

ဒါနေသည် ထိုသူ့နောက်မှ ကင်းတဲအခန်းတွင်းသို့ လိုက်ပါသွားလေရာ အခန်းတွင်း၌ကား ဆေးနံ့ အရက်နံ့တို့ဖြင့် ဟောင်းလျက်ရှိနေလေသည်။ အတွင်း၌ စစ်သားများနှင့် မျိုးချစ်ရဲဘော်များကိုလည်း တွေ့ရပြီးလျှင် အိပ်သူအိပ်လျက်၊ အရက်မူးသူက မူးကာ လမ်းလျှောက်သူများကလည်း လျှောက်၍ နေကြလေသည်။ စားပွဲတစ်လုံးပေါ်တွင် မှတ်ပုံစာရင်းများပွင့်ကာ

၁၁၆ □ ဒုဂ်ရွှေမျှား

ပြန်ကျနေလျက် အမူအရာ ကြမ်းတမ်းလှသော အရာရှိတစ်ဦးသည် ပုံစံရွက်များကို တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဆွဲယူကြည့်ရှုလျက် ရှိနေလေသည်။ ထိုသူသည် စာရေးရန် စာရွက်တစ်ရွက်ကို လှမ်း၍ ယူလိုက်ရင်း ဒါနေကို ခေါ်ဆောင်လာခဲ့သူအား -

“မြို့သားကြီး ဒီဖတ်၊ ပြည်ပြေး အဲဗရီမွန်ဆိုတာ သူပဲလား”
“သူပါပဲ...”
“အသက် ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ အဲဗရီမွန်...”
“၃၇ နှစ်...”
“အိမ်ထောင်နဲ့လား...”
“ဟုတ်ပါတယ်...”
“ဘယ်မှာ အိမ်ထောင်ကျသလဲ...”
“အင်္ဂလန်မှာ...”
“ဇနီးသည်ကော ဘယ်မှာလဲ...”
“အင်္ဂလန်မှာပါပဲ...”
“မောင်မင်းကို ‘လာဖိုစ်’ LaFaire အကျဉ်းထောင်ကို ပို့လိုက်တယ်...”

“အလို ဘုရားရေ... ဘယ်ဥပဒေနဲ့လဲ၊ ဘာဖြစ်မှုကြောင့်ပါလဲ ခင်ဗျာ...”

စာရေးရာမှ မခန့်မညားပြေးလျက် -

“အဲဗရီမွန် မောင်မင်းမရောက်ခင်ကတည်းက ဥပဒေအသစ် ပြန်အသစ်တွေ ထုတ်ပြန်ကြေညာပြီးပြီ...”

“ကျွန်တော်ဟာ ကျွန်တော်နဲ့ တစ်နိုင်ငံတည်းသားချင်းတစ်ယောက်က ပေးလိုက်တဲ့ဟောဒီ ခင်ဗျားရှေ့မှာ ရှိတဲ့စာကြောင့် ကိုယ့်သဘောနဲ့ကိုယ် လာခဲ့တယ်ဆိုတာကို ထောက်ထားစေလိုပါတယ်၊ ဒါဟာ ကျွန်တော့်ရဲ့ အခွင့်အရေးပဲ မဟုတ်ပါလားခင်ဗျာ...”

“ပြည်ပြေးတွေမှာ ဘာအခွင့်အရေးမှ မရှိဘူး အဲဗရီမွန်...”
သူသည် ရေးလက်စ စာကို ပြီးအောင် ဆက်ရေးကာ တစ်ခေါင်

ပြန်၍ ဖတ်ပြီးလျှင် ‘လျှို့ဝှက်ထားရန်’ ဟု ပြော၍ ဒီဖတ်အား လှမ်းပေးလိုက်သည်။

ဒီဖတ်သည် အကျဉ်းသားအား သူ့နောက်သို့ လိုက်ခိုက် လက်ပြ ဆိုက်သဖြင့် ဒါနေလည်း လိုက်သွားရလေရာ သူတို့နောက်မှ မျိုးရုတ်ရဲတော် နှစ်ယောက်က လက်နက်စွဲကိုင် စောင့်ရှောက်လိုက်ပါသွားလေသည်။

လမ်းတွင် ဒီဖတ်က တီးတိုးလေသဖြင့် -
“ဗတ်စတီးထောင်ကြီးမှာ တစ်ခါက အကျဉ်းခံခဲ့ရဖူးတဲ့ ဒေါက်တာ မင်းနက်ရဲ့သမီးနဲ့ လက်ထပ်တာ ခင်ဗျားလား...”

ဒါနေက အံ့သြသောအမူအရာဖြင့် ကြည့်လျက် -
“ဟုတ်ပါတယ်”

“ကျုပ်နာမည်က ဒီဖတ်တဲ့၊ စိန့်အင်တိုင်းရပ်ကွက်မှာ အရက်ဆိုင် ခွင့်ထားတယ်၊ ကျုပ်အကြောင်း ခင်ဗျားကြားဖူးကောင်း ကြားဖူးပါလိမ့်နော်...”

“ကြားဖူးပါတယ်ဗျာ... ကျွန်တော့်မိန်းမက သူ့အဖေကို ခင်ဗျားအိမ်မှာ လာပြီးခေါ်ရတယ် မဟုတ်လား...”

စိတ်မရှည်ဟန်ဖြင့် -
“ခင်ဗျား ပြင်သစ်ကို ဘာကြောင့်လာရတလဲ...”

“အခုတင်က ကျွန်တော် အစစ်ခံတာ ကြားခဲ့တယ် မဟုတ်လား၊ အဲဒါ အမှန်အတိုင်းပဲဆိုတာ ခင်ဗျား မယုံဘူးလား...”

ဒီဖတ်က မျက်ခုံးများတွန့်လျက် -
“အင်း... ဒီလိုဆိုရင် အတော်ဆိုးတာပဲ...”

“နေပါဦးဗျာ၊ ကျွန်တော်ဖြင့် နားမလည်နိုင်အောင် ဖြစ်နေတယ်၊ ဘာကြောင့်အခြေအနေက ပြန်းဆို အတော်ကြီးပြောင်းလဲနေတော့ နားမလည်နိုင်ဘူးပေါ့... ဒါထက် ကျွန်တော့်ကို တစ်ဆိတ် ကူညီပါလား”

“မကူညီနိုင်ဘူး...”
“ကျွန်တော့်ကို သက်သက် မတရားအပိုခံရတဲ့ အကျဉ်းထောင်ဆောက်ရင် အပြင်နဲ့ စာပေးစာယူ လုပ်နိုင်ခွင့်ရပါမလား...”

၁၁၉ □ ဒုတိယအပိုင်း

“ဒါတော့ ခင်ဗျား သိရလိမ့်မပေါ့...”

“ကျွန်တော့်ကိစ္စကို ဘယ်လိုမှ ပြောဆိုခွင့်မရှိဘဲ ရက်အကန့်အသတ်မရှိ အကျဉ်းခံနေရတော့မှာ ထင်ပါရဲ့ဗျာ...”

“ခင်ဗျား... သိရမပေါ့လေ... တခြားလူတွေလည်း ဒီထက်ဆိုးတဲ့ ထောင်တွေထဲမှာ ဒီလိုပဲခံခဲ့ကြရတယ် မဟုတ်လား...”

“နို့ပေမဲ့ တစ်ခါမှ ကျွန်တော့်ကြောင့်တော့ မဟုတ်ပါဘူး မြို့သားကြီးဒီဖတ်ခင်ဗျာ...”

ဒီဖတ်သည် တစ်စုံတစ်ရာ ပြန်၍မပြောဘဲ မျက်မှောင်ကြွတ်၍ ကြည့်လိုက်ပြီးလျှင် ခပ်မှန်မှန် လျှောက်သွားလေသည်။

မကြာမီ သူတို့သည် ‘လာဖို့စ်’ အကျဉ်းထောင်သို့ ရောက်သွားကြလေ၏။

တံခါး အတန်တန် အခန်းအသီးသီးကို ဖြတ်သန်းခဲ့ပြီးနောက် အတော်အတန်နိမ့်သော အခန်းကျယ်ကြီး တစ်ခုသို့ ရောက်သွားလေရာ အခန်းတွင်း၌ကား မိန်းမနှင့် ယောက်ျားများ နေနေပြောသိပ်လျက် ရှိသည်ကို တွေ့ရလေ၏။ မိန်းမများသည် စားပွဲရှည်ကြီးတစ်လုံးကို ဝိုင်း၍ ထိုင်ကာ စာဖတ်သူက ဖတ်လျက်... သိုးမွေးထိုသူက ထိုးကာ အချို့စာရေး၍ နေပြီးလျှင် အချို့က စက်ချုပ်၍နေ၏။ အချို့ယောက်ျားများမှာ ကုလားထိုင်များနောက်တွင် ရပ်နေလျက် အချို့လည်း အခန်းထဲတွင် ခေါက်တွဲခေါက်ပြန်စင်္ကြံလျှောက်၍ နေကြလေသည်။

ဒါနေသည် သူတို့အနီးသို့ ရုတ်တရက် မသွားသေးဘဲ ခပ်လှမ်းလှမ်းတွင် ရပ်ကာ အကဲခတ်လျက်ရှိရာ အကျဉ်းသမားများကမူ သူ့ကို နှုတ်ဆက်ရန် တစ်စုတစ်ရုံးတည်း မတ်တပ်ရပ်လိုက်ကြ၏။

သူတို့အထဲတွင် ထီးမူ နန်းဟန်ပါကာ ခန့်ညားသောလူကြီးတစ်ယောက်က -

“ဒီနေရာမှာ ကံမကောင်း အကြောင်းမလှလို့ စုရုံးရောက်လာကြတဲ့ သူများရဲ့ကိုယ်စား ကျွန်တော်က ခရီးဦးကြိုပြုပြီး ကျွန်တော်များဆီကို ရောက်လာအောင် ဖန်တီးလိုက်တဲ့ ကြမ္မာဆိုအတွက် ဝမ်းနည်းကြောင်း

ပြောလိုက်ပါတယ်။ ဒီကြမ္မာဆိုဟာလည်း မကြာမီ ပပျောက်သွားပါစေ ဆုတောင်းပါတယ်...။ နာမည်နဲ့ အခြေအနေကို တစ်ဆိတ် သိပါရစေ ခင်ဗျား...”

ထိုအခါမှ ဒါနေလည်း အိပ်ပျော်ရာမှ လန့်နိုးသကဲ့သို့ သူ၏ အမျိုးအကြောင်းကို သင့်လျော်သော စကားအသုံးအနှုန်းတို့ဖြင့် ပြောပြလေတော့၏။

လူကြီးက -

“ဒါပေမဲ့ လျှို့ဝှက်ထားရန်ကိစ္စတော့ မဟုတ်တန်ကောင်းပါဘူး... ခင်ပါရဲ့...”

ဒါနေက -

“ကျွန်တော် အဲဒီစကားလုံးကို နားမလည်ဘူးခင်ဗျာ...။ နို့ပေမဲ့ သူတို့ပြောသံတော့ ကြားလိုက်ရတယ်...”

လူကြီးက -

“အင်း... သနားစရာပဲ၊ ခင်ဗျားအတွက် ကျွန်တော်တို့ ဝမ်းနည်းပါတယ်၊ နို့ပေမဲ့ ယောက်ျားပဲ... အားတင်းပေါ့ဗျာ၊ ကျုပ်တို့ အထဲကလည်း ‘လျှို့ဝှက်ထားရန်’ ဆိုတဲ့အထဲ အတော်များများပဲ ပါသွားတယ်၊ နို့ပေမဲ့ တယ်မကြာလှပါဘူးလေ...”

ထို့နောက် လူကြီးသည် သူ့လူများဘက်သို့ လှည့်ကာ -

“မိတ်ဆွေတို့ လျှို့ဝှက်ထားရန်ကိစ္စတဲ့...”

ဟု အသံကို မြင့်၍ ပြောလိုက်လေ၏။

ဒါနေသည် ထောင်မှူးစောင့်နေသော သံတိုင်များ တပ်ထားသည့် တံခါးပေါက်ဆီသို့ အခန်းကြီးကိုဖြတ်၍ လျှောက်သွားစဉ် မိန်းမများက သူ့အား သနားကြင်နာသည့် အမူအရာများဖြင့် ကြည့်ကာ အချို့က စုတ်သပ်လိုက်ကြ၏။ အချို့ကလည်း အားပေးစကား ပြောသံကြားလိုက်ရ၏။ တံခါးပေါက်သို့ ရောက်လျှင် ဒါနေသည် လူအုပ်ကြီးဘက်သို့ လှည့်ကာ ဆရာဖူးတင်စကား လှည့်၍ပြောခဲ့ပြီးနောက်... အလုံထောင်အတွင်းသို့ ဝင်သွားရလေတော့သတည်း။

အခန်း - ၁၃

ပြင်သစ်နိုင်ငံ ပါရစ်မြို့တော်ရှိ ဗာယလဆင် ဘဏ်တိုက်ကြီးကို ကြီးမားလှသော အိမ်တစ်ဆောင်၏ တစ်ဖက်ခြမ်းတွင် ဖွင့်လှစ်ထားခဲ့၏။ ထိုအိမ်ကြီးမှာ ဝင်းအတွင်း၌ တည်ရှိ၍ ဝင်းကြီးနှင့် လမ်းမှာ ခိုင်ခံ့သော တံခါးပေါက်တစ်ခု တပ်ဆင်ထားသည့် တံတိုင်းမြင့်ကြီးတစ်ခုသာ ခြားနေ၏။ ထိုဘဏ်တိုက်၌ ပိုင်ရှင် မျိုးမျိုးမတ်နွယ်တစ်ဦးကိုယ်တိုင် တိုင်းပြည် မငြိမ်မသက်ဖြစ်သည်အထိ နေထိုင်ခဲ့ရာ ယခု ရေးသားဖော်ပြသော အချိန်၌မူ ထိုသူသည် အိမ်တွင်ခိုင်းစေသော သူ၏ ထမင်းချက် အဝတ်အစားများကို လဲလှယ်ဝတ်ဆင်ကာ နယ်ခြားကို ဖြတ်ကျော်၍ တိတ်တဆိတ် ထွက်ပြေး သွားခဲ့လေပြီ။ ထို့နောက်တွင်ကား . . . အိမ်ကြီးကို သိမ်းလိုက်ပြီးလျှင် မျိုးချစ်ရဲဘော်များက ပြည်သူများ အကျိုးရှိရာ လုပ်ငန်းဆောင်တာများ အတွက် အသုံးပြုခဲ့လေသည်။

ဤသို့ဖြင့် ဗာယလဆင် ဘဏ်တိုက်ကြီးတစ်ဖက်စွန်းမှာ အတော် လုံခြုံသော နေရာတစ်ခု ဖြစ်တော့၏။

စက်တင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့ညတွင် မစ္စတာလော်ရီသည် ဘဏ် တိုက်ရှိ သူ၏ အခန်းတွင်း၌ ထိုင်ကာ တဖြည်းဖြည်း ဘေးအန္တရာယ် ထူပြော

ဘာသာ ပါရစ်မြို့ကြီးတွင် ဒုက္ခရောက်နေသူများအထဲ၌ သူနှင့် ရင်းနှီးသူ ဘစ်ယောက်မျှ မပါသည်ကို ကျေးဇူးတင်ရတော့မည်ကိုသိ၍ ဖြစ်ကာ ဝမ်း ခြောက်၍ နေမိ၏။ အကြောင်းမူကား . . . တော်လှန်ရေး အင်အားစုသစ် တစ်ရပ်ဖြစ်သော လူထုက တင်မြှောက်သည့် . . . 'ကွန်မြူန်း' အဖွဲ့သည် ပါရစ်အုပ်ချုပ်ရေးကိုလည်းကောင်း၊ ရဲအဖွဲ့ အကျဉ်းထောင်များနှင့် ကင်း အခန်းများကိုလည်းကောင်း သိမ်းပိုက်လိုက်ပြီ ဖြစ်၏။ မျိုးမျိုးမတ်နွယ်များ နှင့်တကွ ထိုသူများအား ကူညီနေသည်ဟု မသင်္ကာသူများကိုပင် အကျဉ်းချ အား၍ ထိုသင်္ကာမကင်းသူများအား အမြန်စစ်ဆေးပြီးလျှင် အပြစ်ပေးရန် နှိုးတစ်ရုံးကိုလည်း ဖွဲ့စည်းထားပြီးဖြစ်လေသည်။

တပ်ထဲမှပင် သစ္စာဖောက်မှုကြောင့် ပြင်သစ်စစ်တပ်ကြီးမှာ စစ်ပွဲ တွင် အရှုံးကြီးရှုံးခဲ့ရာ အကျဉ်းထောင်များမှ မသင်္ကာသူများကို ထုတ်ပြီး သူင် အစုလိုက် အပြုံလိုက် သတ်ဖြတ်ပစ်ကြ၏။ သို့ သတ်ဖြတ်ပစ်ခြင်းကို ပြင်သစ်ရာဇဝင်သမိုင်းတွင် 'စက်တင်ဘာ သတ်ဖြတ်မှုများ' ဟူ၍ ဖော်ကွန်း နှိုးခဲ့ရလေသည်။

မစ္စတာလော်ရီသည် တံခါးပေါက်ကြီးမှ ခေါင်းလောင်းတီးသံကို ကြားလိုက်ရ၏။ ပထမ၌ သူသည် ခါတိုင်းကဲ့သို့ပင် ဝင်းကြီးအတွင်းရှိ အသွေးကျောက်ကြီးဆီသို့ လူရမ်းကားများသည် သူတို့၏လက်နက်များ ထိုးသွင်းရန် လာရောက်ကြသည်ဟု ထင်လိုက်မိ၏။

သို့သော် အခါတိုင်းကဲ့သို့ ဆူဆူပူပူအသံများကို မကြားရဘဲ အောက် တစ်မိနစ်ခန့်အကြာတွင် သူ့အခန်းတံခါး ပွင့်သွားပြီးနောက် အခန်း တွင်းသို့ လူစီမင်းနက်တို့ သားအဖနှစ်ယောက် ဝင်လာကြလေသည်။

မစ္စတာလော်ရီက -

"ဘယ်နှယ်တုန်း . . . ဘာဖြစ်လာကြတာလဲ . . ."

လူစီမင်းနက်သည် မစ္စတာလော်ရီ၏ လက်တွင်းသို့ အတင်းပြေး ဝင်လာပြီးနောက် -

"ကျွန်မယောက်ျား ပါရစ်ကို ရောက်နေတယ် . . ."

"ပါရစ်မြို့ကို ရောက်နေတယ် . . . ဟုတ်လား . . ."

“ဟုတ်တယ်... ရက်တော်တော်တောင် ကြာနေပြီ၊ ကျွန်မတို့ကို အသိမပေးဘဲ လူတစ်ယောက်ကို ကူညီဖို့ဆိုပြီး ထွက်သွားတာပဲ... အခု သူ့ကို ဖမ်းပြီး ချုပ်ထားသတဲ့...”

“အလိုလေး... ဘုရားရေ...”

မစ္စတာလော်ရီသည် ရုတ်တရက် လန့်ဖျပ်အော်လိုက်၏။ ထိုအခိုက် တံခါးပေါက်မှ ခေါင်းလောင်းမြည်သံနှင့်အတူ ဝင်းကြီးအတွင်းသို့ လူအများ ရုတ်ရုတ်သံသံ ဝင်လာသံများကို ကြားရလေရာ ဒေါက်တာမင်းနက်က ပြတင်းပေါက်ဘက်သို့ လှည့်၍ -

“ဘာသံပါလိမ့်” ဟု မေးလိုက်လေသည်။

မစ္စတာလော်ရီက -

“မကြည့်ပါနဲ့ဗျာ... အပြင်ကို မကြည့်ပါနဲ့...”

ထိုအခါ ဒေါက်တာမင်းနက်သည် ပြတင်းပေါက်ဘောင်ပေါ်သို့ လက်တင်လိုက်ပြီးလျှင် ရဲရင့်အေးဆေးသော အမူအရာဖြင့် -

“ဒီမှာ မိတ်ဆွေ... ကျုပ်အတွက်တော့ ဒီမြို့မှာ ဘာမှ အန္တရာယ် မရှိပါဘူး၊ ကျုပ်က ဗတ်စတီး အကျဉ်းသားတစ်ယောက်ဗျ၊ ကျုပ်ကို လက်ဖျားနဲ့တောင် တုံ့ကြမှာ မဟုတ်ဘူး၊ ဒီမျိုးချစ်ရဲတော်တွေဟာ ကျုပ်ကို ဗတ်စတီးအကျဉ်းသားတစ်ယောက်မှန်းသိရင် ဖက်ရမ်းနှုတ်ဆက်ရုံမကဘူး ပန်းပေါ်တောင်ထမ်းပြီး ခေါ်သွားသေးတယ်၊ ဒါကြောင့်လည်း ဒါနေရဲ့ သတင်းကိုရပြီး အခု ဒီကို လိုက်လာခဲ့တာပေါ့... ဒီလိုဆိုရင် ဒီလိုဖြစ်လိမ့်မယ်ဆိုတာ ကျုပ် အသိသားပဲ... အလို ဘာသံတွေပါလိမ့်...”

သို့နှင့် သူသည် ပြတင်းပေါက်ကို ဖွင့်မည်ဖြဲပြန်၏။ ထိုအခါ မစ္စတာလော်ရီက အလန့်တကြား -

“မကြည့်ပါနဲ့ဗျာ... လူစီကလည်း မကြည့်နဲ့...၊ ချားလ်စ် ဘာဖြစ်နေတယ်ဆိုတာ ကျုပ် မသိရိုးအမှန်ပါပဲ၊ သူ ဘယ်ထောင်မှာတဲ့လဲ”

“လာဖို့စံ ထောင်မှာတဲ့ရှင်...”

“ကိုင်း... ကလေးမ၊ မင်းယောက်ျားရဲ့အကျိုးကို ဆောင်ချင်ရင် စိတ်အေးအေးထားပြီး ဦးပြောသလို လုပ်ရလိမ့်မယ်၊ အလုပ်က လွယ်တာ

ဟုတ်ဘူးနော်၊ နို့ပေမဲ့ ဒီညတော့ မင်း ဘယ်နည်းနဲ့မှ အကူအညီ ပေးမယ် မဟုတ်ဘူး၊ အပြင်လည်း ထွက်ဖို့မတော်ဘူး၊ ဒီလိုပြောရတာဟာ ချားလ်စ်အတွက် ခိုင်းရမှန်က အတော်ပဲ ခက်နေတဲ့အတွက် ပြောရတာကွဲ့၊ ပြီးတော့ သည်း ခိုင်းသမျှ ဘာမှ ပြန်မပြောဘဲ လုပ်မှဖြစ်မှာနော်... ကိုင်း... အခု ကိုင်းကို နောက်ဖေးခန်းထဲ ခဏပို့ထားရလိမ့်မယ်...၊ မင်းအဖေဖေ ငါနဲ့ ခေါ်ယောက်တည်း စကားပြောပါရစေဦးကွယ်...”

မစ္စတာလော်ရီသည် သူနေသော အခန်းထဲသို့ လူစီအား ကမန်းတန်းခေါ်သွား၍ ထားခဲ့ပြီးလျှင် ဒေါက်တာမင်းနက်ထံသို့ အမြန်ပြန် ဆက်လာလေ၏။ ထိုနောက် ပြတင်းပေါက်ကိုဖွင့်ကာ ဝင်းကြီးအတွင်းသို့ ခေါ်ယောက်သား ကြည့်လိုက်ကြလေသည်။

ဝင်းကြီးအတွင်း၌ကား မိန်းမနှင့်ယောက်ျားများပါ လူပေါင်း ၅၀ နီးနီးတွေ့ရ၏။ သူတို့သည် ဝင်းကြီးအတွင်း၌ ရှိသော ‘ဓားသွေးကျောက်စက်’ တွင် လက်နက်အမျိုးမျိုးများကို သွေးရန် ဝင်းကြီးအတွင်းသို့ ဝင်လာကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ဓားသွေးကျောက်စက်မှာ အလျဉ်းသင့်၍ ချောင်လည်းကျ သော နေရာ၌ တမင်သက်သက် ထားခြင်းဖြစ်ဟန်တူ၏။ ကျောက်စက်တွင် ထက်ကိုင်းနှစ်ခုရှိရာ၊ သူတို့၏မျက်နှာများမှာ သားရဲ တိရစ္ဆာန်များထက်ပင် ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းပြီးလျှင် ရက်စက်ကြမ်း ကြုတ်ဟန်တူသော လူနှစ်ယောက်က လက်ကိုင်းများကို တရကြမ်းလှည့် ပေးနေ၏။ ဝင်းကြီးအတွင်း နေကြသူများထဲ၌ သွေးများ စွန်းပေမနေသူဟူ၍ တစ်ယောက်မျှမရှိပေ။ ကျောက်စက်အနီးတွင် မိမိတို့၏ အလှည့်ကို ပန်းချင်းတီးရာ စောင့်နေကြသူ ဟူ၍ ခါးအထက်တွင် အဝတ်အစား ဟူ၍ တစ်စုံတစ်ရာမရှိဘဲ သူတို့၏ ခြေနှင့်ခြေလက်များတွင်လည်း သွေးများ ပေကျဲလျက်ရှိ၏။ အဝတ်အစား အစုတ်စုတ် အပြတ်ပြတ်နှင့်ရှိနေ သူများမှာလည်း သွေးများ ရစ်ရာမရှိအောင် ခြေပေါ်နေတော့၏။ ကျောက်စက်တွင် သွေးရန်ယူလာသော ပုဆိန်များ၊ ဓား ခြောက်များ၊ လှံစွပ်များ၊ ဓားရှည်များမှာလည်း သွေးဖြင့် ခြင်းခြင်းနီလျက် ဖြစ်လေသည်။ မိမိတို့၏ လက်နက်များကို သွေးပြီးနောက် သူတို့သည် သူ၏ အသွေးအသားကို သောက်သုံးရပြီဖြစ်၍ နောက်ထပ်သောက်သုံးရန်

၁၂၄ □ ဒဂုန်ရွှေမျှား

အာသာခမ်းဝမ်းဖြစ်နေသော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များပမာ လမ်းပေါ်သို့ တကြမ်း ပြေးထွက်သွားကြလေ၏။ ဒေါက်တာမင်းနက်နှင့် မစ္စတာလော်ရီတို့သည် ပြတင်းပေါက်မှ ဆုတ်ခွာလာခဲ့ပြီးနောက် ဒေါက်တာမင်းနက်က သူ့အား ရှင်းပြစေလိုသည့် အမူအရာဖြင့် မစ္စတာလော်ရီကို လှမ်း၍ ကြည့်လိုက်လေသည်။

ထိုအခါ မစ္စတာလော်ရီက ဒေါက်တာမင်းနက်ဘက်သို့ လှည့်ကာ တီးတိုးလေသံဖြင့် -

“ဒီလူတွေဟာ . . . အကျဉ်းသားတွေကို သတ်နေကြတယ်ဗျာ ခင်ဗျားပြောတဲ့အတိုင်း မှန်ပြီး သူတို့အပေါ်မှာ ခင်ဗျား ဩဇာရှိမယ်ထင်ရင် ဒီတိရစ္ဆာန်ကောင်တွေနဲ့သိအောင် လုပ်ပြီး ‘လာဖို့’ အကျဉ်းထောင်ရောက်အောင် သူတို့နဲ့ ရောလိုက်သွားပေတော့ . . . ဆိုင်းမနေနဲ့ဗျား”

ဒေါက်တာမင်းနက်သည် သူ၏လက်ကို ဆုပ်ကိုင်လိုက်ပြီးနောက် ဦးထုပ်ပင်မဆောင်းဘဲ အခန်းတွင်းမှ ထွက်သွားလေရာ၊ မစ္စတာလော်ရီက ပြတင်းပေါက်မှ လှမ်းကြည့်လိုက်သည့်အခါ ဝင်းကြီးအတွင်းသို့ပင် ရောက်၍ နေလေပြီ။

မကြာမီ ဒေါက်တာမင်းနက်သည် ထိုလူစုနှင့် ရောနှောကာ အလွန်းသင့်၍ သွားတော့၏။ သို့နှင့် လူအုပ်ကြီးသည် -

“ဗတ်စတီးအကျဉ်းသမားကြီး အသက်ရှည်ပါစေ၊ လာဖို့မှာရှိတဲ့ ဗတ်စတီးအကျဉ်းသားရဲ့ သားချင်းကို ကူညီကြလော့ . . . ဗတ်စတီးအကျဉ်းသမားကြီးအတွက် ရှေ့တန်းတွင် နေရာပေးကြလော့ . . . လာဖို့အကျဉ်းသမား အဲဗရီမွန်ကို ကယ်တင်လော့ . . .”

စသည်ဖြင့် တစ်ခဲနက် ကြွေးကြော်သံများကို ကြွေးကြော်ကာ ဝင်း ကြီးအပြင်သို့ ထွက်သွားကြသည်ကို မြင်လိုက်ရလေ၏။

မစ္စတာလော်ရီသည် ပြတင်းပေါက်ကို ဖိတ်လိုက်ပြီးနောက် လူထဲသို့သွား၍ သူ၏ဖခင်မှာ လူထုအကူအညီဖြင့် သူ၏ ခင်ပွန်းအား ရှာဖွေရန် ထွက်သွားပြီးဖြစ်ကြောင်းနှင့် ပြောလိုက်လေသတည်း။

* * *

အခန်း - ၁၈

နောက်တစ်နေ့ညနေတွင် လာဖို့စ် အကျဉ်းထောင်မှ ဒေါက်တာမင်းနက်ရေးလိုက်သော စာတိုကလေးတစ်စောင် ရရှိ၏။ စာကို ယူလာသူမှာ ဒီဇတ်’ဖြစ်၍ စာတွင် အောက်ပါအတိုင်း ရေးသားပါရှိ၏။

“ချားလ်(စ်) ဘေးရန်ကင်းပါသည်၊ သို့သော် ကျွန်ုပ် ဤနေရာမှ ခွာနိုင်သေးပါ၊ ဤစာယူလာသူတွင် လူစီအတွက် စာကလေးတစ်စောင် ပေးသေးသည်။ ထိုသူအား လူစီနှင့်တွေ့ပါစေ . . .”

မစ္စတာလော်ရီနှင့် ဒီဇတ်တို့သည် လူစီတည်းခိုသော နေအိမ်သို့ သွားရန် ထွက်လာသောအခါ ဝင်းထဲတွင် မိန်းမနှစ်ယောက်တွေ့ရ၍ တစ်ယောက်က သိုးမွေးထိုးလျက်ရှိလေသည်။ ထိုအခါ မစ္စတာလော်ရီက -

“အလို . . . လတ်စသတ်တော့ မဒမ်ဒီဇတ်ပါလား . . . သူလည်း ချီကမလိုလား . . .”

ဟု မဒမ်ဒီဇတ် လိုက်လာသည်ကိုမြင်သဖြင့် မေးလိုက်လေသည်။

“ဟုတ်တယ် . . . သူတို့ကို မှတ်မိအောင် လိုက်လိမ့်မယ် . . .”

ဒေါ် သူတို့ ဘေးကင်းဖို့အတွက်ပါ . . .”

မစ္စတာလော့ရီသည် ဒီဖတ်အား မယုံသကာရှိသည့်ဟန်ဖြင့် လှူ
၍ ကြည့်လိုက်သေး၏။ သို့သော် မည်သို့မျှ မပြောဘဲ ဆက်လက်လျှောက်
သွားလေရာ မကြာမီ လူစီတည်းခိုသော အိမ်သို့ ရောက်ကြလေ၏။

လူစီသည် ဒီဖတ်ယူလာသောစာကို ဖတ်ကြည့်ရာ အောက်
အတိုင်း တွေ့ရလေသည်။

“အချစ်ဆုံးရေ... စိတ်တင်းထားပါကွယ်၊ မောင် နေကောင်း
တယ်... မင့်ဖခင်ကြီးက အတော်သြဇာရှိပါတယ်... စာပြန်ဖို့ မလိုဘဲ

စာကလေးမှာ တိုးတောင်းသော်လည်း လူစီအား အတော်
အားတက်စေ၏။ သို့နှင့် သူသည် မဒမ်ဒီဖတ်ဘက်သို့လှည့်ကာ သုံးမွေး
နေသည့် လက်တစ်ဖက်ကို ကိုင်ကာ နမ်းရှုပ်လိုက်လေသည်။ ဤအပြုအ
မူမှာ မိန်းမသားတစ်ဦး၏ မေတ္တာဖြင့် ပြည့်လျှမ်းနေသော ကျေးဇူးတင်
မြောက်ခြင်း အထိမ်းအမှတ်ပင် ဖြစ်သော်လည်း တစ်ဖက်မှ တုံ့ပြန်မှုကို
မရခဲ့ရှာပေ။ မဒမ်ဒီဖတ်သည် အေးအေးစက်စက်ရှိလှသော အမူအရာဖြင့်
သုံးမွေးကို ထိုးမြဲထိုးနေလေသည်။

လူစီသည် မဒမ်ဒီဖတ်၏ အမူအရာကြောင့် ရုတ်တရက် လန့်
သွားကာ စာကို သူ၏ရင်ဘတ်ထဲသို့ ထည့်လိုက်ရင်း မဒမ်ဒီဖတ်အား ထိ
လန့်တုန်လှုပ်စွာ ကြည့်လိုက်ရာ သူ၏မျက်လုံးများသည် နဖူးရေများ တွေ့
လျက် ဂရုမထားဟန်ဖြင့် စိုက်ကြည့်နေသော မဒမ်ဒီဖတ်၏ မျက်လုံးများ
အကြည့်ချင်းဆုံမိလေသည်။

ထိုအခါ မစ္စတာလော့ရီက -

“ဒီမှာ လူစီရဲ့... လမ်းထဲမှာ မကြာမကြာ ဆူဆူပူပူဖြစ်တတ်
တော့ မင်းကို ရန်မမှုဘူး ဆိုသည့်တိုင်အောင် တကယ်လို့ အရေးကြုံလာရင်
သူတယ်ရမယ့်လူတွေကို သိထားနှင့်ရအောင် လိုက်ကြည့်တာပါ... ကျွန်
ပြောတဲ့အတိုင်း ဟုတ်ရဲ့ မဟုတ်လား၊ မြို့သားကြီး ဒီဖတ်ရယ်...”

သို့ပင် မေးလိုက်ရသော်လည်း စဉ်သည်များ၏ မတုန်မလှုပ်ရှိ
နေသော အမူအရာကိုမြင်ရသဖြင့် သူ့အဖို့ အားမရလှပေ...။ ဒီဖတ်သည်
သူ့မိန်းမဘက်သို့လှည့်ကာ သုန်မှုန်သော အမူအရာ ဖြင့်ကြည့်လျက်...
“ဟုတ်ပါတယ်...” ဟု သံမြတ်ဖြင့် ဖြေလိုက်၏။

ထိုအချိန်၌ လူစီမင်းနက်၏ အဖော်ဖြစ်သော မစ္စပရော့ ဆိုသူ
ဆံပင်နီထွေးနှင့် မိန်းမတစ်ယောက်သည် ကလေးကို ပွေ့ချီယူလာ၏။ ထို
အခြင်းအရာကို မြင်ရသောအခါ မဒမ်ဒီဖတ်က ကလေးအား လက်ညှိုး
ညှိုးပြရင်း -

“ဒါ သူ့ကလေးလား...”

ဟု မေးလိုက်ရာ မစ္စတာလော့ရီက ဦးခေါင်းကို ညိတ်လိုက်လေ
သည်။ ထို့နောက် မဒမ်ဒီဖတ်က -

“ကျွန်မ သူတို့ကို မြင်ရမှပဲ တော်လောက်ပါပြီ၊ ကိုင်း ကျွန်မတို့
သွားကြစို့...”

သို့သော် သူ၏ အမူအရာမှာ အနည်းငယ်မျှ အားရစရာမရှိလှ
သဖြင့် လူစီသည် အသနားခံလိုသော အမူအရာဖြင့် မဒမ်ဒီဖတ်၏ အကျီ
စကို ဆွဲကိုင်ကာ -

“ကျွန်မယောက်ျားအပေါ် စေတနာကောင်းကောင်း ထားစမ်းပါ
အစ်မကြီးရယ်... သူ ဒုက္ခရောက်အောင်တော့ မလုပ်လိုက်ပါနဲ့နော်”

မဒမ်ဒီဖတ်က မတုန်မလှုပ် ဣန္ဒြေဖြင့်ကြည့်လျက် -

“ရှင်ယောက်ျားကိစ္စဟာ ကျွန်မ အလုပ်မဟုတ်ပါဘူး... ရှင်ကိစ္စ
ဟာ ကျွန်မအလုပ်ပါ...”

‘ဒါဖြင့်ရင်... တစ်ဆိတ် ကျွန်မအတွက် ကျွန်မယောက်ျားကို
သနားပါရှင်... ဟောဒီက... ကျွန်မကလေးအတွက်လည်း ထောက်ညှာ
မိဦး... အစ်မကြီးရယ်...’

“စာထဲမှာ ရှင်ယောက်ျားက ဘာများ ရေးလိုက်သတုံး...
ဩဇာရှိတယ်ဆိုတဲ့စကားလည်း ပါတယ်ထင်ပါရဲ့...”

“ကျွန်မအဖေဟာ ဩဇာရှိတယ်လို့ ရေးလိုက်တာပါ”

“ဒါဖြင့် သူလွတ်မှာ သေချာတာပေါ့... လွတ်အောင် လုပ်ပေးလေ...”

“ဇနီးသည်တစ်ယောက်အနေနဲ့ရော မိခင်တစ်ယောက်အနေနဲ့ရော ကျွန်မကို သနားညှာတာပြီး အပြစ်မရှိတဲ့ ကျွန်မယောက်ျားကို လွတ်အောင် လုပ်ပေးဖို့ ကျွန်မ တောင်းပန်ပါတယ် အစ်မကြီးရယ်...”

မဒမ်ဒီဖတ်သည် လူစီအား အေးစက်စက်ရှိလှသော မျက်လုံးများဖြင့် လှမ်းကြည့်လိုက်ပြီးနောက်...

“ဟောဒီကလေး အရွယ်လောက်ကစပြီး လင်တွေ မကြာမကြာ ထောင်ကုန်ခံခဲ့ရတဲ့ ကျွန်မတို့ တွေ့ခဲ့ဖူးတဲ့ မိန်းမတွေကို ဂရုစိုက်တာ အလုပ်တာများ တွေ့ခဲ့ဖူးသလားရှင်... ကျွန်မတို့ တစ်သက်မှာ ကျွန်မတို့နဲ့ ညီအစ်မတော် မိန်းမသားတွေနဲ့ သူတို့ရဲ့ သားသမီးတွေဟာ ဆင်းရဲ၊ ငတ်ပြတ်၊ ဖျားနာ၊ အညှဉ်းပန်းခံဆိုတဲ့ ဒုက္ခတွေနဲ့ ကြုံတာသာ တွေ့ခဲ့ရတာမဟုတ်လား”

“ဟုတ်တာပေါ့... ဒီပြင်ကလွဲလို့ ဘာများတွေ့ဦးမှာလဲ...”

မဒမ်ဒီဖတ်က လူစီဘက်သို့လှည့်၍ -

“တွေ့ခဲ့ရတာ များလွန်းလို့ ကျုပ်တော့ အရေထူနေပြီ... ဒီတော့ရှင် စဉ်းစားကြည့်စမ်း၊ မယားတစ်ယောက် သားသည်အမေတစ်ယောက် အနေနဲ့ ခံစားရတဲ့ ဒုက္ခအတွက် ကျုပ်မှာ ဘာများထူးခြားဦးမှာလဲ...”

သို့ ပြောဆိုပြီးနောက် သူသည် သိုးမွေးကို ထိုးမြဲထိုးကာ အခန်းတွင်းမှ ထွက်သွားလေရာ ကလေးသည် သူ့နောက်မှ လိုက်သွားလေ၏။ ဒီဖတ်ကား နောက်ဆုံးမှ လိုက်သွားပြီးလျှင် တံခါးကို ပိတ်လိုက်လေသည်။

*

ဒေါက်တာမင်းနက်သည် လေးရက်တိုင်တိုင် ပြန်မလာဘဲ ငါးရက် မြောက်သောနေ့တွင်မှ ပြန်၍ ရောက်လာလေ၏။ ထိုအတောအတွင်း ယောက်ျား၊ မိန်းမ အရွယ်မရွေး ခိုကိုးရာမဲ့ အကျဉ်းသားပေါင်း တစ်သောင်းတစ်ထောင်ကို လူထုကြီးက လေးညှဉ်နှင့် လေးနေ့လုံးလုံး သုတ်သင်သဖြတ်ခဲ့သဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်မှာ အတော်ပင် တုန်လှုပ်ချောက်ချား၍ နေခဲ့ရ

ဤအဖြစ်အပျက်များကို လူစီမသိစေရန် ဖုံးအုပ်ထားသဖြင့် အချိန်အတော်ကြာအောင် လူစီ မသိရှာချေ။ သို့သော် သူသည် လူထုကြီးက အကျဉ်းထောင်များအား စီးနင်းတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်ကိုလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားအားလုံးမှာ အသက်အန္တရာယ်နှင့် ရင်ဆိုင်တွေ့ကြုံနေရသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ထိုအကျဉ်းသားအချို့ကို လူထုကြီးက အတင်းဆွဲထုတ်ကာ သတ်ဖြတ်ပစ်လိုက်သည်ကိုလည်းကောင်း သိရှိလေသည်။

ဒေါက်တာမင်းနက်က စစ္စတာလော်ရီအား ပြန်ပြောသည်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်၏။

“လူထုကြီးက အားကိုးရာမဲ့ လူအုပ်ကြီးတစ်ခုအား ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းလောက်အောင် သတ်ဖြတ်နေသည့် နေရာအနီးမှဖြတ်၍ သူ့အား ခေါ်သွား၏။ အကျဉ်းထောင်အတွင်းသို့ ရောက်သောအခါ မိမိတို့ ကိုယ်ကို မိမိတရားသူကြီးများခန့်ကာ ရုံးထိုင်နေသောခုံရုံးတစ်ခုကိုတွေ့ရပြီးလျှင် ထိုခုံရုံးရှိရာသို့ အကျဉ်းသားများအား တစ်ယောက်စီခေါ်လာပြီးနောက် စစ်ဆေးလျက်ရှိ၏။ သေးငယ်ပေးသင့်သူကို ပေး၍ လွှတ်သင့်သူကို လွှတ်ကာ အချုပ်ခန်းသို့ ပြန်ပို့သင့်သူကို ပို့ခြင်းဖြင့် တရားစီရင်လျက်ရှိ၏။ သူ့အား ခေါ်သွားသူများက ခုံရုံးရှေ့မှောက်သို့ အရောက်ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့ရာ သူက ခုံရုံးသို့ သူသည် အပြစ်မရှိဘဲ လျှို့ဝှက်စွာကျခံခဲ့ရသော အကျဉ်းသားတစ်ယောက် အဖြစ်ဖြင့် ဗတ်စတီးထောင်ကြီးတွင် ၁၈ နှစ်တိုင်တိုင် အကျဉ်းခံခဲ့ရကြောင်း၊ သူ၏ နာမည်နာမ အလုပ်အကိုင်နှင့်တကွ ထုတ်ဖော်လျှောက်ထားသည်တွင် ရုံးထိုင်နေသည့် တရားသူကြီးများအနက် တစ်ယောက်က ထ၍ ဟုတ်မှန်ကြောင်း ထောက်ခံ၏။ ထိုထောက်ခံသူမှာ ဒီဖတ်ပင်ဖြစ်လေသည်။

ထို့နောက် သူသည် စားပွဲပေါ်တွင်ရှိသော မှတ်စုံစာရင်းများမှ သူ၏သားမက်မှာ အသက်မသေဘဲ ရှိနေသေးကြောင်းသိရသဖြင့် ခုံရုံးအား သားမက်ဖြစ်သူ၏ အသက်ကို ချမ်းသာပေး၍ အချုပ်မှ လွှတ်ပါရန် တောင်းဆိုခဲ့၏။ ပထမတွင် သူ့အား တော်လှန်ခံပြီးဖြစ်သော အုပ်ချုပ်ရေး စံနှစ်ဆိုးများအောက်တွင် ဒုက္ခခံစားခဲ့ရသူအဖြစ်ဖြင့် အတော်ပင် နှစ်လို ကြည်ညိုချစ်သဖြင့် ‘ဒါနော်’ အား ခုံရုံးရှေ့မှောက်သို့ ဆင့်ခေါ်စစ်ဆေး ခွင့်ရရှိခဲ့၏။

သို့နှင့် ဒါနေမှာ ချက်ချင်း လွတ်တော့မည်ကဲ့သို့ ရှိနေပြီးမှ မည်သို့သော အကြောင်းကြောင့် ဟူ၍မသိ ခုံရုံးတရားသူကြီးအချင်းချင်း လျှို့ဝှက်စွာ ဆွေးနွေးကာ သဘာပတိလုပ်သူက အကျဉ်းသမားအား ဆက်လက်ချုပ် နောင်ထားမည့်အကြောင်း သို့သော် သူ့အား ထောက်ညှာ၍ ဘေးအန္တရာယ် မည်သို့မျှမပြတ် ချုပ်နှောင်ထားမည်ဖြစ်ကြောင်း ဒေါက်တာ မင်းနက်အား ပြောပြလေ၏။ ထို့နောက် အကျဉ်း သမားအား အချုပ်ခန်းသို့ ချက်ချင်းပင် ပြန်ခေါ်သွား၏။ သို့သော် သူ၏ သားမကံမှာ မတော်တဆ အပြင်ဘက်တွင် ဟစ်အော်ဆူပူသောင်းကျန်းနေကြသော လူထုကြီးလက်သို့ ပါသွားမည်စိုး၍ စိတ်ချရသည်အထိ ထိုခုံရုံးရှိရာ အခန်းကြီးထဲတွင် သူ့အား နေခွင့်ပြုရန် အတင်းအကျပ်တောင်းဆိုခဲ့ရာ အခွင့်ရခဲ့ပြီးလျှင် ထိုအခန်းကြီးထဲ၌ပင် အပြင် ဘက်မှ လူထုကြီး ငြိမ်သက်သွားသည်အထိ စောင့်ဆိုင်းနေခဲ့လေသည်။

ဒေါက်တာမင်းနက်သည် လူတန်းစားမရွေး ဆာဂျင်အဖြစ်ဖြင့် ဆေးဝါးကုသ စောင့်ရှောက်ပေးခဲ့သဖြင့် သူ့ကို ချစ်ခင်ကြည်ညိုကြရကား၊ မည်သူကမျှ သူ့အပေါ်တွင် မသင်္ကာမဖြစ်ခဲ့ပေ။ သူသည် ထိုသို့ရရှိလာသော အခွင့်အရေးကို လိမ္မာစွာ အသုံးပြုလျက် မကြာခဏ 'လာဖို့စ်' အကျဉ်းထောင် အပါအဝင် အကျဉ်းထောင်သုံးခုကို ကြည့်ရှုရသော ဆရာဝန်ကြီး ဖြစ်လာခဲ့ ၏။ သို့ဖြစ်၍ သူသည် လူစီအား သူ၏ ယောက်ျားမှာ တစ်ယောက်တည်း မဟုတ်တော့ဘဲ အခြားအကျဉ်းသားများနှင့်အတူ ရောနှောအချုပ်ခံနေရသည့် အကြောင်းနှင့် သူ့ကို သတင်းပတ်တိုင်း တွေ့ရသည့်အကြောင်းများကို ပြောပြီးလျှင် ဒါနေထံမှ သတင်းစကားများကိုပင် ဖူးဆောင်လာခဲ့လေသည်။

သို့သော် 'ချားလ်စ်ဒါနေ' အကျဉ်းခံနေခဲ့ရသည်မှာ တစ်နှစ်နှင့် သုံးလမျှပင် ရှိလေပြီ။ ဒေါက်တာမင်းနက်သည် သူ့လွတ်မြောက်ရန် မည်မျှပင် မနားမနေ ကြိုးပမ်းခဲ့သော်လည်း မမျှော်လင့်ဘဲ ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်လာသော အခြေအနေတို့ကြောင့် အချည်းနှီးပင် ဖြစ်ခဲ့ရ၏။ ထိုအတောအတွင်း ပြင်သစ် နိုင်ငံသည် သမ္မတနိုင်ငံအဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ ဘုရင်မှာလည်း လူထုအား သစ္စာဖောက်မှုဖြင့် စစ်ဆေး၍ အပြစ်ပေးခံရပြီးလျှင် ခေါင်းဖြတ်စက်ပြင်အဆုံး စီရင်ခြင်း ခံရလေ၏။

မိမိနိုင်ငံနှင့် မိမိအမျိုးသားအား ရန်မူသည်ဟု စွပ်စွဲခြင်းခံရသူ အားလုံးကို အကျဉ်းချုပ် စစ်ဆေးနိုင်သည့် အာဏာများ ရရှိထားသည့် ဆာလုန်ရေးခုံရုံး တစ်ရုံးကိုလည်း တည်ထောင်ခဲ့၏။ နိုင်ငံရေးပြစ်မှု ကျူး လွန်သူများကို စုံစမ်းစစ်ဆေး အပြစ်ပေးရန်အတွက် အထွေထွေလုံခြုံရေး ဆာမတီနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး ကော်မတီတို့ကိုလည်း ဖွဲ့စည်းခဲ့၏။ သင်္ကာသူများ ဥပဒေ အရ အစိုးရသည် သင်္ကာမကင်းခြင်းခံရသူ၊ အပြစ် ခံစွပ်စွဲခြင်းခံရသူ မည်သူ့ကိုမဆို ထောင်သွင်းအကျဉ်းချထားနိုင်သည့် အာဏာများ ရရှိခဲ့လေသည်။ တရားလက်လွှတ် အုပ်စိုးမှု ကား စခဲ့လေပြီ။

တစ်နှစ်နှင့် သုံးလကြာခဲ့၏။ ထိုအချိန်အတွင်း ခင်ပွန်းသည်မှာ ဆက်တစ်နေ့တွင် ခေါင်းဖြတ်အသတ်ခံရလိမ့်မည်လောဟု စိုးရိမ်ပူဆွေး နေသဖြင့် 'လူစီ' မှာ တစ်နေ့တစ်နာရီမျှ စိတ်မအေးအောင် ဖြစ်ခဲ့ရရှာသည်။ နေ့၌ လမ်းများတစ်လျှောက် အဆုံးစီရင်ခြင်းခံရမည့် အကျဉ်းသမားများ အား တင်ဆောင်လာသည့် လေးဘီးတပ် လှည်းများကို တဂျိမ်းဂျိမ်း စောင်း သွားကြသည်။

အကျဉ်းသမားများမှာလည်း ကျား၊ မ မဟု အသက်အရွယ် အဆင့်အတန်းမရွေး၊ လူအမျိုးမျိုး ပါဝင်လျက် နေ့စဉ် ခေါင်းဖြတ်စက်သို့ တွေ့တော်ဆက်ရန် အကျဉ်းထောင်တည်းဟူသော အမှောင်တွင်းမှ အလင်း ခေါ်ဆောင်လာခဲ့ရသူများ ဖြစ်လေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ လွတ်လပ်မှု၊ ညီမျှမှု၊ ခိုင်ရင်းနှီးမှုတည်းဟူသော သမ္မတနိုင်ငံတော်၏ ဆောင်ပုဒ်မှာ ကျား၊ မ အသက်အရွယ် အဆင့်အတန်းမရွေး ခေါင်းဖြတ်စက်တွင် ဖိဝိန်ပြုတ်ရ ကိုပင် ဆိုလိုသကဲ့သို့ ရှိနေလေတော့သည်။

သို့သော် ဖြေစရာတစ်ချက်မှာကား အချို့သောရက်များ၌ သုံးနာရီ နှစ်နှင့် ချားလ်စ် သည် အကျဉ်းထောင်အပေါ်ထပ် ပြတင်းတစ်ခုမှနေ၍ အပြင်ဘက်သို့ လှမ်းကြည့်နိုင်၍ လူစီကလည်း သူ့ကို မမြင်နိုင်သော်လည်း သူ့ကို တစ်နေရာတွင် ရာသီဥတုမရွေး၊ နှစ်နာရီမှ လေးနာရီ အထိ လမ်း ကျဉ်းနိုင်ခြင်းဖြစ်လေသည်။

တစ်နေ့တွင် ထိုသို့ လူစီလမ်းလျှောက်ရာမှ ပြန်လာသည့်အခါ

၁၃၂ □ ဒဂုန်ရွှေများ

ဒေါက်တာမင်းနက်က ချားလ်စ် အား နောက်တစ်နေ့တွင် ခုံရုံးသို့ တင်
စစ်ဆေးတော့မည့်အကြောင်း ပြောပြလေ၏။

သို့နှင့် သားအဖနှစ်ယောက်တို့သည် ထိုသတင်းစကားကို နား
ကြားရန် မစွတာလော်ရီထံသို့ သွားကြလေသည်။ သူတို့ရောက်သွားသော
အချိန်၌ မစွတာလော်ရီသည် ဧည့်သည်တစ်ယောက်အား အတွင်းခန်း
သို့ ကမန်းကတန်းခေါ်သွင်းသွားလေရာ ကုလားထိုင်တစ်လုံးပေါ်တွင် တင်
၍ ကျန်ရစ်ခဲ့သော မြင်းစီးအင်္ကျီရှည်ကြီး၏ ပိုင်ရှင် ထိုဧည့်သည်အား မေး
ခေါ် မမြင်စေလိုသည်မှာ ထင်ရှားပေ၏။

အခန်း - ၁၃

* * *

တရားသူကြီး ငါးဦးပါဝင်သော ခုံရုံးကား အစိုးရရှေ့နေနှင့် ဂျူရီ
ကြီးတို့၏ အကူအညီဖြင့် နေ့စဉ် ရုံးထိုင်ခဲ့လေသည်။ ခုံရုံးသို့ တင်ပို့
ဆောင်ရွက်ခြင်း ခံရမည့်သူများစာရင်းကို ညနေတိုင်း ရုံးမှထုတ်ပေးပြီးနောက်
အကျဉ်းထောင်အသီးသီးတွင် ထောင်မှူးများက ဆိုင်ရာအကျဉ်းသမားများ
အား ဖတ်ပြရ၏။ လာပို့စ် အကျဉ်းထောင်အတွက် စာရင်းကိုလည်း ထို
အကျဉ်းထောင်သို့ ဒါနေရောက်စဉ်က သူ့အား လာရောက်နှုတ်ဆက်
မည် လူကုတ် အကျဉ်းသမားတစ်စုကို ထားခဲ့သည့် အခန်းကြီးအတွင်း၌
ပြောခဲ့၏။ ယခု ထိုအကျဉ်းသမားအားလုံး သတ်ဖြတ်ရာတွင် ပါသွားကြ
မည်၍ တစ်ယောက်မျှ မရှိတော့ပြီ။ သူနှင့်ခင်မင်ရင်းနှီးသူမှန်သမျှမှာ ခေါင်း
တက်တွင် အသက်ဆုံးရှုံးခဲ့ကြရရှာလေပြီ။

ခုံရုံးသည် တစ်နာရီခွဲအတွင်း အကျဉ်းသမား ၁၅ ယောက်ကို
ဆေးစိရင်လိုက်ပြီးနောက် 'ချားလ်စ်အဲဗရီမွန်' ခေါ် ဒါနေအား ဆင့်ခေါ်
ခဲ့လေသည်။ တရားသူကြီးအားလုံးမှာ တရားခွင်တွင် ထိုင်ကာ ငှက်မွေး
သီးထားသည့် ဦးထုပ်များကို ဆောင်းထားကြ၏။ သို့သော် ပရိသတ်
တစ်ခုလုံးကား သုံးရောင်ဖြယ် ဖဲကြီးများ ပတ်ထားသည့် ကက်ဦးထုပ်နံ

၁၃၄ □ ဒဂုန်ရွှေရွာ:

များကို ဆောင်းထားကြလေသည်။ ဒါနေသည် ဂျူရီလူကြီး များကိုလည်း ကောင်း၊ ဆူပူနေသော ပရိသတ်ကြီးကိုလည်းကောင်း ကြည့်နေရာမှ ကာပြောင်းပြန်ဖြစ်ကာ သူခိုး၊ လူဆိုးများက လူရိုး လူကောင်းများကို စစ်ဆေးလေပြီ . . . ဟု အောက်မေ့မိလိုက်၏။

မြို့ထဲတွင် အနိမ့်ဆုံး၊ အရက်စက်ဆုံးနှင့် အဆိုးရွားဆုံး အစားအစားဖြစ်သော လူထုကြီးကား . . . ခုံရုံးတွင် ဆူဆူညူညူနှင့် ဝေဖန်လိုက်သော ကျလျှင် လက်ခုပ်လက်ဝါးတီးလိုက်၊ သဘောမကျလျှင် ဟစ်ဆဲကန့်ကွက်လိုက်နှင့် ပြုလုပ်နေကြ၏။ ပရိသတ်ထဲမှ ယောက်ျားများအား လိုလိုပင် လက်နက်များ စွဲကိုင်ထားကြ၍ မိန်းမများမှာမူ အချို့မှာ ခါးထုစားမြှောင်များထိုးကာ . . . အချို့မှာလည်း စားလိုက် သောက်လိုက်နှင့် နေကြပြီးလျှင် အများအပြားပင် သိုးမွေးထိုး၍ နေကြ၏။ သိုးမွေး ထိုးနေသူများအထဲတွင် ထိုးပြီးသား သိုးမွေးစတင်ခိုကို ချိုင်းတွင် ညှပ်ကာ သိုးထိုးနေသည့် မိန်းမတစ်ယောက် ပါဝင်လေသည်။ သူသည် ရှေ့ဆုံးအတန်း လူတစ်ယောက်၏အနီးတွင် ထိုင်နေ၏။ ထိုသူကို ဒါနေသည် သူ အစာခန်းသို့ရောက်ပြီး အချိန်မှစ၍ နောက်ထပ် မတွေ့ရသော်လည်း မဒမ်ဒီအဖြစ်ကြောင်း ချက်ချင်းပင် အမှတ်ရလိုက်လေသည်။

ထို့ပြင် သူ့အနီးတွင် ထိုင်နေသည့် မိန်းမသည် သူ့အား တစ်ကြိမ် နှစ်ကြိမ် တီးတိုးပြောလိုက်သည်ကို တွေ့ရသဖြင့် သူ၏ မိန်းမပင် ဖြစ်သည်ထင်လိုက်မိ၏။ သို့သော် . . . ထူးခြားသည်မှာ သူတို့နှစ်ယောက်သည် သူနှင့် နီးကပ်နိုင်သမျှ နီးကပ်စွာထိုင်နေသော်လည်း သူ့ဘက်သို့ မည်သည့်အခါမျှ လှည့်မကြည့်ခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။ သူတို့သည် တစ်စုံတစ်ရာ သဲသဲမဲမဲ စောင့်စားနေဟန်ရှိပြီးလျှင် မည်သူ့ကိုမျှ မကြည့်ဘဲ ဂျူရီလူကြီးကိုသာ ကြည့်၍ နေကြလေသည်။

အစိုးရရှေ့နေက 'ချားလ်စ်အဲဗရစ်နီ' ခေါ် ဒါနေအပေါ်တွင် ပြောများအား တိုင်းပြည်သို့ ပြန်လာလျှင် သေဒဏ်ပေးမည်ဟူ၍ ပြည်သူ့ဒဏ်ပေးထားသည့် အမိန့်အရ ပြည်ပြေးတစ်ဦးဖြစ်သည့်အတိုင်း သေဒဏ်ထိုက်သင့်ကြောင်းနှင့် စွပ်စွဲလိုက်၏။ ထိုအမိန့်ကို ပြင်သစ်သို့ သူ ပြန်

လာပြီးမှ ထုတ်ခြင်းသည် လွတ်ကင်းနိုင်သော အချက်မဟုတ်ဘဲ သူသည် ပြင်သစ်သို့ ရောက်ရှိနေခြင်း၊ အမိန့်ကိုလည်း ထုတ်ဆင့်ပြီးခြင်းသော ပဓာနဖြစ်သည့်ပြင် သူ့ကို ပြင်သစ်တွင် ဖမ်းဆီးရမိခဲ့သည် ဖြစ်၍ သေဒဏ်ပေးထိုက်ကြောင်းနှင့် လျှောက်လဲလေသည်။

ပရိသတ်ကြီးက -
“သူဟာ သမ္မတနိုင်ငံရဲ့ ရန်သူတစ်ယောက် သူ့ခေါင်းကို ဖြတ်လိုက် . . .”

ဟု ဆူညံစွာ ဟစ်အော်လေ၏။
သဘာပတိဖြစ်သူ တရားသူကြီးက ခေါင်းလောင်းတီးကာ ဆူသံပူသံများကို တိတ်စေပြီးနောက် အကျဉ်းသမားအား အင်္ဂလန်ပြည်တွင် နှစ်ပေါင်းများစွာ နေထိုင်ခဲ့ဖူးသည်ဆိုခြင်းမှာ ဟုတ်မှန်ပါသလောဟု မေးလိုက်၏။

အကျဉ်းသမားက -
“မှန်ပါသည်။ ကျွန်တော်မျိုး အင်္ဂလန်မှာ နေခဲ့ဖူးပါသည် . . .”
ဟု ဖြေလိုက်ရာ တရားသူကြီးက -
“ဒီလိုဆိုရင် သင်ဟာ တိုင်းပြေး ပြည်ပြေးတစ်ယောက်ဆိုတာ ထင်ရှားတာပေါ့ . . . တိုင်းပြေး ပြည်ပြေးမခေါ်လို့ သင့်ကိုယ်သင် ဘယ်လိုခေါ်မလဲ . . .”

ထိုအခါ အကျဉ်းသားဒါနေက သူသည် မိမိမလိုလား မနှစ်သက်သော နယ်စားဘွဲ့နှင့် ဂုဏ်အဆင့်အတန်းကို စွန့်လွှတ်ကာ ပြည်ပြေးဟူသော စကားမပေါ်သေးမီကပင် မိမိတိုင်းပြည်မှ ထွက်ခဲ့၍ အင်္ဂလန်တွင် ကောင်းမွန်စွာ လုပ်ကိုင်စားသောက်လျက် ရှိနေခဲ့ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် 'တိုင်းပြေး ပြည်ပြေး' ဟူသော စကားအဓိပ္ပာယ်သည် သူ့အပေါ်သို့ မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ မသက်ရောက်ကြောင်း ရှင်းပြလေသည်။

တရားသူကြီးက -
“ဒီအချက်ကို အထောက်အထားနဲ့ ပြနိုင်သလား . . .”
အကျဉ်းသမားက -

“ပြနိုင်ပါတယ်...”

သို့နှင့် အကျဉ်းသမားသည် သက်သေ နှစ်ယောက်၏ အမည်ကို ရုံးတော်သို့ တင်ပြလေရာ ထိုသက်သေများမှာ... ‘သီယိုဖီဂေဗယ်’ နှင့် ‘အလက်ဇန္ဒာ မင်းနက်’ တို့ ဖြစ်လေသည်။

တရားသူကြီးက -

“သင်ဟာ... အင်္ဂလန်မှာ အိမ်ထောင်ကျခဲ့တယ် မဟုတ်လား”

အကျဉ်းသမားက -

“မှန်ပါတယ်...”

“အင်္ဂလိပ်မ တစ်ယောက်လား”

“မဟုတ်ပါ”

“ပြင်သစ်သူပေါ့...”

“မှန်ပါတယ်... ပြင်သစ်ဇာတိဖြစ်ပါတယ်”

“နာမည်က ဘယ်သူလဲ၊ ဘယ်မျိုးရိုးဇာတိလဲ...”

“ဟိုမှာထိုင်နေတဲ့ ဆရာဝန်ကြီး ဒေါက်တာမင်းနက်ရဲ့ တစ်ဦးတည်း သောသမီး လူစီမင်းနက်ဖြစ်ပါတယ်...”

ထိုအဖြေကို ကြားလိုက်ရသောအခါ ပရိသတ်ကြီးသည် ဒေါက်တာမင်းနက်၏ အမည်ကို ထုတ်ဖော်အော်ဟစ်ကာ ကောင်းချီးပေးကြရာ တစ်ခန်းလုံး ဆူညံသွားတော့၏။ ထို့ပြင် အကျဉ်းသားအား လမ်းပေါ်သို့ ဆွဲခေါ်ကာ အပိုင်းပိုင်းဖြတ်၍ သတ်ဖြတ်လိုလှသဖြင့် လက်တယားယား ဖြစ်နေသူများပင် ဒေါက်တာမင်းနက်၏ အမည်ကို ကြားလိုက်ရသောအခါ ယခင်က သူခံစားခဲ့ရသည့် ဒုက္ခများကို သတိရကာ သနားကရုဏာဖြစ်မိကြလေသည်။

သဘာပတိက အကျဉ်းသားအား ပြင်သစ်နိုင်ငံသို့ အဘယ်ကြောင့် ခပ်စောစောပြန်၍ ရောက်မလာဘဲ ယခုမှ ရောက်လာရသည့် အကြောင်း မေးမြန်းပြန်၏။

ထိုအခါ ဒါနေက -

“ကျွန်တော်မျိုး ယခင်က ပြန်မရောက်ခြင်းမှာ ပြင်သစ်နိုင်ငံတွင် ကျွန်ုပ်တို့ပိုင်ပစ္စည်းများကို စွန့်လွှတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်၍ နေထိုင်စားသောက်ရေးအတွက်

အာဇာနည်ပြင် အင်္ဂလန်တွင်လည်း ပြင်သစ်ဘာသာသင် ဆရာတစ်ယောက် ဖြစ်၍ အသက်မွေးမြူနေထိုင်ခဲ့သဖြင့် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် အခြားအရေးကြီးသောအချက်တစ်ချက်မှာလည်း ကျွန်တော်မျိုး၏ တပည့်ဖြစ်သူ ပြင်သစ်နိုင်ငံသားတစ်ယောက်က သူ၏ အသက်အန္တရာယ်ကို စိုးရိမ်နေရသဖြင့် အမြန်လာရောက်ရန် အရေးတကြီး စာရေး၍ တောင်းပန်မှာကြားသောကြောင့် ကျွန်တော်မျိုး၏ အသက်ကိုပင်စွန့်လျက် ထိုသူအား ကယ်ဆယ်ရန် စာရောက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ပြုမူရုံမျှနှင့် သမ္မတနိုင်ငံတော်၏ မျက်စိတွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာရောက်ပါသလော...”

ထိုအခါ ပရိသတ်ကြီးက -

“မရောက်ဘူး၊ မရောက်ဘူး...”

ဟု ဆူညံစွာ ဟစ်အော်လိုက်သဖြင့် သဘာပတိဖြစ်သူက ခေါင်းထောင်းတီး၍ အသံများတိတ်သွားအောင် အမိန့်ပေးရ၏။

တရားသူကြီးက -

“သင်... ကယ်ဆယ်ဖို့ လာတယ်ဆိုတဲ့လူဟာ ဘယ်သူလဲ”

အကျဉ်းသမားက -

“ကျွန်တော်မျိုး တင်ပြထားတဲ့ ပထမသက်သေ သီယိုဖီဂေဗယ် နှင့် ဖြစ်ပါသည်... အရှင်၊ ပြီးတော့... ကျွန်တော်မျိုး တစ်ခု လျှောက်ထားလိုပါသေးတယ်၊ သူ့ဆီက ကျွန်တော်မျိုးဆီ ရေးလိုက်တဲ့ စာဟာ အင်းတစ်ခန်းမှာ ကျွန်တော်မျိုးဆီက သိမ်းဆည်းသွားတဲ့ပစ္စည်းထဲမှာ ပါသွားပါတယ်၊ ဒီစာဟာ... အခု အရှင်... ရှေ့မှာရှိတဲ့ အမှုတွဲစာရွက်တစ်စောင်တွင်မှာ ရှိပါလိမ့်မယ်၊ တကယ်လို့ရှိရင် ဒီစာကို ဖတ်ကြည့်စေပါစေပါတယ်...”

သဘာပတိ တရားသူကြီးလည်း ထိုစာကို ဖတ်ကြည့်ပြီးနောက် မြို့သားကြီးဂေဗယ်အား ခေါ်ယူစစ်ဆေးရာ... ဂေဗယ်က ထိုစာမှာ သူရေးထုတ်သောစာ မှန်ကြောင်း ထွက်ဆိုလေသည်။

ထိုနောက် ဒေါက်တာမင်းနက်အား ခေါ်ယူစစ်ဆေး၏။ ဒေါက်တာမင်းနက်မှာ လူအများက ကြည်ညိုနေခဲ့သူဖြစ်ရာ မေးသမျှကို ရှင်းလင်း

ပြတ်သားစွာ ပြောဆိုခဲ့သည်တွင် ပရိသတ်ကြီးမှာ သူ့အပေါ်သို့ စိတ်ညွတ်လာတော့၏။ ဒေါက်တာမင်းနက်က သူ့ကိုယ်တိုင် နှစ်ရှည်လများ အကူအညီလွှတ်မြောက်ခဲ့ပြီးနောက် တရားခံနှင့် ပထမဆုံး မိတ်ဆွေဖြစ်ခဲ့ကြောင်း တရားခံသည် အင်္ဂလန်ပြည်တွင် နေထိုင်လျက် သူတို့သားအဖ နှစ်ယောက်အပေါ်တွင် သစ္စာရှိခဲ့ပြီးလျက် အထူးစောင့်ရှောက်ခဲ့ကြောင်း၊ ထို့ပြင်... တရားခံသည် အင်္ဂလန်အစိုးရနှင့် ပုလဲပန်သင်ရန် ဝေးစွာ တစ်ခါက အင်္ဂလန်၏ ရန်သူဖြစ်သော အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံကို လိုလားသူအဖြစ် ဖြစ်သော သစ္စာဖောက်မှုနှင့်ပင် ရှုံးတင်စစ်ဆေးခြင်းခံရကြောင်း စသည်ဖြင့် ထွက်ဆိုခဲ့သည်။ သူ ဤကဲ့သို့ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းထွက်ဆိုသည့်အခါ ဂျူရီလူကြီးများမှာ ပရိသတ်ကြီးမှာ တစ်သဘောတည်း ဖြစ်သွားလေတော့သည်။

ထို့နောက် ဒေါက်တာမင်းနက်က အင်္ဂလန်တွင် စစ်ဆေးခဲ့သော သစ္စာဖောက်မှုတွင် သူကဲ့သို့ သက်သေခံခဲ့၍ ယခု ခုံရုံးရှေ့တွင် ရောက်ရှိသော အင်္ဂလိပ်လူမျိုး မစ္စတာလော်ရီဆိုသူအား စစ်ဆေးပါရန် တောင်းဆိုသောအခါ... ဂျူရီလူကြီးများက စစ်ဆေးရန် မလိုတော့ကြောင်း၊ အကယ်၍ သဘာပတိက အလိုရှိလျှင် သူတို့၏အဆုံးအဖြတ်ကို ပေးရန် အသင့်ရှိကြောင်းနှင့် ထုတ်ဖော်ပြောဆိုကြလေသည်။

ဂျူရီလူကြီးများမှာ အသံကျယ်လောင်စွာဖြင့်... တစ်ဦးစီ စိတ်တို၏ ဆန္ဒကို ထုတ်ဖော်ပြောပြရသည်ဖြစ်ရာ ယင်းကဲ့သို့ ဂျူရီလူကြီးတစ်ဦးစီက မိမိ၏ဆန္ဒကို ထုတ်ဖော်ပြောပြတိုင်း ပရိသတ်ကြီးက ဆူညံစွာ သြားပေးကြလေသည်။ ဂျူရီလူကြီးအားလုံး၏ ဆန္ဒမှာ တရားခံအား လွှတ်ရန်ဖြစ်ရာ သဘာပတိက တရားခံအား လွှတ်လိုက်ကြောင်းဖြင့် ထုတ်ဖော်ပြောပြလိုက်လေ၏။

* * *

ဒါနေအား ပြစ်မှုမှ လွတ်လိုက်သည့်နေ့ နောက်တစ်နေ့ ညနေစောင်းတွင် ဒေါက်တာမင်းနက်တို့ မိသားစုမှာ ပါရစ်မှ လျင်မြန်နိုင်သမျှ လျင်မြန်စွာ ထွက်ခွာနိုင်မည့်အရေးကိုသာ တွေးတောစဉ်းစားလျက် ရှိကြ၏။ လူစီအား ငယ်စဉ်မှစ၍ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်လာခဲ့သည့် မစ္စပရော၊ ထို့ပြင် မစ္စတင်လော်ရီအတွက် တောက်တိုမည်ရ ဆောင်ရွက်ရန် ခေါ်လာခဲ့သည့် တယ်လဆင်ဘတ်တိုက်မှ တံခါးမှူး ဂျယ်ရီတို့ကား သူတို့ပြုလုပ်နေကျ ဝတ္တရားအတိုင်း စားသောက်ဖွယ်ရာများ ရှာဖွေဝယ်ယူရန် အပြင်သို့ ထွက်နေကြသဖြင့် အိမ်တွင် မရှိကြပေ။ ဒေါက်တာမင်းနက်၊ လူစီနှင့် ဒါနေတို့သာ အခန်းတွင်း၌ထိုင်ကာ မစ္စတာလော်ရီအလာကို စောင့်ဆိုင်းလျက်ရှိနေကြလေသည်။

သို့စဉ် လှေကားမှ ခပ်ပြင်းပြင်းနင်းတတ်လာသော ခြေသံများကို ကြားလိုက်ရပြီးလျှင် တစ်စုံတစ်ယောက်က တံခါးကို ကြမ်းတမ်းစွာ ခေါက်လေသည်။ ဒေါက်တာမင်းနက်သည် တံခါးကိုဖွင့်ပေးလိုက်ရာ အမူအရာ ခက်ထန်ကြမ်းတမ်းသော ဦးထုပ်နီဆောင်းထားသည့် လူ လေးယောက်တို့သည် အခန်းတွင်းသို့ ဝင်လာကြလေ၏။

၁၄၀ □ ဒဂုန်ရွှေမျှား

ပထမဝင်လာသူက -

“ဒါနေခေါ် မြို့သားကြီး အဲဒီရိမ္မန်... ခင်ဗျားတော့ သမ္မတခိုင်ခံ
ရဲ့ အကျဉ်းသားဖြစ်ရပြန်ပြီကောလေ...”

ဟု ပြောလိုက်လေသည်။

ဒါနေက -

“ဘာကြောင့်လဲဆိုတာ ပြောစမ်းပါဦးဗျာ...”

ထိုသူက -

“နက်ဖြန် ရုံးတင်တော့ ခင်ဗျားသိလိမ့်မပေါ့... ခင်ဗျားကို
စိန်အင်တိုင်းရပ်ကွက်မှာ စွပ်စွဲခဲ့တယ်...”

ထိုအခါ ဒေါက်တာမင်းနက်က ကြားဝင်၍ -

“ခဏနေပါဦးဗျာ... ဘယ်သူက စွပ်စွဲတယ်ဆိုတာ တစ်ဆိတ်
ပြောပါလားဗျာ...”

“အင်း... ဒါကတော့ ဥပဒေနဲ့ ဆန့်ကျင်နေတယ်ဗျာ၊ နို့ပေမဲ့
ပြောရတာပေါ့လေ၊ သူ့ကို ဒီဖတ်တို့လင်မယားနဲ့ တခြားတစ်ယောက်က
စွပ်စွဲထားတယ်ဗျာ...”

“တခြားတစ်ယောက်ဆိုတာ ဘယ်သူလဲ...”

ထိုသူက အံ့သြသောအမူအရာဖြင့် -

“ခင်ဗျား တကယ်မသိလို့ မေးတာလား...”

“ဟုတ်ပါတယ်...”

ထူးခြားသော အမူအရာဖြင့် ကြည့်လျက် -

“ဒီဟာလည်း ခင်ဗျား နက်ဖြန်တော့... သိလိမ့်မပေါ့လေ၊
အခုတော့ နောက်ထပ်ပြီး ကျုပ် ဘာမှ ပြောစရာမရှိဘူး...”

ထို့နောက် သူတို့သည် ဒါနေအား ခေါ်ဆောင်သွားကြလေတော့
သတည်း။

* * *

အခန်း - ၂၀

ထိုအချိန် အတောအတွင်း အိမ်တွင် မည်ကဲ့သို့ဖြစ်ပျက်နေသည်
ကို မသိရှာသော ‘မစ္စပရော’ နှင့် ‘ဂျယ်ရီ’ တို့သည် နှစ်ယောက်သား စား
ဖွယ်သောက်ဖွယ်များကို ဝယ်ခြမ်းရှာဖွေရင်း၊ လမ်းသိမ် လမ်းမြွှားများ တစ်
လျှောက် လျှောက်သွားလျက်ရှိကြ၏။ သူတို့သည် ရတတ်သမျှ ဝယ်ယူခဲ့
ပြီးနောက်... အခြား ဆိုင်များထက် လူရှင်းသည်ထင်ရသော အရက်ဆိုင်
တလေးတစ်ဆိုင်အတွင်းသို့ ဝင်သွားကြလေသည်။ ထိုဆိုင်အတွင်း၌ သူတို့
သည် အရက်အနည်းငယ် ဝယ်ယူလျက်ရှိရာ ဆိုင်ရှင်က အရက်ကို ခွက်ထဲ
သို့ ခြင်ထည့်လျက်ရှိစဉ် ထောင့်တစ်ထောင့်၌ ထိုင်နေသော လူတစ်ယောက်
သည် ဆိုင်ပြင်သို့ထွက်ရန် ဓတ်တပ်ရပ်လိုက်ရာ မစ္စပရောနှင့် မျက်နှာချင်း
ဆုံမိသွား၏။ မစ္စပရောသည် ရုတ်တရက် လန့်ဖျပ်သွားသဖြင့် အသံများ
ထွက်အောင်ပင် အော်လိုက်ပြီးမှ ထိုသူအား -

“ဆော်လမွန်” ဟု ရင်းရင်းနှီးနှီး နှုတ်ဆက်လိုက်လေသည်။

“ဆော်လမွန်” ကား... မစ္စပရော၏ မောင်တစ်ယောက်ဖြစ်၏။

သို့သော်... သူ့အား မစ္စပရောက ဤကဲ့သို့ ရင်းရင်းနှီးနှီး နှုတ်ဆက်
ခေါ်ဝင်လိုက်သည်ကို သဘောကျဟန် လက္ခဏာမရှိချေ။ သို့နှင့် သူသည်

နှမဖြစ်သူ မစ္စပရောအား ဆိုင်ပြင်သို့ ကမန်းကတန်း ခေါ်သွားပြီးနောက် သူ့မှာ အရာရှိတစ်ယောက်ဖြစ်နေသဖြင့် ယခုကဲ့သို့ အရောတဝင် နှုတ်ဆက် လိုက်ခြင်းမှာ မသင့်လျော်ကြောင်း၊ သူ့အသက်ကိုပင် အန္တရာယ် ဖြစ်စေနိုင် ကြောင်းဖြင့် ရှင်းလင်းပြောပြလျက်ရှိစဉ် ဂျယ်ရီသည် ထိုသူအား အံ့သြစွာဖြင့် ... စိုက်ကြည့်လျက်ရှိလေသည်။ ထို့နောက် ဂျယ်ရီက ထိုသူအား -

“မစ္စပရောက ခင်ဗျားကို ဆော်လမ္ဗန်လို့ ... ခေါ်သံကြားလိုက် တယ်၊ သူက ခင်ဗျားရဲ့ ... အစ်မဆိုတော့ ခင်ဗျားကို သိတာပေါ့ ... နို့ ပေမဲ့ ... အင်္ဂလန်မှာတော့ ခင်ဗျားကို ... ‘ဂျွန်’ လို့ ခေါ်ကြတာ ကျွန် တော် သိတယ်၊ ခင်ဗျားရဲ့ အဆက်အနွယ် ဇာတိမျိုးရိုးကို ကျုပ် မမှတ်မိပေ မယ့် ... ‘ပရော’ တော့ ဟုတ်မယ်မထင်ဘူး ...”

“ပရော မဟုတ်ဘူးဗျ ဗာဆတ်တဲ့ ...”

ဟု ကြားထဲမှ အသံတစ်သံက ဝင်၍ ပြောလိုက်၏။ သို့ပြောလိုက် သူကား အခြားသူ မဟုတ် ဆစ်ဒနီကာတန် ဖြစ်လေသည်။

ကာတန်က သူသည် အင်္ဂလန်မှ ယမန်နေ့ ညနေကပင် ဆိုက် ရောက်ခဲ့ရာ အရက်ဆိုင်တစ်ဆိုင်တွင် စကားစမြည်ပြောရင်း အင်္ဂလန်တွင် ဒါနေ အမှုဖြစ်စဉ်က မတရား သက်သေထွက်ရုံမျှမက စိန့်အင်တိုင်း ရပ်ကွက် တွင် ပျက်စီးသွားပြီဖြစ်သော ပြင်သစ်ဘုရင် အစိုးရ၏ သူလျှိုလုပ်ခဲ့ဖူးသော ဗာဆတ်သည် သမ္မတနိုင်ငံကို အစိုးရ၏ အကျဉ်းသားများကို စုံစမ်းထောက် လှမ်းရမည့် သူလျှိုတစ်ဦး ယခုဖြစ်နေပြန်သည်ကို သိရှိခဲ့ရကြောင်းနှင့် မစ္စပရောအား ပြောပြလေသည်။

ထို့နောက် ကာတန်က ဗာဆတ်အား မစ္စတာလော်ရီ၏ အိမ်သို့ လိုက်ခဲ့ရန်ပြောသောအခါ ဗာဆတ်သည် သူ့အကြောင်းကို ကာတန် သိပြီး ဖြစ်သည်ကို သိသည့်အတိုင်း မငြင်းဝံ့တော့ချေ။

*

မစ္စတာလော်ရီအား ကာတန်က ပြောပြချက်အရ ... ဒေါက်တာ မင်းနက်သည် သူ၏ သားမက် ‘ဒါနေ’ အား ဤအကြိမ်တွင် ကယ်နိုင် လိမ့်မည် မထင်ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ ဒါနေအား မည်သည့်နည်းနှင့်မဆို မရမနေ

ဆယ်ဆယ်လိုက ပြုလုပ်ရန် အစီအစဉ်များကို ယခု ချက်ချင်းပင် ပြုလုပ်သင့် ကြောင်းဖြင့် ပြောပြလေ၏။

ထိုအခါကပင် ကာတန်၌ သူကိုယ်တိုင်ပြုလုပ်ထားသည့် အစီ အစဉ်များရှိဟန်တူ၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဒါနေအား မဖမ်းဆီးမီကပင် ကာတန်သည် သတင်းရထားဟန် တူလေသည်။ သူလျှို့ ဗာဆတ်မှာ ... အကျဉ်းသားများအား လျှို့ဝှက်စွာ စုံစမ်းအကဲခတ်နိုင်ရန် ရံဖန်ရံခါ ထောင် ဆရာများကိုပင် ကိုင်ရ၏။ သို့ဖြစ်၍ ကာတန်၏ အကြံအစည်မှာ ဗာဆတ်၏ အတူအညီဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သော်လည်း မည်ကဲ့သို့ အကြံအစည်မျိုး ဖြစ်ကြကား မစ္စတာလော်ရီပင် ဖွင့်ဟ၍ မပြောခဲ့ပေ။ သို့သော် သူက ဒေါက်တာ မင်းနက်တို့ မြေးအဖိုး သားအဖ သုံးယောက်အတွက် ခရီးသွားခွင့်လက်မှတ် တို့ကို ချက်ချင်းရယူထားရန် မစ္စတာ လော်ရီမှတစ်ဆင့် ပြောကြားလိုက်၏။ မစ္စတာလော်ရီအတွက်မှာမူ သူ၏ လုပ်ငန်းများ ပြီးပြတ်သွားပြီဖြစ်၍ ခရီး သွားလက်မှတ်ယူထားပြီးဖြစ်လေသည်။

ဗာဆတ်ကား ဒါနေ၏မိတ်ဆွေများကို ကူညီရန် မိမိအသက်ကို ချွန်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သဖြင့် နောက်တွန့်မိ၏။ သို့သော် ကာတန်က ဗာဆတ်ဟောပြောပြခဲ့သည့်အတိုင်း နာမည်တစ်မျိုးပြောင်း၍ နေထိုင်ခဲ့ခြင်း၊ ပြင် သစ်သမ္မတအစိုးရ၏ရန်သူ၊ အင်္ဂလိပ်အစိုးရ၏ သူလျှို့အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ ခြင်း စသည့် သူ့အပေါ်တွင် သက်သေပြန်လောက်အောင် ပတ်ဝန်း ကာ အချက်အလက်များကြောင့် အကယ်၍ သူ့အား သမ္မတနိုင်ငံရန်သူအဖြစ် ချွန်ခြင်းခံခဲ့ရသော်အခါးဖြတ်စက်တွင် အသက်ပျောက်ရမည့်အကြောင်း သိသတိုင် ကောင်းစွာသိရှိပြီးဖြစ်၏။ ထိုမျှသာမက သူ့အပေါ်တွင် အခြား မစ္စရာ အချက်ပေါင်းများစွာရှိသေးသည်ကိုလည်း သိ၏။ ပြင်သစ်ဘုရင် ၏ သူလျှို့အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့စဉ်က သူ့အကြောင်းကို ခရေစတိုတွင်း တွင်ထားသော မဒမ်ဒီဖတ်ကိုလည်း တွေး၍ကြောက်ရွံ့နေမိ၏။

သို့ဖြစ်ရကား အကယ်၍ ကာတန်ကသာ သူ့အား ကူညီခဲ့လျှင် ဗာဆတ်မှာ ဘေးအန္တရာယ် တစ်စုံတစ်ရာ ရရှိနိုင်မည်မဟုတ်ကြောင်း အာရုံစိုက်ပင် မလိုတော့ပေ။

အခန်း - ၂၂

တရားစစ်ဆေး စီရင်ရာတွင် တရားခံများအပေါ်၌ တရားမျှတစွာ ရန် ကျင့်ထုံးဥပဒေဟူ၍ တစ်စုံတစ်ရာ ကျန်စွာရှိသော ခုံရုံးသို့ နောက်တစ်ကြိမ်တွင် 'ချားလ်စ်ဒါနေ' မှာ တင်ပို့ခြင်း ခံရပြန်လေသည်။ သူ့အပေါ်၌ စွပ်ချက်မှာ ဆင်းရဲသူ ဆင်းရဲသားများအပေါ်၌ ညည်းပန်းနှိပ် စက်ရာတွင် နာမည်ရခဲ့သော များမတ်မျိုးနွယ်မှ ဆင်းသက်လာသူဖြစ်၍ သမ္မတအုပ်ချုပ်သော နိုင်ငံ၏ ရန်သူတစ်ယောက်ဖြစ်သည်ဟု အဆိုရှိလေသည်။

ခုံရုံး၏ သဘာပတိဖြစ်သူက မေးသဖြင့် အစိုးရရှေ့နေက တရားအား စွပ်စွဲသူများမှာ စိန်အင်တိုင်း ရပ်ကွက်မှ အရက်ဆိုင်ရှင် 'အားနာဒီဖတ်' ငင်း၏မယား 'ထရတ်ဆီဒီဖတ်' နှင့် ဆရာဝန် အက်လက်ဇန္ဒာ နက် တို့ဖြစ်ကြောင်း ပြန်လည်ဖြေကြားလိုက်၏။

ထိုအခါ ရုံးအတွင်းတွင် တစ်ခဲနက် ဆူညံသံကြီး ပေါ်ထွက်လာရာ အသံမစဲသေးမီ ဒေါက်တာမင်းနက်အား မျက်နှာဖြူဖျပ်ဖြူရောနှင့် တတုန်ယင်ယင်ဖြစ်ကာ သူထိုင်နေသော နေရာတွင် မတ်တပ်ရပ်နေသည်တွေ့ရလေသည်။

ဒေါက်တာမင်းနက်က . . .

"သဘာပတိမင်း ခင်ဗျာ . . . ဒါဟာ မတရားလီဆယ်ပြီး စွပ်စွဲတာဖြစ်တဲ့အကြောင်း ကျွန်တော် ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကန့်ကွက်လိုပါတယ်။ တရားခံဟာ ကျွန်တော့်သမီးရဲ့ ယောက်ျားဆိုတာ လူကြီးမင်းအသိဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်သမီးနဲ့ ကျွန်တော့်သမီးက ချင်ခင်မြတ်နိုးတဲ့ လူမှန်သမျှကို ကျွန်တော့်အသက်ထက် ချစ်မြတ်နိုးပါတယ် . . ."

သဘာပတိက -

"မြို့သားကြီးမင်းနက် . . . ငြိမ်ငြိမ်ကလေး နေစမ်းပါ။ ရုံးတော်ရဲ့ အမိန့်ကို ဒီဆန်တာဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် တရားဥပဒေရဲ့ အပြင်ဘက် ရောက်အောင် လုပ်နေတာနဲ့ တူပါတယ်။ ခင်ဗျားအသက်ထက် ချစ်မြတ်နိုးတယ်ဆိုတာကတော့ မြို့သားကောင်းတစ်ယောက်အတွက် သမ္မတအုပ်ချုပ်သော နိုင်ငံထက် ဘာကိုမှ ချစ်မြတ်နိုးစရာမရှိဘူး။"

ယင်းကဲ့သို့ သဘာပတိက ပြစ်တင်စကား ပြောကြားလိုက်သောအခါ ပရိသတ်ကြီးက ဆူညံစွာ ဩဘာပေးလေသည်။ သဘာပတိက ခေါင်းလောင်းတီးလိုက်၍ ပရိသတ်ကို ငြိမ်သက်စေပြီးနောက် ဆက်လက်၍ -

"ဗိုလ်ဘလစ် အစိုးရက ခင်ဗျားသမီးကို စတေးဖို့ တောင်းဆိုရင်တောင် ခင်ဗျားက စတေးဖို့ တာဝန်ရှိတယ်။ ဘာမှ မငြင်းနိုင်ဘူး၊ နောက်ဘာပြောမယ်ဆိုတာ ဆက်နားထောင်စမ်းပါ . . . အခုအတွင်းတော့ တိတ်တိတ်ကလေး နေလိုက်စမ်း . . ."

ပရိသတ်ကြီးက ဆူညံစွာ ဩဘာပေးပြန်၏။ ဒေါက်တာမင်းနက်သည် တစ်စုံတစ်ရာ မပြောနိုင်တော့ဘဲ ထိုင်လိုက်ရလေသည်။ သမီးဖြစ်သူသည်လည်း ဖခင်အနီးသို့ ယခင်ကထက် တိုးကပ်၍ သွားလေ၏။

ဆူဆူညံညံအသံများ အတန်ငယ် ငြိမ်သက်သွားသောအခါ ဒီဖတ်အား ခေါ်ယူစစ်ဆေးလေသည်။ ဒီဖတ်က သူသည် ဒေါက်တာမင်းနက်ထံတွင် ငယ်ရွယ်စဉ်က အမှုထမ်းခဲ့ဖူးကြောင်း ဒေါက်တာမင်းနက်သည် ဆာစတီးထောင်ကြီးတွင် အကျဉ်းခံရပြီးနောက် လွတ်မြောက်လာသောအခါ ညီညီနောင်အဖြစ်အနေမျိုး၌ ရှိနေကြောင်း၊ သူက လက်ခံထားပြီးနောက်

၁၄၆ □ ဒဂုန်ရွှေရွာ:

ဒေါက်တာမင်းနက်အား မည်သို့စောင့်ရှောက်ပြုစုခဲ့ကြောင်း စသည်ဖြင့် ရုံးတော်သို့ လျှောက်ထားလေသည်။

ရုံးတော်က -

“ခင်ဗျားဟာ ဗတ်စတီးထောင်ကြီးကို စီးခဲ့စဉ်အခါတုန်းက အတော်ပဲ အကျိုးဆောင်ခဲ့တယ် မဟုတ်လား”

ဒီဖတ်က -

“ဒီလိုပဲ ထင်ပါတယ်...”

ထိုအခါ ပရိသတ်တွင် စိတ်တက်ကြွနေသော မိန်းမတစ်ယောက်

က -

“ရှင်ဟာ... အဲဒီတုန်းက အတော်ဆုံး ရဲဘော်တစ်ယောက်ပဲ။ ခံတပ်ကြီးကျတော့ ရှင်ပဲ ရှေ့ဆုံးက ဝင်သွားတယ်မဟုတ်လား ဟုတ်ပါ တယ် မျိုးချစ်ရဲဘော်တို့ရဲ့ ကျွန်မ ပြောတာအမှန်ပါ...”

ဟု ဟစ်အော်လိုက်၏။

ထိုသို့ ဟစ်အော်သူကား ‘ကလဲ့စား’ ပင်ဖြစ်၍ သူသည် ပရိသတ် ကြီး၏ အားပေးမှုဖြင့် အမှုစစ်ဆေးရာတွင် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်လျက် ရှိနေ လေ၏။ သဘာပတိက ခေါင်းလောင်းကို တီးလိုက်၏။ သို့သော် ‘ကလဲ့စား’ သည် အရေးမစိုက်ဘဲ -

“အို... ခေါင်းလောင်းတီးတာ ကျုပ် အရေးမစိုက်ပါဘူး”

ဟု ပြောလိုက်ရာ ပရိသတ်ကြီးက ဆူညံစွာ သဘာပတိလိုက်ပြန် လေသည်။

ရုံးတော်က -

“အဲဒီနေ့တုန်းက ဗတ်စတီးထောင်အတွင်းမှာ ဘာလုပ်ခဲ့တယ်ဆို တာ ရုံးတော်ကို ပြောပြစမ်းပါ။ မြို့သားကြီးဒီဖတ်”

“ဒေါက်တာမင်းနက်ဟာ မြောက်ဘက် မျှော်စင် အမှတ် ၁၅၀ အကျဉ်းခန်းမှာ အချုပ်ခံခဲ့ရတာကို ကျွန်တော် သိခဲ့ပါတယ်။ အဲဒါလည်း သူ့ဆီက သိရတာပါ။ သူဟာ ကျွန်တော့်ဆီမှာ ရောက်နေတုန်းက ဖိနပ်ဆာ တစ်နေကုန်တစ်နေခန်း ချုပ်နေပြီး သူ့နာမည်ကို မေးလိုက်ရင် မြောက်ဘက်

မြို့တော်ညီနောင် □ ၁၄၇

မျှော်စင် အမှတ် ၁၅၀ လိုသာ ပြန်ပြောလေ့ရှိပါတယ်။ အဲဒီ နေ့တုန်းက ဗတ်စတီးထောင်ကြီးကျခဲ့ရင်တော့ အဲဒီအခန်းကို သေသေချာချာ ရှာကြည့် ဖယ်လို့ စိတ်ကူးခဲ့ပါတယ်။ အဲဒါနဲ့ ထောင်ကြီးကျသွားတော့ အခု ဂျူရီ လူကြီးတစ်ဦးဖြစ်နေတဲ့ ရဲဘော်နဲ့အတူ ထောင်မှူးတစ်ယောက်ကို ခေါ်ပြီး အဲဒီအခန်းရှိရာ သွားခဲ့ပါတယ်။ အခန်းထဲမှာ ကျွန်တော် သေသေချာချာ ရှာကြည့်တော့ မီးခိုးခေါင်းတိုင်ထဲက ဟောဒီစာကို ရပါတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ ဒီစာကို ဒေါက်တာမင်းနက်ရဲ့ လက်ရေးနမူနာတွေနဲ့ တိုက်ကြည့်တော့ ဒီစာ တ လက်ရေးဟာ သူ့လက်ရေးအစစ်ဆိုတာ သိရပါတယ်...”

ရုံးတော်က -

“ကိုင်း... စာကို ဖတ်ပြစမ်းပါ...”

* * *

၁၇၅၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ အကုန်လောက်က လသာသော တစ်ည
၌ ကျွန်ုပ် နေထိုင်ရာ ဆေးကျောင်းလမ်းမှ တစ်နာရီခန့်သာသာရှိသော စိန်း
မြစ်ကမ်းနံဘေး သင်းတော်ဆိပ် လူသူပြတ်သော အပိုင်းတွင် အညောင်းပြေ
သမ်းလျှောက်နေခိုက် ကျွန်ုပ်၏ နောက်မှ မြင်းရထားတစ်စီး အပြင်းမောင်း
နှင်လာ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ရထားကို လမ်းဖယ်ပေးလိုက်စဉ် ရထားအတွင်းမှ
လူတစ်ယောက် ခေါင်းပြူးထွက်လာပြီးနောက် ရထား မောင်းသူအား ရုပ်ရန်
အမိန့်ပေးလိုက်လေသည်။

ရထားရပ်လိုက်လျှင် ထိုသူက ကျွန်ုပ်၏အမည်ကို လှမ်းခေါ်လိုက်
သဖြင့် ကျွန်ုပ်က ပြန်၍ ထူးလိုက်၏။ ထိုအချိန်တွင် မြင်းရထားမှာ ကျွန်ုပ်
နှင့် အတော်ပင် ကွာလှမ်းနေပြီ ဖြစ်သည့်အတိုင်း ရထားဆီသို့ ကျွန်ုပ်
သွားကုန်သွားစဉ်၊ ကျွန်ုပ်မရောက်မီ ရထားတံခါးကိုဖွင့်၍ အတွင်းမှ လူကြီး
တစ်ယောက် နှစ်ယောက် ဆင်းလာသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ သူတို့နှစ်ယောက်
က ကျွန်ုပ်နှင့် သက်တူရွယ်တူခန့်ဖြစ်၍ တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် အရပ်
အမောင်း၊ အမူအရာ၊ အသံနေ အသံထားနှင့် မျက်နှာပုံပန်းချင်း အလွန်တူ
နေသည်ကို သတိထားမိ၏။ တစ်ယောက်က -

“ခင်ဗျား . . . ဒေါက်တာမင်းနက်မဟုတ်လား . . .”

ဟု မေးလိုက်၏။

ကျွန်ုပ်က -

“မှန်ပါတယ် . . .” ဟု ဖြေလိုက်ရာ ကျန်အခြားတစ်ယောက်က -

“လွန်ခဲ့တဲ့ တစ်နှစ်၊ နှစ်နှစ်အတွင်းက ပါရစ်မြို့မှာ နာမည်ကြီး

အတွဲ အရင် ဗိုဗေးမြို့က ဒေါက်တာမင်းနက်ပဲ မဟုတ်လား . . .”

ကျွန်ုပ်က -

“ဟုတ်ပါတယ် ကျွန်တော်ဟာ ခင်ဗျားပြောတဲ့ ဒေါက်တာမင်းနက်

မဟုတ်ဘူး . . .”

ပထမလူက -

“ကျုပ်တို့ ခင်ဗျားအိမ်ကို ရောက်ခဲ့တယ်၊ အိမ်မှာ မတွေ့လေတော့

ဘဲမှာ လမ်းလျှောက်ချင်လျှောက်နေလိမ့်မယ်လို့ ပြောလိုက်တာနဲ့ တွေ့

အခန်း - ၂၃

စာကို အောက်ပါအတိုင်း ဖတ်လေသည်။

“ဗိုဗေးမြို့သား နောင်အခါ ပါရစ်မြို့တွင် နေထိုင်ခဲ့သည့် ကျွန်ုပ်
ဆရာဝန် အယ်လက်ဇန္ဒားမင်းနက်သည် ဤစာကို ၁၇၆၇ ခုနှစ် နောက်ဆုံး
လအတွင်း ဗတ်စတီး အကျဉ်းထောင်ကြီးရှိ အချုပ်ခန်းကလေးထဲ၌ နေ
သားခဲ့ပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ပြတ်တိပြတ်တောင်းနှင့် အတော်ပင် ခက်ခဲစွာ
ခိုးကြောင် ခိုးဝှက်ရေးခဲ့ပါ၏။ ထို့ပြင် ဤစာကို ဝှက်ထားရန် နေရာကလေး
ကိုလည်း မီးခိုးခေါင်းတိုင်အတွင်း၌ ပင်ပန်းကြီးစွာ ပြုလုပ်ခဲ့ရသည်။ ကျွန်ုပ်
တွင် မျှော်လင့်ချက်ဟူ၍ တစ်စုံတစ်ရာမျှ မရှိတော့ပြီ။ ကျွန်ုပ်ကိုယ်တွင်
ဖြစ်ပေါ်နေသော ကြောက်မက်ဖွယ်အရိပ်နိမိတ်များမှ ကျွန်ုပ်၏ သတိတစု
သည် မကြာမီ ပျောက်ကွယ်တော့မည်အဖြစ်ကို သိခဲ့ရလေသည်။ သို့သော်
ဤစာကို ရေးခဲ့သည့်အချိန်က ကျွန်ုပ်မှာ သတိကောင်းလျက် ရှိနေသေးသည်
ကိုလည်းကောင်း၊ ကျွန်ုပ်သည် အမှန်ကိုသာ ရေးသားခဲ့သည်လည်းကောင်း
ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုပါ၏။

လိုတွေ့ငြား ဒီကိုလိုက်လာခဲ့တာပဲ၊ ကိုင်း... ရထားပေါ် တစ်ဆိတ်တက် ပါဗျာ...

နှစ်ဦးစလုံး၏ အမူအရာမှာ အနိုင်အထက်ပြုလိုသည့် အမူအရာ မျိုးဖြစ်၍ အထက်ပါစကားကို ပြောနေဆဲမှာပင် သူတို့နှစ်ယောက် ကျွန်ုပ်အနီး သို့ လျှောက်လာပြီးလျှင် ကျွန်ုပ်အား တစ်ယောက် တစ်ဖက်စီ ညှပ်၍ ရပ်နေ လိုက်ကြ၏။

သူတို့တွင် လက်နက်များ ပါ၍ ကျွန်ုပ်တွင် မည်သည့်လက်နက်မှ မပါချေ။

“ကျွန်တော့်ကို ခွင့်လွှတ်ပါ မိတ်ဆွေတို့... ကျွန်တော့်ကို ဘယ်သူက လာခေါ်တယ်၊ ဘယ်လိုကိစ္စမျိုးနဲ့ ခေါ်တယ်ဆိုတာ သိရအောင် ကျွန်တော် ဖထမဆုံး စုံစမ်းလေ့ရှိပါတယ်...”

“ခင်ဗျားကို လာခေါ်သူတွေဟာ အထက်တန်းစားတွေပါ ခေါ် ကတာ... ဘယ်လိုရောဂါမျိုးလဲဆိုတာက ခင်ဗျားရဲ့ ကျွမ်းကျင်မှုကို ဖြည့်တဲ့အတိုင်း လူနာကို ခင်ဗျားကိုယ်တိုင် မြင်ရတော့ သိပါလိမ့်မယ် တော်လောက်ပြီထင်ပါရဲ့၊ ကိုင်း... ရထားပေါ်ကိုသာ တက်ပါတော့”

ထိုအခါ ကျွန်ုပ်မှာ တစ်စုံတစ်ရာ မတတ်နိုင်ဘဲ ရထားပေါ်သို့ တက်လိုက်ရပါသည်။ သူတို့နှစ်ယောက်လည်း ကျွန်ုပ်နောက်မှ တက် လိုက်လာပြီးလျှင် မြင်းရထားသည် ချာခနဲ လှည့်ကာ တရကြမ်း မောင်း ထွက်သွားပါတော့သည်။

ရထားသည် မြို့ပြင်သို့ မောင်းထွက်ခဲ့ပြီးနောက် မကြာမီ ထီးနီ ရှိနေသော အိမ်ကြီးတစ်ဆောင်၏ ရှေ့တွင် ထိုး၍ရပ်လိုက်လေ၏။ ရထား ပေါ်မှ ကျွန်ုပ်တို့ သုံးယောက်သား ဆင်းခဲ့ပြီးနောက် အိမ်ကြီး၏တံခါးပေါ် ဆီသို့ လျှောက်သွားကြ၏။

တံခါးပေါက်ဝတွင် ချိတ်ဆွဲထားသော လူခေါ်ခေါင်းလောင်း တစ်ယောက်က လှုပ်လိုက်ရာ ရုတ်တရက် ဖွင့်မပေးသဖြင့် တံခါးလာ ဖွင့် အား ကျွန်ုပ်တို့ ခေါ်လာသူ နှစ်ယောက်အနက် တစ်ယောက်က မြင်း လက်စွပ်ကြီးနှင့် မျက်နှာကို လှမ်း၍ ရိုက်လိုက်လေသည်။

ဆင်းရဲသူ ဆင်းရဲသားများအား အဟိတ်တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သော ခွေး ထက်ပင် ရက်စက်စက်စက် အရှိက်အနက်ခံရသည်ကို မကြာမကြာ မြင်ရ ဖန်များနေသဖြင့် ကျွန်ုပ်အဖို့ မည်သို့မျှ ထူးထူးခြားခြား မဖြစ်မိခဲ့ပေ။ သို့ သော် ကျန်လူကလည်း အားမရသေးသည့်အလား ထိုသူ၏မျက်နှာကို လက်သီးနှင့် လှမ်းထိုးလိုက်သေး၏။ ထိုအခါ၌ သူတို့နှစ်ယောက်၏ ပုံ ဝန်းနှင့် အမူအရာမှာ တစ်သေမတိမ်း တူလွန်းနေရကား၊ ထိုသူ နှစ်ယောက် မှာ အဖြာညီအစ်ကိုများ ဖြစ်သည်ဟု သိလိုက်လေသည်။

ရထားပေါ်မှ ကျွန်ုပ်တို့ ဆင်းလိုက်ကတည်းကပင် အိမ်အပေါ် ထပ် အခန်းတစ်ခုမှ ထွက်ပေါ်လာသောအော်သံများကို ကျွန်ုပ် ကြားလိုက်ရ ၏။ ကျွန်ုပ်အား ထိုအခန်းသို့ တောက်လျှောက်ခေါ်ဆောင်သွားစေရာ လှေကားကို ကျွန်ုပ်တို့ တက်နေစဉ် အော်သံများသည် ကျယ်သည်ထက် ကျယ်လောင်လာပြီးလျှင် အခန်းထဲသို့ ရောက်သည့်အခါ ဦးနှောက်ခြေ နောင်သော ရောဂါစွဲကပ်နေသည့် လူနာတစ်ယောက်ကို တုတင်တစ်လုံး ဆီ၌ တွေ့ရလေသည်။

လူနာမှာ အသက်နှစ်ဆယ်ကျော်ကျော်လောက် ရှိပြီဟု ထင်၍ အလွန်ချောမောလှသည့် မိန်းမရွယ်တစ်ယောက်ဖြစ်၏။ သူ၏ဆံပင်များ မှာ တွန့်လိမ်စွပ်ထွေးနေပြီးလျှင် လက်များကို သူ့ကိုယ်နှင့်ကပ်၍ လက် တိုင်ပဝါများ၊ ပိုးခါးစည်းများဖြင့် ချည်နှောင်ထား၏။

ဤလက်ကိုင်ပဝါများ ပိုးခါးစည်းများမှာ လူကြီးလူကောင်းတစ် ယောက်၏ အသုံးအဆောင်များဖြစ်သည်ကို ကျွန်ုပ် သတိထား မိရုံမျှမက ထက်ကိုင်ပဝါတစ်ထည်ပေါ်တွင် မျိုးမျိုးမတ်နွယ်တစ်ယောက်၏ အဆောင် အယောင် တံဆိပ်နှင့် ‘E’ အက္ခရာစာလုံးကို တွေ့ရ၏။ ကျွန်ုပ်သည် လူနာ ၏ကလေးအား အသာအယာ ပတ်လက်လှန်ပေးလိုက်ပြီးနောက် ငြိမ်သက် သွားစေရန် သူ့ရင်ဘတ်ကို လက်များဖြင့် ဖိပေးရင်း သူ့မျက်နှာကို စိုက်၍ ငြည့်လိုက်မိ၏။

မျက်လုံးများမှာ ပြူးတူးပြဲတဲဖြစ်ကာ ကလယ်ကလယ် ရှိနေပြီး တောက် -

“ကျွန်မယောက်ျား ကျွန်မအဖေ ကျွန်မ မောင်ကလေး တစ် - နှစ် - သုံး - လေး - ငါး - ခြောက် - ခုနှစ် - ရှစ် - ကိုး - တစ်ဆယ် - ဆယ်တစ် - ဆယ်နှစ် - ရှားတိတ်”

ဟု ရေရွတ်လိုက်၏။ ထို့နောက် မိန်းကလေးသည် တစ်ခဏမျှ ငြိမ်သက်နေပြီးလျှင် တစ် နှစ် သုံး လေး စသည်ဖြင့် ၁၂ အထိ ရောက်သောအခါ ပါးစပ်မှ ရှူးခနဲမြည်ကာ ရပ်သွားပြန်လေသည်။ ဤအတိုင်း ပင် မကြာမကြာ အော်လိုက် ရပ်လိုက် ရှိနေတော့၏။

ကျွန်ုပ်က -

“ဒီလိုဖြစ်နေတာ... ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ...”

တစ်ယောက်က -

“မနေ့ည ဒီအချိန်လောက်ကပါပဲဗျာ...”

ကျွန်ုပ်က -

“သူ့မှာ တစ်ဆယ့်နှစ်ဂဏန်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး... ဘယ်လို အဆက်အသွယ်ရှိခဲ့သလဲ...”

ထိုသူက -

“၁၂ နာရီပြောချင်တာ ထင်ပါရဲ့...”

သို့နှင့် ကျွန်ုပ်သည် မိန်းကလေးအား အိပ်ဆေးတစ်ခွက် တိုက်လိုက်ပြီးနောက် အခြေအနေကို စောင့်ဆိုင်းကြည့်ရှုလျက် ရှိလေသည်။ နာရီဝက်ခန့်မျှ ကြာသောအခါ တစ်ယောက်က -

“လူနာတစ်ယောက် ရှိသေးတယ် ဒေါက်တာ...”

ကျွန်ုပ်က -

“တော်တော် အရေးကြီးသလား...”

ထိုသူက -

“ကြီးသလား မကြီးသလား မသိပါဘူးဗျာ၊ ခင်ဗျားကြည့်တော့ သိလိမ့်မပေါ့...”

ဤသို့ အရေးမစိုက်သကဲ့သို့ ဗဟိုလိုက်ပြီးနောက် သူသည် မိတိုင်ကို လှမ်း၍ ယူလိုက်လေသည်။

ထို့နောက် ကျွန်ုပ်အား နောက်ဖေးဘက်သို့ လှည့်၍ ခေါ်သွားလေသည်။ နောက်ဖေးဘက် အခန်းတစ်ခု၏ ‘ထပ်မိုး’ ပေါ်တွင် ကူရှင်တစ်ခုကို ခေါင်းအုံးကာ မြက်ခြောက်အခင်းပေါ်၌ လူငယ်တစ်ယောက် လဲကျနေသည်ကို တွေ့ရ၏။ လူနာမှာ အသက် ၁၇ နှစ်ထက်ပင် ကြီးဦးမည် မထင်ရသော တောင်သူလယ်သမား လူချောကလေးတစ်ယောက် ဖြစ်လေသည်။ သူသည် ပက်လက်လန်လျက်ရှိရာမှ အကြိတ်ကာ လက်ယာဘက် လက်ဖြင့် သူ၏ ရင်ဘတ်ကို မချိမဆုံ ဆုပ်ကိုင်ထားပြီးလျှင် အပေါ်သို့သာ ငေးစိုက်ကြည့်ရှုလျက်ရှိ၏။ လူချောကလေး၏ ရင်ဘတ်၌ရှိသော ဒဏ်ရာမှာ ချွန်ထက်သော လက်နက်တစ်ခုကြောင့်ရသော ဒဏ်ရာ ဖြစ်ဟန်တူ၍ သေတော့မည်ဆဲဆဲ ရှိနေသည်ကို ကျွန်ုပ် တွေ့ရ၏။

ကျွန်ုပ်က -

“ဟေ့ သူငယ် ငါက ဆရာဝန်ကွဲ့... မင်းဒဏ်ရာကို ကြည့်ပါရစေကွယ်...”

သူငယ်က -

“ဟင်အင်း... မကြည့်နဲ့ နေပေစေ”

သူငယ်ကလေးသည် ရင်ဘတ်မှ ဒဏ်ရာကို လက်ဖြင့် ဖိထားရာ ကျွန်ုပ်က ချောမော၍ သူ၏လက်ကို အသာအယာ ဖယ်လိုက်ပြီးနောက် ကြည့်ရှုရာ လွန်ခဲ့သည့် ၂၄ နာရီခန့်က ရရှိခဲ့ပြီးလျှင် ဓားရှည်တစ်ချောင်း၏ ဓားဦးဖြင့် ထိုးထားသည့်ဒဏ်ရာဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရ၏။ သူငယ်ကလေးမှာ သေလုဆဲဆဲရှိနေပြီဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်ကား မကယ်နိုင်တော့ပြီ... ကျွန်ုပ်အား ခေါ်လာသူနှစ်ယောက်အနက် အစ်ကိုကြီးဖြစ်သူအား လှမ်းကြည့်လိုက်စဉ် သူသည် ထိုသူငယ်ကလေးအား မိမိတို့ပစ်ခတ်လိုက်သဖြင့် မြေကြီးပေါ်တွင် သေလုဆဲဆဲ အကြောဆွဲနေသော ငှက်တစ်ကောင်၊ ယုန်တစ်ပြီးပမာ ငုံ့ကြည့်နေသည်ကို တွေ့ရ၏။

ကျွန်ုပ်က -

“ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ မွန်ဆီယာ...”

ထိုသူက -

“အလကားပါဗျာ... စိတ်မနဲ့တဲ့ ခွေးဝဲစား မြေကျွန်တစ်ယောက်
ပေါ့... ကျုပ်ညီကို စိတ်ထွက်အောင်လုပ်လိုက်လို့ ကျုပ်ညီရဲ့ ဓားချက်နဲ့
လူကြီးလူကောင်းတစ်ယောက်လို သေရတာပါ...”

သူ၏အဖြေတွင် သနားကြင်နာမှု၊ ဝမ်းနည်းကြေကွဲမှုနှင့် လူချင်း
စာနာမှု အရိပ်အယောင်ဟူ၍ တစ်စုံတစ်ရာမျှ မပါပေ။

သူ စကားပြောနေစဉ် သူငယ်ကလေးသည် သူ့ဘက်သို့ လှည့်
ကြည့်နေရာမှ ကျွန်ုပ်ဘက်သို့ ပြန်၍ လှည့်ကြည့်လိုက်လေသည်။

“ဆရာ... ဒီမျိုးမျိုးမတ်နွယ်တွေဟာ အင်မတန် မာနကြီးတယ်
ခင်ဗျ... ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့လို ခွေးဝဲစားတွေလည်း တစ်ခါတစ်ခါတော့
မာနကြီးတတ်တာပါပဲ...။ သူတို့က ကျွန်တော်တို့အပေါ်... ခေါင်းပုံ
ဖြတ်တယ်ခင်ဗျ၊ မတရားကျတယ် ခင်ဗျ၊ နို့ပြီး ကျွန်တော်တို့ကို နှိပ်စက်ညှဉ်း
ပန်းတယ် ခင်ဗျ...။ သတ်ဖြတ်တယ်ခင်ဗျ...။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့မှာ
လည်း မာနကလေးတော့ ကျန်နေသေးတာပါပဲ။ ဒါနဲ့ ဆရာ... သူ့တို့
ကြည့်ပြီးပြီလား...”

ကျွန်ုပ်ရောက်သည့်နေရာမှာ မိန်းမပျိုကလေးရှိသောအခန်းနှင့်
အတန်အလှမ်းဝေးသော်လည်း အော်သံများကိုမူ ကြားနေရ၏။

ကျွန်ုပ်က -
“ကြည့်ပြီးပါပြီ...”

သူငယ်က -

“သူဟာ ကျွန်တော့်အစ်မပါ ဆရာ...။ မိန်းမကောင်းကလေး
တစ်ယောက်ပါခင်ဗျာ...။ သူ့ကို လူကောင်းကလေးတစ်ယောက်နဲ့
ပေးစားဖို့ ကြောင်းလမ်းထားခဲ့တယ်ခင်ဗျ၊ အဲဒီလူက သူ့ရဲ့ သူရင်းငှားပေး
ကျွန်တော်တို့တစ်တွေဟာလည်း ဟောဟိုမှာ ရပ်နေတဲ့လူရဲ့ သူရင်းငှားတွေ
ပါပဲ။ ဟိုတစ်ယောက်ကတော့ သူ့ညီ၊ သူတို့ အမျိုးယုတ်ထဲမှာ အဆိုးဆုံး
ပေါ့”

သူငယ်ကလေးသည် အတော်ပင်အားယူ၍ စကားပြောနေရ
၏။

“ဟောဟိုမှာ ရပ်နေတဲ့လူဟာ ကျွန်တော်တို့ကို ခေါင်းပုံဖြတ်လိုက်
တာ ဆရာရယ်... မပြောပါနဲ့တော့၊ ကျွန်တော်တို့က ခွေးတွေပေါ့၊ ကျွန်
တော်တို့အပေါ် ရက်ရက်စက်စက် ကောက်တဲ့အခွန်တွေကိုလည်း ပေးရ
တယ်၊ လုပ်ခမရဘဲနဲ့လည်း သူ့အတွက် အလုပ်လုပ်ပေးရတယ်၊ သူတို့
မွေးထားတဲ့ ငှက်တွေ ကျွန်တော်တို့စိုက်ပျိုးထားတာတွေကို ဘယ်လောက်
ပဲ ဖျက်ဆီးဖျက်ဆီး ကြည့်နေရတယ်၊ နို့ပြီး... ကျွန်တော်တို့တော့ ငှက်
တစ်ကောင်မှ မမွေးရဘူး၊ မွေးရင် သတ်ပစ်မတဲ့ခင်ဗျ၊ ဒါလောက်တောင်
ကျွန်တော်တို့မှာ အညှဉ်းဆဲ အနှိပ်စက်ခံရပြီး အင်တင်တင် အပြတ်ပြတ်
ဖြစ်နေလေတော့ အမဲသားကလေး ဘာကလေး နည်းနည်းပါးပါး စားချင်
တာပဲ သူ့လူတွေမမြင်အောင် အိမ်တံခါးတွေ သေသေချာချာ ပိတ်ပြီး
နီးကြောင်နီးငှက် စားရတယ်ခင်ဗျ၊ ကျွန်တော်တို့အဖြစ်က ဘယ်လောက်များ
ဆိုးသလဲဆိုရင် ကလေးမြေးငယ်တွေကို ကြီးပြင်းလာအောင် ကျွေးရ မွေးရမှာ
ခဲယဉ်းလွန်းလို့ လောကမှာ ရတနာတစ်ပါးဖြစ်တဲ့ သားသမီးရတနာ မထွန်း
ထားပါစေနဲ့၊ ကျွန်တော်တို့ အမျိုးသမီးတွေဟာ အမြဲ ဖြစ်ပါစေလို့ ဆု
တောင်းရတော့မလို့ ဖြစ်ခဲ့ရတယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း ကျွန်တော့်အဖေက ပြော
ရူးတာ အခုထက်ထိ ကျွန်တော် သတိရပါသေးတယ် ဒေါက်တာ...”

သူငယ်က ဆက်လက်၍ -

“နို့ပေမဲ့ ဆရာ...။ ကျွန်တော့်အစ်မဟာ လက်ထပ်ခဲ့ပါတယ်၊
အဲဒီတုန်းက သူ့ချစ်သူဟာ မကျန်းမမာဖြစ်နေလေတော့ ကျွန်တော်တို့တို့မှာပဲ
သူ့ကို ဖြုတ်စောင့်ရှောက်ရအောင်ဆိုပြီး လက်ထပ်ခဲ့တာပါပဲ၊ သူတို့နှစ်ယောက်
သက်ထပ်ပြီးလို့ ဘာမျှ မကြာသေးဘူး အဲ... ဟိုလူရဲ့ ညီဟာ ကျွန်တော့်
အစ်မကို တွေ့ပြီး မျက်စိကျသွားပါလေရောခင်ဗျ၊ ဒါနဲ့ ကျွန်တော့်အစ်မကို
သူ့လက်အောက်လွှဲပေးဖို့ သူ့အစ်ကိုကို ပြောတော့ သူ့အစ်ကိုကလည်း
သဘောတူတာပဲခင်ဗျာ...။ နို့ပေမဲ့ ကျွန်တော့် အစ်မက ကျွန်တော့်လိုပဲ
သူ့ကို ရွံမုန်းကြီးဖြစ်လေတော့ သူတို့က တစ်မျိုးလှည့်ပြီး ကြံကြံပြန်တယ်
ခင်ဗျ၊ ဘယ်လို ကြံကြံသလဲဆိုတော့ သူ့ကို သဘောတူလာအောင် သူ့
သောကုန်းက တိုက်တွန်းပေးရတဲ့အဖြစ်မျိုး ရောက်လာအောင်ပေါ့ ခင်ဗျာ”

သူငယ်ကလေးသည် ကျွန်ုပ်အား စိုက်ကြည့်နေရာမှ ထိုသူအား လှမ်းကြည့်လိုက်၏။ သူတို့၏ ချက်နှာထားများကို ကြည့်ရခြင်းအားဖြင့် သူငယ်ပြောသမျှမှန်ကန်ကြောင်း ကျွန်ုပ် တွေးမိ၏။ သူငယ်က ဆက်လက်၍

“သူတို့မှာ ဆရာသိတဲ့အတိုင်း ကျွန်တော်တို့ကို တိရစ္ဆာန်တွေလို လှည်းတွေမှာ တပ်ပြီး အဆွဲခိုင်းနိုင်တဲ့ အခွင့်အရေးမျိုးတောင် ရှိတယ် ခင်ဗျ။ ဒီတော့ ကျွန်တော့်အစ်မရဲ့ ယောက်ျားကို လှည်းမှာတပ်ပြီး အဆွဲခိုင်းတာပဲ ခင်ဗျ။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ကို နေ့အချိန်သာမဟုတ် ညဉ့်အချိန်ပါ ခိုင်းစေနိုင်တဲ့ အခွင့်အရေးကလည်း ရှိပြန်တော့ ညဉ့်အချိန်မှာ ဖားတွေအော်လို့ သူတို့ မအိပ်နိုင်ဘူး။ အအိပ်ပျက်တယ်ဆိုပြီး ဖားတွေကို လိုက်ပြီး အရိုက်ခိုင်းသတဲ့ ခင်ဗျ။ အဲဒီလို တောထဲမှာ တစ်ညလုံးမအိပ်ရဘဲ ဖားတွေ လိုက်ရိုက်နေရပြီး၊ မနက် မိုးလင်းပြန်တော့လည်း လှည်းယာဉ်မှာတပ်ပြီး အဆွဲခိုင်းတော့ တိရစ္ဆာန်လောက်မှ မကောင်းတော့ပါဘူးခင်ဗျာ... ဘယ်လောက်များ ဆိုးဝါးသလဲဆိုတာ ဒေါက်တာပဲ စဉ်းစားကြည့်ပါတော့...။ နို့ပေမဲ့ သူက ခေါင်းမာတယ်ခင်ဗျ။ သူတို့ ပြောတဲ့အတိုင်း မလုပ်ဘူး။ ဒါနဲ့ တစ်နေ့ ကျတော့ အစာစားဖို့ လှည်းက အဖြုတ် သူတို့အာဏာကို ဖိဆန်ရမလား ဆိုပြီး နာရီခေါင်းလောင်းထိုးသံနဲ့အတူ ၁၂ ချက်တိတ်လဲ ရိုက်ပြီးရော ကျွန်တော့်အစ်မ ရင်ခွင်ထဲမှာ အသက်ပျောက်ပါလေရောခင်ဗျာ...။

“ကျွန်တော့်ယောက်ဖလည်း သေရော ကျွန်တော့်အစ်မလည်း သူလက်ထဲရောက်သွားပါလေရလား ခင်ဗျာ... ကျွန်တော်လည်း သူ့ကို ခေါ်သွားတာ လမ်းပေါ်မှာ မြင်လိုက်ရတော့ အိမ်ကိုပြေးပြီး ဖခင်ကြီးပြောတာပေါ့ခင်ဗျာ... ဖခင်ကြီးလည်း ဒီစိတ်နဲ့ ရင်ကွဲနာကျ သေရရှာတယ် ခင်ဗျ... ဒါနဲ့ ကျွန်တော်လည်း... ကျွန်တော့် နှမငယ်တစ်ယောက်ကို ခေါ်ပြီး ဒီလူကြီး မတွေ့နိုင်အောင် တခြားမှာ သွားထား... ဒီနောက် သူ့နောက်ကို နောက်ယောင်ခံလိုက်ပြီး မနေ့ညက ဒီအိမ်ထဲ ဝင်ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော့်လက်ထဲမှာ ဓားလဲပါတယ်...”

ကျွန်ုပ်သည် အနီးပတ်ဝန်းကျင်ကို ကြည့်စွဲမိရာ... နေရာအနှံ့အပြားတွင် မြက်ခြောက်များ၊ ကောက်ရိုးများသည် တစ်စုံတစ်ရာ ရုန်း

ရင်း ဆန်ခတ်ဖြစ်သည့် လက္ခဏာဖြင့် ကျေမွပြန့် ကျလျက်ရှိနေသည်ကို တွေ့ရ၏။ သူငယ်က ဆက်လက်၍ -

“ဒါနဲ့ ကျွန်တော် အိမ်ထဲရောက်ရင်ပဲ ကျွန်တော့်အစ်မဟာ ကျွန်တော့်ဆီကို ပြေးလာရှာတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဟိုအကောင်ကြီးသေမှ ကျွန်တော့်ဆီလာဖို့ ကျွန်တော်ကပြောလိုက်တယ်... အဲဒီလိုပြောနေတုန်း ခွေးသားကြီး ဝင်လာပြီး ကျွန်တော့်ဆီကို ပိုက်ဆံတွေ လှမ်းပစ်ပေးလိုက်တယ်။ နောက် ကျွန်တော့်ကို ကြာပွတ်နဲ့ လှမ်းရိုက်တယ်ခင်ဗျ။ နို့ပေမဲ့ ခွေးဝဲစားက မခံဘူး... သူ့ဓားကို ဆွဲမထုတ်ထုတ်အောင် ကျွန်တော်ကလည်း ပြန်ရိုက်တာပေါ့ခင်ဗျ။ ဒီတော့ သူ့ဓားကို ဆွဲထုတ်ပြီး ကျွန်တော့်ကို ထိုးလိုက်တယ်။ နောက်ပြီး ကျွန်တော့်ရဲ့ ယုတ်ညံ့တဲ့သွေး သူ့ဓားကို စွန်းရမလားဆိုပြီး ဓားကို ချိုးပစ်လိုက်တယ်... ခင်ဗျ...”

ကျွန်ုပ်သည် အနီးပတ်ဝန်းကျင်ကို ကြည့်လိုက်ရာ မြက်ခြောက်နှင့် ကောက်ရိုးများ ပြန့်ကျဲနေသည့်အထဲတွင် ဓားကျိုးတစ်ပိုင်းကို တွေ့ရ၏။ ထိုဓားမှာ လူကုန်တစ်ယောက်၏ ဓားဖြစ်ဟန်တူ၍ အခြား တစ်နေရာတွင်လည်း စစ်သားတစ်ယောက်၏ ဓားမျိုးကို မြင်ရ၏။

ဒဏ်ရာရသောသူငယ်သည် ရုတ်တရက် အလန့်တကြား ဟစ်အော်လိုက်ပြီးနောက် -

“ကျွန်တော့်ကို ထုပေးစမ်းပါ ဒေါက်တာ... တစ်ဆိတ် ထုပေးစမ်းပါခင်ဗျာ... သူ ဘယ်မလဲဟင်...”

ကျွန်ုပ်က သူ့အား ထုယူစွာ ပွေ့ထူလျက်... “သူ ဒီမှာမရှိဘူး” ဟု ပြောလိုက်၏။

“မာနကြီးတဲ့ အမျိုးယုတ်တွေ... အခုတော့ ကျွန်တော့်ကို ချက်နာ မပြုဝံ့တော့ဘူး၊ အခုတင်က ရှိသေးတယ် မဟုတ်လားခင်ဗျာ... အခု ဘယ်မှာလဲ... တစ်ဆိတ် ကျွန်တော့်ကို သူ့ဘက် လှည့်ပေးစမ်းပါ ဒေါက်တာ...”

ကျွန်ုပ်သည် သူ၏ ဦးခေါင်းကို ခွေးဖြင့် မွေးလျက် လှည့်ပေးလိုက်ရာ သူငယ်သည် ကြမ်းတမ်းစွာ ရေရွတ်ကျိန်ဆဲလိုက်ပြီးနောက် ဇက်ကျိုး

နှိမ့်ကျကာ အသက်ပျောက်၍ သွားရှာလေ၏။ ကျွန်ုပ်သည် မိန်းကလေး ကုတင်နံဘေးသို့ ရောက်သွားပြန်ရာ မိန်းကလေးမှာ ယခင်အတိုင်း အော်ဟစ် လိုက် ရေရွတ်လိုက် စကားပြောလိုက် ငြိမ်၍သွားလိုက် ရှိနေသည်ကို တွေ့ရ ၏။ နာရီပေါင်းများစွာ ဤသို့ ဝေဒနာခံစားပြီးနောက် သေမှပင် ရပ်တော့မည့် အကြောင်းကိုလည်း ကျွန်ုပ်သိရ၏။ မြို့စားနှစ်ယောက်အနက် အကြီးဖြစ် သူသည် ကျွန်ုပ်အနီးသို့ လာရောက်ပြီးနောက် -

“သေပြီလား...”

ကျွန်ုပ်က -

“မသေသေးဘူး... နို့ပေမဲ့ သေမှာပါပဲ...”

ထိုသူက ငုံ့ကြည့်လျက် -

“ဒီရွေးမျိုးတွေဟာ တယ် အသက်ပြင်းပါကလား... ဟင်”

ကျွန်ုပ်က -

“ဟုတ်တယ်... ဒုက္ခနဲ့ အကြီးအကျယ် တွေ့ရတဲ့လူတွေဟာ တော်တော်နဲ့ မသေနိုင်ဘူး...”

ကျွန်ုပ်က ဤသို့ပြောလိုက်သည်တွင် သူသည် ပထမ ရယ်သွန်း သွေးလိုက်ပြီးနောက် မျက်မှောင်ကြွတ်တာ... ကျွန်ုပ်အား လှမ်း၍ ကြည့် လိုက်၏။ ထိုနောက် ကုလားထိုင်တစ်လုံးကို သူ၏ခြေထောက်ဖြင့် ကျွန်ုပ် အနီးသို့ရောက်အောင် ရွှေ့လိုက်ပြီးလျှင် အသံကို နှိမ့်လျက် -

“ဒီမှာ ဒေါက်တာရဲ့... ကျုပ်ညီဟာ ဒီရွေးမသားတွေအတွက် ဒုက္ခတွေ့နေတော့ အကူအညီရဖို့ ကျုပ်ကပဲ ခင်ဗျားဆီကို လမ်းညွှန်လိုက် ရတယ်... ခင်ဗျားဟာ နာမည်ကြီးဆရာဝန်တစ်ယောက်ဗျ၊ ရှေ့ကိုလည်း အများကြီးတက်လမ်းရှိတဲ့ လူတစ်ယောက်နော်... ဒီတော့ ကိုယ့်အကူ ကိုကြည့်ပြီး ကျုပ်တို့ဆီမှာ ခင်ဗျားတွေ့ရတဲ့ အခု အဖြစ်အပျက်တွေကို တခြားလူတွေရဲ့နား မပေါက်ကြားရအောင် တစ်ဆိတ် သတိထားပါစွာ ကျုပ် သတိပေးလိုက်ပါရစေ...”

“မွန်ဆီယာ... ကျွန်တော်တို့ အလုပ်မျိုးက လူနာများနဲ့ ဆက်ဆံ မှုတွေကို လျှို့ဝှက်ရိုးထုံးစံရှိပါတယ်...”

ကျွန်ုပ်မှာ နှုတ်မှ ဤသို့ ပြောလိုက်ရသော်လည်း ဝမ်းထဲကမူ ကျွန်ုပ် ဆွေမြင်ကြသိခဲ့သည့် ကိစ္စများအတွက် များစွာ စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်မိ၏။

နှစ်ရက်မျှကြာသောအခါ မိန်းကလေး သေဆုံးသွားလေသည်။ သူတို့ကပေးသော ဆေးဖိုးဝါးခများကို ကျွန်ုပ်က မယူရန် စိတ်ကို ပိုင်းဖြတ် ထားသဖြင့် ကျွန်ုပ် မယူခဲ့ပေ။ သူတို့သည် ကျွန်ုပ် ပြန်ခါနီးတွင် ဦးညွှတ် နှုတ်ဆက်လိုက်သဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့လည်း နောက်ထပ် တစ်စုံတစ်ရာ မပြောဘဲ ခွဲခွာခဲ့ကြလေသည်။

နောက်တစ်နေ့နံနက်စောစောတွင် ကျွန်ုပ် မယူဘဲ ထားခဲ့သော ရွှေဒင်္ဂါးများကို ကျွန်ုပ်အိမ်သို့ လူလွှတ်၍ အပို့ခိုင်း၏။ ကျွန်ုပ်လည်း မည် တဲ့သို့ပြုလုပ်ရမည်ကို စိုးရိမ်တကြီး စဉ်းစားခဲ့ပြီးနောက် ကျွန်ုပ် ဖြစ်ပျက် ဆွေကြုံခဲ့သမျှ အကြောင်းရံကို ဖော်ပြကာ ‘ဝန်ကြီး’ ထံသို့ တိုက်ရိုက်စာရေး နေ့ စိတ်ကို ဆုံးဖြတ်လိုက်၏။ သူတို့နယ်စား ညီအစ်ကိုမှာ အစိုးရအဖွဲ့တွင် ဩဇာတိက္ကမ ရှိသူများဖြစ်၍ မည်သို့မျှ အရေးယူခြင်း ခံရလိမ့်မည်မဟုတ် ကြောင်း ကောင်းစွာသိသော်လည်း ဤသို့ပြုလုပ်ခြင်းအားဖြင့် ကျွန်ုပ်ရင်ထဲ တွင် ပေါ်သွားလိမ့်မည်ဟု ထင်မြင်ခဲ့လေသည်။

သို့နှင့် နောက်တစ်နေ့တွင် ကျွန်ုပ်သည် စာကို ဆုံးအောင်ရေးပြီး သျှင် ပြီးချင်း ရပ်ရည်မွန်ရည်သားနား၍ ခန့်ညားသော မိန်းမတစ်ယောက် ဆုက်လာပြီးလျှင် သူသည် နယ်စားကြီး အဲပရီမွန်၏ ဇနီးဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားလေသည်။

ထိုအမည်ကို ကြားလိုက်လျှင်ပင် ထိုညက အမြဲညီနောင်နှစ် ယောက်အနက် တစ်ယောက်အား ဒက်ရာရသော သူငယ်က ခေါ်လိုက် သည့်အမည်မှာ ထိုအမည်ပင် ဖြစ်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ လည်စည်းတွင် အမှတ်တံဆိပ်ထိုးထားသည့် အီး (E) အက္ခရာကိုလည်းကောင်း သွား၍ သိတိရမိ၏။

နယ်စားကတော်သည် ကြေကွဲဝမ်းနည်းဖွယ်ကောင်းသည့် အဖြစ် အပျက်ကို တစ်စိတ်တစ်ဒေသ သိရှိရပြီးဖြစ်ဟန်တူ၏။ သို့သော် မိန်းကလေး ဆုံးသွားကြောင်းကိုကား သိဟန်မတူသေးပေ။ နယ်စားကတော်သည်

၁၆၀ □ ဒုက္ခရွှေမျှား

ထိုမိန်းကလေးအား မိန်းမချင်းကိုယ်ချင်းစာ ဆိုသော သဘောဖြင့် တိတ်တန် ဆီတံ ကူညီပြီးလျှင် . . . ဆင်းရဲသားများ၏ မုန်းတီးခြင်းခံရသော မိမိတို့ မိသားစုတစ်စုပေါ်တွင် ကျရောက်မည့် ဘေးဆိုးကြီးကို ကာကွယ်နိုင်လိမ့်မည် ဟု မျှော်လင့်ရှာလေသည်။

နယ်စားကတော်ကား . . . သဘောကောင်း၍ ကြင်နာသနား တတ်သော အမျိုးသမီးတစ်ယောက် ဖြစ်၏။ သို့သော် . . . အိမ်ထောင်ရေး တွင် ချမ်းမြေ့ပျော်ရွှင်မှု ရခဲဟန် မတူပေ။ ထိုအမျိုးသမီးကား အိမ်ထောင်မှ သူမကို မည်သို့ ရန်ငါးပါးနည်း။ သူ့အား မတ်လုပ်သူက မယုံကြည်သည့်ပြင် သဘောလည်း မကျချေ။ မတ်ကိုလည်း ကြောက်ရ၊ လင်ကိုလည်း ကြောက် ရသည့် အခြေအနေ၌ ရှိနေရာ၏။ ကျွန်ုပ်က သူ၏ မြင်းရထားအထိ ရောက် အောင် လိုက်ပို့သောအခါ ရထားထဲတွင် သုံးခါလည်သားအရွယ် ချစ်စဖွယ် ကောင်းသော ယောက်ျားကလေးတစ်ယောက်ကို တွေ့မြင်ရ၏။

နယ်စားကတော်သည် မျက်ရည်များ လည်ကာ ကလေးငယ်တို့ လက်ညှိုးထိုးပြလျက် -

“သူ့အတွက်ပါ . . . ဆရာရယ်၊ အခု ကျွန်မ တတ်နိုင်သ လုပ်ပေးနေတာလည်း သူ့အတွက်ပါ။ ဒါမှ မဟုတ်ရင် . . . တကယ်တော့ သေသွားတဲ့ မိန်းကလေးရဲ့။ ညီမကိုများ ရှာတွေ့လို့ရှိရင် ကျွန်မပိုင်ပစ္စည်း မှန်သမျှပေးဖို့ သေတမ်းစာလုပ်သွားမယ်လို့တောင် စိတ်ကူးထားတယ်”

သူသည် ကလေးကို နှမ်းရွပ်လိုက်ပြီးနောက် ကျောကလေး ယုယစွာပွတ်သပ်ကာ -

“မင်းအတွက်ပဲ လူကလေးရဲ့ . . . ချားလ်(စ်) ကလေးရေ၊ သစ္စာရှိမယ် မဟုတ်လားကွဲ့ . . .”

ဟု ပြောလိုက်ရာ ကလေးက -
“ဟုတ်ကဲ့ . . .”

ဟု ရဲတင်းဖျတ်လတ်စွာ ပြန်၍ဖြေလိုက်လေသည်။ ထို့နောက် မြင်းရထား ထွက်သွားရာ ကျွန်ုပ်သည် နယ်စားကတော်အား နောက်မှ မတွေ့ရတော့ချေ။

သူ့ယောက်ျားအမည်ကို ကျွန်ုပ် သိပြီးဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်သည့် အတိုင်း သူ့ယောက်ျားအမည်ကို ကျွန်ုပ်အား ထုတ်ဖော်ပြောခဲ့သော်လည်း ကျွန်ုပ်၏ စာထဲတွင် အမည်ကို အတိအကျ ရေးသားဖော်ပြခြင်း မပြုလိုက် ပေ။ ထို့နောက် ကျွန်ုပ်သည် စာကို ချိပ်ပိတ်ပြီးလျှင် ထိုနေ့၌ပင် ဝန်ကြီးထံသို့ ကိုယ်တိုင်သွား၍ ပေးလိုက်လေသည်။

၁၇၅၇ ခုနှစ် နောက်ဆုံးညဖြစ်သော ထိုနေ့ည ၉ နာရီအချိန် လောက်တွင် ကျွန်ုပ်အိမ်တံခါးပေါက်ရှိ လူခေါ်ခေါင်းလောင်းကလေးတီးသံ ကြားလိုက်ရပြီးနောက် ကျွန်ုပ်၏ အစေခံ ‘ဒီဗတ်’ သည် ကျွန်ုပ်ရှိရာသို့ လူတစ်ယောက်ကို ခေါ်ဆောင်လာလေသည်။

ထိုသူကား လူမမာတစ်ယောက်အတွက် ကျွန်ုပ်ကို ပင့်ခေါ်ရန် လာ သည်သူနှင့်တူ၏။

ထိုသူက -
“စိန့်အော့န့်ရှိလမ်းမှာ အင်မတန် အရေးကြီးတဲ့ လူနာတစ်ယောက် အတွက် ဆရာကို ပင့်ခေါ်ဖို့ ကျွန်တော်လာပါတယ် . . . သိပ်ပြီး ကြာလှ မယ်မထင်ပါဘူး။ ပြီးတော့ ကျွန်တော့်မှာ မြင်းရထား အသင့်ပါလာပါတယ်”

ကျွန်ုပ်က - “ကောင်းပြီ . . .”

ကျွန်ုပ်သည် ထိုသူအား ယုံကြည်၍လိုက်သွားရာမှ ကျွန်ုပ်၏ ဘဝ လမ်းဆုံးဖြစ်သော ဤအကျဉ်းထောင်သို့ ရောက်ရလေတော့၏။ ကျွန်ုပ် အိမ်ဝင်းထဲမှ ထွက်မီလျှင်ပင် ကျွန်ုပ်၏ ပါးစပ်ကို နောက်မှနေ၍ လည်စည်း ဝါတစ်ခုဖြင့် ရုတ်တရက် ချည်နှောင်လိုက်ပြီးလျှင် ကျွန်ုပ်၏ လက်များ ထိုလည်း ဖမ်းချုပ် ချည်နှောင်လိုက်လေသည်။ ထို့နောက် မှောင်ထဲ တစ် နာရီမှ အမြဲညီနောင် နှစ်ယောက် ထွက်လာ၏။ အစ်ကိုဖြစ်သူ မြို့စား ဩဇာက ဝန်ကြီးထံသို့ ကျွန်ုပ်ရေးလိုက်သောစာကို သူ၏ အကျီအိတ်ထဲမှ ထုတ်ကာ ကျွန်ုပ်အားပြ၍ အဆေခံကိုင်ထားသော မီးအိမ်၌ မီးရှို့လိုက်ပြီးလျှင် ပြာများကို ခြေထောက်ဖြင့် နင်းချေပစ်လိုက်လေသည်။ သို့သော် စကား တစ်ခွန်းမျှ မပြောချေ။ ထို့နောက် ကျွန်ုပ်အား ဤနေရာသို့ ခေါ်ဆောင်လာခဲ့ ခြင်းလေသည်။

ကျွန်ုပ် အလက်ဇန္ဒားမင်းနက်သည် သူတို့နှင့်တကွ သူတို့၏ မျိုး
နီအနွယ်အဆက်များအား တစ်ယောက်မကျန် ကျွန်ုပ် ခံစားခဲ့ရသော အမျိုး
မျိုးဒုက္ခအပေါင်းတို့အတွက် ပြစ်တင်စွပ်စွဲပါသည်။

*

အထက်ပါ ရှည်လျားသော စာကို ဖတ်ပြီးသောအခါ ပရိသတ်ကြီး
ရှိရာမှ ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသော ဆူညံသံကြီး ထွက်ပေါ်လာလေ
သည်။ မဒမ်ဒီဖတ်က 'ကလဲ့စား' ဘက်သို့လှည့်ကာ ငေါ့တော့တော့ လေသံ
ဖြင့် -

“ဘယ်နှယ်လဲ . . . ဒေါက်တာဟာ သိပ်ပြီး ဩဇာရှိတယ်ဆို
သူ့ကို ကယ်ပါဦးလေ . . .”

ဟု ပြောလိုက်လေသည်။

ဂျူးရီလူကြီးတစ်ယောက်က သူ၏ဆန္ဒကို ပေးလိုက်တိုင်း ဩဘာ
သံကြီးတစ်ခု ထွက်ပေါ်လာ၏။ သူတို့သည် တညီတညွတ်တည်း ဆန္ဒ
ပေးကြ၏။ သို့နှင့် သမ္မတအစိုးရ အုပ်ချုပ်သော နိုင်ငံတော်၏ လူထုအား
ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သူ မျိုးမျိုးမတ်နွယ်မှ ဆင်းသက်လာသူအား ၂၄ နာရီ
အတွင်း အဆုံးစီရင်ရန် တစ်သံတည်းဆုံးဖြတ်လိုက်ရာ ပရိသတ်ကြီးက
ဆူညံစွာ ဩဘာပေးကြလေသတည်း။

* * *

အခန်း - ၂၄

ထိုနေ့ညနေ၌ 'ကာတန်' သည် ဒီဖတ်၏ အရက်ဆိုင်ကို ရှာ၍
ဆွဲပြီးလျှင် ဆိုင်အတွင်းသို့ ဝင်သွားပြီးနောက် တမင်သက်သက် ပြင်သစ်
စကား မပီကလာ ပီကလာနှင့် အရက်တစ်ခွက်ကို မှာယူလိုက်၏။

မဒမ်ဒီဖတ်က -

“ရှင် အင်္ဂလိပ်လူမျိုးလား . . .”

ကာတန်သည် သူ့အားမေးနေသည်ကို ကောင်းစွာနားမလည်ဟန်
ဖြင့် အင်္ဂလိပ်သံ ခပ်ဝဲဝဲလုပ်ကာ ပြန်၍ပြောလိုက်လေသည်။ ထို့နောက်
သူလားထိုင်တစ်လုံးတွင်ထိုင်၍ ပြင်သစ်သတင်းစာတစ်စောင်ကို ကောက်ယူ
ကာ ပြင်သစ်ဘာသာ စကားကို အနည်းအကျဉ်းမျှ တတ်သည့်ဟန်မျိုးဖြင့်
ဖတ်လျက်ရှိလေ၏။

ထိုအချိန်က အရက်ဆိုင်ထဲတွင် ဂျက်နံပါတ် ၂ နှင့် 'ကလဲ့စား'
ညီနောင်တစ်ပါး အခြား မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ မရှိချေ။ သို့နှင့် ပြင်သစ်
စကား မရေမလည်မျှသာတတ်သည့် သူစိမ်းတစ်ယောက်ရှေ့တွင် သူတို့
သည် စိုးရိမ်ရန် တစ်စုံတစ်ရာမရှိသဖြင့် ပြောလက်စ စကားကို ဆက်ကြည့်န်
လေသည်။

၁၆၄ □ ဒဂုန်ရွှေမျှား

ဒီဖတ်က -

“အင်း... ကျုပ်တို့တစ်တွေဟာ ရပ်တန်းကရပ်ရင် ကောင်းလိမ့် မယ်ထင်တယ်...”

မဒမ်ဒီဖတ်က -

“အို... ဒါတော့ အဆုံးသတ်တဲ့နေရာရောက်ရင် ရပ်မှာပဲ။ တစ် မျိုးလုံးပြုတ်ပြုတ်ပြုန်းမှပဲ ရပ်နိုင်မယ်...”

ထိုအခါ အခြားနှစ်ယောက်က သဘောတူ ထောက်ခံဟန်ဖြင့် ခေါင်းညိတ်လိုက်ကြ၏။

ဒီဖတ်က -

“နို့ပေမဲ့ ဒေါက်တာဟာ အများကြီး ဒုက္ခရောက်ခဲ့ရရှာပြီ မဟုတ် လား၊ အခုတစ်ခါ သမီးရဲ့အပူကို တွေ့ရရင် သူ့မှာ ပိုဆိုးလိမ့်မယ် ထင် ပါတယ်ကွယ်...”

မဒမ်ဒီဖတ်က -

“အေးပါလေ... ရှင့်သဘောအတိုင်းသာဆိုရင် ဒါနေကိုတောင် ရှင် ကယ်လိမ့်ဦးမယ်ထင်တယ်...”

ဒီဖတ်က -

“မဟုတ်ရပါဘူးဗျာ...။ နို့ပေမဲ့ အခု အခြေအနေပဲ ရပ်လိုက်စို့ ကျုပ်က ပြောမလို့ပါ...”

မဒမ်ဒီဖတ်က -

“ဟင်္တင်... ကျုပ်တော့ မရပ်နိုင်ဘူး၊ ဒီမှာ... နားထောင် ကြစမ်း၊ သူတို့ရဲ့ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုတွေအတွက် တစ်မျိုးလုံး ပြုတ်ပြုတ် ပြုန်းအောင် ချေမှုန်းဖို့ မှတ်ပုံတင်ထားတာ ကြာလှပြီ၊ မယုံရင် ကျွန် ယောက်ျားကိုပဲ... မေးကြည့်ကြလေ...”

ဒီဖတ်က - “ဒါကတော့... ဟုတ်ပါတယ်...”

မဒမ်ဒီဖတ်က -

“ဗတ်စတီးထောင်ကြီးကျတဲ့နေ့က ဒေါက်တာရေးထားတဲ့စာကို ကျွန်မတို့ ဖတ်ရတယ်... ရှင့်၊ အဲဒီတုန်းက ကျွန်မ ဝမ်းထဲမှာ မျှိုသိပ်ထား

မြို့တော်ညီနောင် □ ၁၆၅

တာတွေ ကျွန်မယောက်ျားကို အကုန်ဖွင့်ပြောတာပေါ့၊ မြို့စား ညီအစ်ကိုက နှိပ်စက်တာခံရတဲ့ မိသားစုဟာ... တခြား ဟုတ်ပါရိုးလား၊ ကျွန်မရဲ့ မိသားစုပဲ၊ ဓားထိုးခံရပြီး သေသွားရှာတဲ့ သူငယ်ဟာ ကျွန်မရဲ့ အစ်ကိုပေါ့၊ သူ့အစ်မဟာလည်း... ကျွန်မရဲ့... အစ်မပဲ၊ အမောဆိုပြီး အရိုက်ခံရလို့ သေသွားတဲ့လူက ကျွန်မအစ်မရဲ့... ယောက်ျား၊ ရင်ကွဲနာကျပြီး သေ သွားတဲ့လူကြီးက ကျွန်မရဲ့... အဖေပေါ့၊ မဟုတ်ဘူးလားလို့ သူ့ကို မေး ကြည့်ကြစမ်းပါ...”

ဒီဖတ်က - “ဟုတ်ပါတယ်ခင်ဗျာ...”

မဒမ်ဒီဖတ်က -

“ဒါဖြင့် ကျုပ်ကို ရပ်ဖို့ မပြောနဲ့တော့...”

ဒီဖတ်သည် ကြင်နာသနားစိတ်ရှိသူ မြို့စားကတော်ကြီးအား သတိရပြီးလျှင် ထောက်ထားညှာတာရန် ပြောဆိုတောင်းပန်သေး၏။ သို့ မော်... ဇနီးဖြစ်သူ မဒမ်ဒီဖတ်ကမူ သဲသဲမဲမဲဖြစ်၍ နေရကား တောင်းပန် ၍မရချေ။

ကာတန်သည် အရက်ဆိုင်တွင် ကြားခဲ့ရသော စကားနှင့် သူလျှို ‘ဘဆတ်’ ပြောခဲ့သည့်စကားများကို ဆက်စပ်ကြည့်သောအခါ မဒမ်ဒီဖတ် သည် ‘လူစီမင်းနက်’ နှင့် သူ၏ ကလေးကိုပါ ဆက်လက်စွပ်စွဲလိမ့်မည် အကြောင်း သိရ၏။ ဤသို့ စွပ်စွဲရန်လည်း လွယ်ကူလှ၏။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် လူစီသည် ထောင်အပြင်ဘက်မှနေ၍ ဒါနေအား ကယ်ဆယ်ရန် အချိန်အချက်ပြကြောင်း သက်သေအထောက်အထား ပြနိုင်၏။ ထို့ပြင် အခြားအရေးကြီးသော အချက်တစ်ချက်သည် ရှိသေး၏။ လူစီသည် သူ၏ ဘင်ယောက်ျားဖြစ်သူ ဒါနေသေလျှင် ယူကျုံးမရ ပူဆွေးဒုက္ခ ရောက်ရှာမည် ခြံရာ ခေါင်းဖြတ်စက်တွင် အဆုံးစီရင်ခြင်းခံရသူ ရာဇဝတ်ကောင်တစ်စုံတစ် ယောက်အတွက် ဝမ်းနည်းပူဆွေးခြင်းမှာ သေဒဏ်ထိုက်သင့်သည့် ပြစ်မှု တစ်ခုပင် ဖြစ်လေသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း ကာတန်သည် မစ္စတာလော်ရီအား သူ၏ ခရီး သွားလက်မှတ်သာမက ဒေါက်တာမင်းနက်၏ လက်မှတ်၊ လူစီမင်းနက်

၁၆၆ □ ဒဂုန်ရွှေမျှား

နှင့် ကလေးတို့၏ လက်မှတ်များ၊ ထို့ပြင် 'ဆစ်ဒနီ ကာတန်၊ လွတ်တော်
ရှေ့နေ၊ အင်္ဂလိပ်လူမျိုး' ဟု ရေးထားသော သူ၏လက်မှတ်ကိုပါ ပြင်သစ်
နိုင်ငံမှ ချက်ချင်းထွက်နိုင်အောင် အဆင်သင့်ယူထားရန် အတင်းအကျပ်
တိုက်တွန်းခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။

ကာတန်က မစ္စတာလော်ရီအား -

"ခင်ဗျားဟာ ငွေကြေး အတတ်နိုင်သားပဲဗျ၊ ငွေခွဲပေါက်ပြီး ကံ
ခြေကို မြန်နိုင်သမျှ မြန်မြန်ရောက်အောင် လုပ်နိုင်တယ်၊ ခင်ဗျားကိစ္စတွေ
လည်း ပြီးပြတ်လို့ အင်္ဂလန်ကိုပြန်ဖို့ အသင့်ပဲမဟုတ်လား . . . ဒီတော့
နက်ဖြန်ညနေစောင်း ၂ နာရီထိုးလောက်မှာ ခရီးထွက်နိုင်အောင် နက်ဖြန်မနက်
စောစောကတည်းက ခင်ဗျားမြင်းတွေကို အဆင်သင့်ပြင် ထားပေတော့
ဟု နောက်ဆုံးပြောလိုက်လေ၏။

* * *

အနီး - ၂၅

သေဒဏ်အပြစ်ပေးခြင်းခံသော အကျဉ်းသားများထားရာ ကြီး
တိုက်' အတွင်း၌ အကျဉ်းသားများသည် တစ်စုံတစ်ရာ မျှော်လင့်ချက်မရှိ
တော့ဘဲ မိမိတို့သေရမည့်အချိန်ကိုသာ ငဲ့မျှော်စောင့်ဆိုင်းလျက် ရှိနေကြကုန်
၏။ ဒါနေသည် သူ၏နောက်ဆုံးနေ့ဖြစ်သော ထိုနေ့ညနေကို စာများရေး
ခြင်းဖြင့် အချိန်ကို ကုန်လွန်စေလျက်ရှိ၏။

သူသည် 'လူစီ' ထံသို့ စာရှည်ကြီးတစ်စောင် ရေးလျက်ရှိ၏။
ဇာထဲ၌ သူသည် ဒေါက်တာမင်းနက် အကျဉ်းခံခဲ့ရသည့်အကြောင်းကို
သခင်က မသိဘဲ လူစီကိုယ်တိုင် ပြောပြသည့်အခါမှ သိရကြောင်း၊ ယင်းကဲ့
သို့ပင် အကျဉ်းခံခဲ့ရသည်မှာလည်း မိမိ၏ ဖခင်နှင့် ဦးလေးတို့လက်ချက်ဖြစ်
သည်ဟု ရုံးတွင် ဒေါက်တာမင်းနက်၏ စာကို ဖတ်ပြသောအခါမှသာ သိရ
ကြောင်း၊ သူ၏အမည်ရင်းကို လူစီအား ထုတ်ဖော်မပြောခဲ့ခြင်းမှာလည်း
အခြားအကြောင်းကြောင့် မဟုတ်၊ ယင်းကဲ့သို့ ထုတ်ဖော်မပြောဘဲ လျှို့ဝှက်
ထားမှသာ လူစီနှင့် လက်ထပ်ရမည်ဟု သိသည့်ပြင် လက်ထပ်မည့်နေ့
နံနက်ကလည်း မိမိအမည်ရင်းကို ထုတ်ဖော်မပြောပါဟု ဒေါက်တာမင်းနက်
အား ကတိပေးခဲ့ရခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ရှင်းလင်းရေးသားထားလေ
သည်။ ထို့ပြင် ဒေါက်တာမင်းနက်နှင့် မစ္စတာလော်ရီတို့ထံသို့လည်း စာတစ်

စောင်စီ ရေးသားခဲ့၏။ ‘ဆစ်ဒနီကာတာန်’ ထံသို့မူ ရေးသားရန် သတိမရခဲ့ပေ။ အခြားကိစ္စများနှင့် ခေါင်းရုပ်လျက် ရှိနေသဖြင့် သူသည် ကာတာန်ကို အနည်းငယ်မျှ သတိမရခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။

သေဒဏ်အပြစ်ခံရသူ အကျဉ်းသားများကို ၃ နာရီတွင် အဆုံးစီရင်မည်ဖြစ်ရကား ခေါင်းဖြတ်စက်ရှိရာသို့ အကျဉ်းသားများကို တင်ဆောင်သွားမည့် လေးဘီးတပ်လှည်းများမှာလည်း အသွားနေလှသည် ဖြစ်သဖြင့် ကြိုးတိုက်မှ ၂ နာရီတွင် စ၍ ထွက်ရန် စီစဉ်ပြီးဖြစ်၏။

၁ နာရီအချိန်သို့ ရောက်လတ်သော် သူ့အခန်းပြင်ဘက် စင်္ကြံတစ်လျှောက်မှ ရှေးဦးစွာ ခြေသံများကို ကြားလိုက်ရ၏။ ထို့နောက် လူတစ်ယောက်သည် တံခါးကို အမြန်ဖွင့်ကာ အတွင်းသို့ ပြန်ခနဲဝင်လိုက်၍ လျင်မြန်စွာ ပြန်ပိတ်လိုက်ပြီးနောက် သူ့အား တိတ်တိတ်နေရန် လက်ပြပြီးသော် သူ့ရှေ့၌ ခပ်မြဲမြဲရပ်၍ နေလေသည်။ ရပ်နေသူကား ‘ဆစ်ဒနီကာတာန်’ ပင် ဖြစ်လေသည်။

ပထမသော် ဒါနေသည် သူ့မျက်စိများကိုပင် သူ့ မယုံကြည်နိုင်အောင် ရှိတော့၏။

ကာတာန်က - “ကျုပ်ကို အခုလို တွေ့ရတာဟာ ကမ္ဘာပေါ်မှာ ခင်ဗျား မမျှော်လင့် ဆုံးအချက်ပဲ မဟုတ်လား...”

ဒါနေက -

“ဟုတ်ပါတယ်ဗျာ။ အခုလို ခင်ဗျားရောက်လာလိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော်ဘယ်နည်းနဲ့မှ မယုံခဲ့ဘူး။ အခုတောင်မှ မယုံနိုင်အောင် ဖြစ်နေတယ်... နေပါဦး။ ခင်ဗျားလည်း ကျွန်တော့်လို အကျဉ်းသားတစ်ယောက်ပဲလား”

ကာတာန်က -

“မဟုတ်ပါဘူးဗျာ။ ဒါပေမဲ့ ခင်ဗျားတို့အခန်းတွေကို စောင့်တဲ့ အစောင့်တစ်ယောက်အပေါ်မှာ ကျုပ်က ဩဇာရှိတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း အခုလို ခင်ဗျားရှေ့ရောက်လာနိုင်တာပေါ့။ ဒါထက် ကျုပ် အခု ခင်ဗျား မိန်းမဆီက လာခဲ့တာပျ။ သူက တစ်ခုတောင်းပန်လိုက်တယ်...”

ဒါနေက - “ဘယ်လိုတောင်းပန်လိုက်သလဲဟင်...”

ကာတာန်က -

“ဘယ်လိုတောင်းပန်လိုက်တယ်ဆိုတာ မေးမနေနဲ့တော့ အချိန်မရှိဘူး။ ကျုပ်ကလည်း ခင်ဗျားမေးတာ ပြန်ဖြေဖို့ အချိန်မရှိဘူး။ ဘာမှ မမေးမမြန်းဘဲ သူတောင်းပန်လိုက်တဲ့အတိုင်းသာ လုပ်ပါ... ကိုင်း။ ပထမ ခင်ဗျား ဖိနပ်ချွတ်ပြီး ကျုပ်ဖိနပ်ကို ဝတ်လိုက်စမ်း...”

အခန်းနံရံတွင် ကပ်လျက် ကုလားထိုင်တစ်လုံးရှိရာ ကာတာန်သည် ပြောပြောဆိုဆိုပင် ဒါနေအား ကုလားထိုင်ပေါ်တွင် အတင်းအထိုင် ခိုင်းလိုက်ပြီးနောက် သူ့အပေါ်မှစီး၍ ဖိနပ်မပါဘဲ ရပ်နေလိုက်လေသည်။

“ကျုပ်ဖိနပ်ကို မြန်မြန်ဝတ်စမ်းပါဗျာ...”

“ကာတာန်ရယ်... ဒီနေရာက ဘယ်နည်းနဲ့မှ ကျွန်တော် မလွတ်နိုင်တော့ပါဘူးဗျာ... ခင်ဗျားပါ ကျွန်တော့်နဲ့အတူ သေရလိမ့်မယ်။ အရူးမထစမ်းပါနဲ့...”

“အေးလေ... ကျွန်တော်က ခင်ဗျားကို ထွက်ပြေးဖို့ ပြောရင်တော့ အရူးထတာဖြစ်မှာပေါ့။ နို့ပေခဲ ခင်ဗျားကို အခု ကျုပ်က ထွက်ပြေးဖို့ ခိုင်းနေလို့လားဗျာ။ ကဲ... ခင်ဗျားလည်ပတ်ကို ကျွန်တော့်လည်ပတ်နဲ့ လဲလိုက်ခမ်း။ ခင်ဗျား ကုတ်အင်္ကျီကိုလည်း ကျွန်တော့်ကုတ်အင်္ကျီနဲ့ လဲလိုက်... ဘုတ်ပြီ။ ခင်ဗျားဆံပင်က ဖဲကြိုးကိုယူလိုက်ပြီး ခင်ဗျားဆံပင်ကို ကျွန်တော့်ဆံပင်နဲ့ တူအောင် ဒီလိုဖွထားလိုက်စမ်း... မှန်းစမ်းဗျာ”

ဤသို့ပြောရင်း ကာတာန်သည် အံ့သြလောက်အောင် လျင်မြန်စွာ ဒါနေ၏ အဝတ်အစားများကို သူ၏ အဝတ်အစားများနှင့် လဲလှယ်လိုက်လေသည်။

ဒါနေကား သူ့လက်တွင်းတွင် ကလေးသဖွယ် ဖြစ်နေလေတော့၏။

“ကာတာန် အရူးမထစမ်းပါနဲ့ဗျာ။ ဘယ်နည်းနဲ့မှ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ ဒီလိုကြံခဲ့တာတွေ များလှပြီ မဟုတ်လားဗျာ။ ဘယ်တော့မှ မအောင်မြင်ခဲ့ဘူး”

“ခင်ဗျားကို ထွက်ပြေးဖို့ မပြောသေးဘူးဗျာ။ ကိုင်း... ကျွန်တော် ပြောတာကို လိုက်ရေးစမ်းဗျာ...”

ဒါနေသည် စားပွဲတွင်ထိုင်လိုက်ရာ ကာတန်သည် သူ့နောက်တွင် ကပ်၍ရပ်လျက် တစ်စုံတစ်ခုကို ဒါနေ၏ မျက်နှာအနီးတွင် ကပ်ထားလိုက်လေ၏။ တစ်မိနစ်ခန့်မျှ ကြာလတ်သော် ဒါနေလက်တွင်းမှ ကလောင်တံ လွတ်ကျသွားပြီးလျှင် ဝိုင်တီဝိုင်တိုင် ဖြစ်၍နေတော့၏။

“ဘာနဲ့ကြီးပါလိမ့် ကာတန်...”

“ကျွန်တော့်တော့ ဘာအနံ့မှ မရပါလား... ဒီအခန်းထဲ ဘာအနံ့များ ရှိဦးမှာလဲဗျာ၊ ကလောင်တံကို ကောက်ပြီး ရေးစမ်းပါ... မြန်မြန်လုပ်... မြန်မြန်လုပ်စမ်း...”

ဒါနေမှာ သတိလက်လွတ်ဖြစ်မတတ် အခြေမျိုးသို့ ရောက်နေဟန် ဖြင့် စိတ်ကို အတော်တင်းထားနေပုံရလေသည်။ သူသည် ရီဝေသော မျက်လုံးများဖြင့် ကာတန်ကို လှမ်းကြည့်လိုက်၏။ အသက်ရှူပုံလည်း မမှန်တော့ပေ။

“ခပ်မြန်မြန်လုပ်ပါဗျာ... မြန်မြန်ဆိုမှ ဒီလူကလည်း...”

ဒါနေသည် စာရွက်ပေါ်သို့ ခေါင်းငုံ့ကာ စာရေးမည် ပြုလိုက်ပြန်၏။ ကာတန်၏ လက်များသည် သူ၏ နှာခေါင်းဆီသို့ ရောက်လာပြန်လေသည်။ မကြာမီ ဆေးတန်ခိုးပြသဖြင့် ဒါနေမှာ ကြမ်းပေါ်တွင် သတိလက် မြောမေ့သွားပြီးနောက် ကြမ်းပေါ်တွင် စန့်စန့်ကြီးဖြစ်၍ နေလေတော့သည်။

ကာတန်သည် ဒါနေချွတ်ထားသော အဝတ်အစားများကို လျင်မြန်စွာ ကောက်ယူဝတ်ဆင်ကာ ဆံပင်ကို ဖြိုးလိုက်ပြီးမှ ဒါနေထံမှ ယူထားသော ဖဲပြားနှင့် စည်းထားလိုက်လေသည်။ ထို့နောက် အသံခပ်အုပ်အုပ်နှင့် -

“ဝင်ခဲ့တော့”

ဟု ပြောလိုက်ရာ အခန်းတွင်းသို့ သူလျှိုဗာဆတ် ဝင်လာလေ၏။

“ကိုင်း... မင်းမြင်တဲ့အတိုင်းပဲ၊ မင်းသိပ်ပြီး စွန့်စားရလိမ့်မယ်လို့များ ထင်နေသေးသလား...”

“ဒါကတော့ဗျာ... မစ္စတာကာတန်ရယ်၊ ခင်ဗျားသာ ကတိတည်ရင် ဘာမှ စွန့်စားစရာမလိုပါဘူး...”

“ဘာမှ မကြောက်နဲ့နော်... ငါလည်း မကြာခင် မင်းကို ဘယ်တော့မှ ဒုက္ခမပေးနိုင်တဲ့ဘဝမျိုး ရောက်သွားပြီ၊ ကျန်တဲ့လူတွေလည်း အဝေးကြီးကို ရောက်သွားတော့မှာပါကွဲ့... ကိုင်း အခု ငါ့ကို ရထားဆီ ခေါ်သွားပေတော့...”

“ခင်ဗျားကို...”

“အိုကွာ... ငါနဲ့ လူချင်းလဲလိုက်တဲ့ သူ့ကိုပြောတာကွ... ငါ့ကို ခေါ်လာတဲ့ အပေါက်ကပ် ထွက်သွားနော်...”

“ဟုတ်ကဲ့...”

“နို့ပြီး... ငါဟာ မင်းခေါ်လာကတည်းက အားနည်းပြီး စိတ်မခိုင်ချင်သလိုလို ဖြစ်နေတာ... ဆေးတော့မယ့်ဆဲဆဲ မိတ်ဆွေနဲ့ တွေ့ရတော့ စိတ်မထိန်းနိုင်ဘဲ မြောမေ့သွားတယ်လို့ ပြောပေါ့ ဟုတ်လား... ဒီလိုပဲ မကြာမကြာ ဖြစ်ပွားသွားပဲ... အေး... နို့ပြီး မင်းအသက်ဟာ မင်းလက်ထဲမှာ ရှိတယ်ဆိုတာ မမှန်နဲ့နော်၊ ကိုင်း... မြန်မြန်လုပ်၊ ကူညီဖို့ တစ်ယောက် ခေါ်ပါဦးလား...”

“သူ့ကို မင်းကိုယ်တိုင် မင်းသိတဲ့ ဝင်းထဲယူသွား၊ မင်း ကိုယ်တိုင် ရထားပေါ်တင်၊ နို့ပြီး... မင်းကိုယ်တိုင်လည်း မစ္စတာလော်ရီဆီကို သွားပို့ ဟုတ်လား၊ မစ္စတာလော်ရီကိုတော့ သူ့ကို ဘာဆေးမှ မတိုက်ဘဲ လေကောင်းလေသန့်သာ များများရပါစေလို့ ပြော၊ ညက ငါပြောတဲ့ စကားတွေကိုလည်း မမှန်နဲ့၊ ကိုင်း... သွားပေတော့...”

သူလျှိုဗာဆတ်သည် အပြင်သို့ ထွက်သွားရာ... ကာတန်သည် စားပွဲပေါ်တွင် လက်ပေါ်သို့ နဖူးတင်ကာ ထိုင်၍ ကျန်ရစ်ခဲ့လေ၏။ သူလျှိုသည် လူနစ်ယောက်ကို ခေါ်ကာ ချက်ချင်း ပြန်ဝင်လာ၏။ သူတို့သည် သတိမရဖြစ်နေသူကို သူတို့ပူလာသော ထမ်းစင်ပေါ်သို့တင်ကာ ခေါ်ဆောင်သွားလေ၏။ သူလျှိုက သတိပေးသည့် လေသံဖြင့် -

“အချိန်မရှိတော့ဘူး အဲဒီရိမ္မန်” ဟု ပြောလိုက်၏။

“ကျုပ် သိပါတယ်ဗျာ၊ ကျုပ်မိတ်ဆွေကို ကောင်းကောင်းခေါ်သွားဖို့ တောင်းပန်ပါတယ်...”

၁၇၂ □ ဒဂုံနံရွှေမျှား

မကြာမီ တံခါးပိတ်သွားပြီးနောက် ကာတန်တစ်ယောက်တည်း သာ ကျန်ရစ်လေတော့၏။ သူသည် သင်္ကာမကင်းဖွယ် စိုးရိမ်ဖွယ် အသံများ ကြားရလေမည်လောဟု နားစွင့်လိုက်၏။ သို့သော် . . . မည်သည့်အသံမျှ မကြားရပေ။ သော့ဖွင့်သံများ၊ တံခါးပိတ်သံများ၊ အော်သံများ မကြားရ သောအခါမှ စိတ်အေးသွားပြီးလျှင် အသက်မှန်မှန် ရှူနိုင်တော့၏။ သို့နှင့် သူသည် စားပွဲတွင်ထိုင်ကာ နှစ်နာရီထိုးသည်အထိ နားစွင့်လျက် ရှိနေလေ သည်။

နှစ်နာရီထိုးလျှင် သူ့အဖို့ ကြောက်စရာမဟုတ်သည့် အသံများကို ကြားရလေ၏။ အစဉ်လိုက် တံခါးများကို ဖွင့်လိုက်ပြီးနောက် သူ့အခန်း တံခါးကိုလည်း ဖွင့်လိုက်၏။ စာရင်းစာရွက်တစ်ရွက်ကို ကိုင်ထားသော ထောင်မှူးတစ်ယောက်သည် အခန်းတွင်းသို့ ခေါင်းပြုကြည့်လိုက်ပြီး -

“ကျုပ်နောက်ကို လိုက်ခဲ့ အဲပရီမွန် . . .”

ဟု ပြောလိုက်သဖြင့် သူသည် ခပ်လှမ်းလှမ်းရှိ မှောင်လှသော အခန်းကျယ်ကြီး တစ်ခုဆီသို့ သူ့နောက်မှ လိုက်သွားရလေ၏။ အခန်း ကျယ်ကြီးအတွင်းသို့ အကျဉ်းသားများကို တစ်ယောက်ပြီး တစ်ယောက် သူ့နောက်မှ ခေါ်ဆောင်လာခဲ့ရာ သူသည် ချောင်ကျသော ထောင့်တစ်ထောင့် ၌ ရပ်နေစဉ် ငယ်ရုပ်မပျောက်တတ်သေးသည့် ပိန်ပိန်ပါးပါး မိန်းမရွယ်တစ် ယောက်သည် ထိုင်နေရာမှထ၍ စကားပြောရန် သူ့အနီးသို့ လျှောက်လာ၏။

မိန်းကလေးသည် သူ၏ အေးစက်လှသောလက်ဖြင့် ဒါနေအား ကိုင်လျက် -

“မြို့ကြီးသား . . . အဲပရီမွန်၊ ကျွန်မဟာ ရှင်နဲ့ အတူတူ လာရှိစိ ထောင်မှာ အချုပ်ခံခဲ့ရတဲ့ အုပ်ချုပ်သည်မကလေးလေ၊ မမှတ်မိတော့ဘူး လား။”

“အင်း . . . ဟုတ်ပါရဲ့၊ ဘာမှုနဲ့ အစွပ်စွဲခံရတယ်ဆိုတာတောင် မေးနေပါပြီ . . .”

“ပုန်ကန်မယ်ကြံစည်မှုလေ၊ နို့ပေမဲ့ . . . ကျွန်မ အပြစ်ကင်းတယ် ဆိုတာ ဘုရားသခင် သိပါတယ်၊ ဖြစ်ကော ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား . . . ရှင်

ကျွန်မတို့လို အားနဲ့တဲ့ မိန်းမသားတစ်ယောက်နဲ့ ဘယ်သူကမျှား အတူတူ ပုန်ကန်ဖို့ ကြံစည်ပါ့မလဲ . . .”

မိန်းကလေးသည် မချီပြီး ပြုံးကာ ပြောလိုက်ရာ ကာတန်ပင်လျှင် စိတ်ကို အတော် ထိခိုက်သွားသဖြင့် မျက်ရည်များ ဝဲလာလေတော့၏။

“ကျွန်မ သေရမှာ မကြောက်ပါဘူး၊ နို့ပေမဲ့ ကျွန်မ ဘာမှ မလုပ်ခဲ့ ရာနဲ့ မသေချင်ဘူး၊ ကျွန်မတို့လို ဆင်းရဲသား လူတန်းစားတွေရဲ့ အကျိုးကို ဆောင်ရွက်မယ်ဆိုတဲ့ သမ္မတအစိုးရဟာ ကျွန်မ သေသွားတဲ့အတွက် အကျိုး ဖြစ်မယ်ဆိုရင်တော့ ကျွန်မ သေဖို့အဆင်သင့်ပါပဲ၊ နို့ပေမဲ့ ဘယ်နည်းနဲ့ အကျိုးရှိမယ်ဆိုတာ ကျွန်မဖြင့် မတွေ့တတ်ပါဘူးရှင် . . .”

ကာတန်မှာ ကမ္ဘာကြီးပေါ်တွင် ကြင်နာစရာ၊ သနားစရာ ဟူ၍ အခြား မည်သူမျှ မရှိတော့သဖြင့် မိန်းကလေးကိုသာ အသနား အကြင်နာ ဝိ၍ နေမိတော့၏။

“ရှင် . . . လွတ်သွားတယ်လို့ ကျွန်မ ကြားရတယ်၊ ကြားရတဲ့ အတိုင်း မှန်ပါစေလို့တောင် ဆုတောင်းမိသေးတယ် . . .”

“ဟုတ်ပါတယ်၊ နို့ပေမဲ့ ပြန်အဖမ်းခံရပြီး အပြစ်ပေးခံခဲ့ရတယ်”

“ရှင်နဲ့ ကျွန်မ လှည်းတစ်စီးတည်း ကျွန်ုပ်တို့ရင် ကျွန်မ ရှင်လက်ကို တိုင်ပြီး လိုက်ခဲ့ပါရစေလားရှင်၊ ကျွန်မ မကြောက်ပါဘူး၊ နို့ပေမဲ့ . . . စိတ် ငယ်အောင်လို့ပါ . . .”

ဤသို့ပြောပြီးနောက် မော်အကြည့်လိုက်တွင် မိန်းကလေး၏ မျက် နှုတ်များမှာ မယုံသင်္ကာဖြစ်နေသည့် အမူအရာမှ အံ့အားသင့်သည့် အမူအရာ သို့ ရုတ်ချည်းပြောင်းလဲသွားသည်ကို ကာတန် သတိထားလိုက်မိ၏။ သူ ရုတ်တရက် လန့်ဖျပ်အော်လိုက်မည်စိုးသောကြောင့် ကာတန်သည် မိန်း ကလေး၏လက်များကို ဖျစ်လိုက်ကာ ပါးစပ်ကိုလည် ရုတ်တရက် ပိတ် ဆိုက်၏။

မိန်းကလေးက တီးတိုးသံဖြင့် -

“ရှင် သူ့အတွက် အသေခံမလို့လား . . .”

“အင်း . . . သူ့ မိန်းမနဲ့ ကလေးအတွက်ပေါ့ ရှား . . . တိုးတိုး”

၁၇၅ ၀ ဒုန့်ဆွေး

“အို... ဒီလိုဆိုရင်လည်း ရှင့်လို ရဲရင့်တဲ့သူရဲလက်ကို ကျွန်မ ကိုင်ထားပါရစေရှင်...”

“ရှုံး... တိုးတိုး၊ နောက်ဆုံးအချိန်အထိ ကိုင်ထားနိုင်ပါတယ် ကွယ်...”

*

ထိုအချိန်၌ပင် မြင်းရထားတစ်စီးသည် ပါရစ်မြို့မှအထွက် ကင်း တဲရှိရာသို့ မောင်းနှင်လာ၏။ ရထားတွင် ပါလာသူများက ခရီးသွား လက် မှတ်များကို လှမ်းပေးလိုက်သည်တွင် ဆိုင်ရာအရာရှိများက ဖတ်ရှုစစ်ဆေး လေသည်။

“အယ်လက်ဇန္ဒားမင်းနက်၊ ဆရာဝန်၊ ပြင်သစ်လူမျိုး...”

“လူစီ၊ သူ၏သမီး၊ ပြင်သစ်လူမျိုး...”

“ဆစ်ဒနီကာတန်၊ လွှတ်တော်ရှေ့နေ၊ အင်္ဂလိပ်လူမျိုး...”

“ဂျာဗစ်လော်ရီ၊ ဘဏ်သူဌေး၊ အင်္ဂလိပ်လူမျိုး...”

အင်္ဂလိပ်လူမျိုး လွှတ်တော်ရှေ့နေကြီးမှာ သတိလစ်ကာ ပြောမှ နေဟန်တူ၏။

ဆိုင်ရာ အရာရှိများက ခရီးသွားလက်မှတ်များကို စစ်ဆေးကြည့် ရှုရာတွင် အလုံးစုံ ကျေနပ်ဖွယ်တွေ့ရှိရသဖြင့် ရထားကို ခရီးဆက်လက် ထွက်ခွင့်ပြုလိုက်ရာ မြင်းရထားမှာ ပါရစ်မြို့တော်ကြီးနှင့် တဖြည်းဖြည်း ဝေး ၏သည်ထက်ဝေးကွာ၍ သွားလေတော့သတည်း။

ပထမဆုံး ဘေးအန္တရာယ်ကိုကား... ကျော်လွန်နိုင်ခဲ့လေပြီ။

*

ထိုအချိန်၌ ပါရစ်မြို့တစ်နေရာတွင် မဒမ်ဒီဖတ်သည် ‘ကလဲ့စား’ ကျက်နံပါတ် ၃ တို့နှင့်အတူ တစ်စုံတစ်ရာကိုပြောဆိုဆွေးနွေးလျက်ရှိ၏။ သို့ သော် သူတို့ဆွေးနွေးနေသည့်နေရာမှာ အရက်ဆိုင်မဟုတ်ဘဲ ယခင်က လမ်း ပြင်သမား၊ ယခု လွှာသမားဖြစ်နေသူ၏ တံကလေးအတွင်း၌ဖြစ်လေသည်။

မဒမ်ဒီဖတ်က -

“ကျွန်မယောက်ျားဟာ ရဲရင့်ပြီးတော့ သမ္မတနိုင်ငံသားတစ်

ယောက် ပီသတဲ့လူပါ။ သမ္မတအစိုးရအတွက် အတော် အားကျိုးမာန်တက် ဆောင်ရွက်ခဲ့လို့လည်း သမ္မတအစိုးရက ယုံကြည်အားထားခြင်း ခံခဲ့ရပါ တယ်။ ဒါပေမဲ့... သူ့မှာ ချွတ်ယွင်းချက်တွေ ရှိနေတယ်... ရှင်၊ သူ ဟာ ဒေါက်တာမင်းနက်တို့ သားအဖပေါ်မှာ ပြီးပြီးပျောက်ပျောက်ဆီသလို ခိတ်ပြောသွားပြီး ကျွန်မကတော့ ဒေါက်တာကို ဂရုမစိုက်ပါဘူး။ ကျွန်မ ယောက်ျားလို ညာနေစရာအကြောင်းလည်း မရှိဘူး။ ကျွန်မ ယောက်ျားမှာ တော့ အဲဒီရိမြွန် အမျိုးကို ပြုတ်အောင်လုပ်ဖို့ အကြောင်းလည်း မရှိဘူး မဟုတ်လား။ နို့ပေမဲ့ ကျွန်မကတော့ ဒီအမျိုးကို ဖြုတ်ရမယ်ရှင်၊ မယားနဲ့ သမီးဟာ လင့်နောက်ကို လိုက်ရမယ်၊ လင့်သွားတဲ့လမ်းလိုက်ရမယ်၊ ဟောဒီ လွှာသမားက အကျဉ်းသမားတွေကို သူတို့ အချိန်အချက်ပြုနေတာ မြင်ခဲ့ရတဲ့ အကြောင်း ကျမ်းကိုင်ထွက်ဖို့ အဆင်သင့်ပဲ။ သူတို့ကို ဒီညနေပဲ စွပ်စွဲမှ ခြိမ်းခြံမယ်၊ နို့မဟုတ်ရင် လွတ်သွားလိမ့်မယ်...”

ထို့နောက် သူသည် ဒါနေ၏ဇနီးသည်အပေါ် သူ၏ စွဲချက်ကို လိုသည့်ထက် ခိုင်လုံစေရန် သူ၏ ယောက်ျားအား အဆုံးစီရင်လိုက်သူ တို့ကို မည်ကဲ့သို့ မကောင်းပြောသည်ကို နားထောင်ဖို့အတွက် ဒါနေ၏ ဇနီးနေသော အိမ်သို့ သွားမည့်အကြောင်း ပြောပြလေ၏။ မဒမ်ဒီဖတ်က-

“အခုဆိုရင်... လူစီဟာ သူ့ယောက်ျားကို အဆုံးစီရင်မယ့် အိမ်ကို စောင့်ရင်း အိမ်မှာ ရှိမှာပဲ။ ဘယ်နည်းနဲ့မဆို သူဟာ ငိုကြွေးနေမှာ ဖန်ပဲ။ အဲဒီလို အခါမျိုးမှာဆိုရင် သူဟာ သမ္မတအစိုးရအကြောင်း မကောင်း ပြောဖို့ သေချာတယ်၊ နို့ပြီး သမ္မတအစိုးရရဲ့... ရန်သူတွေကို အသနား မှာလည်း အမှန်ပဲ။ ကျွန်မ သူ့ဆီကို သွားမယ်လေ...”

ထို့နောက် ‘ကလဲ့စား’ ဘက် လှည့်၍ - “ရှင်... ကျွန်မရဲ့ ထိုး ခတ်ခိုးမွေးကို ယူသွားပြီး ခေါင်းဖြတ် စက်အနားက ခါတိုင်း ထိုင်နေကျ တော့ အဆင်သင့်စောင့်နေနော်၊ ကိုင်း... တစ်ခါတည်းသာ တန်းပြီး ဆတော့... ဒီကနေ ခါတိုင်းထက် လူများချင်များလိမ့်မယ်...”

ကလဲ့စားက -

“နောက်မကျစေနဲ့နော်...”

“အို... လှည်းတွေမရောက်ခင် ကျွန်မ ရောက်လာမှာပါ...”

ဤကဲ့သို့ ပြောပြီးနောက် မဒမ်ဒီဖတ်သည် လမ်းပေါ်သို့ ထွက်သွားလေ၏။ ယင်းကဲ့သို့ ရက်စက်စွာ သတ်ဖြတ်မှုများကြောင့် အထူးသဖြင့် မိန်းမများမှာ စိတ်သဘောထား ပြောင်းလဲသွားကြကုန်၏။ သို့သော် ယခုလမ်းပေါ်တွင် လျှောက်သွားလျက်ရှိသော မဒမ်ဒီဖတ်ကဲ့သို့ စိတ်ဓာတ် ကြံ့ခိုင်၍ ကြောက်ဖွယ်ကောင်းသော သူအဖို့ကား အကြောင်းမထူးလှပေ။ သူသည် ပါးရည်နပ်ရည်ရှိပြီးလျှင် အကြံကြီး၍ ခွဲကောင်းလှ၏။ ငယ်ရွယ်စဉ်ကပင် မတရားမှု၏ ဒဏ်ကို ခံစားခဲ့ရပြီးနောက် မျိုးမျိုးမတ်နွယ် မှန်သမျှအား အမှန်းကြီးမှန်းကာ အခဲမကြွေနိုင်အောင် ရှိခဲ့သူ ဖြစ်လေသည်။

ဘေးဘိုးများ ပြုလုပ်ခဲ့သော အပြစ်အတွက် အပြစ်ကင်းခဲ့သူ တစ်ယောက် သေရရှာတော့မည်။ သို့သော် မဒမ်ဒီဖတ်ကား သူ့မျက်စိထဲတွင် ထိုအပြစ်ကင်းခဲ့သူကို မမြင်၊ ဘိုးဘေးများကို မြင်၍သာနေ၏။ ထိုသူ သေဆုံးသဖြင့် ဇနီးသည်မှာ မုဆိုးမဖြစ်ပြီးလျှင် ကလေးမှာလည်း ဖတဆိုးကလေးဖြစ်ရတော့မည်ကိုပင် သူ မကျေနပ်နိုင်သေးဘဲ တစ်နှယ်ငင် တစ်စင်ပါဆိုသကဲ့သို့ မိခင်နှင့် ကလေးကိုပါ ရန်သူဟု သဘောထားကာ သုတ်သင်ရန် ကြံစည်လျက်ရှိနေ၏။ သို့နှင့် သူသည် ဒေါက်တာမင်းနက်အိမ်သို့ တွေ့ခဲ့ရာ သူ၏ကိုယ်တွင် အသင့်ယမ်းထိုးပြီးဖြစ်သော ပစ္စတိုသေနတ်ကလေး တစ်လက်ကိုလည်းကောင်း၊ ခါးကြားထဲတွင် ထက်လှစွာသော ဓားဖြောင့်တစ်ချောင်းကိုလည်းကောင်း ဝှက်၍ ယူဆောင်သွားလေသည်။

*

မစ္စတာလော်ရီသည် ခရီးမထွက်မီ တစ်နေ့ကပင် အလုံးစုံဆွေမျှော်မောမော ရှိစေရန်... ပြင်ဆင်လျက်ရှိ၏။ သို့နှင့် လူစီ၏ အထိန်းအသိမ်းမစ္စပရော့ အတွက် အတော်ပင် အခက်အခဲတွေ့ခဲ့၏။ သူတို့ စီးနင်းလိုက်သည့် ရထားပေါ်တွင် လူဆုံသည်ထက် ပို၍ မတင်ရန် လိုအပ်လှ၏။ အဘကြောင့်ဆိုသော် လူများလေလေ၊ ရထားကို ဂိတ်ဝများတွင် စစ်ဆေးကြည့်ကြာလေလေဖြစ်ရကား သူတို့၏ လွတ်မြောက်ရေးအတွက် အချိန်တို၍ လျင်မြန်နိုင်သမျှ လျင်မြန်အောင် ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည့်အတိုင်း

ပိုင်း၊ စက္ကန့်ပိုင်းမျှပင် အချိန်ကုန်မခံနိုင်ပေ။ သို့နှင့် သူ၏တပည့်ဖြစ်သူ ‘ဂျယ်ရီ’ နှင့် ‘မစ္စပရော့’ တို့မှာ မစ္စတာလော်ရီတို့ လူစု လိုက်ပါသွားသော မြင်းရထားထက် ၃ နာရီခန့် နောက်ကျ၍ ထွက်မည့် အခြားမြင်းရထားတစ်စီးနှင့် လိုက်ပါရန် စီစဉ်ခဲ့ရလေသည်။ ထိုရထားကား ဝန်စည်စလယ်လည်း မပါ။ မြန်လည်း မြန်သဖြင့် မစ္စတာ လော်ရီတို့၏ ရထားကို ကျော်တက်နိုင်ပြီးလျှင် ရှေ့စခန်းတွင် မစ္စတာလော်ရီတို့၏ မောပန်းလျက်ရှိသော မြင်းများကို လဲလှယ်ရန်ပင် ရှေ့မှနေ၍ တင်ကြံစီမံထားနိုင်ပေလိမ့်မည်။ ဤကဲ့သို့ စီစဉ်သည့် အတိုင်း ချောမောစွာဖြစ်ခဲ့လျှင် ညဉ့်အချိန်တွင် ဖြစ်တတ်သော ခရီးဖင့်နွဲခြင်း အနောင်အယုက်များကို ကျော်လွန်နိုင်ပေလိမ့်မည်။ သို့နှင့် မစ္စပရော့သည် နောက် ရထားထွက်မည့်အချိန်ကို စိတ်အားသန်စွာ စောင့်ဆိုင်းလျက်ရှိစဉ် ဂြိုဟ်ဆိုးကောင် ‘မဒမ်ဒီဖတ်’ သည် သူတို့အိမ်အနီးသို့ ရောက်ရှိလာလေ၏။ ထိုအချိန်က ‘မစ္စပရော့’ မှာ ရထားသမားနှင့် စကားပြောဆိုလျက် ရှိလေသည်။

မစ္စပရော့က -

“ဒီမှာ မစ္စတာဂျယ်ရီ... ကျွန်မတို့ ဒီအိမ်ဝင်းကြီးထဲက ရထားစီးပြီးထွက်လို့ ဖြစ်ပါ့မလား၊ ဒီကနေ့ မနက်စောစောကပဲ တစ်စင်းထွက်သွားလေတော့ မသင်္ကာစရာ ဖြစ်ချင်ဖြစ်နေမယ်...”

ဂျယ်ရီက -

“ဒီဟာလည်း ဟုတ်တာပဲဗျာ...၊ ဒါဖြင့်ရင် ဒီလိုလုပ်ပါလား၊ ဘုရားရှိခိုးကျောင်းကြီး တံခါးရှေ့မှာ ၃ နာရီထိုး ဆုံမယ်၊ ခင်ဗျား ဆက်ဆက်လာခဲ့ပေတော့...”

မစ္စပရော့က -

“ကောင်းပြီလေ... လာခဲ့မယ်...”

သို့နှင့် မစ္စတာဂျယ်ရီသည် ခရီးထွက်ဖို့အတွက် စီစဉ်ရန် ထွက်သွားလေ၏။ နောက် ၁၀ မိနစ်ခန့်ကြာသောအခါ မဒမ်ဒီဖတ်သည် ဖွင့်၍ထားသော သူတို့၏ အိမ်ရှေ့တံခါးတွင် ရပ်လျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရလေသည်။

မဒမ်ဒီဖတ်က မစ္စပရောအား စိန်းစိန်းကြည့်လိုက်ပြီးနောက်...
“အဲဒီရီမွန်ရဲ့ မိန်းမ ဘယ်မှာလဲ...”

ဟု မေးလိုက်၏။

အိမ်တံခါးများ ပွင့်နေသဖြင့် အိမ်သားများ ထွက်သွားပြီဖြစ်ကြောင်း ထင်မှတ်သွားမည်စိုးသဖြင့် ‘မစ္စပရော’သည် အိမ်တံခါးများ အားလုံးကို လိုက်လံပိတ်ဆို့လျက် ရှိလေ၏။ တံခါးမှာ လေးပေါက်ဖြစ်သဖြင့် လေးပေါက်လုံးကို ပိတ်လိုက်ပြီးလျှင် လူစီနေသော အခန်းတံခါး ရှေ့တွင် သူ့ကိုယ်တိုင် မတ်တပ်ရပ်၍ နေလိုက်လေသည်။

မစ္စပရောကား ဒေါက်တာမင်းနက်တို့ မိသားတစ်စုအပေါ်တွင် သစ္စာရှိသော မိတ်ဆွေတစ်ယောက် ဖြစ်ကြောင်း မဒမ်ဒီဖတ် သိရှိသကဲ့သို့ မဒမ်ဒီဖတ်သည် ဒေါက်တာမင်းနက်မိသားတစ်စု၏ အကြီးဆုံးသော ရန်သူ ဖြစ်ကြောင်း မစ္စပရော သိရှိလေသည်။

“ကျုပ် လမ်းကြိုလို့ သူ့ကို နှုတ်ဆက်ရအောင် ဝင်လာတာပါ။ ကျုပ်လည်း သူ့ကို တွေ့ချင်တာပဲ...”

မဒမ်ဒီဖတ်က -

“အင်း... ရှင့်အကြကောင်းတယ်...”

သူတို့နှစ်ယောက်မှာ ကိုယ့်ဘာသာရပ်ဖြစ်သော စကားနှင့် ကိုယ်ပြောဆိုလျက်ရှိကြသဖြင့် တစ်ယောက်ပြောသော စကားကို တစ်ယောက်နားမလည်ပေ။ သို့သော် တစ်ယောက်၏ အမူအရာနှင့် မျက်နှာထားကို တစ်ယောက်ကြည့်ကာ... အဓိပ္ပာယ်ကောက်လျက် ရှိကြလေသည်။

မစ္စပရောက -

“ဒီလိုမှန်းသိရင် ရှင့်ပြောနေတဲ့ အသုံးမကျတဲ့ ဘာသာစကားကို တတ်ထားရင် အကောင်းသား...”

တစ်ဦး၏စကားကို တစ်ဦးက နားမလည်သော်လည်း တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက်ကား အနည်းငယ်မျှ မျက်ခြည်ပြတ်မခံပေ။ မဒမ်ဒီဖတ်သည် သူ ပထမရပ်နေသော နေရာမှ ရှေ့သို့ ခြေတစ်လှမ်း နှစ်လှမ်း တိုးလိုက်ပြီးနောက် အသံကို မြှင့်၍ -

“မြို့သားကြီး အဲဒီရီမွန်ရဲ့ မယားရေ... ကလေးရေ... ကျုပ်ခေါ်နေတာများ ထူးကြပါဦး...”

ဟု ဟစ်အော်လိုက်လေ၏။ သို့သော် မည်သည့်အသံမျှ မကြားရဘဲ တိတ်ဆိတ်လျက် ရှိနေသဖြင့် သူသည် သင်္ကာမကင်း ဖြစ်လာဟန်ရှိ၏။ သို့နှင့် တံခါး သုံးပေါက် စလုံးကို လျင်မြန်စွာ ဖွင့်ကြည့်လိုက်လေသည်။

“ကြည့်စမ်း... အခန်းတွေမှာ အားလုံး ဖရိုဖရဲနဲ့ ကမန်းကတန်း ထုပ်ဝိုးသွားရလို့ ထင်ပါရဲ့... ပစ္စည်းအစအနေတွေလည်း ကြမ်းပေါ်မှာ ပြန်ကျလို့... ရှင့်နောက်က အခန်းထဲမှာကော... တစ်ယောက်မှ မရှိဘူးလား... မှန်းစမ်း ကြည့်ရအောင်...”

ဟု ပြောလိုက်ရာ မစ္စပရောက -

“အို... ဘယ်တော့မှ မကြည့်ရဘူး မှတ်ထား...”

မဒမ်ဒီဖတ်၏ အမေးကို မစ္စပရောသည် ကောင်းစွာ နားလည်သကဲ့သို့ သူ့အဖြေကိုလည်း မဒမ်ဒီဖတ်က ကောင်းစွာ နားလည်လေသည်။ ထို့နောက် မဒမ်ဒီဖတ်သည် သူ့ကိုယ်သူ တစ်ယောက်တည်း ပြောဘိသကဲ့သို့ -

“အင်း... အခန်းထဲမှာ မရှိရင်တော့ ထွက်ပြေးရင် လိုက်ဖမ်းရဲပဲ...”

မစ္စပရောက -

“သူတို့ ဒီအခန်းထဲမှာ ရှိတယ်မရှိဘူး ဆေချာမှ ရှင့်ဘာလုပ်ရမယ်ဆိုတာ သိမယ်မဟုတ်လား၊ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ရှင့်ကိုတော့ ဒီအိမ်ထဲက မထွက်နိုင်အောင် လုပ်ရလိမ့်မယ်၊ အခု ကျွန်မတို့နှစ်ယောက်ဟာ လူသူမရှိတဲ့ ဝင်းကြီးအလယ်က အိမ်ကြီးအပေါ်ဆုံးထပ်မှာဆိုတော့ အော်လို့ ဘယ်သူမှလည်း ကြားနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး၊ ကိုင်းတွယ်... သူ့ကို နိုင်ဖို့ အားရှိပါစေလို့သာ ဆုတောင်းရတော့မှာပဲ...”

မဒမ်ဒီဖတ်သည် တံခါးဆီသို့ အတင်းတိုးဝင်လာ၏။ ထိုအခါ မစ္စပရောသည် သူ့ခါးကို လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် ကိုင်ကာ တင်းကျပ်စွာ ဖက်ထားလိုက်သဖြင့် မဒမ်ဒီဖတ်က ရိုက်နှက်ရုန်းကန်သော်လည်း အချည်းနှီးပင် ဖြစ်တော့၏။ မစ္စပရောသည် သူ့ကို တင်းကျပ်သည်ထက် တင်းကျပ်စွာ

အထိထားကာ နှစ်ယောက်သား လုံးထွေးရင်းမှ မဒမ်ဒီဖတ်အား ကြမ်းပေါ်မှ မြှောက်တင်ထားလိုက်လေသည်။

မဒမ်ဒီဖတ်သည် သူ၏ လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် တွက်ရင်း မစ္စပရော့၏ မျက်နှာကို ကုတ်ခြစ်လေ၏။ သို့သော် မစ္စပရော့သည် မျက်နှာကို ငဲ့၍ထားကာ ရေနစ်သူသည် တွေ့ရာကို အတင်းကုတ်ခြစ် ဆုပ်ကိုင်ထားသကဲ့သို့ သူ၏ခါးကို မလွှတ်တမ်း ဆုပ်ကိုင်ပွေ့ဖက်ထားလေသည်။

မကြာမီ မဒမ်ဒီဖတ်သည် ကုတ်ဖဲ့ရှိက်နှက်ခြင်း မပြုတော့ဘဲ သူ၏ ခါးမှ ဓားမြှောင်ကို ဆွဲထုတ်ရန် ကြိုးစားလေသည်။ မစ္စပရော့က -

“ငါ့လက်မောင်းအောက်မှာကွယ် . . . ဘာရမလဲ ငါဟာ နင့်ထက် သန်တယ်ဟေ့ တစ်ယောက်ယောက်မလုပ်နိုင်မှ နင့်ကို ငါလွှတ်မယ်ဟဲ့”

ဟု ပြောလိုက်၏။

မဒမ်ဒီဖတ်၏ လက်များသည် သူ့ရင်ဘတ်ဆီသို့ ရောက်သွားပြန်၏။ မစ္စပရော့က မော်ကြည့်လိုက်ရာ . . . ပစ္စတိုကို မြင်သည်တွင် လှမ်း၍ လျင်မြန်စွာ ဖုတ်ချလိုက်လေသည်။ သို့သော် ဒိုင်းခနဲ ဆန်တက်သံကြားလိုက်ရပြီးနောက် ယမ်းခိုးများအကြားတွင် သူတစ်ယောက်တည်း ရပ်နေသည်ကိုသာ သတိရလိုက်ပေသည်။

မဒမ်ဒီဖတ်ကား သူ၏ခြေထောက်အနီးတွင် အသက်ပျောက်ကာ အစနံ့သားဖြစ်၍ နေလေ၏။

*

ပါရစ်မြို့တွင်းမှ ထွက်ခွာနေသော ရထားပေါ်တွင် ဂျယ်ရီ စကားလှမ်း၍ ပြောလိုက်သည့်အခါ မစ္စပရော့သည် ဘာမျှ မကြားတော့ပေ။ အသတ်ခံရမည့်သူများကို တင်ဆောင်လာသည့် လှည်းကြီးများ သူတို့ရထားအနီးမှ ဖြတ်သန်းသွားသည့်အခါတွင်လည်း သူသည် မည်သည့်အသံကိုမျှ မကြားရပေ . . .

ဂျယ်ရီက - “အင်း . . . ဒီလှည်းကြီးတွေရဲ့ အသံကိုမှ မကြားရင်တော့ သူ ဘာသံကိုမှ ကြားတော့မှာမဟုတ်ဘူး . . .”

ဟု တစ်ယောက်တည်း ညည်းညူလိုက်လေသည်။

စင်စစ်သော် မစ္စပရော့သည် မည်သည့်အသံကိုမျှ မကြားတော့ပေ။ သေနတ်မှာ သူ၏မျက်နှာနှင့်ကပ်၍ ထွက်သွားခဲ့သည်ဖြစ်ရာ သူ၏ နားနှစ်ဖက်စလုံးမှာ တစ်သက်လုံး ပင်းသွားလေတော့သည်။

ထို့နေ့၌ ခေါင်းဖြတ်စက်တွင် အဆုံးစီရင်ခြင်းခံရမည့် အကျဉ်းသား ၅၂ ယောက်တို့အား မည်မညာ ကြမ်းတမ်းလှသော လမ်းများ တစ်လျှောက်သို့ တဒုန်းဒုန်း တဒိုင်းဒိုင်း မောင်းနှင်လာသော ဘီးလေးဘီး တပ်လှည်းကြီး ၆ စီးဖြင့် ခေါ်ဆောင်လာလေသည်။ လှည်းများ၏ ဘေးတွင် မြင်းစီးလျက် စောင့်ရှောက်လိုက်ပါလာကြသော အစောင့်များအား -

“အဲဒီရီမွန်ဆိုတာ ဘယ်သူလဲဗျ . . .”

ဟု မကြာခဏ လှမ်း၍ မေးသည်ကို တွေ့ရ၏။ ‘ဆစ်ဒနီကာတန်’ ကား မတ်တပ်ရပ်လျက်ရှိရာမှ သူ့နံဘေးတွင်ထိုင်၍ သူ့လက်ကို ဆုပ်ကိုင်လိုက်ပါလာသော မိန်းကလေးအား ငဲ့၍ စကားပြောရင်း တတိယ လှည်းပေါ်တွင် ပါလာ၏။ လူထုကြီးကား -

“အဲဒီရီမွန် ပျက်စီးပါစေ၊ များမျိုးမတ်နွယ်တွေ ခေါင်းဖြတ်စက်ပို့ကြဟေ့”

စသည်ဖြင့် ဆူညံစွာ ဟစ်အော်လျက်ရှိ၏။ သူသည် ပတ်ဝန်းကျင်မှ ဟစ်အော်သောလူထုကြီးကို မည်သို့မျှ အရေးမထားဘဲ မိန်းကလေးကို ထူထောင်သိမ်းစေကာ စကားစမြည် ပြောဆိုလျက်ရှိလေသည်။

ခေါင်းဖြတ်စက်ကြီးရှေ့၌ကား ပွဲလမ်းသဘင်များတွင် နေရာကောင်းရအောင် စောစောရောက်နေကြသကဲ့သို့ လူအုပ်ကြီးသည် သူထက် ငါ တိုးရှေ့လျက်ရှိ၏။ အများအားဖြင့် သိုးမွေးများကို ကိုယ်စီထိုးနေကြသည့် မိန်းမကြီးအချို့သည် ကုလားထိုင်များပေါ်တွင် ထိုင်ကာ အကောင်းဆုံးနေရာများတွင် ရှိနေကြ၏။ ထိုမိန်းမများထဲတွင် ‘ကလဲ့စား’ သည် ရှေ့ဆုံးတန်းရှိ ကုလားထိုင်တစ်လုံးတွင် ထိုင်ကာ သူ့မိတ်ဆွေအား ကြည့်ရှုရှာဖွေချက် ရှိလေသည်။

“ထရက်ဆီဒီဖတ် ဘယ်မှာပါလိမ့်၊ ဘယ်သူများ မြင်မိကြသလဲ ဆင် . . . ထရက်ဆီဒီဖတ်လေ . . .”

၁၈၂ □ ဒဂုန်ရွှေမျှား

ထိုအခါ သိုးမွေးထိုးနေသည့် အခြားမိန်းမတစ်ယောက်က ...

“ဟုတ်ပါရဲ့ ... အရင်က သူ ဒီနေရာကို မရောက်ဘဲမနေတတ်ပါဘူး...”

“အခုလည်း မရောက်ဘဲ နေမယ်မဟုတ်ပါဘူး... ထရက်ဆီ ဒီဇင်ဘာရေ...”

“ကျယ်ကျယ်ခေါ်ပါဦးလေ... လာမှာပါပဲ။”

မည်မျှပင် ကျယ်လောင်စွာ ခေါ်ကြသော်လည်း မဒမ်ဒီဇင်ဘာသည် ကား ကြားနိုင်တော့မည် မဟုတ်ပေ။

ရာဇဝတ်ကောင်များတင်သည့် လှည်းများရောက်ရှိလာပြီးနောက် ချက်ချင်းလိုပင် ခေါင်းဖြတ်စက်ကြီးသည် ‘ဂျိုင်း’ ခနဲမြည်ကာ ရာဇဝတ်ကောင်တို့၏ ဦးခေါင်းကို တွင်တွင်ကြီး ဖြတ်ပေးလျက်ရှိလေသည်။ ခေါင်းပြတ်များကို ပါးကွက်အာဏာသားတို့က မြှောက်၍ပြလိုက်တိုင်း မိန်းမကြီးများက တစ် - နှစ် - သုံး - လေး စသည်ဖြင့် ရေတွက်လျက်ရှိကြ၏။

မကြာမီ တတိယ လှည်းပေါ်မှ အကျဉ်းသားများအား အောက်သို့ ချလှာ၏။ ကာတန်သည် အပ်ချုပ်သည်မကလေး၏ လက်ကို ကိုင်ထားလျက်ပင် ရှိသေး၏။ ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသော ခေါင်းဖြတ်စက်ကြီးကို မိန်းကလေးမြင်သွားမည်စိုးသဖြင့် သူသည် မိန်းကလေး၏ ကျောထိ အသာအယာ လှည့်ပေးလိုက်၏။

မိန်းကလေးသည် ကာတန်၏မျက်နှာကို ရဲရင့်လှသော အမူအရာဖြင့် ကြည့်ပြီးနောက် - “ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ရှင်” ဟု ပြောလိုက်လေသည်။

“ကျွန်မက စိတ်ငယ်တတ်တယ်ရှင်၊ ရှင်သာမဂ္ဂီရင် ကျွန်မဟာ အခု လို ကျွန်ုပ်တို့ နေနိုင်မယ် မထင်ဘူး... ကျွန်မဖြင့် ရှင်ကို ကောင်းကင်ဘုံက လွှတ်လိုက်တယ်လို့တောင် ထင်မိတယ်...”

“ကျုပ်ကလည်း မင်းကို ကောင်းကင်ဘုံက လွှတ်လိုက်တယ်လို့ ထင်မိတယ်ကွဲ့... အားမငယ်နဲ့ ကျုပ်ကို စောင့်ကြည့်နေနော်... တခြားဘာကိုမှ... မတွေးနဲ့ ကြားလား မိန်းကလေး...”

မြို့တော်ညီနောင် □ ၁၈၃

“ဟုတ်ကဲ့... ရှင့်လက်ကို ကိုင်ထားနေရသမျှ ကျွန်မ ဘာမှ မတွေးမိပါဘူး... လက်ကို လွှတ်လိုက်ပြီးတဲ့နောက် မြန်မြန်ဆန်ဆန် ကြီး ကိစ္စပြီးသွားရင် အကောင်းသား၊ ဘာမှ တွေးနိုင်တော့မှာလည်း မဟုတ်တော့ဘူး”

“အို... မြန်မြန်ဆန်ဆန် ပြီးသွားမှာပါကွယ်... မကြောက်ပါနဲ့...”

အသတ်ခံရမည့် လူဦးရေကား... တဖြည်းဖြည်း လျော့ပါး၍ သွားလေ၏။ မိန်းကလေး၏ အလှည့်သို့ကား ရောက်ခဲ့လေပြီ... သူ၏ မျက်နှာကလေးမှာ နောက်ဆုံးအချိန်ထိ ရဲရင့်တည်ကြည်လှပေသည်။ ‘ဂျိုင်း’ ခနဲ ဓားကြိုးကျလိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် -

“နှစ်ဆယ့်နှစ်” ဟု သိုးမွေးထိုးနေသည့် မိန်းမကြီးများက ရေတွက်လိုက်၏။ ဓားစက်ကြီးသည် ‘ဂျိုင်း’ ခနဲ တစ်ဖန် ကျသွားပြန်၏။

“နှစ်ဆယ့်သုံး”

“မိတ်ဆွေကောင်းများအတွက် မိမိအသက်ကို ခွန့်လွှတ်ခဲ့သူ၏ မေတ္တာလက်ဆောင်ထက် ကြီးမားသော မေတ္တာကား မရှိတော့ပြီ...”

အကယ်၍ ကာတန်သည် အနာဂတ်ကိုသာ မျှော်မှန်းကြည့်နိုင်ပါက သူကိုယ်တိုင် အသက်ပေး၍ ကယ်ဆယ်လိုက်သောသူများသည် အသက်ထက်ဆုံး ချမ်းမြေ့ပျော်ရွှင်စွာ နေထိုင်သွားကြသည်ကို လည်း မသိရဘူး။ ဒါနေတို့ ဇနီးမောင်နှံနှင့်တကွ သူတို့၏ မျိုးရိုးစဉ်ဆက်တို့သည် အမြတ်တနိုးထားကာ သတိရလျက် မည်သည့်အခါမျှ မမေ့နိုင်ကြသည့်အကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ မြင်ရပေလိမ့်မည် ဖြစ်သတည်း။

ဒဂုန်ရွှေမျှား
၅-၁၂-၆၀